

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA

Šurany

Čistopis

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN **MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO ŠURANY**

ČÍSLO UZNESENIA **18/2016-Z**

DÁTUM SCHVÁLENIA **04.11.2016**

Ing Marek Oremus PRIMÁTOR MESTA

MENO A PODPIS OPRÁVNENEJ OSOBY

ODTLAČOK PEČIATKY

obstarávateľ
mesto Šurany

spracovateľ

December 2016

OBSTARÁVATEĽ

Mesto Šurany
Námestie hrdinov č. 1
942 01 Šurany
primator@surany.sk

Zodpovedný zástupca obstarávateľa
Obstarávateľská činnosť

Ing. Marek Oremus, primátor mesta
Ing. Ing. arch. Peter Derevenec
Spôsobilosť pre obstarávanie ÚPP ÚPD - reg. č. 241

SPRACOVATEĽ

AŽ PROJEKT s.r.o
Toplianska 28, 821 07 Bratislava
+421 2 45523896
atelier@azprojekt.sk

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Hlavný riešiteľ

Ing. Mária Krumpolcová

Urbanizmus

Ing. Mária Krumpolcová
Ing. Vojtech Krumpolec
Ing. arch. Juraj Krumpolec
Ing. arch. Kristína Košťálová

Demografia a bývanie

Ing. Mária Krumpolcová
Ing. arch. Kristína Košťálová

Sociálna infraštruktúra

Ing. arch. Kristína Košťálová

Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a životné
prostredie

Ing. Zuzana Takáčová

Krajinná štruktúra a ÚSES, zeleň

Ing. Zuzana Takáčová

Kultúrne dedičstvo

PhDr. Ladislav Skrak

Doprava

Ing. Kristián Szekeres

Vodné hospodárstvo

Ing. Alžbeta Derevencová

Energetika

Ing. Vojtech Krumpolec

Ing. Miloš Červenka

Grafika

Ing. arch. Kristína Košťálová
Ing. arch. Juraj Krumpolec
Ing. arch. Vladimír Vodný
Ing. Zuzana Takáčová

OBSAH

1	ÚVOD	5
1.1	Dôvody pre obstaranie územného plánu	5
1.2	Hlavné ciele riešenia	5
1.3	Spôsob a postup spracovania	6
1.4	Súlady riešenia so zadaním	7
1.5	Východiskové podklady	7
2	NÁVRH ÚZEMNÉHO PLÁNU	9
2.1	Vymedzenie riešeného územia	9
2.2	Väzby vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN R Nitiranskeho kraja	11
2.3	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady	24
	Záujmové územie a širšie vzťahy	34
2.4	Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	35
2.5	Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania	42
2.6	Návrh využitia územia s určením prevládajúcich funkčných území	56
2.7	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	61
2.8	Vymedzenie zastavaného územia obce	93
2.9	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	95
2.10	Návrh riešenia obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva	98
2.11	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	99
2.12	Ochrana kultúrneho dedičstva	118
2.13	Návrh verejného dopravného vybavenia	124
2.14	Návrh verejného technického vybavenia	130
2.15	Odpadové hospodárstvo	169
2.16	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	171
2.17	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu napr. záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou	177
2.18	Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	177
2.19	Návrh ekostabilizačných opatrení v zmysle Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	178
2.20	Predbežná etapizácia Návrhu	179
2.21	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde	179
2.22	Vyhodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	191

1 ÚVOD

1.1 Dôvody pre obstaranie územného plánu

Dôvody pre obstaranie územného plánu vyplynuli z potreby reagovať na zmenené socioekonomické a územnotechnické a krajinnéekologické podmienky územia mesta. Existujúca územnoplánovacia dokumentácia mesta, schválená v roku 1994, bola viac krát parciálnymi zmenami a doplnkami spresňovaná, pričom vzhľadom na v tom čase definované ciele a požiadavky na riešenie, ako aj spôsob spracovania územného plánu, sa z dnešného pohľadu javia ako prekonané, resp. málo účinné pre potreby definovania systému priestorovej a funkčnej regulácie územia mesta.

Medzi ovplyvňujúce faktory obstarania novej územnoplánovacej dokumentácie mesta je tiež potrebné zaradiť nové právne predpisy (hlavne kompetenčný zákon), schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu vyššieho stupňa – ÚPN R Nitrianskeho kraja, dokumenty strategického charakteru na celoštátnej a regionálnej a lokálnej úrovni.

1.2 Hlavné ciele riešenia

Hlavným cieľom spracovania ÚPN mesta Šurany je na základe návrhu koncepcie rozvoja mesta vytvorenie dokumentu, ktorý bude slúžiť ako podklad pre komplexné rozhodovanie o rozvoji a konkrétnej výstavbe na území mesta okrem samosprávnych orgánov mesta Šurany aj orgánom Nitrianskeho samosprávneho kraja a štátnej správy, zodpovedným za rozhodovanie v území.

V súlade so špecifikovanými dôvodmi pre obstaranie územného plánu mesta Šurany, medzi hlavné ciele riešenia územného plánu patrí predovšetkým:

- priemet záväzných častí ÚPN R Nitrianskeho kraja, vrátane verejnoprospešných stavieb do územnoplánovacej dokumentácie mesta,
- priemet územných dopadov programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta,
- zohľadnenie zmien vyplývajúcich z transformačných procesov v hospodárskej sfére mesta, vrátane ich previazania na priestorové usporiadanie funkčné využitie mesta,
- preskúmanie disponibility pôvodne navrhnutých plôch v súčasne platnej ÚPD mesta na rozvoj funkčno-priestorového systému mesta,
- vytvorenie priestorových predpokladov pre zabezpečenie harmonického rozvoja obytného a prírodného prostredia mesta,
- vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu podnikateľských aktivít, s cieľom zabezpečiť pracovné príležitosti pre bývajúce obyvateľstvo ako aj širšie zázemie mesta,
- vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti s prioritným zameraním na posilnenie mesta Šurany ako rozvojového centra osídlenia v rámci sídelného systému Nitrianskeho kraja,
- vytvorenie priestorových predpokladov pre rozvoj športových a rekreačných aktivít obyvateľov mesta, resp. návštevníkov mesta,
- vzhľadom na význam mesta ako dopravného uzla, riešenie problematiky dopravy mesta v širších súvislostiach ako aj vzájomných súvislostiach jednotlivých druhov dopravy (železničnej, cestnej, hromadnej, cyklistickej, pešej, leteckej a pod.) s prioritným zameraním na dobudovanie uceleného fungujúceho dopravného systému mesta,
- dobudovanie územia mesta a jeho častí dostatočnými kapacitami technickej infraštruktúry podľa jednotlivých systémov,
- kontinuita s dlhodobou formovaným urbánnym systémom mesta a jeho pozitívnymi prvkami,
- pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného a sídelného prostredia zachovať a chrániť v administratívnych hraniciach mesta ekologicky hodnotné plochy a začleniť do siete

prvkov ekologickej stability za účelom zachovania biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia,

- vzhľadom na výskyt archeologických lokalít mimoriadnych hodnôt - národná kultúrna pamiatka archeologická lokalita Hradisko Zámeček, v katastrálnom území Nitriansky Hrádok (Ústredný zoznam pamiatkového fondu SR č. 347/0), je potrebné jej začlenenie do riešeného územia a nájsť jej primerané funkčné využitie rešpektujúce jej pamiatkarské hodnoty,
- návrh funkčného a priestorového usporiadania mesta a jeho častí s určením základných regulatívov pre využitie jednotlivých funkčných plôch,
- premet požiadaviek vyplývajúcich z Uznesenia vlády SR č. 148/2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, hlavne dbať o aplikáciu adaptačných opatrení v kap. 8.3 Sídlné prostredie,
- návrh zásad tvorby kvalitného životného prostredia a racionálneho využívania prírodných zdrojov v meste a jeho častiach, s cieľom neprekročiť únosné zaťaženie územia.

1.3 Spôsob a postup spracovania

Územnoplánovacia dokumentácia je vypracovaná v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a s vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, v nasledovnom rozsahu:

Prieskumy a rozbor

- Zadanie (schválené v MZ č. XXXVIII/2010-Z, zo dňa 09.09.2010)
- Koncept ÚPN
- Návrh ÚPN
- Čistopis ÚPN

Koncept je vypracovaný v rozsahu a obsahu návrhu ÚPN, v dvoch variantoch, v súlade s § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Predmetom variantného riešenia je:

- dopravná koncepcia,
- koncepcia rozvoja bývania a občianskej vybavenosti,
- koncepcia rozvoja výroby resp. podnikateľských aktivít.

Pri spracovaní sa vychádzalo z VZN č. 2/2012 zastupiteľstva NSK zo dňa 14.05.2012, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, v znení VZN č. 6/2015, ktorým sa vyhlasuje Záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja (s účinnosťou od 25.11.2015).

Rovnako sa vychádzalo zo spracovaných prieskumov a rozborov, ktorých súčasťou bol „Krajinnoekologický plán“, predstavujúci optimálne priestorové a funkčné využívanie územia s prihliadnutím na krajinnoekologické, kultúrnohistorické a socioekonomické podmienky.

Strategický dokument

Mesto Šurany ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Šurany“ predložil podľa §5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) Obvodnému úradu životného prostredia Nové Zámky (ďalej len OÚŽP) oznámenie o vypracovaní strategického dokumentu. OÚŽP Nové Zámky podľa § 8 zákona vydal rozsah hodnotenia pre uvedený strategický dokument (list č. 2009/01520-29-Se zo dňa 13.07.2009).

1.4 Súlad riešenia so zadáním

Riešenie územného plánu mesta Šurany vychádza zo Zadania pre vypracovanie územného plánu mesta. Po komplexnom prerokovaní bolo Zadanie schválené Uznesením Mestského zastupiteľstva č. MZ č. XXXVIII/2010-Z, zo dňa 09.09.2010. Cieľom Zadania bolo stanoviť limity rozvoja a formulovať požiadavky a ciele, ktoré má Územný plán mesta riešiť.

Prerokovanie konceptu ÚPN mesta

Koncept ÚPN mesta Šurany predstavuje III. etapu prác v rámci procesu prípravy územnoplánovacej dokumentácie mesta. Koncept vychádzal zo schváleného zadania a ÚPN R Nitrianskeho kraja - jeho VZN č. 2/2012 zastupiteľstva NSK zo dňa 14.05.2012, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja.

Bol vypracovaný v dvoch variantoch. Prvý variant bol prezentovaný ako priestorovo vyváženejší a druhý variant ako priestorovo extenzívnejší. Oba varianty vymedzili funkčné plochy pre rozvoj bývania (formou bytových a rodinných domov), rekreácie, výroby, dopravné koridory.

Súbežne s konceptom ÚPN mesta bola vypracovaná Správa o hodnotení v zmysle stanoveného rozsahu a súbežne bola s KR ÚPN mesta verejne prerokovávaná.

Súborné stanovisko

Na základe vyhodnotenia pripomienkového konania ku konceptu ÚPN mesta Šurany, mestské zastupiteľstvo v Šuranoch Uznesením MZ č. 3/2015 bod XXV zo dňa 05.03.2015 odsúhlasilo koncept ÚPN mesta ako dostatočný koncepčný podklad pre spracovanie následnej etapy návrhu Územného plánu mesta Šurany, pričom spracovateľovi ÚPN mesta dalo pokyn na dopracovanie predmetnej dokumentácie do invariantnej podoby „Návrh ÚPN mesta“, vrátane zapracovania akceptovateľných pripomienok od dotknutých orgánov štátnej správy, dotknutých organizácií, fyzických a právnických osôb.

1.5 Východiskové podklady

Pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie mesta Šurany boli použité nasledovné podklady:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, záväzná časť v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001,
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja schválený uznesením zastupiteľstva NSK č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012, VZN č. 2/2012, ktorým sa vyhlasuje „Záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja“, v znení VZN č. 6/2015, ktorým sa vyhlasuje Záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja (s účinnosťou od 25.11.2015),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008 – 2015 (schválený v r.2008),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Šurany (2007-2013): Premier Consulting spol. s r.o.,
- Program odpadového hospodárstva mesta Šurany do roku 2015, Mesto Šurany, 2014
- Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 - 2015, OÚ ŽP Nitra, 2013,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nové Zámky, SAŽP, 1994,
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, MDVaRZ SR, 2013,
- Aktualizácia stratégie rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2007 - 2013, Nitriansky samosprávny kraj, 2011
- ÚPN mesta Šurany, STAPRING, a. s., 1992,
- ÚPN mesta Šurany – Zmeny a doplnky 2001, STAPRING, a. s. Nitra, 2001,
- Zmeny a doplnky č. 1/2008 ÚPN mesta Šurany, AŽ PROJEKT s.r.o., 2009
- ELC – Európske logistické centrum – Šurany, Ing. arch. Juraj Molčan, Spišská Nová Ves,

- Činnosť vykonávaná banským spôsobom – dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu – štrkov, Červený piesok, k. ú. Šurany - mfm architects, s. r. o. , Bratislava 2001,
- Koncepcia rozvoja mesta Šurany v oblasti tepelnej politiky – SLOVGEOTHERM, a.s. 2007,
- Územný generel dopravy NSK ako prehľbujúci územnoplánovací podklad pre Územný plán Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, AUREX, s.r.o., 2008,
- Prieskumy a rozbor ÚPN mesta Šurany (AŽ PROJEKT s r.o. 2009
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN mesta Šurany schválené Uznesením Mestského zastupiteľstva č. MZ č. XXXVIII/2010-Z, zo dňa 09.09.2010,
- Elektrifikácia a optimalizácia trate Leopoldov- Nitra – Šurany, Zámer (REMIING CONSULTING a.s. 2014)
- Cesta I/64 Komárno – hranica – Nitra – Hlohovec D1 Technická štúdia zámer (terraprojekt a.s. Bratislava 2012),
- Rozsah hodnotenia vydaný OÚŽP Nové Zámky listom č. 2009/01520-29-Se zo dňa 13.07.2009 k strategickému dokumentu – Územný plán mesta Šurany,
- Súborné stanovisko schválené Uznesením MZ č. 3/2015 bod XXV zo dňa 05.03.2015,
- Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán mesta Šurany – koncept“ č. OU-NZ-OSZP-2015/000833

Materiály z webových stránok

- Ústav informácií a prognóz školstva (<http://www.uips.sk/>),
- Web stránka mesta Šurany (<http://www.surany.sk/>),
- Web stránky sledovaných zariadení občianskej vybavenosti.

2 NÁVRH ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1 Vymedzenie riešeného územia

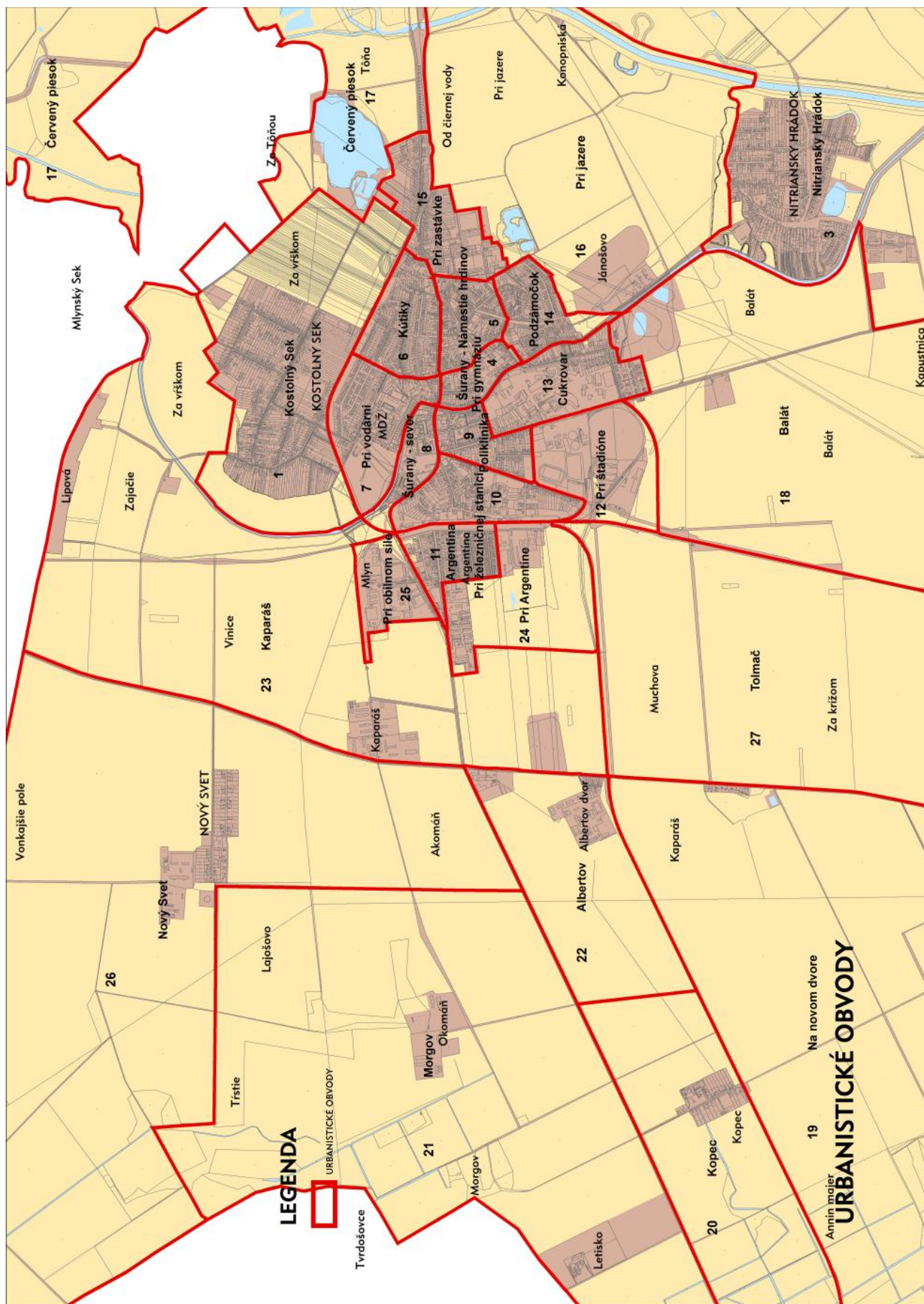
Pre spracovanie ÚPN mesta Šurany je riešené územie vymedzené administratívno-správnym územím mesta, ktoré pozostáva z troch katastrálnych území (Kostolný Sek, Nitriansky Hrádok, Šurany) s celkovou výmerou 5 981,220 ha a 27 urbanistických obvodov.

Podľa § 7 ods. 2 zákona SNR č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení SR, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky uverejnilo zoznam obcí a ich častí v opatrení č. 28/1996 Ministerstva vnútra SR (z 24. novembra 1995). Pre mesto Šurany sú v zozname uvedené 3 časti mesta, ktorých však hranice nie sú graficky ani územne vymedzené.

Tab. 1 Urbanistické obvody mesta Šurany (porovnanie počtu obyvateľov podľa SOBD 2001 a 2011)

Č. UO.	Názov UO	ID UO	Počet obyvateľov	
			Rok 2001	Rok 2011
1	Kostolný Sek 1	2268071	1 187	1 327
2	Kostolný Sek 2	2268072		0
3	Nitriansky Hrádok	2407370	896	868
4	Pri gymnáziu	2618820	172	184
5	Šurany - Námestie hrdinov	2618910	410	403
6	Kútiky	2619040	847	815
7	Pri vodárni	2619120	2 739	2 471
8	Šurany - sever	2619210	854	729
9	Poliklinika	2619390	717	651
10	Pri železničnej stanici	2619470	383	394
11	Argentína	2619550	618	646
12	Pri štadióne	2619630	7	5
13	Cukrovar	2619710	374	401
14	Podzámčok	2619800	632	621
15	Pri zastávke	2619980	330	335
16	Pri jazere	2620050	0	0
17	Červený piesok	2620130	3	3
18	Balát	2620480	4	0
19	Pri Novom dvore	2620720	46	38
20	Kopec	2621020	63	67
21	Morgov	2621110	0	0
22	Albertov	2621290	64	57
23	Kaparáš	2621370	0	0
24	Pri Argentíne	2621450	17	36
25	Pri obilnom sile	2621530	0	0
26	Nový svet	2621960	128	126
27	Tlmač	2622000	0	0
Mesto Šurany spolu			10 491	10 177

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2002, ŠÚ SR, 2011

2.2 Väzby vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja

V zmysle Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja (schválený uznesením zastupiteľstva NSK č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012, VZN č. 2/2012), ktorým sa vyhlasuje „Záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja“, v znení VZN č. 6/2015, ktorým sa vyhlasuje Záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja (s účinnosťou od 25.11.2015), je potrebné pri územnoplánovacej dokumentácii mesta Šurany rešpektovať nasledovné záväzné regulatívy územného rozvoja nitrianskeho kraja:

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA NITRIANSKEHO KRAJA

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1. Vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych a nadregionálnych vzťahov pri zdôraznení územnej polohy kraja medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí, čo predpokladá:
 - 1.1.2. rozvíjať ťažiská osídlenia a obce Nitrianskeho kraja pozdĺž spojnic katovickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Považie – Nitra – Nové Zámky – Komárno),
 - 1.1.3. vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Nitrianskom kraji a v okolitých štátoch,
 - 1.1.4. podporovať rozvoj sídiel na trasách nadnárodných a celoštátnych dopravných koridorov ako centier, ktoré stimulujú aj rozvoj ich spádového územia, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov.
- 1.2. Formovať ťažiská osídlenia Nitrianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie ich funkčnej a priestorovej štruktúry pri uplatňovaní princípov dekoncentrovanej koncentrácie a pri zohľadňovaní suburbanizačných procesov, čo znamená:
 - 1.2.1. rozvíjať sídelné štruktúry kraja v zmysle polycentrickej koncepcie na regionálnej ako aj na medziregionálnej a cezhraničnej úrovni,
 - 1.2.2. sledovať vytváraním polycentrického systému osídlenia vyššiu funkčnú komplexnosť regionálnych celkov,
 - 1.2.4. zabezpečovať rozvojovými osami sídelné prepojenia a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia kraja.
- 1.3. Podporovať rozvoj ťažísk osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky,
 - 1.3.2. novozámocko-komárňanské a zlatomoravecké ťažiská osídlenia ako ťažiská osídlenia druhej celoštátnej úrovne,
 - 1.3.5. vytvárať ich funkčnú komplexnosť so zohľadnením ich regionálnych súvislostí, diverzifikácie ich ekonomickej základne, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území.
- 1.4. Podporovať ekonomickými a organizačnými nástrojmi aglomeračný rozvoj osídlenia predovšetkým v zázemí sídelných centier Nitra, Topoľčany, **Nové Zámky**, Komárno, Zlaté Moravce, ktoré tvoria priestory najvýznamnejších ťažísk osídlenia.
- 1.7. Rozvíjať centrá osídlenia ako centrá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť aj pre obce v ich zázemí.
- 1.10. Podporovať rozvoj miest Šaľa, Zlaté Moravce, Štúrovo, Kolárovo, Šahy a **Šurany**, čo predpokladá podporovať v týchto centrách predovšetkým rozvoj zariadení:
 - 1.10.1. verejnej správy,
 - 1.10.2. stredných škôl so štúdiom končiacim maturitou,

- 1.10.3. špeciálnych škôl,
- 1.10.4. inštitútov vzdelávania dospelých,
- 1.10.5. zdravotníckych a sociálnych služieb,
- 1.10.6. kultúrnych podujatí regionálneho významu,
- 1.10.7. služieb podporujúcich rôzne podnikateľské aktivity,
- 1.10.8. obchodných stredísk,
- 1.10.9. voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene, uspokojujúcich potreby na regionálnej až nadregionálnej úrovni.
- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:
 - 1.15.3. ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bánovce nad Bebravou) – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrohistorických regiónoch na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
 - 1.16.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrohistorických a urbanisticko-architektonických daností,
 - 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
 - 1.16.3. a dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.
- 1.19. Zachovať jestvujúce vojenské objekty a zariadenia pri novej výstavbe a ďalšom rozvoji územia a rešpektovať ich ochranné pásma.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 2.1. Usmerňovať funkčno-priestorový subsystém turizmu a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami a v súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitry a ostatných väčších miest, na každodennú a víkendovú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov širšieho aj cezhraničného turizmu na poznávací a rekreačný turizmus. Podporiť predovšetkým rozvoj tých foriem turizmu, ktoré majú medzinárodný význam – turizmus pri vode na úrovni termálnych kúpalísk až relaxačno-rehabilitačných zariadení, rekreačný turizmus pre pobyt pri vodných plochách (štrkoviskách), vodná turistika a výletné plavby (na Dunaji),

- cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový turizmus a výstavníctvo (Nitra – Agrokomplex), tranzitný turizmus.
- 2.3. Podporovať bodové lokality v poľnohospodársky využívannej krajine, predovšetkým areály termálnych kúpalísk, kúpalísk, športovo-rekreačné areály pri prírodných vodných plochách (štrkoviskách); podporovať rozvoj rekreačno-relaxačných aktivít na základe využitia špecifik daného územia, v lokalitách s výskytom prírodných liečivých vôd v prípade splnenia podmienok stanovených zákonom č. 538/2005 Z. z. prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podporovať rozvoj kúpeľníctva.
- 2.5. Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.
- 2.6. Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu, dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom.
- 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jej formy agroturizmu.
- 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach.
- 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území; týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apáľi), Levice a Topoľčany, ďalej Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Tlmače, Želiezovce.
- 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
- 2.12. Zabezpečiť zodpovedajúcu vybavenosť pre rozvoj turizmu a rekreácie v kraji
- 2.12.1. nadštandardnou vybavenosťou na hlavných turistických dopravných trasách,
- 2.12.2. vytvorením komplexných služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách,
- 2.12.3. dobudovaním komplexného systému služieb pre cestujúcich na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie.
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
- 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
- 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
- 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.14. Podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poľpie.
- 2.15. Dodržiavať na území národných parkov a chránených krajinných oblastí a v územiach európskeho významu únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a turizmom.

- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

- 3.1. V oblasti hospodárstva
- 3.1.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj decentralizovanej štruktúry ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia a tak napomáhať zabezpečiť vyváženú socioekonomickú úroveň kraja.
 - 3.1.2. Rozvojom územnotechnických podmienok diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu miest.
 - 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.
- 3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva
- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.
 - 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.
 - 3.2.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadnením miestnych špecifik a využívaním pritom predovšetkým miestnych surovín.
 - 3.2.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).
- 3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
 - 3.3.2. Rešpektovať a zachovať prírodné, kultúrne a historické dedičstvo vo vinohradníckych oblastiach a vylúčiť urbanistické zásahy na plochách, ktoré predstavujú historicky vytvorenú charakteristickú kultúrnu krajinu v danej oblasti.
 - 3.3.3. Zabezpečovať protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability.
 - 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
 - 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
 - 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný lesný hospodársky plán, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
 - 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov.
 - 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.

- 3.3.10. Netrieštiť ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb
- 3.3 V oblasti ťažby
 - 3.3.11. Usmerňovať ťažbu v súlade s ochranou životného prostredia a vodohospodárskymi záujmami.
 - 3.3.12. Vytvárať intenzívne kroky pre optimalizáciu ťažobných areálov vo vzťahu podľa ich stavu a pre ďalšie využívanie plôch už existujúcich areálov.
 - 3.3.13. Realizovať pri výstavbe nových ťažobných areálov nevyhnutné ekologické investície a opatrenia v takom rozsahu, aby nedochádzalo k znečisťovaniu ovzdušia a zhoršovaniu kvality životného prostredia.
 - 3.3.14. Realizovať po ukončení povrchovej ťažby z existujúcich areálov ich revitalizáciu a rekultiváciu s využitím najmä pôvodných druhov drevín.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

- 4.1. V oblasti školstva
 - 4.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.
 - 4.1.2. Znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôbovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám.
 - 4.1.3. Vytvárať, v rámci územnotechnických možností, podmienky pre programy a projekty prevencie sociálno-patologických javov na stredných školách.
- 4.2. V oblasti zdravotníctva
 - 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
 - 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
 - 4.2.3. Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.
- 4.3. V oblasti sociálnych vecí
 - 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
 - 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantity sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi
 - 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
 - 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
 - 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).
- 4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry
 - 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.

- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.
- 4.4.5. Zapojiť do športového a rekreačného využitia vo väčšej miere potenciál geotermálnych vôd dobudovaním termálnych kúpalísk s cieľom vytvárania rekreačno-rekondičných komplexov.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

- 5.1 V oblasti starostlivosti o životné prostredie
 - 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
 - 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
 - 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží – bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
 - 5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov.
 - 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.
 - 5.1.6. Zabezpečiť podmienky pre vodný režim pre lužné lesy v oblastiach Dunaja a jeho prítokoch, Nivy Váhu, hrona a lpa tak, aby nedochádzalo k odumieraniu lesných porastov.
- 5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny
 - 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiám podľa platnej legislatívy, územiám NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
 - 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
 - 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
 - 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).

- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
- 5.2.6. Podporovať územnoplánovacími nástrojmi zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresí, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prírodné lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)
- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.
- 5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov
 - 5.3.1. Prinavracieť vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami pôvodný charakter krajiny v územiach dotknutých výraznou výstavbou a ťažbou nerastných surovín a území zasiahnutých nepriaznivými vplyvmi z priemyselnej činnosti.
 - 5.3.2. Zabezpečovať sanáciu a rekultiváciu opustených ťažobní a lomov s cieľom ich začlenenia do prírodnej krajiny.
 - 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
 - 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
 - 5.3.5. Uprednostňovať prírodnú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
 - 5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
 - 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrnohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.2. Rešpektovať kultúrno-historické súvislosti najbližšieho okolia na kraj (súvisiace územia Hornonitrianskej kotliny, Vtáčnika, Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny v Trenčianskom a Banskobystrickom kraji) a zohľadňovať pri územnom rozvoji kraja význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.

- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
 - 6.7.2. územia historických jadier miest a obcí ako potenciál kultúrneho dedičstva, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
 - 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona,
 - 6.7.5. historické technické diela,
 - 6.7.6. objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma,
 - 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.8. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.
- 6.10. Vytvárať územnotechnické podmienky pre odkláňanie tranzitnej dopravy mimo existujúce či navrhované mestské pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.1. Stabilizovať organizovaním nadradených dopravných zariadení dopravnogravitačné centrum Nitra/Trnava ako súčasť základného dopravného zónovania Slovenskej republiky.
- 7.2. Zohľadňovať a rezervovať koridory vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach pre dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TEN-T) prechádzajúcich Nitrianskym krajom:
 - 7.2.1. multimodálny koridor č. IV. (Berlín/Norimberg – Praha – Kúty – Bratislava) – Nové Zámky – Štúrovo – (Budapešť – Rumunsko/Turecko/Grécko) lokalizovaný pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy siete TEN-T,
- 7.3. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú a plánovanú v trasách mimokoridorových ITF sieti konvenčnej železničnej a kombinovanej dopravy TEN-T vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach prechádzajúcu Nitrianskym krajom:
 - 7.3.1. Nové Zámky – Komárno,
- 7.6. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhovanú ako upravená existujúca alebo výhľadová súčasť medzinárodných cestných sietí:
 - 7.6.1. Nitra – Nové Zámky – Komárno.
- 7.10. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory konvenčných železničných tratí

- 7.10.2. Šurany – Nitra – (Prievidza),
- 7.11. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory ciest
 - 7.11.1. (Galanta) – Šaľa – Nové Zámky – Štúrovo,
- 7.13. Proporcionálne podporovať doplnkové postavenie dopravnej infraštruktúry prechádzajúce Nitrianskym krajom medzinárodného, celoštátneho a nadregionálneho významu, ktorá, spolu s paneurópskymi multimodálnymi koridormi ITF a sieťami TEN-T, vytvára nadradenú dopravnú sústavu Slovenskej republiky.
- 7.14. Rezervovať koridory pre výhľadové trasy rýchlostných ciest R3, R7 a R8 na území Nitrianskeho kraja:
 - 7.14.2. koridor rýchlostnej cesty R7 vedený od hranice Trnavského samosprávneho kraja severne od obce Salaše, v smere severne od Nových Zámkov, v pokračovaní severne od Bešeňova, medzi Bánovom a Veľkými Lovcami, severne od obce Čechy severne od Kolty a Čaky, severne nad Želiezovcami v smere Dolné Semerovce a Veľké Turovce s prechodom do Banskobystrického kraja severne nad Tešmákom,
- 7.19. Rezervovať koridor pre novú trasu cesty I/64 v úseku prietiah mestom Nitra – križovatka s rýchlostnou cestou R1 – Nové Zámky – Komárno mimo osídlenia v kategórii C11,5/80 s možnosťou dobudovania na štvorpruhovú cestu podľa nárastu dopravnej záťaže.
- 7.34. Cesta II/580: rezervovať koridor pre obchvat mesta Šurany.
- 7.35. Rezervovať koridor pre homogenizáciu ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.
- 7.37. Zabezpečiť územnoplánovaciú prípravu a rezervovať územie pre výhľadové prebudovanie úrovňových priechodov (ako bodových nedostatkov) ciest I. a II. triedy so železničnými traťami na mimoúrovňové.
- 7.40. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homologizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej hromadnej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.
- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.
- 7.57. Dodržiavať vyhlásené ochranné pásma letísk na území kraja.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

- 8.1. V oblasti vodného hospodárstva
 - 8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:
 - 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine.
 - 8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:
 - 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá,
 - 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území,
 - 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké otekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch,
 - 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
 - 8.1.2.5. revitalizovať odstavené korytá, Starú Nitru, Starú Žitavu a ďalej rameno Malú Nitru, tok Dlhý, odstavené ramená dolného Hrona a dolného Ipľa kanál a do odstavených koryt tokov zabezpečovať dostatočné množstvo kvalitnej vody,
 - 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhovať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity,

- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- 8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:
- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem,
- 8.1.5.3. zvyšovať využívanie kapacít vybudovaných veľkozdrojov pitnej vody urýchlenním výstavby prívodov vody a vodovodných sietí v obciach v bilančnom dosahu týchto zdrojov,
- 8.1.5.4. zvyšovať spoľahlivosť zásobovania pitnou vodou rozširovaním diverzifikácie zdrojov, využívaním vzájomného prepojenia zdrojov podzemnej a povrchovej vody a budovaním vodárenských dispečingov,
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany),
- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej, ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možností aj s ponechaním manipulačných pásov,
- 8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:
- 8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obcí napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní prívalových dažďových vôd do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtoku vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek,
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídiel so spoločnou ČOV,
- 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu,
- 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ,
- 8.1.6.7. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd s odstraňovaním nutričov z tých aglomerácií, kde nebolo toto čistenie uskutočnené v požadovanom horizonte (do 31. 12. 2010, aglomerácie väčšie ako 10 tis. EO) v súlade s legislatívnymi požiadavkami,
- 8.1.6.8. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia od 2000 EO do 10 000 EO v časovom horizonte do 31. 12. 2015 v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
- 8.1.6.10. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre výstavbu alebo dobudovanie stokových sietí a výstavbu nových ČOV, prípadne rozšírenie, intenzifikáciu alebo obnovu existujúcich ČOV v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska):
6. aglomerácia Šurany,
- 8.2. V oblasti energetiky
- 8.2.1. Rešpektovať existujúce koridory vedení 220kV a 400kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.
- 8.2.2. Rezervovať koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile (Gabčíkovo) – Veľký Ďur.
- 8.2.5. Rešpektovať existujúce koridory vedení 110kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.
- 8.2.12. Rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novo navrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu.
- 8.2.13. Rešpektovať koridory medzištátnych plynovodov.

- 8.2.15. Presadzovať uplatnením energetickej politiky SR, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom.
- 8.2.16. Utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike.
- 8.2.17. Obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.
- 8.3. V oblasti telekomunikácií
 - 8.3.1. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
 - 8.3.2. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
 - 8.3.3. Akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
 - 8.3.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovou sieťou.
 - 8.3.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkom.
 - 8.3.6. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej aj mobilnej sieti.
- 8.4. V oblasti odpadového hospodárstva
 - 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu,
 - 8.4.2. vypracovať a priebežne aktualizovať programy odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.5. Cesta I/64 ako nová cesta v úseku prietiah mestom Nitra – rýchlostná cesta R1 – Nové Zámky - Komárno
- 1.16. Cesta II/580: obchvat mesta Šurany
- 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.
- 1.20. Prebudovanie úrovňových priechodov (ako bodových nedostatkov) ciest I. a II. triedy so železničnými traťami na mimoúrovňové

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd
 - 5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, dolného Ipľa, **Starej Nitry**, Starej Žitavy, **rameno Malej Nitry** a tok Dlhý kanál,
- 5.3. Verejné kanalizácie
 - 5.3.2. intenzifikácie a rozšírenie ČOV Štúrovo, Topoľčany, Zlaté Moravce, Levice, Kolárovo, **Šurany**,
 - 5.3.3. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO:
 - a) aglomerácia Štúrovo,
 - b) aglomerácia Levice,
 - c) aglomerácia Kolárovo,

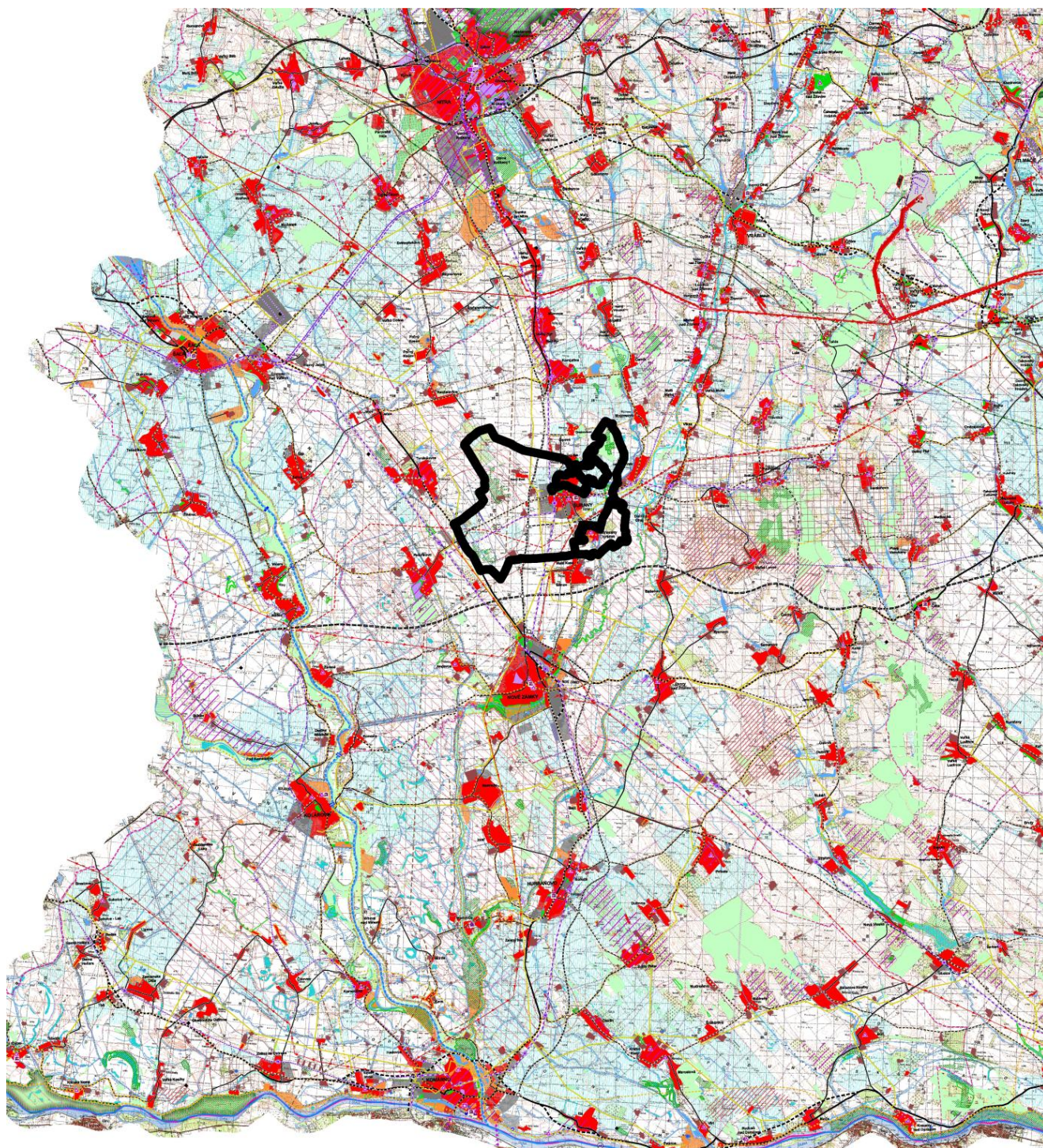
- d) aglomerácia Zlaté Moravce,
- e) aglomerácia Topolčany,
- f) aglomerácia Šurany,**
- g) aglomerácia Nové Zámky,
- h) aglomerácia Nitra

6. V oblasti energetiky

6.1 Linka ZVN 2x400 kV v trase (Gabčíkovo) – Veľký Ďur v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Schéma č. 1 Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (AUREX, 2015)

2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady

Obyvateľstvo

Pri sčítaní ľudu, domov a bytov (k 05/2011) bývalo v meste Šurany 10 177 obyvateľov. Hustota zaľudnenia 170 obyv. na km² je značne nad celoslovenským priemerom, ktorý predstavuje 110 obyv./km². K 31. 12. 2013 bolo v meste evidovaných 10 080 obyvateľov, z toho 4 875 mužov a 5 205 žien.

Tab. 2 Vývoj počtu obyvateľstva

Rok	Počet obyvateľov			Index vývoja v %
	Muži	Ženy	Spolu	
1869	-	-	3 810	100,00
1890	-	-	4 617	121,18
1910	-	-	5 225	137,14
1930	-	-	6 388	167,66
1961	-	-	6 226	163,41
1971	-	-	6 728	176,59
1980	5 493	5 827	11 320	297,11
1991	4 944	5 248	10 192	267,51
2001	5 087	5 404	10 491	275,35
2003	5 076	5 339	10 415	273,35
2006	10 491	5 087	10 491	275,35
2007	5 108	5 337	10 445	274,15
2009	5 050	5 249	10 299	270,31
2010	5 005	5 260	10 265	269,42
2011	4 960	5 217	10 177	267,11
2012	4 905	5 210	10 115	265,49
2013	4 875	5 205	10 080	264,57

Zdroj: Štatistické lexikóny, SODB 2011, ŠÚ SR, MÚ Šurany

Index vývoja v retrospektíve poukazuje na priaznivý, kontinuálny vývoj. V období medzi dvoma sčítaniami (1971 – 1980) sa v meste Šurany prejavilo zvýšenie počtu obyvateľov o 4592, ktoré bolo spôsobené pričlenením samostatných obcí v rámci procesu zlučovania miest a obcí (k 1. 1. 1976).

Vývoj počtu obyvateľov úzko súvisí so zmenami administratívnych hraníc mesta Šurany, ktoré boli nasledovné:

1976 – samostatné obce Kostolný Sek, Nitriansky Hrádok a Úľany nad Žitavou zlúčené s obcou Šurany

1990 - Úľany nad Žitavou nová obec vznikla odčlenením od obce Šurany

Od roku 2006 má počet obyvateľov klesajúcu tendenciu. Za obdobie predchádzajúcich siedmich rokov z počtu obyvateľov Šurian ubudlo 411 ľudí. Index vývoja klesol z hodnoty 275,35 na 264,57.

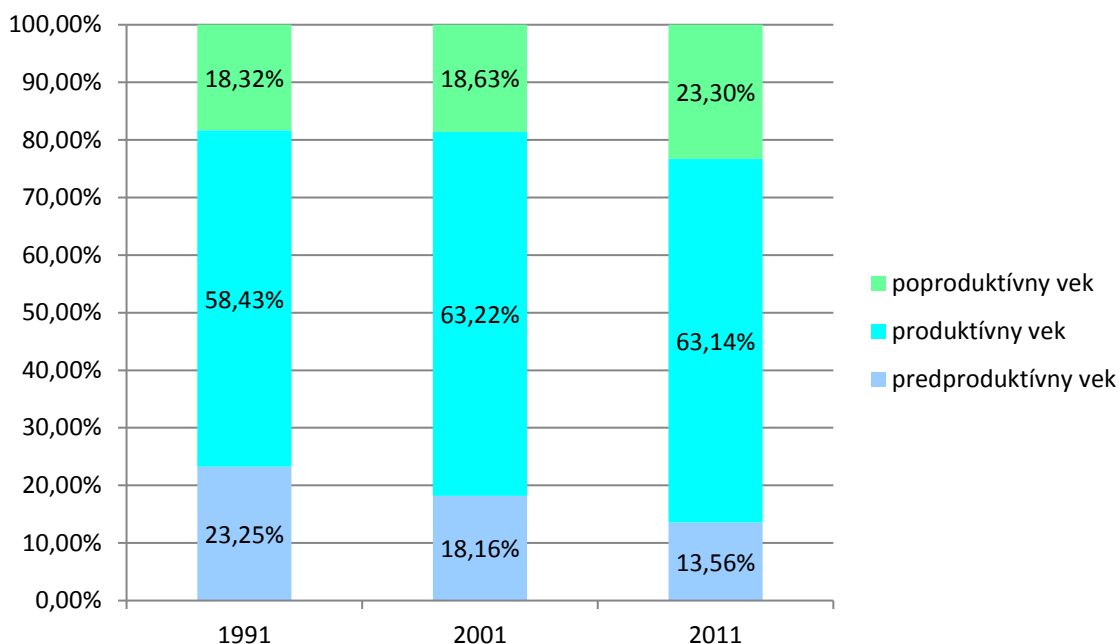
Tab. 3 Počet obyvateľov v miestnych častiach obce v r. 1991, 2001 a 2011

Č. UO	Obec, Miestna časť Základná sídelná jednotka	Počet obyv. v r. 1991	Počet obyv. v r. 2001	Počet obyv. v r. 2011	Prírastok (úbytok) počtu obyv. v r. 2001-2011
Šurany miestne časti		10 192	10 491	10 177	-314
	MČ Kostolný Sek	1 173	1 187	1 327	+140
	MČ Nitriansky Hrádok	867	896	868	-28
	MČ Šurany	8 152	8 408	7 982	-426
Šurany UO					
01	Kostolný Sek 1	-	-	1 327	-
02	Kostolný Sek 2	-	-	0	-
03	Nitriansky Hrádok	867	896	868	-28
04	Pri Gymnáziu	188	172	184	+12
05	Šurany – Námestie hrdinov	411	410	403	-7
06	Kútiky	893	847	815	-32
07	Pri vodárni	2 170	2 739	2 471	-268
08	Šurany – sever	986	854	729	-125
09	Poliklinika	782	717	651	-66
10	Pri železničnej stanici	386	383	394	+11
11	Argentína	579	618	646	+28
12	Pri štadióne	14	7	5	-2
13	Cukrovar	386	374	401	+27
14	Podzámočok	667	632	621	-11
15	Pri zastávke	338	330	335	+5
16	Pri jazere	0	0	0	0
17	Červený piesok	0	3	3	0
18	Balát	0	4	0	-4
19	Pri novom dvore	49	46	38	-8
20	Kopec	71	63	67	+4
21	Morgov	0	0	0	0
22	Albertov	82	64	57	-7
23	Kaparáš	0	0	0	0
24	Pri Argentíne	19	17	36	+19
25	Pri obilnom sile	0	0	0	0
26	Nový Svet	131	128	126	-2
27	Tlmač	0	0	0	0

Veková skladba obyvateľstva

V období rokov 2001 - 2011 sa pri klesajúcom počte obyvateľov prejavuje nepriaznivý trend vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva. V období rokov 2001 - 2011 je zaznamenaný prudko klesajúci vývoj predproduktívnej časti obyvateľstva. Podiel produktívnej zložky obyvateľstva má v tomto období stagnujúci charakter. Poproduktívna zložka má prudko stúpajúcu krivku.

Graf 1 Veková skladba obyvateľstva

Tab. 4 Veková skladba obyvateľstva v retrospektíve

Veková skupina	Počet obyvateľov						% podiel vekových skupín (r. 2011)	
	k 03/1991		k 012/2001		k 05/2011		Šurany	okres Nové Zámky
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
Predproduktívna	2 370	23,25	1 905	18,16	1 380	13,56	13,56	13,04
Produktívna	5 955	58,43	6 632	63,22	6 426	63,14	63,14	62,20
Poproduktívna	1 867	18,32	1 954	18,63	2 371	23,30	23,30	24,73
Spolu:	10 192	100,00	10 491	100,00	10 177	100,00	100,00	99,97

Zdroj: ŠÚ SR, 1991, ŠÚ SR, 2001, ŠÚ SR, 2011, www.statistics.sk

Hodnotu vekovej štruktúry obyvateľov charakterizuje index vitality populácie, ktorý vyjadruje pomer obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku. Mesto Šurany vykazovalo v roku 1991 hodnotu indexu vitality 126,9, v roku 2001 hodnotu 97,5 a v roku 2011 hodnotu 58,2, čo svedčí o nepriaznivej vývojovej krivke demografickej situácie obyvateľov mesta. V rámci komunálnej politiky mesta je pre zlepšenie nepriaznivého vývoja potrebné vytvárať podmienky pre stabilizáciu mladších vekových skupín obyvateľstva v obci.

Ekonomická aktivita obyvateľstva (k 05/2011)

Ku dňu sčítania 21. 05. 2011 bolo v meste celkom 4 981 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 2 711 mužov a 2 270 žien. Celkový rozsah ekonomicky aktívneho obyvateľstva a ekonomickej aktivity (zamestnaní a nezamestnaní obyvatelia) ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Tab. 5 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						Podiel ekonom. aktív. z trvalo býv. obyvateľov	
muži	%	ženy	%	spolu	%	okres Nové Zámky	okres Nové Zámky %
2711	26,64	2270	22,31	4 981	48,94	70 764	49,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov v obci v porovnaní s celookresným priemerom predstavuje minimálne rozdiely v ukazovateľoch. Vývoj ekonomickej aktivity

v priebehu rokov 1980 – 2011 je poznamenaný zaradením do pracovného procesu silných populačných ročníkov z 70 – tých rokov minulého storočia.

Tab. 6 Vývoj ekonomickej aktivity v priebehu rokov 1980 – 2011

Mesto	Počet				V % z celkového počtu bývajúceho obyvateľstva			
	1980	1991	2001	2011	1980	1991	2001	2011
Šurany	4 676	5 023	5 412	4 981	41,30	49,28	51,60	48,94

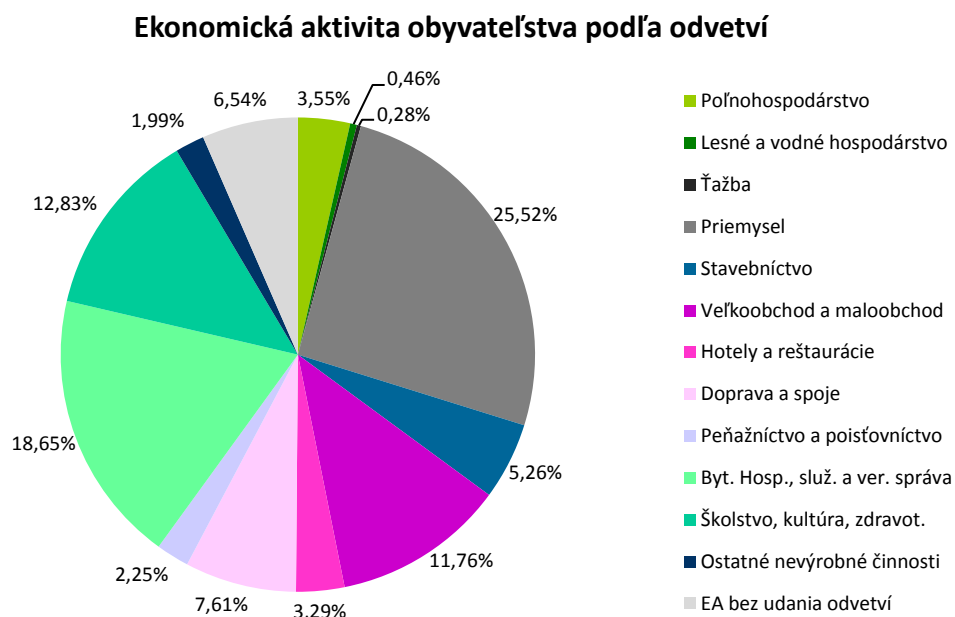
Zdroj: ŠÚ SR, 1991, ŠÚ SR, 2001, ŠÚ SR, 2011, www.statistics.sk

Tab. 7 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetví

Sektor	Odvetvie	Spolu		Muži		Ženy	
		absol.	v %	absol.	v %	absol.	v %
I. sektor	Poľnohospodárstvo	177	3,55	116	4,28	61	2,69
	Lesné a vodné hospodárstvo	23	0,46	17	0,63	6	0,26
	Ťažba	14	0,28	10	0,37	4	0,18
II. sektor	Priemysel	1 271	25,52	694	25,60	577	25,42
	stavebníctvo	262	5,26	198	7,30	64	2,82
III. sektor	Veľkoobchod a maloobchod	586	11,76	276	10,18	310	13,66
	Hotely a reštaurácie	164	3,29	62	2,29	102	4,49
	Doprava a spoje	379	7,61	301	11,10	78	3,44
	Peňažníctvo a poisťovníctvo	112	2,25	46	1,70	66	2,91
	Byt. hosp. služ. a ver. správa	929	18,65	565	20,84	364	16,04
	Školstvo, kultúra, zdravotn.	639	12,83	188	6,93	451	19,87
	Ostatné nevýrobné činnosti	99	1,99	55	2,03	44	1,94
	EA bez udania odvetví	326	6,54	183	6,75	143	6,30
Spolu:		4 981	100,00	2 711	100,00	2 270	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Graf 2 Ekonomická aktivita obyvateľstva podľa odvetví

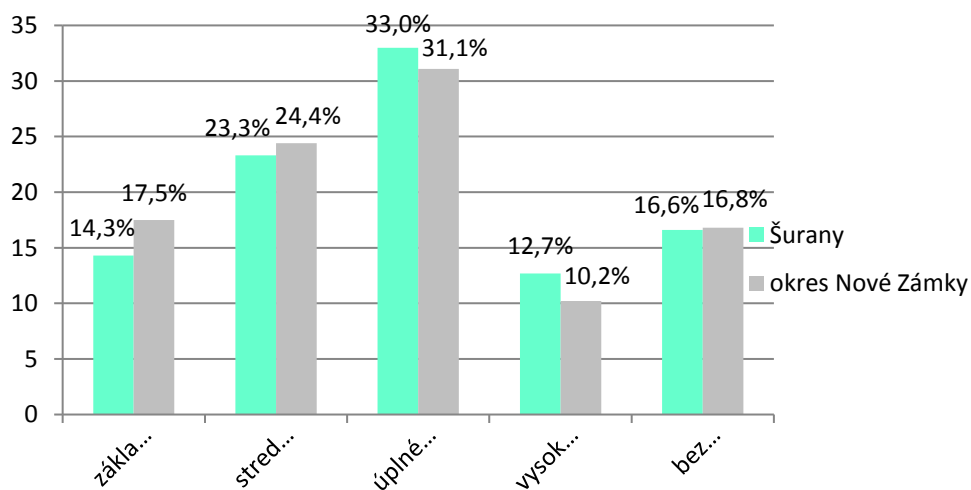
Tab. 8 Prehľad počtu obyvateľov s dosiahnutým najvyšším vzdelaním

Obec	Počet obyvateľov s dokončeným školským vzdelaním					Spolu obyv. do 14-r.	Spolu obyv. 15 – 19 r.	% podiel obyvateľov	
	základné	stredné bez mat.	úplné stredné s mat.	vysokoškolské	bez udania vzdelania a bez vzdelania			s úpln. stred. vzdel.	s VŠ vzdelaním
Šurany	1 451	2 373	3 362	1 297	1 694	1 380	697	33,0 %	12,7 %
Okres Nové Zámky	25 273	35 198	44 843	14 802	24 301	18 834	8 415	31,1 %	10,2 %

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001, ŠÚ SR 2011

Uvedený prehľad poukazuje na vyššie zastúpenie vo vzdelanostnej úrovni mesta v porovnaní s celookresným priemerom v oblasti úplného stredného aj vysokoškolského vzdelania.

Graf 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Národnostné zloženie

V národnostnej štruktúre obyvateľstva mesta Šurany prevláda slovenská národnosť tvoria 92,5% obyvateľov (abs. 9 414 obyv.), maďarská národnosť tvorí 0,6 % obyvateľov (abs. 63 obyv.), ostatné národnostné skupiny sú zastúpené iba minoritne.

Tab. 9 Národnostné zloženie

Obec	Počet obyv.	Národnosť					nezistené
		slovenská	česká	maďarská	rómska	ostatné	
Šurany	10 177	9 414	52	63	37	52	559
Okres Nové Zámky	144 417	84 006	651	48 483	691	545	10 041

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001, ŠÚ SR 2011

Náboženské vyznanie

Podľa sčítania obyvateľstva (k 21.5. 2011) v náboženskej štruktúre obyvateľstva v obci dominujú obyvatelia s rímskokatolíckym vyznaním 7 261 (71,35 %), silne je zastúpenie má aj skupina obyvateľov bez náboženského vyznania s počtom 1 551 obyvateľov (15,24 %).

Tab. 10 Náboženské vyznanie

Obec	Počet obyv.	Náboženské vyznanie						
		rímskokat.	gréckokat.	evanj.	pravosláv.	ostatné	nezistené	bez vyzn.
Šurany	10 177	7 261	7	100	8	127	1 123	1 551
V %		71,35	0,07	0,98	0,08	1,25	11,03	15,24
Okres Nové Zámky	144 417	105 949	248	2 061	113	5 546	15 440	15 060
V %		73,36	0,17	1,43	0,08	3,84	10,69	10,43

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001, ŠÚ SR 2011

Vývojové trendy po r.2001

Súčasný vývoj v podstatnej miere ovplyvňuje nízka pôrodnosť. Vplyv úmrtnosti na prirodzený prírastok obyvateľstva sa v priebehu uplynulých rokov významnejšie nezmenil, keď počet zomrelých sa pohybuje v rozmedzí od 105 do 140 ročne. Na vývoj obyvateľstva prirodzenou menou v najbližšej retrospektíve poukazujú údaje z nasledujúcej tabuľky.

Tab. 11 Vývojové trendy po roku 2001

Rok	Počet		Prirodzený prírastok	Migračné saldo		
	Narodení	Zomrelí		prist.	odstah.	saldo
2001	94	110	-16	141	135	+6
2002	76	106	-30	156	209	-53
2003	68	115	-47	146	129	+17
2004	100	111	-11	140	137	+3
2005	103	105	-2	188	133	+55
2006	85	140	-55	161	150	+11
2007	101	125	-24	134	141	-7
2008	76	102	-26	141	198	-57
2009	97	106	-9	124	139	-15
2010	70	120	-50	136	177	-41

Rok	Počet		Prirodzený prírastok	Migračné saldo		
	Narodení	Zomrelí		prist.	odstah.	saldo
2011	88	101	-13	110	141	-31
2012	94	113	-19	113	137	-24
2013	74	111	-37	126	117	+9
2014	86	114	-28	152	156	-4

Zdroj: MÚ Šurany

Ako vyplýva z uvedeného prehľadu vývoj naznačuje, že z hľadiska prirodzeného vývoja možno očakávať pokračovanie tendencie úbytku obyvateľstva (kontinuálne od roku 2001 negatívny trend), pričom aj migrácia obyvateľstva má kolísavé saldo.

Zamestnanosť

V roku 2011 tvorilo ekonomicky aktívne obyvateľstvo z celkového počtu 10177 obyvateľov 48,94%. Z toho 25,52% obyvateľstva bolo ekonomicky aktívnych v priemyselnej výrobe, 18,65% v sektore služieb, 12,83% obyvateľov bolo zamestnaných v školstve, kultúre a zdravotníctve a 11,76% obyvateľov bolo ekonomicky aktívnych vo veľkoobchodnej a maloobchodnej sfére. Za prácou odchádza 629 ekonomicky aktívnych ľudí, čo predstavuje 12,63 %. Do Šurian dochádza za prácou 1 399 ľudí, z toho denne dochádza 970 ľudí.

Nezamestnanosť

Nezamestnanosť v meste v poslednom období (od roku 2011) má klesajúcu tendenciu, čo dokumentuje nasledovný prehľad

Tab. 12 Prehľad počtu nezamestnaných v priebehu rokov 2005 – 2013

UoZ podľa pohlavia	Spolu	Muži	Ženy
K 31.12.2005	598	318	280
K 31.12.2006	448	240	208
K 31.12.2007	310	171	139
K 31.12.2008	297	148	149
K 31.12.2009	463	247	216
K 31.12.2010	420	212	208
K 31.12.2011	503	259	244
K 31.12.2012	566	270	296
K 31.12.2013	407	183	224

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nové Zámky

Tab. 13 Prehľad počtu nezamestnaných podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v priebehu rokov 2010 – 2013

	N/A - neurčené	Bez vzdelania	Základné vzdelanie	Vyučený	Stredoškolské (bez maturity)	USO (SOU, US s matur.)	USV (Gymnázium s matur.)	USO (SOS s maturitou)	Vyššie vzdelanie	Vysokoškolské	Vedec. výchova
2010	0	1	69	110	36	50	20	90	6	38	0
2011	0	3	84	124	34	71	21	112	8	46	0
2012	4	2	100	142	32	85	23	124	10	44	0

	N/A - neurčené	Neukončené vzdelanie	Základné vzdelanie	Nižšie stredné odb. vzdelanie	Stred. Odbor. vzdelanie	Úplné stredné odb. vzdelanie	Úplné stredné všeob. vzdelanie	Vyššie odbor. vzdelanie	Vysokošk. vzdelanie I. stupňa	Vysokošk. vzdelanie II. stupňa	Vysokošk. vzdelanie III. stupňa
2013	0	1	45	0	136	159	13	1	7	43	2

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nové Zámky 2014

Dochádzka a odchádzka za prácou

Z nasledujúceho prehľadu je v roku 2011 evidentné zníženie počtu odchádzky mimo trvalého bydliska.

Tab. 14 Vývoj odchádzky za prácou v r. 1980 – 2011

Mesto	1980		1991		2001		2011	
	absol.	v %	absol.	v %	absol.	v %	absol.	v %
Šurany	1 722	38,47	1394	27,80	1896	35,0	629	12,63

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001, ŠÚ SR 2011

Tab. 15 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odchádzajúce za prácou zo Šurian v r. 2011

obec dochádzky	spolu	poľnohospodárstvo	priemysel	stavebníctvo	doprava a spoje	obchod, hotely a reštaurácie	verejná správa, školstvo, zdravot.	ostatné a nezistené	denná dochádzka a spolu
Nové Zámky	480	8	96	7	86	52	145	86	313
Bánov	28	2	8	1	2	5	9	1	15
Dolný Ohaj	12	0	2	0	0	2	8	0	9
Hul	15	4	4	0	1	0	4	2	12
Komjatice	19	1	4	4	2	2	6	0	18
Lipová, okr. NZ	19	1	1	2	1	2	12	0	11
Palárikovo	10	4	1	1	1	0	3	0	8
Podhájska	29	1	3	2	2	8	3	10	17
Úľany nad Žitavou	17	0	6	0	4	3	3	1	10
Odchádzajúci spolu	629	21	125	17	99	74	193	100	413

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 16 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo dochádzajúce za prácou do Šurian v r. 2011

obec dochádzky	spolu	poľnohospodárstvo	priemysel	stavebníctvo	doprava a spoje	obchod, hotely a reštaurácie	verejná správa, školstvo, zdravot.	ostatné a nezistené	denná dochádzka a spolu
Dochádzajúci v rámci okresu	1291	28	616	48	60	201	208	130	898
Dochádzajúci z iných okresov	108	0	41	7	14	14	19	13	72

obec dochádzky	spolu	poľnohospodárstvo	priemysel	stavebníctvo	doprava a spoje	obchod, hotely a reštaurácie	verejná správa, školstvo, zdravot.	ostatné a nezistené	denná dochádzka a spolu
Dochádzajúci v rámci okresu	1291	28	616	48	60	201	208	130	898
Dochádzajúci spolu	1399	28	657	55	74	215	227	143	970

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Za prácou a do škôl zo Šurian odchádzalo v roku 2011 12,63% ekonomicky aktívneho obyvateľstva mimo trvalého bydliska. V porovnaní s rokmi 1980 (38,47%), 1991 (27,80%) a 2001 (35,0%) ide o výrazné zníženie odchádzky.

Podľa údajov MÚ Šurany je na území mesta evidovaných:

- fyzických osôb-aktívne, s bydliskom v meste Šurany – 525,
- právnických osôb-aktívne, so sídlom podnikania v meste Šurany – 195,
- podnikateľských subjektov-aktívnych, s miestom prevádzkarní v meste Šurany – 343,
- SHR, ktorí sú zaradení v evidencii na Mestskom úrade v Šuranoch – 27.

Najväčší zamestnávateľia v meste Šurany sú uvádzaní v kap. „Návrh riešenia priemyselnej výroby“

Prognóza vývoja

Pri stanovení výhľadového počtu obyvateľov mesta Šurany je potrebné vychádzať z dlhodobých trendov demografického vývoja obyvateľov v SR spracovaných v „Prognóze vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, ktorú vypracovalo Výskumné demografické centrum INFOSAT-u v novembri 2008. Prognóza nadväzuje na aktualizovanú prognózu vývoja obyvateľstva SR na celoštátnej úrovni, ktorá bola vypracovaná v roku 2007. Východiskovým obdobím prognózy bol koniec roku 2007.

Podľa „Prognózy „v celoslovenskej relácii z hľadiska prírastku – úbytku obyvateľstva sa úbytky obyvateľstva očakávajú hlavne v Trenčianskom, **Nitrianskom** a Banskobystrickom kraji, pričom pre okres Nové Zámky sa predpokladá nasledujúci počet obyvateľov:

145 266 obyvateľov rok 2010

143 020 obyvateľov rok 2015

140 737 obyvateľov rok 2020

138 136 obyvateľov rok 2025

V zmysle schváleného ÚPN mesta v znení zmien a doplnkov sa predpokladalo s nárastom počtu obyvateľov do roku 2010 na 10 600 obyvateľov, čo v porovnaní s rokom 2001 (10 491) predstavuje nepatrné zvýšenie len o 1,03%. Reálny stav vývoja obyvateľov k roku 2010 dosiahol 10 265 obyvateľov, ktorý aj v porovnaní s rokom 2001 predstavuje pokles o 2,2%, pričom v roku 2011 pri sčítaní sa prejavuje ďalší pokles na 10 177 obyvateľov s následným minimálnym poklesom aj v roku 2012 (10 175), ako aj v roku 2013 (10 080).

Existujúcu situáciu demografického vývoja môže ovplyvňovať aj fakt, že mesto leží medzi dvoma významnými hospodársko – sídelnými centrami Nitra a Nové Zámky, ktorých atrakčný rádius je podstatne silnejší ako mesta Šurany. Na druhej strane však mesto Šurany patrí medzi významné hospodársko - obslužné centrá v rámci územia Nitrianskeho kraja, je súčasťou ťažiska osídlenia druhej úrovne - novozámocko – komárňanské ťažisko osídlenia, značným podielom participuje na kooperačných väzbách medzi centrami (Nitra – Šurany – Nové Zámky – Hurbanovo – Komárno) so stredne silnými väzbami (v zmysle ÚPN R Nitrianskeho kraja), ktoré sa rozvíjajú a budú rozvíjať na základe partnerských vzťahov medzi jednotlivými centrami ako aj ich bezprostredným zázemím,

Pri úvahách o predpokladanom vývoji počtu obyvateľov mesta bude potrebné zohľadniť uvedené demografické vývojové trendy, naznačujúce znižovanie počtu obyvateľov tak z pohľadu mesta ako aj v okresnom a krajskom merítku. Na druhej strane je potrebné vziať do úvahy stav, vývoj ako aj predpoklady pre rozvoj hospodárskej základne mesta, vrátane predpokladaných územnotechnických možností pre rozvoj bytovej výstavby, vrátane polohového faktora mesta ležiaceho na ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno.

Ďalším impulzom pre mobilizáciu demografických zdrojov môžu byť pripravované zámery dopravnej infraštruktúry ako je realizácia cesty I/64 v novej trase s možnosťou rozšírenia na štvorpruh, realizácia obchvatu mesta na ceste II580 a realizácia R7 vedenej južne od mesta Šurany. Uvedené faktory môžu viesť k zvýšeniu mobility obyvateľstva, k zlepšeniu vekovej štruktúry obyvateľov mesta a následne k stabilizácii resp. k miernemu rastu vývoja obyvateľov mesta.

Budúci vývoj počtu obyvateľov mesta Šurany a jeho jednotlivých mestských častí bude tiež závisieť od novej bytovej výstavby na ich území, od predpokladaného úbytku (odpadu) bytového fondu a bude ovplyvňovaný aj znižujúcou sa obložnosťou bytov (počet obyv./byt).

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov:

rok 2011	10 177 obyvateľov
rok 2013	10 080 obyvateľov
rok 2030	11 840 obyvateľov, vrátane 30% rezervy

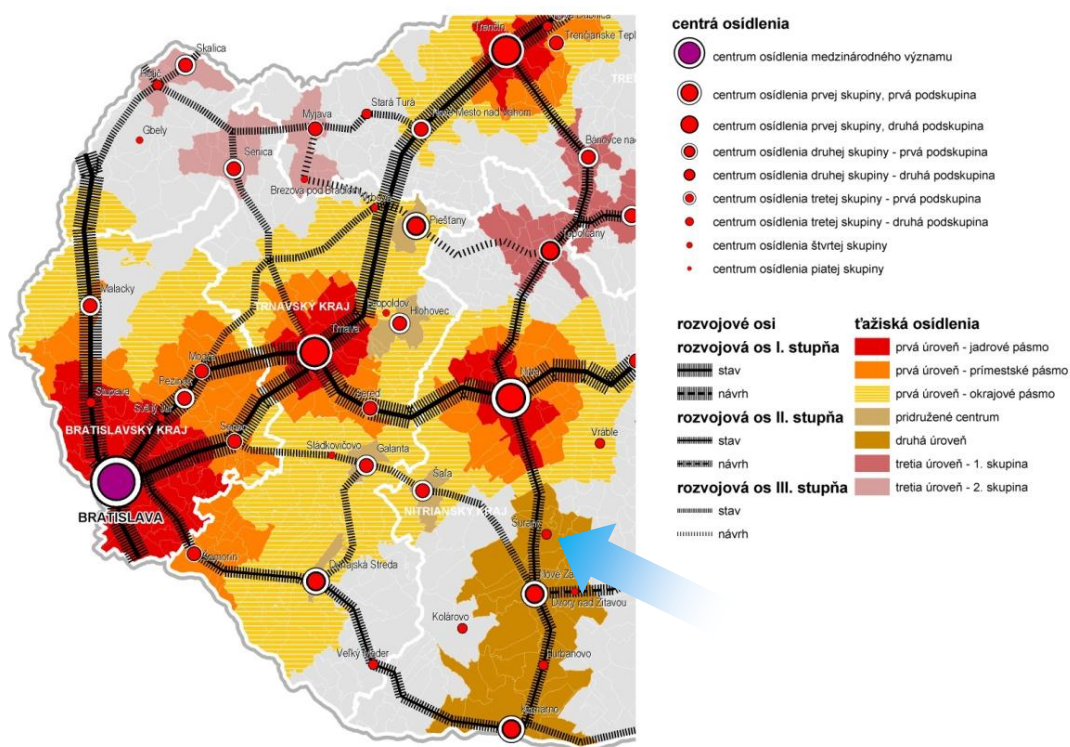
Záujmové územie a širšie vzťahy

Poloha a význam obce v štruktúre osídlenia

V zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (KURS – 2001) ako aj záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja (schválený uznesením zastupiteľstva NSK č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012, VZN č. 2/2012, ktorým sa vyhlasuje „Záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja“), je mesto Šurany súčasťou ťažiska osídlenia druhej úrovne - novozámocko – komárňanské ťažisko osídlenia a leží na ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno.

Schéma č. 2 Sídelná štruktúra v zmysle KURS 2001 (AUREX, s.r.o. 2011)

SÍDELNÁ ŠTRUKTÚRA SR

Mesto Šurany možno vnímať ako centrum osídlenia regionálneho významu, pričom sa v zmysle záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja odporúča podporovať rozvoj nasledovných zariadení:

1. verejnej správy,
2. stredných škôl so štúdiom končiacim maturitou,
3. špeciálnych škôl,
4. inštitútov vzdelávania dospelých,
5. zdravotníckych a sociálnych služieb,
6. kultúrnych podujatí regionálneho významu,
7. služieb podporujúcich rôzne podnikateľské aktivity,
8. obchodných stredísk,
9. voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene, uspokojujúcich potreby na regionálnej až nadregionálnej úrovni.

2.4 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Vízia mesta¹

Víziou je progresívne mesto, ktoré sa prioritne zameriava na maximálne uspokojenie potrieb svojich obyvateľov, využívajúce výhodnú geografickú polohu, umožňujúcu rozvoj podnikania a cestovného ruchu a hospodársky rast za podmienok trvaloudržiateľného rozvoja, mesto s kvalitnou infraštruktúrou ponúkajúcou komunikačné, informačné a verejné služby na najvyššej úrovni, využívajúce úzku spoluprácu verejného, neziskového i podnikateľského sektoru a občanov mesta.

Východiská urbanistickej koncepcie rozvoja mesta a determinanty územného rozvoja

Urbanistická koncepcia rozvoja mesta Šurany vychádza z niekoľkých základných predpokladov, ktorými sú najmä:

- postavenie mesta ako súčasť ťažiska osídlenia druhej úrovne - novozámocko – komárňanské ťažisko osídlenia,
- postavenie mesta Šurany ako mesta ležiaceho na významnej rozvojovej osi a to ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- mesto ako spolutvorca kooperačných väzieb medzi centrami (Nitra – Šurany – Nové Zámky – Hurbanovo – Komárno) so stredne silnými väzbami (v zmysle ÚPN R Nitrianskeho kraja), ktoré sa rozvíjajú a budú rozvíjať na základe partnerských vzťahov medzi jednotlivými centrami ako aj ich bezprostredným zázemím,
- mesto so statusom významného hospodárskeho a obslužného centra v rámci územia Nitrianskeho kraja,
- mikroregionálne vzťahy v smere východ západ (Podhájska – Šurany – Palárikovo), kde mesto Šurany má predpoklady transformačného uzla mikroregiónu na nadradený dopravný systém v smere sever – juh a východ – západ,
- postavenie mesta Šurany v rámci hierarchie sídelnej štruktúry SR, ktoré možno vnímať ako centrum osídlenia regionálneho významu,
- postavenie mesta ako centra predovšetkým primárnych, sekundárnych (mesto leží Podunajskej nížine s výhodnými historickými podmienkami pre rozvoj sekundéru) a terciárnych (príp. kvartérnych) aktivít regionálneho až celoštátneho významu,
- postavenie mesta ako významnej križovatky železničnej dopravy tratí s smere sever – juh a východ – západ,
- postavenie mesta ako potencionálneho centra turizmu mikroregionálneho (príp. regionálneho) významu, vo väzbe na rieku Nitra, termálne kúpalisko Podhájska (s komplexnými službami), vrátane možnosti využitia potenciálu územia pre rozvoj cykloturizmu,
- potreba zvyšovania kvality dopravných spojení v smere medzinárodných a celoštátnych urbanizačných osí s podporou hromadnej dopravy osôb a ekologicky vhodnej prepravy nákladov (najmä v severojužnom smere),
- potreba dobudovania trás a zariadení systémov technickej infraštruktúry regionálneho až celoštátneho významu,

¹ Prevzaté z PHSR mesta Šurany (2007 – 2013 Premier Consulting, spol. s r.o.)

- potreba rešpektovania výsledkov Krajinnno-ekologického plánu, (prezentované v rámci Prieskumov a rozborov pre ÚPN mesta Šurany),
- potreba rešpektovania stanovených zásad ochrany kultúrnych pamiatok na území mesta,
- potreba rešpektovania limitov ochrany prírody, ekológie a životného prostredia,
- potreba rešpektovania všeobecne platných limitov línii a zariadení dopravy a technickej infraštruktúry.

Medzi základné faktory ovplyvňujúce navrhovanú urbanistickú koncepciu priestorového usporiadania mesta Šurany, špecifikované v I. etape v rámci spracovania ÚPN - Prieskumy a rozboru územného plánu mesta, patria:

- Historický vývoj osídlenia
- Súčasné priestorové členenie a urbanistická štruktúra
- Limity rozvoja územia
- Potenciály a hodnoty v území
- Intervencie a zámery v území
- Problémy a problémové oblasti

2.4.1.1 Historický vývoj osídlenia

Urbanistickú kompozíciu a štruktúru mesta, vrátane súčasného obrazu ovplyvňovali významné historické udalosti a medzníky jej vývoja:

Prvá písomná zmienka o Šuranoch je dochovaná v listine uhorského kráľa Bélu II. z roku 1138, v ktorej sa uvádza ako Villa Suran. Tvorila súčasť panstva Šurianskeho hradu, ktorému patrili dobové obce Andód, oppidum Suran s mlynmi, Bánov, Nitriansky Hrádok, Veľký Sek, Kostolný Sek, Svätoplukovo, Tolmác, Sv. Jur pri Palárikove, Kerestúr, Slovenský Meder – Palárikovo a Čiky – pustatina pri Palárikove.

Vznik Šurianskeho hradu možno predpokladať v závere 14. storočia. Stiborovci tvorili súčasť poľskej šľachty. V roku 1444 sa stal majiteľom Šurianskeho hradu Michal Országh, neskorší palatín Uhorska. V období po bitke pri Moháči vzrástol fortifikačný protiturecký význam Šurianskeho hradu, ktorý až do vzniku Nových Zámkov v roku 1545 sústreďoval predsunuté moravské a poľské vojsko vyslané do boja proti Turkom a bola mu zverená obrana južných hraníc v období, keď sídlo tureckého sandžaku tvoril Ostrihom. Šurianský hrad plnil svoje obranné protiturecké poslanie aj po vzniku Nových Zámkov, keď ho vlastnil František Nyári ako kapitán hradu. V roku 1544 významne sa zapísal do dejín víťazstvom nad ostrihomskými Turkami za riekou Ipeľ pri obci Salka. Šurianský hrad v rokoch 1663-84 okupovali Turci. Počas povstania Juraja Rákocziho II. v roku 1704 obsadili Šurianský hrad kuruci grófa Mikuláša Bercsényiho. V roku 1709 sa hradu zmocnili cisárske vojská kapitána Wallisa, no vzápätí boli zo Šurian vytlačení. Šurianský hrad bol v roku 1725 v značnom rozsahu zbúraný. Zostal v torze až do roku 1867, v ktorom zničili pozostatok veže a bašty. Lomový a tehlový materiál bol rozobraný a použitý na vybudovanie obydlií.

Prvý písomný záznam o obci Kostolný Sek sa dochoval v listine panovníka Ondreja II. z roku 1221, v ktorej sa uvádza obec „Zeg“. V katastri obce, na miestnom cintoríne bol objavený hlinený džbán s obsahom viac ako tri tisíc mincí štvrtedárov zo začiatku 15. storočia, z obdobia panovania kráľa Žigmunda I.

Prvá písomná zmienka o obci Nitriansky Hrádok pochádza z roku 1431 a je súčasťou listiny majiteľa Šurianskeho hradu Stibora mladšieho, v ktorej sa uvádza ako Warad. Na území katastra tejto obce sa v lokalite Zámeček nachádza rozsiahle archeologické nálezisko o rozlohe 10-15 ha. Ide o nálezisko lengyelovskej kultúry z obdobia mladšej doby kamennej /eneolit/ s keramikou, industriou a votívnou soškou keramickej venuše – magna mater.

2.4.1.2 Súčasné priestorové členenie a urbanistická štruktúra

Mesto sa nachádza v Podunajskej nížine na prechode Podunajskej roviny a Podunajskej pahorkatiny v nadmorskej výške 144 m. n. m. Severnú hranicu katastrálneho územia tvorí hranica s obcami Lipová a Rastislavice, severovýchodnú hranicu s obcou Úľany nad Žitavou, východnú hranicu s obcou Dolný Ohaj, juhozápadnú hranicu s obcou Palárikovo a západnú hranicu s obcou Tvrdosovce a južnú s obcou Báhoň. Mesto Šurany pozostáva z troch katastrálnych území (Kostolný Sek, Nitriansky Hrádok, Šurany) a 27 urbanistických obvodov.

Priestorovo - organizačné usporiadanie územia vychádza zo založenej štruktúry ako aj skutočnosti vyplývajúcej zo zlúčenia kedysi samostatných obcí s mestom Šurany (Kostolný Sek, Nitriansky Hrádok). Vplyvom zlúčenia hlavne Kostolného Seku s mestom, hlavne z dôvodu bezprostrednej väzby na mesto, hranica zostala čitateľná len vo forme výrazného koridoru vedenia železničnej trate. Inú pozíciu má miestna časť Nitriansky Hrádok, ktorá vzhľadom na okrajovú polohu voči mestu, si zachovala relatívne pôvodný charakter.

Kostolný Sek

Pri hodnotení výškového zónovania miestnej časti Kostolný Sek možno konštatovať, že vzhľadom na pôvodný charakter vidieckej formy zástavby táto nepresahuje 1 – 2 podlažia. Medzi dominanty miestnej časti možno zaradiť kostoly (Božieho milosrdenstva a Ružencovej Panny Mária), bývalú školu (v súčasnosti centrum voľného času) a objekt vodojemu.

Hlavná kompozičná os MČ je tvorená komunikáciou III/580001, ktorá tvorí spojnicu so samotným mestom Šurany a pokračuje do obce Lipová. Vedľajšia kompozičná os je tvorená kolmicou vychádzajúcou z hlavnej kompozičnej osi v smere ulice Na vršku, ktorá vzhľadom na rozvojový potenciál môže v budúcnosti získať na význame. V priesečníku hlavnej a vedľajšej kompozičnej osi možno charakterizovať ťažiskový priestor MČ s lokalizáciou zariadení občianskej vybavenosti.

Nitriansky Hrádok

Pôdorys miestnej časti má tvar nepravidelného obdĺžnika, je determinovaný hlavne zo západnej strany meandrom toku Starej Nitry a z východnej strany upraveným tokom Nitry, medzi ktoré je prakticky vklínený.

V pôdoryse miestnej časti, pozdĺž hlavnej kompozičnej osi je aj v súčasnosti čitateľné územie, ktoré si zachovalo pôvodnú historickú štruktúru a zástavbu.

Výškové zónovanie miestnej časti Nitriansky Hrádok, vzhľadom na pôvodný charakter vidieckej formy zástavby nepresahuje 1 – 2 podlažia. Dominaty v rámci miestnej časti tvorí objekt kostola (sv. Martina) a kaplnka (Lurdskej Panny Márie). Hlavná kompozičná os je tvorená komunikáciou III/064021, ktorá tvorí spojnicu so samotným mestom Šurany. Pozdĺž hlavnej kompozičnej osi v centrálnej časti pôvodnej obce je možné identifikovať verejné priestranstvo v tvare pretiahlého trojuholníka, ktoré z pohľadu miestnej časti tvorí ťažiskový priestor Nitrianskeho Hrádku s lokalizáciou zariadení občianskej vybavenosti. Vedľajšia kompozičná os je tvorená kolmicou vychádzajúcou z hlavnej kompozičnej osi v smere na tok resp. hrádzu rieky Nitry.

Šurany

Pôdorys miestnej časti vo svojej podstate vychádza z principiálnych prvkov, ktoré boli v minulosti historicky založené (viď schéma vojenské mapovanie v .r. 1782).

V tom čase pôdorys súčasného mesta mal tvar rovnoramenného trojuholníka s dvoma výraznými kompozičnými osami – komunikáciami totožnými so stranami trojuholníka. Kratšiu stranu trojuholníka tvorí prirodzená hranica koryta Nitry s dvoma brodmi. Pôdorys mesta leží akoby „na ostrove“, ktorý bol tvorený korytom rieky Nitra a meandrujúcim ramenom rieky. V ďalšom období dochádza k postupnej urbanizácii aj územia za hranicami „pôvodného ostrova“ vo všetkých smeroch formou „nabaľovania“ na historický základ. K výraznému rozvoju mesta došlo postavením železnice na území mesta, reguláciou rieky Nitry (vytvorenie nového koryta rieky, zrušenie ramena rieky) a postupnej industrializácii, čo značne ovplyvnilo ďalšie formovanie pôdorysnej štruktúry mesta.

EGYHÁZNAGYSZÉG I. RÉSZ

Nagy-Sirány Lrész

Iskola

Nis hid mellett

Ezerkötő

Nagy-Sirány Lrész

Z hľadiska urbanistickej štruktúry (aj po architektonickej stránke) zaujímavé územie tvorí zástavba v UO 09 Poliklinika charakterizujúca spôsob a formu zástavby 50 – tých rokov minulého storočia. Výška zástavby nepresahuje 4 NP.

ČISTOPIS ÚPN MESTA ŠURANY

2.4.1.3 Limity rozvoja územia

Najdôležitejšie limitujúce prvky využitia územia mesta Šurany sú rozčlenené podľa kategórií:

Ochrana prírody a krajiny

- Prírodná rezervácia Čierna voda vrátane jej ochranného pásma,
- Prírodná rezervácia Veľký les vrátane jej ochranného pásma ,
- Chránené vtáčie územie SKCHVU005 Dolné Považie,
- Územia európskeho významu SKUEV0094 Veľký les a SKUEV0096 Šurianske slaniská
- Chránené stromy S 429 Orechy vo Veľkom lese, S 288 Šurianska paulovnia a S 265 Maklúra pomarančová
- prvky regionálneho územného systému ekologickej stability: NRBk Nitra, RBk Malá Nitra, RBk Žitava, RBk Tvrdošovce - Komjatice a RBk Veľký les
- rešpektovať a chrániť prvky miestneho územného systému ekologickej stability: MBc 1 Štrkovisko TONA, MBc 2 Pri strelnici, MBc 3 Rybník, MBc 4 Balát, MBc 5 Rybník Mederčina, MBc 6 Hrubé lúky, MBc 7 Pod sútokom Nitry a Starej Nitry, MBc 8 Kaparáš, MBc 9 Šurianske slaniská, MBc 10 Agátový lesík, MBc 11 Kopec, MBc 12 Akomáň, MBc 13 Tlmač, MBk 1 Cesta I/64, MBk 2 Tlmač, MBk 3 Cesta II/580, MBk 4 Dalinský potok, MBk 5 Prítok Dalinského potoka, MBk 6 Nový Dvor, MBk 7 Rameno Nitry, MBk 8 Lúky, MBk 9 Prítok Nitry MBk 10 Nový kanál,
- mokrade lokálneho významu: Štrkovisko Tona, Zregulovaný úsek Nitry pri MČ Nitriansky Hrádok Sedimentačné nádrže cukrovaru Šurany, Bývalé štrkovisko Nitr. Hrádok, Čierna voda, Bágrovisko pri Kostolnom Seku, Rameno r. Nitry "Hrubý kút", Mokrad "Halášťava",
- lesné porasty kategórií ochranné lesy a lesy osobitného určenia vrátane ochranného pásma lesa,
- najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Doprava

Limity vyplývajúce z trasovania dopravnej infraštruktúry regionálneho až celoštátneho významu (cesta I. , II. triedy železničné trate a vlečky), ktoré tvoria bariéry pri územnom rozvoji,

V zmysle predpisu L14 S vyplýva pre katastrálne územie obce Šurany nasledovné obmedzenie:

- Q vodorovná prekážková rovina s výškovým obmedzením 165 m n.m.B.p.v.,
- Q kužeľová prekážková rovina (sklon 1 : 20) s výškovým obmedzením 165 – 220 m n.m.B.p.v,
- Q vzletová prekážková rovina (sklon 1:30) s výškovým obmedzením 120 – 203,7 m n.m.B.p.v,
- Q prechodová prekážková rovina (sklon 1:7) s výškovým obmedzením 119,38 – 165 m n.m.B.p.v.

Technická infraštruktúra

- ochranné a bezpečnostné pásma zariadení a koridorov technickej infraštruktúry,

Životné prostredie

V zmysle zákona o vodách² a Vyhlášky o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd³ je potrebné rešpektovať:

- vodohospodársky významné toku Nitra, Žitava, Malá Nitra 10 m

² zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov, § 32 Ochranné pásma vodárenských zdrojov

³ Vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z. z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd

- drobné vodné toky

5 m.

Ochranné pásma vodných zdrojov určené:

rozhodnutím OPLVH 1078/1985/1 zo dňa 27.6.1985 a ObvÚŽP 1483/1994-FI zo dňa 15.11.1994

ochranné pásma VZ rešpektovať v súlade s Vyhláškou MŽP SR .č. 29/2005 Z.z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd

Evidované ložiská nevyhradeného nerastu (LNN)

- 4392 – Ondrochov – štrkopiesky a piesky – štrky, evidované spoločnosťou FORSGAS, Riči Jozef, Šurany,
- 4098 – Kostolný Sek - štrkopiesky a piesky – štrky evidované ŠGUDŠ Bratislava,
- 4099 – Nitriansky Hrádok - štrkopiesky a piesky – štrky evidované ŠGUDŠ Bratislava,
- 4648 - Šurany - štrkopiesky a piesky, ktoré využíva GREENDWELL, s. r. o., Trnava,

Hydromelioračné zariadenia

Na poľnohospodárskej pôde sú realizované nasledovné hydromelioračné zariadenia o celkovej rozlohe 1254 ha:

- ZP Šurany – Janossek (evid. Č. 5207 103) daná do užívania v r. 1967 s celkovou výmerou 220 ha,
- ZP Šurany I. (evid. Č. 5207 191) daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 320 ha,
- ZP Šurany II. (evid. Č. 5207 192) daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 384 ha – aj v k.ú. Kostolný Sek,
- ZP Tolmac - Šurany (evid. Č. 5207 205) daná do užívania v r. 1985 s celkovou výmerou 85 ha,
- ZP ŠkM Šurany (evid. Č. 5207 208) daná do užívania v r. 1986 s celkovou výmerou 105 ha,
- ZP Číky - Šurany (evid. Č. 5207 103) daná do užívania v r. 1991 s celkovou výmerou 140 ha.

Ochranné pásmo cintorínov:

V zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v rozsahu 50 m.

2.4.1.4 Potenciály a hodnoty v území

Sídlný potenciál:

- Mesto Šurany leží na ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno, pričom je špecifikované ako rozvojové centrum, ktoré možno vnímať ako centrum regionálneho významu, s dôrazom na rozvoj nasledovných zariadení:
 - verejnej správy,
 - stredných škôl so štúdiom končiacim maturitou,
 - špeciálnych škôl,
 - inštitútov vzdelávania dospelých,
 - zdravotníckych a sociálnych služieb,
 - kultúrnych podujatí regionálneho významu,
 - služieb podporujúcich rôzne podnikateľské aktivity,
 - obchodných stredísk,
 - voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene, uspokojujúcich potreby na regionálnej až nadregionálnej úrovni.
- Mesto Šurany – ako významné hospodárske a obslužné centrum, ktoré zabezpečuje pracovné príležitosti v rámci mesta ako aj širšieho zázemia,

Potenciál pre rozvoj poznávacieho turizmu

- Národné kultúrne pamiatky zapísané v ÚZPF SR:
 - Synagóga, popisné číslo 87, evidovaná v ÚZPF SR pod č. 10 801, z konca 19. storočia. Pôvodne funkčný objekt ortodoxnej židovskej synagógy z konca 19. a zo začiatku 20. storočia postavený v romantickom eklektickom štýle.
 - archeologická lokalita Hradisko Zámeček evidovaná v ÚZPF SR pod č. 347/0 - Nitriansky Hrádok je náleziskom Nitrianskej venuše, prvá neolitická soška na Slovensku.
- Potenciál pre rozvoj cyklotrás rekreačno-oddychových zón:
 - Cyklotrasa Šurany – Nitriansky Hrádok, Pozdĺž rieky Nitry, s možným napojením na
 - oddychová zóna pre deti a mládež v MČ Nitriansky Hrádok a v MČ Kostolný Sek;
 - telovýchovno – športové aktivity s možnosťou rozšírenia o viacúčelové ihriská v časti Argentína a Nový Svet a vytvorenia relaxačnej zóny na Námestí Hrdinov v Šuranoch,
 - jazdecký areál T.J. Šurany, s potenciálom rozvoja,
 - rekreačný areál TONA s možnosťou ďalšieho rozšírenia,
 - športové letisko s golfovým areálom, s možnosťou ďalšieho rozšírenia,
 - cyklotrasy v smere na Podhájkú - Palárikovo

2.4.1.5 Intervencie a zámery v území

V zmysle záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja, na území mesta ide o nasledovné zámery:

1. V oblasti cestnej dopravy
 - 1.5. Cesta I/64 ako nová cesta v úseku prietiah mestom Nitra – rýchlostná cesta R1 – Nové Zámky - Komárno
 - 1.16. Cesta II/580: obchvat mesta Šurany
 - 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.
 - 1.20. Prebudovanie úrovňových priechodov (ako bodových nedostatkov) ciest I. a II. triedy so železničnými traťami na mimoúrovňové
2. V oblasti železničnej dopravy
 - 2.1. Modernizácia trate 130 (Bratislava) – Nové Zámky – Štúrovo na traťovú rýchlosť 160 km/hod.

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd
 - 5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: Starej Nitry, rameno Malej Nitry,
- 5.3. Verejné kanalizácie
 - 5.3.2. intenzifikácie a rozšírenie ČOV Šurany,
 - 5.3.3. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO: aglomerácia Šurany,

6. V oblasti energetiky

- 6.1 Linka ZVN 2x400 kV v trase (Gabčíkovo) – Veľký Ďur v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie

2.4.1.6 Problémy a problémové oblasti

2.4.1.7 Životné prostredie

- stredné zdroje znečisťovania ovzdušia,
- skládka Šurany - návrh na rekultiváciu a začlenenie do krajiny,
- výskyt pravdepodobných a sanovaných environmentálnych záťaží (areál Elitexu a STS, areál Kovošrotu, areál Calexu, areál cukrovaru, mestská skládka TKO Šurany, ČS PHM Slovnaft a skládka

TKO Lipová), pričom podľa banského zákona⁴ ako riziká stavebného využitia územia predstavuje environmentálna záťaž NZ (033)/Šurany - bývalý areál Elitexu a STS s vysokou prioritou riešenia (hodnota K 2: 65 podľa klasifikácie environmentálnej záťaže),

- nízka ekologická stabilita územia – potreba zvýšenia filtračných plôch zelene,
- znečistenie vodných tokov,
- nadmerná hluková záťaž z dopravy (cestná a železničná, letisko),
- absencia nelesnej drevinnej vegetácie v poľnohospodársky využívannej krajine,
- chýbajúce prepojenie sídelnej zelene s krajinou zeleňou, absencia funkčného systému zelene,
- znečistenie vodných tokov a ohrozenie kvality podzemných vôd v dôsledku antropogénnych vplyvov (intenzívna poľnohospodárska výroba, výroba),
- záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.

2.4.1.8 Dopravná infraštruktúra

- potreba realizácie cesty I/64 v novej trase s možnosťou rozšírenia na štvorpruh,
- potreba realizácie obchvatu mesta – cesta II/580 s potrebou vymiestnenia tranzitnej dopravy z mesta,
- potreba elektrifikácie a optimalizácia trate č. 141 Leopoldov- Nitra – Šurany,
- potreba zvýšenia významu cyklistickej dopravy, hlavne v širších súvislostiach (Podhájka, pozdĺž rieky Nitry)

2.4.1.9 Technická infraštruktúra

- Potreba rozšírenia akumulácie vodojemu v areáli úpravne vody a vodných zdrojov vedľa jestvujúceho vodojemu s kapacitou 1000 m³,
- Potreba rekonštrukcie ČOV Šurany, s prečerpávaním obcí: Lipová, Bánov, Dolný Oháj, Hul, Úľany nad Žitavou, Maňa, Vlkaš, Kmeťovo,
- Potreba vybudovania splaškovej kanalizácie v miestnych častiach Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok v plnom rozsahu,

2.5 Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Urbanistické riešenie jednotlivých mestských častí a urbanistických obvodov

Mesto sa skladá z troch mestských častí:

- Šurany,
- 03 Nitriansky hrádok
- 01, 02 Kostolný sek

2.5.1.1 Mestská časť Šurany

Mestskú časť tvoria nasledovné urbanistické obvody:

- 04 Pri gymnáziu
- 05 Námestie Hrdinov
- 06 Kútiky
- 07 Pri vodárni
- 08 Šurany - sever
- 09 Poliklinika

⁴ Zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon), § 20 ods. 3, v znení neskorších predpisov

- 10 Pri železničnej stanici
- 11 Argentína
- 12 Pri štadióne
- 13 Cukrovar
- 14 Podzámčok
- 15 Pri zastávke
- 16 Pri jazere
- 17 Červený piesok
- 18 Balát
- 19 Pri Novom dvore
- 20 Kopec
- 21 Morgov
- 22 Albertov
- 23 Kaparáš
- 24 Pri Argentíne
- 25 Pri obilnom sile
- 26 Nový svet
- 27 Tlmač

Charakteristika súčasného stavu

UO 04 Pri gymnáziu

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na západe Bernolákovou ulicou, na východe ulicou M. R. Štefánika Námestím hrdinov, na severe ulicou Slovenského národného povstania a na juhu Jesenského ulicou.

V UO prevažuje jednopodlažná zástavba charakteru rodinných domov, s plochami záhrad, hlavne medzi Bernolákovou, Tyšovou a ulicou Žofie Bosniakovej. Dvoj a trojpodlažná zástavba je využívaná pre občiansku vybavenosť.

Z hľadiska funkčného využitia územia UO možno obvod charakterizovať s prevažujúcou funkciou občianskej vybavenosti s areálmi základnej školy, gymnázia, Obchodnej akadémie, mestským kultúrnym strediskom, so športovou halou, obchodným centrom, poštou. V UO sa nenachádzajú plochy výroby.

Celkovo možno UO považovať funkčne a územne stabilizovaný, pričom sú potrebné postupné intervencie z hľadiska vylepšovania kvality obytného prostredia a doplnenia urbanistickej štruktúry obvodu.

UO 05 Námestie hrdinov

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej zo severu ulicami Slovenského národného povstania, z juhu a východu Jesenského ulicou a na západe ulicou M. R. Štefánika Námestím hrdinov.

Hoci UO predstavuje súčasť centra mesta, v UO prevažuje jednopodlažná zástavba charakteru rodinných domov, s plochami záhrad v rámci vnútorných blokov.

V UO je sústredená občianska vybavenosť administratívy (MsÚ), školstva (cirkevná ZŠ), kultúry (Synagóga – múzeum, amfiteáter, spoločenský dom), kostol. V UO sa nenachádzajú plochy výroby. UO má pomerne dobre zastúpenie plôch verejnej zelene.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 06 Kútiky

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na západe Hasičskou ulicou, na východe Lesnou ulicou, na severe železničnou traťou a na juhu ulicou Slovenského národného povstania.

V UO prevažuje jednopodlažná zástavba charakteru rodinných domov, s plochami záhrad, v rámci vnútorných blokov vymedzených ulicami.

Prevažnú funkciu tvorí rodinná zástavba s doplnkovými zariadeniami občianskej vybavenosti hlavne pozdĺž ulice SNP, s obchodnou vybavenosťou miestneho charakteru.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

07 Pri vodárni

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe Hasičskou ulicou, na západe ulicou MDŽ resp. tok Malá Nitra, na severe železničnou traťou a na juhu ulicou Slovenského národného povstania.

Severnú časť UO medzi ulicou Krížna železničnou traťou tvorí jednopodlažná zástavba charakteru rodinných domov, s plochami záhrad.

Časť územia UO tvorí obytný súbor (sídliisko MDŽ) charakteru viacpodlažnej HBV (prevažne 8 podlažnej) s príslušnou občianskou vybavenosťou, ktorú zastupujú zariadenia obchodu obchodný dom, materská škola. Na obytný súbor je naviazaná voľná neurbanizovaná plocha, ktorá sa využíva ako plocha na „voľný výbeh“, ktorá by aj v budúcnosti mohla slúžiť pre športové a voľnočasové vyžitie obyvateľov obytného súboru ako aj zo širšieho okolia.

V časti územia UO vo väzbe na hlavnú kompozičnú os mesta – ulicu Slovenského národného povstania sa prejavujú transformačné procesy vyplývajúce zo zmien funkčného využitia ako aj hmotovo-priestorového výrazu hlavne nárožia na križovaní ulice SNP a Hasičskej ulice a nárožia križenia ulíc Hasičskej a Hledíkovej, čím priestor postupne nadobúda charakter s mestotvornými prvkami. V týchto priestoroch a objektoch je sústredená občianska vybavenosť s vyšším štandardom.

Priestor medzi ulicou SNP a Hledíkovou ulicou si vyžaduje nastavenie regulatívov z hľadiska funkčného a priestorového usporiadania územia.

Na obytný súbor naväzuje špecifický priestor špecifikovaný ako technická infraštruktúra – zariadenie vodného hospodárstva, vodáreň, ktorý siaha až po železničnú trať a ktorý v tomto ponímaní možno považovať za územne a funkčne stabilizovaný

UO disponuje rozsiahlymi voľnými plochami zelene upravenými, čiastočne upravenými a neupravenými. Plochy hlavne v rámci obytného súboru HBV si vyžadujú kultiváciu prostredia s nastavením „ľudského merítka“. Značné plochy zelene (záhradná zanedbaná sa nachádza za pásom rodinnej zástavby na Hasičskej ulici, ktoré môžu slúžiť ako rozvojový potenciál v rámci pokračujúcej transformácie priestoru aj vo vzťahu na prepojenie obytný súbor.

UO možno čiastočne považovať sa územne a funkčne stabilizovaný-

UO 08 Šurany – sever

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na juhovýchode tokom Malá Nitra, na západe ulicou SNP v pokračovaní Nitrianska ulica a na severe železničnou traťou.

Z hľadiska funkčného využitia má UO rôzne formy využitia od obytnej (HBV, RD), po vybavenostnú.

Časť UO medzi tokom Malá Nitra a Mostnou ulicou tvorí obytný súbor HBV do 4NP so zastúpením čiastočne upravených plôch zelene značného rozsahu, ktorá si vyžaduje úpravu a celkovú kultiváciu priestoru. Územie je prepojené s OS MDŽ pešou lávkou cez tok Starej Nitry.

Časť UO medzi Mostovou a Školskou ulicou je prakticky celá zameraná na vybavenosť so sústredením zariadení školstva (areálového typu ZŠ a MŠ, vrátane komplexnej športovej vybavenosti), zariadenia obchodu (nákupné stredisko,), zariadenia administratívy (daňový úrad), so sprievodnými plochami zelene

Časť UO medzi Mostovou a Mlynskou ulicou prevláda funkcia bývania formou HBV do 8 NP s doplnkovou funkciou vybavenosti (zariadenia obchodu – Lídl) doplnené plochami zelene s umiestneným pomníkom padlým v II. svetovej vojne.

Územie od Mlynskej ulice po železničnú trať je prevažne zamerané na funkciu bývania formou rodinných domov s plochami záhrad.

UO možno považovať sa územne a funkčne stabilizovaný-

UO 09 Poliklinika

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe tokom Malá Nitra, resp. ulicou Nábřežná, na západe Cintorínskou ulicou, na severe ulicou SNP a na juhu ulicou Špotovou, Hviezdoslavovou a Žofie Bosniakovej.

V severnej časti UO vo väzbe na ulicu SNP sú lokalizované vybavenostné funkcie ako zdravotnícke zariadenia – poliklinika, s náväzným parkom, obchodné zariadenia a bytové domy do 2NP.

Vo vnútornej časti UO medzi Mudrochovou ulicou a Nábřežnou sú lokalizované bytové domy do 4 – 5 NP a ambulantné zariadenie. Ostatné územie UO tvorí prevažne jednopodlažná rodinná zástavba s plochami záhrad v rámci vnútroblokov, s minimálnym zastúpením občianskej vybavenosti. V UO vo väzbe na ulicu Žofie Bosniakovej je situovaný areál požiarnej zbrojnice.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 10 Pri železničnej stanici

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe Cintorínskou ulicou, na západe a juhu železničnou traťou (vrátane zhlavia železničnej stanice), na severe Nitrianskou ulicou.

Severnú časť UO tvorí areál dopravnej vybavenosti. V priestore náväznom na Nitriansku ulicu (pri kruhovej križovatke je lokalizovaný objekt TESCO s náväzným parkoviskom. Priestor by si vyžadoval celové urbanistické riešenia dotknutého územia, s cieľom zvýšenia estetického výrazu a významu, ako nástupný priestor a základ pre potvrdenie pretvárania celkového obrazu a významu Cintorínskej ulice na významnú kompozičnú os v rámci kompozičnej kostry mestskej časti Šurany.

V rámci UO dominuje obytná funkcia formou rodinnej zástavby rôzneho veku, štruktúry a kvality, s prislúchajúcimi rozlohami záhrad.

V južnej časti UO, v priestore oproti železničnej stanici (na Bosniakovej ulici) sa nachádza stredná odborná škola, areál COOP, areál stavebnín, skladové priestory, vrátane ďalších zariadení obdobného charakteru a areály neidentifikovateľného a chaotického charakteru, bez funkčného využitia. Súčasťou tejto časti UO je obytná funkcia formou rodinnej zástavby rôzneho veku, štruktúry a kvality, s rozsiahlymi rozlohami záhrad, ktorých budúce funkčné využitie sa predpokladá orientovať pre aktivity využívajúce blízkosť železničnej trate a železničnej stanice.

UO 11 Argentína

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe Železničnou ulicou, na západe Novozámockou ulicou, na severe Nitrianskou ulicou a na juhu zadnými traktami záhrad na Pribinovej ulici.

Severnú časť UO pozdĺž Nitrianskej ulice po ulicu Ľ. Podjavorinskej tvoria areály výrobných služieb prevažne súkromného charakteru ako autobazár, skladové plochy, ČSPH.

Územie od ulice Ľ. Podjavorinskej smerom južným, prevažuje rodinná zástavba rôzneho veku, charakteru, štruktúry a kvality, pričom v území sú rozsiahle plochy záhrad prislúchajúcich k rodinným domom.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 12 Pri štadióne

Urbanistický obvod nadväzuje zo severnej strany na UO 09 Poliklinika, z východnej strany je ohraničený Hviezdoslavovou ulicou, z južnej strany miestnou komunikáciou a západnej strany Cintorínskou ulicou.

Z hľadiska funkčného využitia územia UO možno konštatovať, že v UO sú zastúpené rôzne funkcie, okrem funkcie bývania. Medzi nosné funkcie možno špecifikovať športovo rekreačnú zastúpenú areálom futbalového štadióna, výrobnú funkciu, v južnej časti UO zastúpenú areálmi Woodpan – orientujúcu sa na výrobu drevených panelov z masívu, Lokotrnas, ktorá sa zaoberá železničnou výrobou, opravou, rekonštrukciou a prepravou, s výhodným napojením vlečkovým systémom na železničnú trať. V najjužnejšej časti UO sa nachádza areál zberných surovín.

Na území UO sa nachádzajú rozsiahle plochy v súčasnosti bez funkčného využitia. Ideo územie, ktoré v minulosti slúžilo ako odkalisko pre Cukrovar a ktoré si vyžaduje komplexné prehodnotenie a návrh novej náplne vo vzťahu na funkčné využitie susedných blokov.

UO 13 Cukrovar

Urbanistický obvod nadväzuje zo severnej strany na UO 09 Poliklinika, z východnej strany je ohraničený Bernolákovou ulicou a pokračovaním pozdĺž toku Starej Nitry, z južnej strany Poľnou a západnej strany Cintorínskou ulicou.

Rozlohou dominantné územie UO zaberá bývalý areál cukrovaru, ktorého činnosť bola zrušená v roku 1999. V priebehu nasledujúcich rokov došlo postupne k likvidácii zariadení, pričom v súčasnosti areál je len minimálne využívaný formou skladových priestorov.

Na priemyselný areál bývalého cukrovaru, nadväzuje v južnej časti UO obytná „robotnícka štvrť“ nízko podlažnej rodinnej zástavby.

Z hľadiska budúceho vývoja možno považovať UO za rozvojový s predpokladom postupnej transformácie jednotlivých častí areálu.

UO 14 Podzámčok

Urbanistický obvod nadväzuje zo severnej strany na UO 04 Pri gymnáziu a UO 05 Národných hrdinov, zo západnej strany je ohraničený Bernolákovou ulicou a pokračovaním pozdĺž toku Starej Nitry, z južnej strany časťou Hollého ulice a z východnej strany miestnou komunikáciou.

Prevládajúcu funkciu v UO tvorí funkcia bývania formou jednopodlažnej rodinnej zástavby, s plochami záhrad, ktoré sú súčasťou rodinných domov a ktoré vyplňajú vnútorné bloky ohraničené ulicovou zástavbou.

Rodinná zástavba sa nachádza na mieste zaniknutého pôvodného Šurianskeho hradu, ktorý sa nezachoval, pričom jeho existencia je badateľná evidentným návrším a križovaním ciest Jesenského, Hradnej, Hollého a Zámockej ulice.

V UO je minimálne zastúpenie zariadení občianskej vybavenosti areálového charakteru v bloku pri križovaní ulíc Chalúpkovej a Kukučínovej ulice. Vybavenosť od Jesenského ulice

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 15 Pri zastávke

Urbanistický obvod nadväzuje zo severnej strany na UO 0, 02 Kostolný sek, zo západnej strany na UO 05 Národných hrdinov, 06 UO Kútiky a UO 14 Podzámčok, z južnej strany UO 16 Pri jazere a z východnej strany s UO17 Červený piesok.

Z hľadiska funkčného využitia územia v UO sa mieša funkcia bývania s výrobnou funkciou. Funkcia obytná je realizovaná formou jednopodlažnej rodinnej zástavby, s plochami záhrad. Zástavba rodinných domov je situovaná pozdĺž Levickej a Švermovej ulice.

V zmysle v súčasnosti platného ÚPN SÚ sú na území UO rozvojové plochy pre funkciu bývania formou rodinnej zástavby. Lokalita je situovaná medzi existujúcou rodinnou zástavbou na Levickej ulici a rekreačným areálom TONA.

V UO je lokalizovaný areál bývalého Elitexu, v ktorom je v súčasnosti etablovaná Spoločnosť Bang Joo Electronics Slovakia spol. s r.o., Obchodné centrum ZORA, spol. s r. o., SIDEO Slovakia, s. r. o., ZORAX s. r. o. Šurany a iné firmy. Výrobný areál je možné z hľadiska územného a funkčného považovať za stabilizovaný.

UO možno považovať z funkčného hľadiska za rozvojový (rozvoj funkcie bývania).

UO 16 Pri jazere

Urbanistický obvod nadväzuje zo severnej strany na UO 17 Červený piesok, UO15 Pri zastávke, zo západnej strany s UO14 Podzámčok a UO18 Balát, z východnej strany UO3 Nitriansky Hrádok.

Funkčnú náplň UO predstavuje prevažne poľnohospodársky využívanie pôdy. Časť územia vo väzbe na Hollého ulicu (prepojenie s MČ Nitriansky Hrádok), je situovaný jazdecký areál T.J. Šurany. V UO je lokalizovaná celomestnská ČOV, ktorá je navrhovaná na intenzifikáciu a ako VPS vyplývajúca z ÚPN R Nitrianskeho kraja.

Do UO zasahuje aj jazero prírodného charakteru, vzniklé po ťažbe štrku. Prostredie jazera aj do budúcnosti by si malo zachovať prírodný charakter, a môže slúžiť ako prírodná oddychová zóna viažúca sa na bezprostredné zázemie obytných území v UO 14 Podzámčok a UO 15 Pri zastávke.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 17 Červený piesok

Urbanistický obvod nadväzuje zo severnej strany na katastrálnu hranicu na obec Lipová a z južnej strany na UO 016 Pri jazere.

Funkčnú náplň UO predstavuje prevažne poľnohospodársky využívanie pôdy, vrátane ťažiskových priestorov prírodného charakteru, viažúce sa na tok rieky Nitra a jej mŕtvych ramien.

V UO je lokalizovaný prírodný športovo-rekreačný areál TONA, ktorý vznikol po ťažbe štrku, a ktorý sa využíva ak prírodné kúpalisko počas letnej sezóny, s doplnkovými športovými aktivitami. Areál predstavuje nosné rekreačné územie pre zabezpečenie tak každodennej ako aj komunitnej rekreačnej funkcie pre obyvateľov mesta ako aj zo širšieho zázemia mesta.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný, s možnosťou rozvoja rekreačno športovej funkcie areálu TONA:

UO 18 Balát

Urbanistický obvod vyplní južný priestor medzi železničnou traťou a tokom Starej Nitry. Funkčnú náplň UO predstavuje takmer výlučne poľnohospodársky využívanie pôdy.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 19 Pri Novom dvore

Juhozápadný priestor katastrálneho územia mesta Šurany vyplní UO 19 Pri novom dvore, ktorého funkčnú náplň predstavuje takmer výlučne poľnohospodársky využívanie pôdy.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 20 Kopec

UO Kopec leží medzi UO 19 Pri novom dvore, UO 22 Albertov a UO 21 Morgov, ktorého funkčnú náplň predstavuje takmer výlučne poľnohospodársky využívanie pôdy, okrem osídlenia pôvodnej osady Kopec, v ktorom sa v súčasnosti nachádza Sociálne centrum - útulok Šurany Spolku sv. Vincenta de Paul na Slovensku. Ide o zariadenie, ktoré v súčasnosti slúži pre sociálne slabé vrstvy obyvateľstva, ako sú odchovanci z detských domovov, prepustení z výkonu trestu, ľudia bez prístrešia, týrané osoby a ďalší sociálne odkázaní spoluobčania a ľudia v núdzi, v súčasnosti v počte vyše dvadsať.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 21 Morgov

Západný priestor katastrálneho územia mesta Šurany vyplní UO Morgov, ktorého funkčnú náplň predstavuje takmer výlučne poľnohospodársky využívanie pôdy. Na území UO sa nachádza dvor Morgov, malá rodinná farma, ktorá sa orientuje na výrobu bioproduktov.

V rámci UO sa nachádza letisko Šurany, s náväznými rozvojovými plochami

UO 22 Albertov

Urbanistický obvod je ohraničený cestou I/64, železničnou traťou, cestou II/580 a zo západnej strany účelovou komunikáciou.

V UO prevláda poľnohospodársky využívaná pôda, s poľnohospodárskym areálom, na ktorý nadväzuje obytná časť rodinná zástavba (asi pre zamestnancov).

Pri križovatke ciest I/64 a cesty II/580 je lokalizovaný areál strednej poľnohospodárskej školy, v súčasnosti nefunkčný.

UO 23 Kaparáš

Urbanistický obvod je zo západu ohraničený cestou č. I/64, z južnej strany železničnou traťou, východnú hranicu tvoria UO 01 Kostolný Sek, UO 25 pri obilnom sile a UO 24 Pri Argentíne, severnú hranicu tvorí katastrálna hranica s obcou Lipová.

UO tvorí takmer výlučne poľnohospodársky využívaná pôda, v UO je lokalizovaný areál AMETYST-AGRO, s.r.o. Šurany, ktorý sa orientuje na rastlinnú výrobu.

V UO sa nachádza rekultivovaná skládka odpadov pri ceste I/64.

Urbanistický obvod z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za rozvojový.

UO 24 Pri Argentíne

Urbanistický obvod sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe Novozámockou ulicou a Železničnou ulicou, na západe obslužnou komunikáciou, na severe Nitrianskou ulicou a na juhu železničnou traťou.

Severnú časť UO tvoria areály Strednej odbornej školy technickej, na ktorú nadväzuje výrobné územie so zastúpením rôznych druhov výroby ako drevospracujúceho, opravárenského podniku, spracovanie poľnohospodárskych a iných strojov, veľkoobchod a maloobchod – autosúčiastky, predaj náhradných dielov na autá, firma Roffelsen Plastics Slovakia, (Výroba dosiek, fólií, hadíc a profilov z plastov, podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi) a pod.. V tejto časti je situovaný areál Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti. V južnej časti UO sa nachádza areál regionálnej správy a údržby ciest. V UO sa nenachádza funkcia bývania.

Urbanistický obvod z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za rozvojový.

UO 25 Pri obilnom sile

Urbanistický obvod nadväzuje z východnej strany na UO 01, 02 Kostolný sek, zo západnej strany na UO 23 Kaparáš, z južnej strany na UO 11 Argentína a UO 24 Pri Argentíne.

Z hľadiska funkčného využitia územia UO je ho možné charakterizovať ako výlučne výrobné územie, v ktorom sú sústredené najvýznamnejšie firmy v meste Šurany ako napr.: Sehwa SK s.r.o. premenovaná na INZI SK s.r. o., (Výroba plastov pre LCD monitory a televízne prijímače), Lindenmaier Slovakia s.r.o. (Strojárska výroba pre automobilový priemysel), CFF s.r.o. (Výroba komponentov do chladničiek), PACT Technologies Manufacturing s.r.o. (Výroba plastov, kovových konštrukcií a reklamných zariadení), Mlyn Šurany s.r.o.(Skladovanie obilia a produkcia pšeničných a ražných múk).

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

UO 26 Nový svet

UO sa rozprestiera na ploche medzi cestu I/64, zo severu katastrálnou hranicou s obcou Tvrdšovce, z južnej strany UO 21 Morgov a UO 22 Albertov a zo západu katastrálnou hranicou s obcou Tvrdšovce.

UO tvorí takmer výlučne poľnohospodársky využívaná pôda, okrem zastavanej časti, ktorú tvorila pôvodná obec, s jednopodlažnou rodinnou zástavbou, so základnou vybavenosťou a areálom poľnohospodárskeho družstva. V súčasnosti je v zrekonštruovanej škole zariadenie – Resocializačné stredisko Nový svet.

Urbanistický obvod z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za rozvojový.

UO 27 Tlmač

UO sa rozprestiera na ploche medzi cestu I/64 a železničnou traťou, zo severu nadväzuje na UO 23 Kaparáš. UO tvorí takmer výlučne poľnohospodársky využívanie pôda.

UO možno považovať územne a funkčne za stabilizovaný.

Návrh urbanistického riešenia mestskej časti Šurany

Návrh rozvoja mestskej časti Šurany vychádza predovšetkým z rešpektovania primárnych funkcií väčšiny jej územia, ktoré boli formované dlhodobším urbanistickým vývojom. Pri koncepcii rozvoja je potrebné brať do úvahy fakt, že mestská časť Šurany, v zmysle členenia územia na urbanistické obvody sa vyznačuje rôznym stupňom urbanizácie od intenzívne urbanizovaného po územia, ktoré sú prakticky nedotknuté urbanizačnými zásahmi a slúžia pre poľnohospodárske využitie, adekvátne typu krajinného prostredia (napr. UO 18 Balát, UO 27 Tlmač, UO 20 Kopec, UO 21 Morgov a pod..

Z uvedeného dôvodu sa pod návrhom rozvoja mestskej časti rozumie rozvoj v rámci urbanistických obvodov, ktoré budú dotknuté urbanizačnými zásahmi a v ktorých ÚPN uvažuje s rozvojom funkcie bývania, vybavenosti, výroby, rekreácie, intervenčnými zásahmi do územia dopravného alebo infraštruktúrneho charakteru.

Prevažná časť územia je pri návrhu považovaná za funkčne a priestorovo stabilizované s vykryštalizovanými kompozičnými danosťami. Ďalší rozvoj územia MČ by sa preto mal odohrávať najmä v oblasti:

- postupného posilňovania kompozičných osí a ťažiskových uzlov, v ktorých sa bude sústreďovať vybavenosť mestského charakteru,
- postupného formovania kompozičnej osi pozdĺž toku Malej (Starej) Nitry, ktorá by mala v sebe niesť rovnocenné prvky prírodného a mestotvorného charakteru,
- vymedzenia a vyšpecifikovania územia centrálnej mestskej zóny, vrátane vymedzenia pešej zóny, ako zóny,
- zásadný význam pre dotváranie urbanistickej štruktúry mestskej časti bude mať posun centrálnych mestských funkcií a celého mestského prostredia do časti územia bývalého areálu Cukrovaru, ako logické pokračovanie a väzba na centrum mesta,
- postupného vylepšovania celkovej kvality prostredia užšieho a širšieho centra mesta,
- v tejto súvislosti s vytvorením nového dopravného prepojenia (využívajúceho existujú komunikáciu v rámci bývalého areálu Cukrovaru s priaznivými parametrami), a vytvorenie mestskej triedy s polyfunkčnými objektmi vybavenia a bývania na príslušnom úseku komunikácie, čím sa dotvorí mestské prostredie CMZ,
- budovania zariadení a plôch statickej dopravy a pod.
- prestavby a modernizácie existujúcich objektov, resp. ich parteru,

Významnejšími zmenami, ktoré do územia MČ vnáša ÚPN mesta, sú najmä:

- nová organizácia dopravy vyplývajúca z trasovania cesty I/64, s možnosťou postupného dobudovania na štvorpruh (vo výhľade),
- nové trasovanie preložky cesty II/580 mimo zastavané územie mesta, s vylúčením tranzitnej dopravy z centrálnej časti mesta,
- Elektrifikácia a optimalizácia trate č. 141 Leopoldov- Nitra - Šurany

Riešenie jednotlivých funkcií MČ Šurany

Z hľadiska funkcie bývania počíta ÚPN mesta v tejto MČ, resp. v jej jednotlivých UO predovšetkým s rozvojom v lokalitách:

- UO 15 Pri zastávke – zmysle v súčasnosti platnom ÚPN SÚ sú na území UO rozvojové plochy pre funkciu bývania formou rodinnej zástavby. Lokalita je situovaná medzi existujúcou rodinnou zástavbou na Levickej ulici a rekreačným areálom TONA,
- UO 09 Poliklinika – v zmysle zmien a doplnkov č. 1/2008 ÚPN SÚ rozvojová lokalita vo väzbe na Špotrovú ulicu pre rozvoj funkcie bývania formou rodinnej zástavby,
- UO 13 Cukrovar – transformácia častí územia bývalého areálu:
 - severná časť naviazaná na UO 04 Pri gymnáziu – polyfunkčné územie vybavenosti a bývania,
 - južná a východná časť areálu na funkciu bývania formou rodinnej zástavby, ako logické doplnenie resp. pokračovanie existujúcej zástavby, s pásom izolačnej zelene,
 - západná časť UO vo väzbe na existujúce bytové domy, návrh funkcie bývania formou bytových domov,
- UO 14 Podzámočok - v zmysle zmien a doplnkov č. 1/2008 ÚPN SÚ rozvojová plocha pre funkciu bývania formou bytových domov,

Z hľadiska funkcie občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta v tejto MČ, resp. v jej jednotlivých UO predovšetkým s rozvojom:

- S koncentráciou vyššej a špecifickej celomestskej a nadmestskej komunálnej a komerčnej vybavenosti v priestoroch:
 - v smere hlavných kompozičných osí mesta – ul. SNP, Cintorínska, Hviezdoslavova, Hasičská, nábrežie pozdĺž toku Starej Nitry,
 - doplnenie hmotovej štruktúry na Jesenského ulici, Námestie Hrdinov, M. R. Štefánika, s cieľom vytvorenia kompaktnej polyfunkčnej zástavby mestského centra, formou 2-3 podlažných objektov mestského typu s polyfunkčným využitím parteru,
 - UO 13 Cukrovar – polyfunkčné územie vybavenosti a bývania – v priestore ohraničenom ulicami zo severu Ž. Bosniakovej, zo západu Hviezdoslavovou ulicou, z východu tokom malej Nitry a z juhu navrhovanou komunikáciou, ktorá uzatvára CMZ mesta,
 - UO 10 Pri železničnej stanici a UO 09 Poliklinika – v rámci kompozičnej osi vedenej po Cintorínskej ulici postupná transformácia na vybavenostnú funkciu,
 - UO 09 Šurany sever pozdĺž Hasičskej ulice, v priestore existujúcich záhrad,

Z hľadiska funkcie výroby počíta ÚPN mesta v tejto MČ, resp. v jej jednotlivých UO predovšetkým s rozvojom:

- V UO 24 Pri Argentíne a UO 23 Kaparáš ako ponukové plochy pre rozvoj výroby, špecifikované v rámci zmien a doplnkov ÚPN SÚ 2001

Z hľadiska funkcie rekreácie počíta ÚPN mesta v tejto MČ, resp. v jej jednotlivých UO predovšetkým s rozvojom:

- UO 16 Pri jazere – jazdecký areál T.J. Šurany s potenciálom rozvoja,
- UO 17 Červený piesok – rekreačný areál TONA s predpokladom dobudovania areálu o zariadenia pre zabezpečenie komplexných služieb,
- UO 17 Červený piesok rekreačné územie, ktoré sa uvažuje realizovať po ukončení ťažby štrku, s využitím vodnej plochy pre vodné športy, rybolov, vrátane možnosti realizácie rekreačných objektov formou ekologicky stavaných objektov, ako aj na vodnej ploche (houseboaty),
- UO 18 Balát – využitie územia vo väzbe na Hollého ulicu ako územie pre rozvoj voľnej turistiky – rybolov v rámci kultivácie celého priestoru,

- Rozvoj cykloturizmu v dvoch polohách, v rámci územia mesta vo väzbe na tok Starej Nitry, rep. prepojenie mestských častí, v rámci širších vzťahov vo väzbe na rieku Nitra, centrum rekreácie Podhájska

Z hľadiska funkcie zelene počíta ÚPN mesta v tejto MČ, resp. v jej jednotlivých UO predovšetkým s rozvojom:

- UO 10 Pri železničnej stanici - návrh parkovej zelene na ploche bývalého cintorína
- UO 13 Cukrovar - návrh parkovej zelene, vytvorenie oddychovej zóny v nadväznosti na novokoncipované mestotvorné vybavenostné funkcie, ako aj na navrhovanú cyklotrasu popri Malej Nitre
- UO 18 Balát - návrh parkovo upravených plôch zelene pri vodných plochách v nadväznosti na jazdecký areál ako aj navrhovanú cyklotrasu popri Malej Nitre,
- návrh na revitalizáciu významných plôch zelene v k. ú. Šurany (Námestie hrdinov, M. R. Štefánika, Park pri pomníku padlým v 2. svetovej vojne, sídlisková zeleň),
- návrh na obnovu a založenie systému stromoradií, ktoré prepoja významné plochy zelene ako aj krajinnú zeleň mimo zastavaného územia (Námestie hrdinov, M. R. Štefánika, Jesenského, Komenského, SNP, Nitrianska Hradná, Nitrianska, Novozámocká, Cintorínska, Hviezdoslavova, Hollého),

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území MČ predovšetkým nasledovné intervenčné zásahy vrátane zariadení:

- vo výhľadovom období postupné dopravné tlmenie zaťaženia centra mesta, hlavne ulíc Nitrianskej, SNP, postupným vymiestňovaním tranzitnej dopravy z ťažiskových polôh centra mesta realizáciou preložky cesty II/580,

Podrobnejšie stvárnenie hmotovo-priestorovej štruktúry mestskej časti si vyžaduje riešenia v rámci následných detailnejších územnoplánovacích dokumentácií (napr. ÚPN CMZ), humanizácia sídlisk, vytvorenie nábrežnej promenády pozdĺž toku Malej (Starej) Nitry.

2.5.1.2 Mestská časť Kostolný Sek

Charakteristika súčasného stavu

Mestskú časť tvoria nasledovné urbanistické obvody:

- Kostolný sek 1
- Kostolný Sek 2

UO 01 a UO 02 Kostolný Sek

Urbanistické obvody Kostolný Sek pôvodne tvorili samostatnú obec Kostolný Sek, ktorá sa k 01.01.1976 zlúčila s mestom Šurany. Územne sú ohraničené výraznou bariérou železničnej trate, zároveň hranicami s UO 07 Pri vodárni, 06 Kútiky UO 15 Pri zastávke a zo severu s UO 23 Kaparáš a katastrálna hranica obce Lipová.

V UO prevažuje jednopodlažná zástavba charakteru rodinných domov, so zastúpením základnou občianskou vybavenosťou (škola, kostol), športovými plochami, plochami záhrad, v rámci vnútorných blokov, ktoré sú vymedzené ulicami.

UO možno považovať územne za stabilizovaný, pričom v UO je špecifikovaný potenciál pre rozvoj funkcie bývania.

UO 02 Kostolný Sek, je charakteristický poľnohospodársky využívanou pôdou, ktorý z územného a funkčného hľadiska možno považovať za stabilizovaný. V tomto území sa za súčasných podmienok (vlastnícke vzťahy nepredpokladá s urbanizáciou územia).

Návrh urbanistického riešenia mestskej časti Kostolný Sek

Koncepcia rozvoja mestskej časti Kostolný Sek vychádza zo skutočnosti, že mestská časť Kostolný Sek tvorila pôvodne samostatnú obec, čo charakterizovalo aj jej funkčné využitie, formu a spôsob zástavby. Návrh rozvoja mestskej časti Kostolný Sek, vzhľadom na bezprostrednú väzbu na MČ Šurany úzko súvisí z jej koncepcným riešením. Vychádza predovšetkým z rešpektovania primárnych historicky formovaných funkcií väčšiny jej územia.

Prevažná časť územia je pri návrhu považovaná za funkčne a priestorovo stabilizované so zreteľnými kompozičnými predpokladmi. Ďalší rozvoj územia MČ by sa preto mal odohrávať najmä v oblasti:

- rešpektovania charakteru MČ orientovanej na prevažne funkciu bývania so zachovaním pôvodného vidieckeho charakteru MČ, výškovej úrovne nepresahujúcej 2 NP
- postupného posilňovania kompozičných osí a ťažiskových uzlov, v ktorých sa bude sústreďovať vybavenosť vyplývajúca z rozvojových požiadaviek:
 - kompozičná os v smere sever – juh vedená v Šurianskej ulici, tvoriaca prepojenie na MČ Šurany
 - kompozičná os v smere východ – západ vedená v ulici Na vršku
- postupného formovania nových kompozičných osí v rámci rozvojových plôch s prepojením na hlavnú kompozičnú kostru MČ

Riešenie jednotlivých funkcií MČ Kostolný Sek

Z hľadiska funkcie bývania počíta ÚPN mesta v tejto MČ predovšetkým s rozvojom v lokalitách:

- v západnej časti územia na plochách nadmerných záhrad (čiastočne v zastavanom území uvažované už v zmenách a doplnkoch ÚPN SÚ 2001 ako rozvojová plocha),
- v centrálnej časti MČ po obidvoch stranách ulica Za školou, využívajúce vnútorné priestory záhrad medzi ulicou Sväte Anny a ulicou Na vršku,
- po obidvoch stranách ulice Východnej a Južnej v smere sever - juh

Z hľadiska funkcie občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta v tejto MČ predovšetkým s rozvojom:

- S koncentráciou občianskej vybavenosti v priestoroch:
 - v smere hlavných kompozičných osí mesta – ulici Na vršku a Šurianskej ulici,
 - v ťažiskovej polohe v rámci rozvojovej plochy 02 Pri Starej Nitre
 - V rámci rovojových plôch pre funkciu bývanie

Z hľadiska funkcie výroby sa nepočíta v tejto MČ s rozvojom výroby.

Z hľadiska funkcie zelene počíta ÚPN mesta v tejto MČ s nasledovným rozvojom:

- UO 1 Kostolný Sek - návrh parkovej zelene, vytvorenie oddychovej zóny a zároveň tzv. pufrácej zóny medzi areálom vodného zdroja a zastavaným územím,
- návrh na revitalizáciu významných plôch zelene v k. ú. Kostolný Sek (Nový cintorín),
- návrh stromoradií pozdĺž ulíc Na Vršku, Kostolná a Šurianska ulica, tak aby vytvorili funkčný systém zelene s prepojením na okolitú krajinu.

2.5.1.3 Mestská časť Nitriansky Hrádok

Charakteristika súčasného stavu

UO 03 Nitriansky Hrádok

Predstavuje samostatnú časť organizmu mesta, ktorá aj napriek integrácii k mestu Šurany k 01.01.1976, vzhľadom na okrajovú polohu voči mestu, si zachovala relatívne pôvodný charakter.

V UO prevažuje jednopodlažná zástavba charakteru rodinných domov, so zastúpením základnou občianskou vybavenosťou, plochami záhrad, v rámci vnútorných blokov, ktoré sú vymedzené ulicami. UO možno považovať územne za stabilizovaný, pričom v UO je špecifikovaný potenciál pre rozvoj funkcie bývania.

V UO sa nachádza NKP zapísaná v ÚZPF SR pod č. 347/0

Návrh urbanistického riešenia mestskej časti Nitriansky Hrádok

Návrh rozvoja mestskej časti Nitriansky Hrádok rešpektuje charakter apôvodnej vidieckej obce a prírodné, ktoré sú späté s riekou Nitra.

Prevažná časť územia je pri návrhu považovaná za funkčne a priestorovo stabilizovaná s jasne čitateľnou kompozičnou kostrou. Ďalší rozvoj územia MČ by sa preto mal odohrávať najmä v oblasti:

- rešpektovania vidieckeho charakteru MČ, orientovaný na prevažne funkciu bývania so zachovaním výškovej úrovne nepresahujúcej 2 NP
- postupného posilňovania kompozičných osí a ťažiskových uzlov, v ktorých sa bude sústreďovať vybavenosť vyplývajúca z rozvojových požiadaviek:
 - kompozičná os v smere sever – juh vedená po Hlavnej ulici (prepojenie na MČ Šurany),
 - kompozičná os v smere východ – západ vedená v Topoľovej ulici s priamym pokračovaním k rieke Nitra,

Z hľadiska funkcie občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta v tejto MČ predovšetkým s rozvojom:

- S koncentráciou občianskej vybavenosti v priestoroch:
 - v smere hlavných kompozičných osí mesta – Hlavná a Topoľová ulica,
 - centrálny priestor pri Hrádockej Venuši - dotvorenie priestoru sadovými úpravami, reprezentačná funkcia historického a kultúrneho dedičstva,
 - V rámci rovojových plôch pre funkciu bývanie,

Z hľadiska funkcie zelene počíta ÚPN mesta predovšetkým s rozvojom:

- centrálny priestor pri Hrádockej Venuši - dotvorenie a revitalizácia priestoru vhodnými výsadbami,
- centrálny priestor zelene (Topoľová/Na Pažiti) - dotvorenie priestoru vhodnými výsadbami a mobiliárom,
- návrh stromoradia na Topoľovej a Hlavnej ulici, tak aby prepojilo významné plochy zelene v obci (park pri Hrádockej Venuši, centrálnu plochu zelene a NKP Zámeček) ako aj krajinnú zeleň mimo zastavaného územia,
- návrh na revitalizáciu zelených plôch pri NKP Zámeček,

Z hľadiska funkcie rekreácie počíta ÚPN mesta v tejto MČ predovšetkým s rozvojom:

- v priestore náväznom na NKP Zámeček a tokom rieky Nitra ako rekreačné územie prírodného charakteru (vo výhľade),
- v priestore na druhej strane rieky Nitra na území pôvodných viníc, ich znovuoobnovenie vrátane rozvoja záhradkárkej a vinohradníckej funkcie

Z hľadiska funkcie výroby počíta ÚPN mesta v tejto MČ s minimálnym rozvojom:

- V južnej časti MČ medzi Hlavnou ulicou a tokom rieky Malá Nitra

Na základe návrhu urbanistického riešenia a koncepcie priestorového usporiadania funkčného využitia jednotlivých mestských častí je možné z územného hľadiska prezentovať nasledovný prehľad rozvojových plôch mesta Šurany.

Tab. 17 Prehľad rozvojových plôch v členení podľa jednotlivých mestských častí a funkčného využitia územia

Mestská časť	Funkcia				
	Bývanie	Občianska vybavenosť	Výroba	Rekreácia	Zeleň
Šurany	25,36	10,5	132,43	16,22	28,80
Kostolný Sek	35,52				3,1
Nitriansky Hrádok	8,82		1,21	32,28	
Spolu	69,70	10,5⁵	133,64	48,5	31,9⁶

Koncepcia priestorového usporiadania mesta

Navrhovaná koncepcia priestorového usporiadania mesta vychádza jednak zo súčasného funkčného a priestorového usporiadania mesta a jeho častí, ako aj samotnej urbanistickej štruktúry zastavaného územia, ktorú dopĺňa a rozširuje na základe požiadaviek verejného a súkromného sektora. Zároveň sa snaží zohľadniť všetky determinanty špecifikované v predchádzajúcej kapitole, ktoré definujú, ovplyvňujú alebo limitujú možné funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia.

Koncepcia priestorového usporiadania je založená na:

- princípe komplexnosti riešenia územia mesta a jeho jednotlivých mestských častí, vrátane vzájomných väzieb a širších súvislostí,
- princípe rešpektovania založenej priestorovej štruktúry územia mesta, ktorá je tvorená troma mestskými časťami: Šurany, Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok, pričom v MČ Šurany je logicky umiestňovaná mestská resp. vyššia a špecifická vybavenosť, pre ktorú má MČ historicky založené podmienky, ako aj výrobné aktivity naviazané na existujúci stav a potenciál pre rozvoj vo vzťahu na nadradený dopravný systém mesta,
- princípe stabilizácie, humanizácie a zvyšovania úrovne obytného a životného prostredia mesta, s podporou z úrovne vedenia mesta pri napĺňaní požiadaviek a potrieb z hľadiska bývania, sociálnej vybavenosti a zabezpečení územia technickou a dopravnou infraštruktúrou,
- poznaní existujúceho stavu územia, problémov, požiadaviek a potrieb, ktoré je potrebné z krátkodobého a dlhodobého hľadiska riešiť. Rovnako vychádza z existujúcich daností územia mesta ako aj širších súvislostí a to prírodných, krajinárskych, historických, územnotechnických, socioekonomických, ktoré značne ovplyvňujú budúci vývoj a rozvoj územia mesta,
- priemete zámerov vyplývajúcich zo záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja. Ide prevažne o zámery dopravného charakteru a z pohľadu mesta majú nadregionálny význam, ktorý má vplyv na rozvoj mesta,
- maximálnom zhodnotení existujúcich plôch v rámci zastavaného územia mesta hlavne pre funkciu bývania využitie neobývaného bytového fondu pre funkciu bývania formou prestavby, dostavby,

⁵ Celková rozloha predstavuje hodnotu 21,57 ha, z ktorej je odrátaná rozloha uvádzaná už v rámci funkcie bývania. Ide o zmiešané územie bývania a vybavenosti s rozlohou 11,07 ha.

⁶ Celková rozloha predstavuje hodnotu 41,75 ha, z ktorej je odrátaná rozloha uvádzaná už v rámci funkcie rekreácie. Ide o územie navrhovanej oddychovej zóny v MČ Šurany s rozlohou 9,86 ha.

- základe analýzy kultúrno-historických daností územia, naznačenie možností prezentácie priestoru archeologickej lokality „Zámeček tzv. Slovenská trója“ v súlade s podmienkami špecifikovanými v pamiatkovom zákone⁷
- posilnení rekreačnej funkcie mesta, pri využití prírodného potenciálu mesta a jeho častí, rieky Nitra, na previazaní foriem rekreácie v jeden systém (pobyt pri vode- jazerá, štrkoviská, poznávací turizmus NKP, cykloturizmus – väzba na termálne kúpalisko Podhájska, agroturizmus, a pod)

V rámci tvorby rozvojovej koncepcie mesta bola analyzovaná aj doterajšia územnoplánovacia dokumentácia mesta ÚPN SÚ Šurany, v zmysle následných zmien a doplnkov. V uvedenej dokumentácii boli špecifikované rozvojové plochy, ktoré boli doteraz čiastočne, alebo neboli vôbec realizované. Ide hlavne o rozvojové plochy špecifikované ako výrobné územia v rámci Zmien a doplnkov č. 1/2001 ÚPN SÚ pri vstupe do mesta, ktoré v tom čase reagovali na uplatnenie zákona č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Tieto rozvojové plochy možno chápať ako potenciál a rezerva resp. časť prípravy územia pre budúcich investorov, ich napĺňanie vzhľadom na celkovú ekonomickú situáciu bude mať pozvolnejšie tempo.

Koncepcia rozvoja sa orientuje na rozvoj všetkých funkčných zložiek tvoriacich územie mesta a to hlavne plôch pre bývanie, navrhuje doplnenie urbanistickej štruktúry o nové plochy občianskej vybavenosti, výroby, športu, rekreácie, zelene, s cieľom zabezpečenia plošne rovnomerného a funkčne vyváženého rozvoja mesta.

Návrh ÚPN mesta má jednoznačne rozvojový charakter, pričom sleduje hlavne zvýšenie kvalitatívnej úrovne obytného a životného prostredia územia mesta a jeho jednotlivých častí. Návrh predpokladá s rozvojom bývania mestského typu najmä v rámci zastavaného územia mesta resp. MČ Šurany s využitím „nadmerných“ záhrad a existujúcich prielokov pre rodinný typ zástavby. Rozvoj je realizovaný prirodzeným napojením na jestvujúcu urbanistickú štruktúru pomocou nových komunikácií, ktoré spolu s existujúcou dopravnou kostrou tvoria jeden organický a funkčný celok. Dajú sa odlišiť tri priestorové formy novonavrhovaného rozvoja:

- doplnenie alebo rozšírenie jestvujúcej urbanistickej štruktúry,
- transformácia plôch s iným funkčným využitím v rámci zastavaného územia,
- rozvoj na nových lokalitách mimo zastavaného územia.

Na základe prerokovania konceptu ÚPN mesta, (vypracovaný v dvoch variantoch) a následného vyhodnotenia pripomienok, bolo obstarávateľom vypracované Súborné stanovisko, ktoré bolo schválené Uznesením MZ č. 3/2015 bod XXV zo dňa 05.03.2015. V zmysle schváleného súborného stanoviska sa do podoby Návrhu ÚPN mesta dopracováva variant č. I, s priemetom niektorých rozvojových plôch špecifikovaných vo variante č. II.

Cieľom koncepcie priestorového usporiadania je vytvoriť koncept priestorovo vyrovnaného, racionálneho rozvoja mesta a jeho častí a z dlhodobého územnotechnického hľadiska udržateľného. Rozvojová koncepcia počíta prevažne s lokalitami, ktoré už boli predmetom zhodnocovania v rámci zmien a doplnkov ÚPN SÚ Šurany hlavne v roku 2001, pričom bol na ne vydaný predbežný súhlas na vyňatie z poľnohospodárskej pôdy. Na prevažnej väčšine uvedených lokalít neboli realizované stavebné aktivity. Koncepcia sa zameriava na rozvoj funkcie bývania, rôznych foriem tak rodinnej zástavby ako aj bytovej zástavby, s posilnením a doplnením chýbajúcej občianskej vybavenosti, s cieľom stabilizácie hlavne mladých vekových skupín obyvateľstva v meste.

Rozvojová koncepcia bola ovplyvnená novými skutočnosťami, vyplývajúcimi jednak z vyšších nadradených dokumentácií, ako aj vykryštalizovanejšími názormi na určité územia mesta, ktoré zmenou vlastníckych vzťahov a hospodárskej politiky stratili svoju pôvodnú funkciu (napr. areál cukrovaru a návazných plôch), resp. novými zámermi podnikania v oblasti rekreácie a turizmu.

⁷ Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

Princípy riešenia

- priemet záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja do ÚPN mesta v oblasti dopravy, ktorý spočíva v riešení dopravnej infraštruktúry s konkrétnym trasovaním cesty I/64 a cesty II/580 v nových trasách a ich zapojenie do dopravného systému mesta a jeho celková koordinácia,
- posilnenie vybavenostnej funkcie mesta, hlavne MČ Šurany, ktorá vyplýva zo záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja, ako centrum osídlenia vnímané ako regionálneho významu. V rámci konceptu ÚPN mesta sa pre napĺňanie regulatívu vytvárajú územnotechnické podmienky,
- prednostné umiestňovanie mestotvorných funkcií charakterizujúcich tento typ rozvojového centra do polôh CMZ,
- zásadný význam pre dotváranie urbanistickej štruktúry mestskej časti bude mať posun centrálnych mestských funkcií a celého mestského prostredia do časti územia bývalého areálu Cukrovaru, ako logické pokračovanie a väzba na centrum mesta,
- vytvorenie resp. priznanie dôležitej funkcie v organizme mesta priestoru pozdĺž toku Malej Nitry ako kompozičnej osi so spoločnými prvkami sídelnými a prírodnými,
- posilnenie prírodného charakteru pásu pozdĺž rieky Nitra s previazaním na využitie jeho rekreačného potenciálu, dôraz na posilnenie rekreačnej funkcie mesta,
- využitie kultúrno-historických daností územia v MČ Nitriansky Hrádok, citlivé naznačenie možností prezentácie priestoru archeologickej lokality „Zámeček tzv. Slovenská trója“ v súlade s podmienkami špecifikovanými v pamiatkovom zákone⁸
- postupná urbanizácia západnej časti územia MČ Šurany dlhodobo analyzovaná a rezervovaná pre funkciu výroby s relatívne výhodnými podmienkami z hľadiska napojenia na dopravnú infraštruktúru a v relatívne priaznivej polohe voči obytnému územiu,
- dôraz na maximálne využitie územia mesta a jeho častí t.j. využitie existujúcich prieluk a „nadmerných záhrad“ v rámci zastavaného územia, hlavne v MČ Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok,

2.6 Návrh využitia územia s určením prevládajúcich funkčných území

Základné princípy funkčného využitia

Základné princípy funkčného využitia územia sú definované pre nasledovné prevládajúce funkčné územia:

- obytné územie (viacpodlažná zástavba, malopodlažná s BD a RD)
- zmiešané územie (polyfunkčné územie)
- výrobné územie (priemyselnej výroby, poľnohospodárskej výroby, výrobo-obslužné centrá
- rekreačné územie

Zdôraznené sú najmä ťažiskové funkcie, príp. doplnkové alebo prípustné v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkcie v dotknutých územiach.

Podľa miery intervencie do územia sú v ÚPN rozlíšené nasledovné typy území:

- stabilizované územia,
- rozvojové územia (územia s nevhodným charakterom funkčného využitia resp. určené na transformáciu, nové rozvojové územia)

V týchto územiach sú uplatňované nasledovné princípy:

Stabilizované územia

⁸ Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

stabilizované územia (vymedzené blokmi) predstavujú územia, v ktorých vzhľadom na dlhodobu nemennú funkčnú využitie a priestorové usporiadanie sa nepredpokladá so zmenou funkčného využitia, ani zmenou spôsobu zástavby, pričom tieto územia sa považujú za kosru celkovej urbanistickej štruktúry mesta, resp. jeho častí.

v týchto územiach je možné riešiť nadstavby, dostavby a prístavby objektov, využitie podkroví, úpravy a výstavbu vo voľných prielukách pri zachovaní charakteru zástavby.

Intervenčné zásahy v týchto územiach je možné realizovať s dôrazom na zvýšenie kvalitatívnej úrovne priestorových, funkčných a kompozičných princípov existujúcich urbánných priestorov mesta formou humanizácie

Rozvojové územia

Územia s nevhodným funkčným využitím resp. vhodné na transformáciu

priestorovú štruktúru a funkčné využitie území je potrebné riešiť s dôrazom na harmonické usporiadanie a zvýšenie kvalitatívnej úrovne existujúcej štruktúry, vrátane prehodnotenia intenzity využitia dotknutých území (napr. časť územia bývalého cukrovaru v UO 13 a UO 12 Pri štadióne – bývalé odkaliská cukrovaru),

v týchto územiach je potrebné riešiť vhodnosť lokalizácie novej funkčnej náplne a previazanie komunikačnej siete s existujúcou dopravnou kosrou mesta.

Nové rozvojové plochy

nové rozvojové plochy sa budú formovať vo vzťahu na existujúcu priestorovú štruktúru mesta a založené kompozičné princípy,

štruktúru, mierku i hustotu zástavby je potrebné diferencovať podľa polohy, a to:

- v dotyku s jestvujúcim zastavaným územím,
- v pohľadovo významných bodoch a línii panorámy jednotlivých mestských častí,
- v ťažiskových polhách rozvojových lokalít

Prevládajúce funkčné územia

V rámci funkčného využitia územia mesta je prevládajúce využitie územia obytné s doplnkovými plochami pre mestskú a základnú vybavenosť, výrobu a rekreáciu.

Obytné územia pre viacpodlažnú bytovú zástavbu

Slúžia prevažne pre umiestňovanie funkcie bývania vo viacpodlažných bytových domoch (v bytových domoch s 4-mi a viacerými nadzemnými podlažiami) a doplňujúcich funkcií pre hlavnú funkciu ako je občianska vybavenosť (menšie nákupné centrá, služby), zariadenia školstva, zdravotníctva, rekreácia, šport, zeleň a dopravná a technická infraštruktúra. Sú umiestnené prevažne vo väzbe na centrálnu plohu mesta.

Nepřípustné funkcie

Zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku a zariadenia, ktoré môžu negatívne vplývať na obytné a životné prostredie:

- skladovacie areály, výrobné prevádzky a služby napr. čerpace stanice pohonných hmôt s autoservismi, klampiarske prevádzky, stolárstva, lakovne, zariadenia, ktoré hlukom, exhalátmi a pod. nevyhovujú požiadavkám zdravého životného prostredia a pohody bývania.).

Obytné územia pre malopodlažnú bytovú zástavbu

Slúžia prevažne pre bývanie v malopodlažných bytových domoch (v bytových domoch do 4-nadzemných podlaží), doplnených rodinnými domami a doplňujúcich funkcií pre hlavnú funkciu ako je

občianska vybavenosť, rekreácia, šport, zeleň a dopravná a technická infraštruktúra. Prevažne sa nachádzajú vo vonkajšom pásme mesta, resp. na rozhraní vnútorného a vonkajšieho pásma.

Nepripustné funkcie

Zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku a zariadenia, ktoré môžu negatívne vplyvať na obytné a životné prostredie:

- veľké nákupné strediská a centrá, zábavné centrá, obchodné a kancelárske objekty, veľké ubytovacie komplexy,
- skladovacie areály, výrobné prevádzky a služby napr. čerpacie stanice pohonných hmôt s autoservismi, klampiarske prevádzky, stolárstva, lakovne, zariadenia, ktoré hlukom, exhalátmi a pod. nevyhovujú požiadavkám zdravého životného prostredia a pohody bývania.).

Obytné územie pre malopodlažnú zástavbu rodinných domov

Slúžia prevažne pre bývanie v rodinných domoch aj s hospodárskou činnosťou, ktorá nemá negatívny dopad na životné prostredie, doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

Plochy využívané pre plnenie funkcií bývania zahŕňajú okrem prevládajúcej funkcie tiež jednotlivé objekty v rozptyle úzko súvisiace s obsluhou a prevádzkou tejto funkcie ako aj ďalšie zariadenia súvisiace s bývaním, ktoré dotvárajú komplexnosť obytného územia a sú uvažované predovšetkým ako vstavané zariadenia. Ich kapacita, funkčná štruktúra i objem sú podmienené polohou a podmienkami konkrétnych území.

Nepripustné funkcie

Zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku a zariadenia, ktoré môžu negatívne vplyvať na obytné a životné prostredie:

- nákupné strediská a centrá, obchodné a kancelárske objekty, veľké ubytovacie komplexy,
- skladovacie areály, výrobné prevádzky a služby napr. čerpacie stanice pohonných hmôt s autoservismi, klampiarske prevádzky, stolárstva, lakovne, zariadenia, ktoré hlukom, exhalátmi a pod. nevyhovujú požiadavkám zdravého životného prostredia a pohody bývania.).

Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti

Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti sú také územia, ktoré vzhľadom na charakter zástavby, urbanistickú štruktúru a spôsob využitia, slúžia prevažne pre umiestňovanie polyfunkčných objektov bývania a občianskej vybavenosti. V týchto územiach sa lokalizujú budovy a zariadenia administratívno-správnej vybavenosti mestského charakteru, turistického ruchu, komerčnej obchodno-obslužnej vybavenosti, vrátane prislúchajúcich stavieb a zariadení a verejných priestorov. Vytvárajú centrum mesta, resp. mestskej časti, v ktoré zabezpečujú vysokú komplexitu prostredia centra mesta.

Do zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti je možné zahrnúť iba stavby a zariadenia, ktoré nenarúšajú užívanie stavieb a zariadení v bezprostrednom okolí a neznižujú kvalitu prostredia susedných území (napr. služby, ktoré kapacitou a charakterom nezvyšujú dopravnú záťaž územia).

Súčasťou územia sú plochy zelene, verejné priestranstvá, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú ochranu.

Prevládajúcou funkciou zmiešaného územia typu bývania a občianskej vybavenosti je bývanie, s občianskou vybavenosťou v spodných podlažiach objektov v širokej škále zariadení. Funkcia bývania je zastúpená v predpokladanom rozsahu 50 - 60% podielu celkových podlažných plôch zástavby.

Nepripustné funkcie

Do zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti nie je možné umiestňovať:

- areály a komplexy zariadení občianskej vybavenosti,

- areály a zariadenia výroby, skladov a stavebníctva,
- plošné zariadenia slúžiace rekreácii a ďalšie.

Zmiešané územia občianskej vybavenosti a výroby

Zmiešané územia občianskej vybavenosti a výroby sú také územia, ktoré vzhľadom na charakter zástavby, urbanistickú štruktúru a spôsob využitia, slúžia prevažne pre umiestňovanie objektov obslužných zariadení obchodu vrátane zariadení, ktoré sa viažu na funkciu a výroby charakteru skladové areály, distribučné centrá a logistické parky.

Súčasťou územia sú plochy zelene, verejné priestranstvá, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú ochranu.

Nepripustné funkcie

V zmiešaných územiach občianskej vybavenosti a výroby neumiestňovať:

- bývanie vo všetkých formách
- nákupné strediská a centrá, obchodné a kancelárske objekty, veľké ubytovacie komplexy,

Výrobné územie

Predstavujú územia priemyselnej výroby regionálneho (resp. miestneho) významu a sú určené pre situovanie stavieb a zariadení s potenciálnym rušivým účinkom na obytné prostredie.

Základné charakteristické znaky výrobných území :

- väčšie priemyselné zariadenia sú realizované v rámci samostatných výrobných areálov, kde okrem základných funkcií výroby sú umiestňované aj potrebné doplnkové funkcie,
- menšie priemyselné podniky
- drobné výrobné prevádzky môžu byť realizované v rámci štruktúr občianskej vybavenosti.

Nepripustné funkcie

V územiach s urbanistickou funkciou výroby nie je možné umiestňovať:

- zástavbu rodinných domov,
- viacpodlažnú zástavbu bytových domov,
- poľnohospodárska výroba,
- občiansku vybavenosť prístupnú verejnosti (mimo nástupných areálov výrobných zariadení),
- zariadenia intenzívnej rekreácie, záhradkárske a chatové osady.

Územia pre drobné podnikanie

slúžia predovšetkým pre lokalizáciu drobnej výroby, remeselnej výroby, komunálnej výroby a služieb, ktoré je možné umiestniť aj v obytných územiach, zmiešaných územiach, rekreačných územiach, a pod..

Územia poľnohospodárskej výroby

predstavujú územia pre poľnohospodársku výrobu - živočíšnu a rastlinnú, pre malo hospodárenie, poľnohospodárske služby, záhradníctvo, vrátane vybavenosti súvisiacej s dominantným funkčným využitím a sú určené pre situovanie stavieb a zariadení s potenciálnym rušivým účinkom na obytné prostredie.

Nepripustné funkcie

V územiach s urbanistickou funkciou výroby nie je možné umiestňovať:

- zástavbu rodinných domov,

- viacpodlažnú zástavbu bytových domov,
- priemyselná výroba,
- občiansku vybavenosť prístupnú verejnosti (mimo nástupných areálov výrobných zariadení),
- zariadenia intenzívnej rekreácie, záhradkárske a chatové osady.

Rekreačné územie

Navrhované rekreačné územia sú funkčné plochy slúžiace športovým aktivitám, rekreácii a využitiu pre nenáročný šport vo väzbe na zeleň - areály voľného času, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva príp. návštevníkov.

Podstatnú časť území rekreácie a voľného času tvoria rekreačné zariadenia a zariadenia voľného času vo väzbe na zeleň. Do rekreačnej plochy sa umiestňujú športové zariadenia, ihriská, jazdecké areály, strediská vodných športov, kúpaliská.

Do rekreačných území sú zaradené aj špecifické plochy, ktoré tvoria záhradkárske osady,

Nepripustné funkčné využitie

V územiach určených pre funkčné využitie rekreácia a voľný čas nie je prípustné umiestňovať bytové domy, obchodné a kancelárske objekty, nákupné strediská, nákupné centrá a veľkoobchodné prevádzky, veľké ubytovacie komplexy, výroby a služby všetkých druhov, skladovacie prevádzky, skladové areály, obchodné a administratívne budovy, zariadenia školstva, zariadenia zdravotníctva, chatové osady, záhradkárske osady a ČSPH.

Územia poľnohospodársky využívané krajiny

Predstavujú plochy prírodnej a poloprírodnej krajiny, ktorej súčasťou sú lesné komplexy, intenzívne obhospodarovanej poľnohospodárska pôda, mozaika maloblokovej ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a nelesnej drevinnej vegetácie ako aj extenzívne využívané lúčne porasty s nelesnou vegetáciou či ovocnými stromami.

Prevládajúce a prípustné funkčné využitie

- poľnohospodársky obhospodarovaná poľnohospodárska pôda začlenená do poľnohospodárskej pôdy,
- účelové zariadenia poľnohospodárskeho využívania pôdy, resp. zariadenia a stavby poľnohospodárskej účelovej výstavby,
- účelové poľnohospodárske komunikácie,
- príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, cyklistické chodníky,
- plochy a línie prvkov kostry ÚSES,
- chránené územia prírody,
- zariadenia a vedenia verejnej technicko - infraštruktúrálnej obsluhy územia (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia),
- masívy a línie krajinné zelene na poľnohospodárskej pôde,
- osídlenie formou samôt „včlenené“ do poľnohospodársky využívané krajiny a prírodnej krajiny.

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

Návrh riešenia bývania

2.7.1.1 Charakteristika súčasného stavu

Z hľadiska charakteru zástavby prevládajú v meste byty postavené v rodinných domoch, ktoré tvoria 60,8% z celkového počtu bytov. Zastúpenie bytov postavených v bytových domoch je 37,1%, čo už naznačuje mestský charakter zástavby. Priemerný vek domu je 46 rokov. Podľa údajov zo sčítania ľudu, domov a bytov k 21. 05. 2011 bola štruktúra domového a bytového fondu v meste nasledujúca:

Tab. 18 Prehľad bytového fondu, Šurany

ukazovateľ	RD	BD	Ostatné budovy	Nezistené	Spolu
počet domov	2 248	121	16	51	2 436
trvalo obývané	1 955	120	15	39	2 129
neobývané	277	1	1	4	283
nezistené	16	0	0	8	24
počet bytov spolu	2 309	1 408	31	52	3 800
trvalo obývané	2 013	1 292	28	40	3 373
neobývané	275	107	3	5	390
nezistené	21	9	0	7	37

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 19 Prehľad obývaného bytového fondu v členení podľa UO

MČ	Č. UO.	Názov UO	počet bytov
Kostolný Sek	1	Kostolný Sek 1	383
Kostolný Sek	2	Kostolný Sek 2	0
Nitriansky Hrádok	3	Nitriansky Hrádok	280
Šurany	4	Pri gymnáziu	65
Šurany	5	Šurany - Námestie hrdinov	131
Šurany	6	Kútiky	254
Šurany	7	Pri vodárni	865
Šurany	8	Šurany - sever	287
Šurany	9	Poliklinika	256
Šurany	10	Pri železničnej stanici	122
Šurany	11	Argentína	195
Šurany	12	Pri štadióne	3
Šurany	13	Cukrovar	125
Šurany	14	Podzámčok	190
Šurany	15	Pri zastávke	112
Šurany	16	Pri jazere	0
Šurany	17	Červený piesok	1
Šurany	18	Balát	0
Šurany	19	Pri Novom dvore	13
Šurany	20	Kopec	22

MČ	Č. UO.	Názov UO	počet bytov
Šurany	21	Morgov	0
Šurany	22	Albertov	20
Šurany	23	Kaparáš	0
Šurany	24	Pri Argentíne	14
Šurany	25	Pri obilnom sile	0
Šurany	26	Nový svet	35
Šurany	27	Tlmač	0
spolu			3 373

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 20 Prehľad bytového fondu, Šurany a okr. Nové Zámky

ukazovateľ	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
počet domov	2 436	100,0	38 451	100,0
trvalo obývané	2 129	87,4	32 055	83,4
neobývané	283	11,6	6 149	16,0
nezistené	24	1,0	247	0,6
počet bytov	3 800	100,0	57 188	100,0
trvalo obývané	3 373	88,8	49 502	86,6
neobývané	390	10,3	7 161	12,5
nezistené	37	1,0	509	0,9

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 21 Prehľad trvalo obývaného bytového fondu, Šurany a Nové Zámky

ukazovateľ	RD	RD %	BD	BD %	Ostatné budovy	Ostatné bud. %	Nezistené	Nezistené %	Spolu	Spolu %
trvalo obývané domy										
Šurany	1 955	91,8	120	5,6	15	0,7	39	1,8	2 129	100,0
okres Nové Zámky	29 615	92,4	1 525	4,8	153	0,5	762	2,4	32 055	100,0
trvalo obývané byty										
Šurany	2 013	59,7	1 292	38,3	28	0,8	40	1,2	3 373	100,0
okres Nové Zámky	30 218	61,0	18 002	36,4	363	0,7	919	1,9	49 502	100,0

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 22 Počet neobývaných bytov podľa dôvodov neobývanosti, Šurany a Nové Zámky

dôvod neobývanosti	Šurany	%	OkresNové Zámky	%
zmena vlastníkov	155	39,7	1 576	22,0
určené na rekreáciu	53	13,6	1 471	20,5
nespôsobilé na bývanie	48	12,3	1 261	17,6
z iných dôvodov	134	34,4	2 853	39,8
spolu (neobývané byty)	390	100,0	7 161	100,0

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Neobývané byty tvoria 10,26 % z celkového počtu bytov. Z celkového počtu 390 neobývaných bytov bolo 155 bytov neobývaných z dôvodu zmeny užívateľa, 53 bytov bolo určených na rekreáciu, 48 bytov bolo ako nespôsobilých na bývanie a 134 bytov z iných dôvodov. Možno predpokladať, že časť týchto bytov bude zaradená v najbližšom období do trvalo obývaného bytového fondu.

Charakteristika trvalo obývaného bytového fondu

Tab. 23 Retrospektívny vývoj trvalo obývaného bytového fondu v období rokov 1980 – 2011

Rok	Počet bytov	Počet obyvateľov	Obyv./byt
1980	3 363	11 320	3,36
1991	3 221	10 192	3,16
2001	3 368	10 491	3,11
2011	3 373	10 177	3,02

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001, ŠÚ SR 2011.

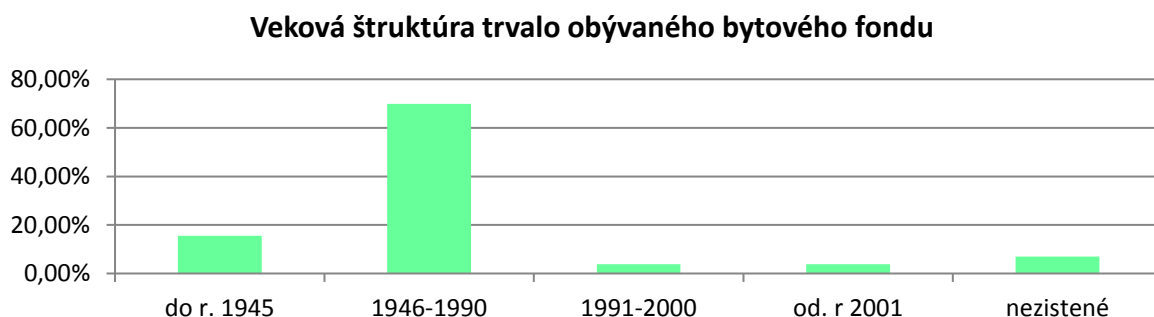
Tab. 24 Veková štruktúra trvalo obývaného a neobývaného bytového fondu

Doba výstavby	Počet obývaných domov	% podiel	Počet neobývaných domov	% podiel
do r. 1945	330	15,50	0	0
1946-1990	1 488	69,89	5	1,8
1991-2000	81	3,80	0	0
od r. 2001	81	3,80	2	0,7
Nezistené	149	7,00	276	97,5
Spolu:	2 129	100,00	283	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Najstarší bytový fond postavený pred rokom 1945 je zastúpený podielom 15,5 % (330 domov) z celkového počtu domov. Najväčšie zastúpenie má bytový fond postavený v rokoch 1946 - 1990, ktorý predstavuje podiel 69,89% (1 488 b. j.).

Graf 4 Veková štruktúra trvalo obývaného bytového fondu

Tab. 25 Kvalitatívna úroveň trvalo obývaných bytov

Kategória	Počet	
	abs.	%
I. kat.	2 418	71,7
II. kat.	515	15,3
III. kat.	45	1,3
IV. kat.	198	5,9
nezistené	197	5,8

Spolu:	3 373	100,00
--------	-------	--------

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Vybavenosť trvalo obývaných bytov technickou vybavenosťou je priaznivá, keď 87% bytov má kvalitu zodpovedajúcu I. a II. vybavenostnej kategórii. Z celkového počtu trvalo obývaných bytov bolo len 7,2 % s kvalitou podštandardných bytov, pričom zastúpenie bytov IV. kategórie je 5,9 %.

Hospodáriace a cenové domácnosti

Zo štatistík vyplýva, že hospodáriace domácnosti s jedným (23,86%), dvomi (23,91%), alebo tromi členmi (22,52%) majú najvyššie zastúpenie. Hospodáriace domácnosti sa najčastejšie skladajú z jednej cenovej domácnosti (92,75%). Cenovú domácnosť najčastejšie tvorí jeden člen (26,84%). Najvyššie zastúpenie revidovaných cenových domácností podľa typu je úplná rodina bez závislých detí (29,46%). Podrobnejší prehľad je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 26 Hospodáriace domácnosti podľa počtu členov

počet členov	počet domácností	počet domácností v %
1	892	23,86
2	894	23,91
3	842	22,52
4	760	20,33
5	234	6,26
6+	117	3,13
Spolu	3 739	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 27 Hospodáriace domácnosti podľa počtu revidovaných cenových domácností

počet členov	počet domácností	počet domácností v %
1	3 468	92,75
2	250	6,69
3+	21	0,56
Spolu	3 739	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 28 Revidované cenové domácnosti podľa počtu členov

počet členov	počet domácností	počet domácností v %
1	1 082	26,84
2	1 045	25,92
3	902	22,37
4	786	19,49
5	161	3,99
6+	56	1,39
Spolu	4 032	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 29 Revidované cenové domácnosti podľa typu domácnosti

počet členov	počet domácností	počet domácností v %
úplná rodina bez závislých detí	1 188	29,46

počet členov	počet domácností	počet domácností v %
úplná rodina so závislými deťmi	1 029	25,52
neúplná rodina bez závislých detí	330	8,18
neúplná rodina so závislými deťmi	332	8,23
viacčlenná nerodinná domácnosť	71	1,76
domácnosť jednotlivca	1 082	26,84
Spolu	4 032	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Ukazovatele úrovne bývania

Súkromné vlastníctvo bytov v rodinných a bytových domoch je v zastúpení 84,17%, čo v porovnaní s okresom Nové Zámky predstavuje minimálny rozdiel (85,81%ň. Obecné a družstevné byty tvoria 7,59% z celkového počtu bytov v Šuranoch.

Tab. 30 Byty podľa formy vlastníctva

forma vlastníctva	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
vlastné byty v bytových domoch	1 079	31,99	15 673	31,66
byty vo vlastných rodinných domoch	1 760	52,18	26 804	54,15
obecné byty	56	1,66	628	1,27
družstevné byty	200	5,93	2 061	4,16
iné	198	5,87	2 397	4,84
nezistené	80	2,37	1 939	3,92
spolu (obývané byty)	3 373	100,00	49 502	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Priemerný byt v meste Šurany má 87,51 m² s obytňou plochou 65,38 m². V priemere je v jednom byte 3,36 obytných miestností. Ukazovatele úrovne bývania sú v porovnaní s okresom Nové Zámky výraznejšie odlišné len v priemernej celkovej ploche na byt, kde okresný priemer ukazuje hodnotu 99,46% o 11,95% vyššiu ako v meste Šurany.

Tab. 31 Ukazovatele úrovne bývania

Priemerný počet	Šurany	Okres Nové Zámky
m ² obyt. plochy na 1 byt	65,38	65,20
m ² celkovej plochy na 1 byt	87,51	99,46
m ² obyt. plochy na osobu	21,57	22,22
obyt. miestností na 1 byt	3,36	3,39

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Najvyššie zastúpenie myjú v meste Šurany byty s rozlohou medzi 81 – 120 m² (43,66%), čo sleduje aj okresné hodnoty (44,85%). Rovnako výrazný je aj počet bytov s priemernou rozlohou 40 – 80 m² (34,25%) v meste a 32,80% zastúpenie v okrese. . Počet bytov s obytňou plochou 40 – 80 m² má v Šuranoch najväčšie zastúpenie (65,11%). Najštandardnejším typom bytu v meste Šurany aj v celookresnom priemere je byt s tromi obytnými miestnosťami. Byty s ústredným diaľkovým a ústredným lokálnym kúrením predstavujú 71,27% z celkového počtu. Najvyššie zastúpenie zo zdrojov energie používaných na vykurovanie má plyn (76,49%). Spoločný zdroj vody využíva 78,59% bytov a vlastný zdroj má 9,49% bytov.

Tab. 32 Byty podľa celkovej podlahovej plochy

veľkosť podlahovej plochy v m ²	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
do 40	130	3,93	1 808	3,75
40 – 80	1132	34,25	15 816	32,80
81 – 120	1443	43,66	21 627	44,85
120+	594	17,97	8 801	18,25
nezistené	6	0,18	168	0,35
spolu (obývané byty v RD a BD)	3 305	100,00	48 220	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 33 Byty podľa veľkosti obytnej plochy

veľkosť obytnej plochy v m ²	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
do 40	414	12,27	6146	12,42
40 – 80	2 196	65,11	32 284	65,22
81 – 100	359	10,64	5 328	10,76
100+	389	11,53	5 472	11,05
nezistené	15	0,44	272	0,55
spolu (obývané byty)	3 373	100,00	49 502	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 34 Byty podľa počtu obytných miestností

počet obytných miestností	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
1	155	4,60	2 100	4,24
2	377	11,18	5 889	11,90
3	1 555	46,10	21 649	43,73
4	640	18,97	9 736	19,67
5+	631	18,71	9 852	19,90
nezistené	15	0,44	276	0,56
spolu (obývané byty)	3 373	100,00	49 502	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 35 Byty podľa typu kúrenia

typ kúrenia	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
ústredné diaľkové	1 104	32,73	14 617	29,53
ústredné lokálne	1 300	38,54	18 344	37,06
iný	580	17,20	11 420	23,07
bez kúrenia	20	0,59	157	0,32
nezistené	369	10,94	4 964	10,03
spolu (obývané byty)	3 373	100,00	49 502	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 36 Byty podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie

zdroj energie	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
plyn	2 580	76,49	36 788	74,32
elektrina	64	1,90	1 078	2,18
kvapalné palivo	47	1,39	352	0,71

zdroj energie	Šurany	%	Okres Nové Zámky	%
pevné palivo	190	5,63	3 870	7,82
iný	45	1,33	769	1,55
žiadny	40	1,19	546	1,10
nezistené	407	12,07	6 099	12,32
spolu (obývané byty)	3 373	100,00	49 502	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 37 Byty podľa zásobovania vodou (vodovod)

zdroj zásobovania	Obývané byty v RD	%	Obývané byty v BD	%
v byte zo spoločného zdroja	1 582	78,59	1 214	93,96
v byte z vlastného zdroja	191	9,49	16	1,24
mimo bytu	8	0,40	17	1,32
bez vodovodu	37	1,84	2	0,15
ostatné a nezistené	195	9,69	43	3,33
spolu (obývané byty)	2 013	100,00	1 292	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Vybavebnosť bytov mobilným telefónom, osobným počítačom, osobným autom a pripojením na pevnú linku a internet je špecifikovaná v nasledovných štatistikách.

Tab. 38 Byty podľa vybavenosti domácnosti

vybavenosť domácnosti	Obývané byty v RD	%	Obývané byty v BD	%
mobilný telefón	1 550	77,00	1 098	84,98
osobný počítač/notebook	1 002	49,78	734	56,81
osobné auto	1 015	50,42	606	46,90

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Tab. 39 Byty podľa vybavenosti domácnosti

pripojenie	Obývané byty v RD	%	Obývané byty v BD	%
Na pevnú telefónnu linku	847	42,08	452	34,98
Na internet	951	47,24	726	56,19

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2011

Vývojové trendy po roku 2001

Vývojové trendy po roku 2001 súvisia s otváraním nových lokalít pre bytovú výstavbu, resp. kolaudáciou nových rodinných domov, alebo bytových domov.

Tab. 40 Prehľad vydaných stavebných povolení

Rok	Počet vydaných SP
2001	16
2002	13
2003	31
2004	50
2005	32
2006	44
2007	48

Rok	Počet vydaných SP
2008	68
2009	52
2010	34
2011	56
2012	38
2013	30

Zdroj: MÚ Šurany 2014

Tab. 41 Prehľad novopostavených bytov za roky 2001 - 2013

Rok	RD SP/KR	BD KR	Lokalita (UO)
2001	4	0	
2002	9	0	
2003	11/8	0	
2004	9/9	28 bj + 2 gars.	Sídlisko MDŽ, UO 07
2005	4/12	0	
2006	7/7	0	
2007	17/7	17 bj	Krížna ul., UO 07
2008	25/16	12 bj	Sídlisko MDŽ, UO 07
2009	17/6	0	
2010	7/16	0	
2011	16/14	0	
2012	15/15	0	
2013	8/11	0	

Zdroj: MÚ Šurany 2014

2.7.1.2 Návrh riešenia bývania

Návrh riešenia bývania vychádza z analýzy existujúceho stavu, vrátane prehodnotenia rozvojových plôch pre potreby bývania, ktoré boli špecifikované v súčasnosti platnom územnom pláne mesta, v znení neskorších zmien a doplnkov a súčasných potrieb mesta ako aj širších súvislostí:

- postavenie mesta ako súčasť ťažiska osídlenia druhej úrovne - novozámocko – komárňanské ťažisko osídlenia,
- z postavenia mesta Šurany ako mesta ležiaceho na významnej rozvojovej osi - ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- mesto so statusom významného hospodárskeho a obslužného centra v rámci územia Nitrianskeho kraja,
- postavenie mesta Šurany v rámci hierarchie sídelnej štruktúry SR, ktoré možno vnímať ako centrum osídlenia regionálneho významu, čo znamená zabezpečenie určitých funkcií pre mesto a jeho záujmového územia

V rámci návrhu ÚPN mesta sa pri rozvoji funkcie bývania uplatňoval nasledovný princíp:

Pre jestvujúci stavebný fond:

- pôjde o využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný bytový fond v rozsahu 390 b.j., ktoré tvoria cca 10,3 % z celkového počtu bytov, a o proces obnovy, prestavby, resp. dostavby k jestvujúcim

objektom rodinných domov so zameraním na skvalitnenie bývania, ale aj o rozšírenie bytov, prípadne vytváranie podmienok pre dvojgeneračné bývanie.

- súčasne je potrebné uvažovať s potenciálnymi požiadavkami bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- byty nižšej kvality v meste resp. jej častiach môžu rovnako tvoriť potenciál pre zhodnotenie formou obnovy, resp. prestavby.

Na nových plochách a lokalitách:

- pre vlastných obyvateľov mesta, kde možno očakávať tvorbu nových domácností, čo môže pozitívne pôsobiť na stabilizáciu mladšieho obyvateľstva v meste
- pre potenciálny záujem obyvateľov z dosídlenia,
- v rámci zastavaného územia mesta (využitie „nadmerných“ záhrad, ktoré môžu slúžiť pre zabezpečenie bývania pre ďalšiu generáciu, využitie existujúcich prieluk),
- na transformovaných plochách, na ktorých dochádza k zmene funkčného využitia územia,
- mimo skutočne zastavaného územia mesta resp. jeho mestských častí,

Územný plán mesta uvažuje pri návrhu rozvoja bývania pre malopodlažnú bytovú zástavbu formou rodinných domov s priemernou rozlohou parcely 600 m², pri obložnosti 3,0-3,1 obyv./byt. Počíta s rozvojom výstavby bytových domov do 4 NP, ako s nosnou formou, s doplnkovou funkciou občianskej vybavenosti, plôch zelene a menších športovísk.

Špecifikom návrhu je, že v maximálnej miere využíva možnosti na rozvoj funkcie bývania, ktoré sú lokalizované v rámci zastavaného územia mesta, resp. na územiach, na ktoré už bol vydaný predbežný súhlas na vyňatie z poľnohospodárskej pôdy a ktoré doteraz neboli realizované, pričom poskytujú dostatočné plochy pre zabezpečenie rozvoja bývania, bez väčších zásahov do poľnohospodárskej pôdy.

Rozsah rozvojových plôch predstavuje ponukové plochy pre rozvoj funkcie bývania pre návrhové obdobie územného plánu (do roku 2030), do ktorého je započítaná aj plošná rezerva, predstavujúca cca 30% z celkového počtu bytov.

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností územia mesta možno rozvoj bývania špecifikovať nasledovne:

Tab. 42 Lokality pre rozvoj bývania⁹.

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet bytov	počet obyvateľov	poznámka
01	01 Kostolný Sek	Pri Starej Nitre	bývanie v RD	10,31	52	155	
02	01 Kostolný Sek	Pri Starej Nitre	Plochy bývania v BD	4,53	85	238	
04	01 Kostolný Sek	Pri ihrisku	bývanie v RD	1,96	10	29	
05	01 Kostolný Sek	Za Školou	bývanie v RD	2,05	10	31	
05	01 Kostolný Sek	Južná ulica	bývanie v RD	7,43	37	112	
05	01 Kostolný Sek	Južná ulica	bývanie v RD	1,33	7	20	

⁹ Lokality č. 1,4,5,6,7,33 boli predmetom zmien a doplnkov ÚPN SÚ 4/2001, lokality č. 13,15,22 boli predmetom zmien a doplnkov ÚP SÚ 01/2008

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet bytov	počet obyvateľov	poznámka
05	01 Kostolný Sek	Za Školou	bývanie v RD	1,00	5	15	
06	01 Kostolný Sek	Východná ulica	bývanie v RD	4,43	22	66	
06	01 Kostolný Sek	Východná ulica	bývanie v RD	2,48	12	37	
07	01 Pri zastávke	Štrková	bývanie v RD	4,40	22	66	
13	16 Pri jazere	Jánošovo	bývanie v RD	1,72	10	31	
14	16 Pri jazere	Partizánska	Plochy bývania v BD	0,69	13	36	
14	16 Pri jazere	Partizánska	Plochy bývania v BD	0,40	7	21	
15	18 Balát	Partizánska	Plochy bývania v BD	2,95	66	186	Návrh - BD
18	13 Cukrovar	Cukrovar – Kap. Nálepku	bývanie v RD	0,79	4	12	Reštrukturalizácia cukrovaru
20	13 Cukrovar	Cukrovar – Kap. Nálepku	Zmiešané územie bývania v BD a vybavenosti	1,68	20	56	Návrh - Nové centrum
21	13 Cukrovar	Cukrovar – Kap. Nálepku	Zmiešané územie bývania v BD a vybavenosti	3,15	40	112	Návrh - Reštrukturalizácia cukrovaru
22	13 Cukrovar	Cukrovar	Zmiešané územie bývania v BD a vybavenosti	3,66	69	192	Návrh - Nové centrum
23	13 Cukrovar	Žofie Bosniakovej	bývanie v RD	1,28	6	19	Návrh - Bytové domy
24	09 Poliklinika	Športová	bývanie v RD	0,79	4	12	
29	07 Pri vodárni	Centrum	Zmiešané územie bývania v BD a vybavenosti	1,72	13	36	
29	07 Pri vodárni	Centrum	Zmiešané územie bývania v BD a vybavenosti	0,86	6	18	
37	03 Nitriansky Hrádok	Jabloňová	bývanie v RD	1,02	5	15	Návrh - Rodinné domy
38	03 Nitriansky Hrádok	Riečna	bývanie v RD	1,73	9	26	
39	03 Nitriansky Hrádok	Prídavky	bývanie v RD	3,50	18	53	
41	03 Nitriansky Hrádok	Záhrady	bývanie v RD	2,57	13	39	
45	10 Pri stanici	Vnútroblok Cintorínskej	bývanie v RD	0,29	3	9	

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet bytov	počet obyvateľov	poznámka
46	15	Pri Sládkovičova	bývanie v RD	0,97	5	15	
Spolu				69,70	575	1 660	

Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

2.7.1.3 Charakteristika súčasného stavu

Predmetom riešenia časti "Občianska vybavenosť" je zhodnotenie zariadení občianskej vybavenosti, a to v štruktúre zariadení sociálnej a komerčnej vybavenosti, ktoré sú lokalizované v meste Šurany a v jeho mestských častiach.

Mesto Šurany s počtom 10 177 obyvateľov (SODB 2011) sa zaraďuje medzi menšie mestá na Slovensku a v rámci okresu Nové Zámky je jeho tretím, najmenším mestom. Do roku 1960 plnilo administratívno-správnú funkciu okresného mesta, v súčasnosti je správnym centrom na úrovni mesta a tomu zodpovedá lokalizácia občianskej vybavenosti v jeho území. Pre bývajúce obyvateľstvo poskytuje diverzifikovanú štruktúru vybavenostných zariadení lokálneho významu, a to v oblasti výchovy a vzdelávania, základnej zdravotníckej starostlivosti, sociálnych služieb, duševnej a telesnej kultúry, ktorými sú zabezpečované podmienky pre uspokojovanie potrieb v oblasti základnej obsluhy. Zároveň disponuje zariadeniami celomestského, nadmestského, i regionálneho významu, a to hlavne zariadeniami školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, kultúry, verejnej administratívy a správy, peňažníctva a komerčnej vybavenosti.

Vybavenosť obchodno-obslužného charakteru plní funkciu nielen priamej obsluhy zabezpečovania potrieb týmito zariadeniami obyvateľom bývajúcim v meste, ale obchodno-obslužná vybavenosť mesta sa významnou mierou zapája do obsluhy širšieho (prímestského) saturačného spádu.

Hodnotenie vybavenostných zariadení so širším saturačným spádom, resp. s nadmestskou pôsobnosťou je zamerané na prítomnosť, resp. diverzifikáciu druhej ponuky vybavenostných zariadení a ich kvalitatívnu úroveň.

Kapacitné údaje sociálnej vybavenosti, ktoré sú v kompetencii štátnej správy a samosprávy, boli konzultované na Mestskom úrade v Šuranoch na príslušných odboroch.

Školstvo a výchova

V meste Šurany sa nachádzajú dve zariadenia materských škôl, ktoré v školskom roku 2014/2015 navštevuje spolu 271 detí. Materské školy sú lokalizované v meste Šurany, teda v území koncentrácie obyvateľov a bytovej výstavby. Pracovisko Materskej školy na Hradnej ulici bolo zrušené. Materská škola Mostná č. 1 zabezpečuje predškolskú výchovu v MČ Nitriansky Hrádok na Topoľovej ulici.

Základná školská dochádzka je zabezpečovaná v troch plnoorganizovaných základných školách. Zriaďovateľom dvoch základných škôl je mesto, jednej základnej školy cirkev. V školskom roku 2014/2015 navštevuje základné školy spolu 895 žiakov. Zriaďovateľom cirkevnej základnej školy Žofie Bosniakovej je rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra a v školskom roku 2014/2015 ju navštevuje 183 žiakov v deviatich triedach. Základná škola na Bernolákovej ul. zaškoľuje v školskom roku 2014/2015 241 žiakov v trinástich triedach a ZŠ na ul. SNP 471 žiakov v 20. triedach. Pri základných školách sú zriadené školské kluby, ktoré zabezpečujú starostlivosť o žiakov po skončení vyučovania. Športové zázemie v základných školách zabezpečujú telocvične a ihriská. Pri ZŠ na Bernolákovej ul. bola v rokoch 1989-1991 realizovaná prístavba telocvične – športovej haly, ktorá sa využíva ako hala hlavne pre hádzanú a bedminton.

Špeciálna ZŠ zaškoľuje v školskom roku 2014/2015 v Šuranoch v piatich triedach 24 stálych žiakov, špeciálnej ZŠ pri ZZ Trávnica bola v roku 2012 pozastavená činnosť z dôvodu nedostatku finančných zdrojov. Špeciálna základná škola je lokalizovaná na Jesenského ulici č. 13, kde bola presťahovaná z Topoľovej ulice.

Mesto Šurany je zriaďovateľom základnej umeleckej školy, ktorá je lokalizovaná na Námestí hrdinov. V školskom roku 2014/2015 základnú umeleckú školu navštevuje spolu 323 žiakov, ktorí sa vzdelávajú v hudobnom, tanečnom a výtvarnom odbore.

Mimoškolským zariadením pre voľný čas detí a mládeže je centrum voľného času Včielka, ktoré sa nachádza na ul. Na vršku. Doplnkovými vzdelávacími zariadeniami sú tiež autoškoly Puškár, KRC sport a Podhorec, situované na Priekopách, Cintorínskej a Novej ulici.

Stredné školstvo je zastúpené štyrmi strednými školami dennej formy v druhej štruktúre gymnázium, obchodná akadémia a dve stredné odborné školy. Stredné odborné školy majú nadmestskú pôsobnosť. Gymnázium lokalizované na Bernolákovej ul. č. 37 navštevuje v školskom roku 2014/2015 344 študentov. Gymnázium zabezpečuje organizáciu záujmových krúžkov v oblastiach športu, histórie, jazykov, matematiky, počítačov, prípravy na maturitu a tvorby školského časopisu. Obchodná akadémia je situovaná na Námestí hrdinov a v školskom roku 2014/2015 zaškoľuje 182 študentov v 8. triedach. Dve stredné odborné školy sú lokalizované na ul. Nitrianska cesta. Stredná odborná škola Hviezdoslavova č.55 zaškoľuje študentov v nasledovných študijných odboroch - 4-ročný maturitný odbor: obchod a podnikanie, agropodnikanie (farmárstvo, manažment), podnikanie v poľnohospodárstve a obchodný pracovník; 3 – ročný učebný odbor: čašník, servírka, kuchár, cukrár, pekár; 4 – ročný učebný odbor: cukrár a kuchár, cukrár a pekár; nadstavbové štúdium – potravinárska výroba, spoločné stravovanie a podnikanie v remeslách a službách. V školskom roku 2014/2015 strednú odbornú školu navštevuje 250 študentov. Stredná odborná škola na Nitrianskej ceste č. 61 (predtým stredné odborné učilište strojárske) zabezpečuje vzdelanie študentom s výučným listom i s maturitou. Odbor obrábač kovov je trojročné štúdium, ktoré je ukončené výučným listom. Ďalšie štvor-, resp. päťročné odbory sú ukončené maturitou i výučným listom: mechanik - nastavovač, elektronika, mechatronika a mechanik elektrotechnik. V školskom roku 2014/2015 stredná odborná škola zaškoľuje spolu 268 študentov.

Tab. 43 Územný priemet zariadení školstva (školský rok 2014/2015)

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	žiaci, zamestnanci	poznámka
Šurany, Nitriansky Hrádok	Šurany – sever, Nitriansky Hrádok	Materská škola	Mostná č.1	137/22	Topoľová - elokované pracovisko (MČ. Nitriansky Hrádok)
Šurany	07 Pri vodárni	Materská škola	MDŽ č.26	134/20	
Šurany	08 Šurany – sever	Základná škola	SNP č.5	471/50	
Šurany	04 Pri gymnáziu	Základná škola	Bernolákova č.35	241/31	
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Základná škola cirkevná	Nám. Hrdinov č.6	183/21	
Šurany	14 Podzámočok	Špeciálna ZŠ	Jesenského č.13	34/11	
Šurany	04 Pri gymnáziu	Gymnázium	Bernolákova č.37	344/35	
Šurany	04 Pri gymnáziu	Obchodná akadémia	Nám. Hrdinov č.7	182/34	
Šurany	22 Albertov	Stredná odborná škola poľnohospodárska	Nitrianska cesta č.61		Zrušená, v súčasnosti areál služi ak o depozit pre Múzeum J. Thaina Nové Zámky
Šurany	13 Cukrovar	Stredná odborná škola	Hviezdoslavova č.55	250/37	SOUPP

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	žiaci, zamestnanci	poznámka
Šurany	04 Pri gymnáziu	Základná umelecká škola	Nám. rđinov č.10	323/18	
Kostolný Sek	01 Kostolný Sek	CVČ	Na vršku č.24	480/5 externisti	pod názvom mládežnícke c.

Prameň: Ústav informácií a prognóz školstva, MsÚ Šurany 2014

Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť sa poskytuje v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach, ktoré túto starostlivosť poskytujú v súlade so svojim odborným zameraním a materiálno-technickým vybavením. Sústavu zdravotníckych zariadení podľa § 24 zákona o zdravotnej starostlivosti tvoria nasledovné zdravotnícke zariadenia: ambulancie, agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, dialyzačné strediská, polikliniky, samostatné zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, nemocnica NsP III. typu, psychiatrická liečebňa, liečebňa dlhodobých chorých, verejné lekárne ich pobočky, výdajne zdravotníckych pomôcok a zubné techniky.

Základnú, primárnu starostlivosť, poskytujú ambulancie v odbore všeobecné lekárstvo ako praktický lekár pre dospelých, v odbore pediatria (príp. dorastové lekárstvo) ako praktický lekár pre deti a dorast, v odbore gynekológia a pôrodnictvo a v odbore stomatológia. Sekundárnu zdravotnú starostlivosť, ktorá presahuje rámec primárnej zdravotnej starostlivosti, poskytujú odborní lekári – špecialisti a iní vysokoškolsky vzdelaní zdravotnícki pracovníci.

Komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť osobám so zdravotnými problémami, ktoré z dôvodu svojho fyzického alebo duševného stavu nie sú schopné opustiť domáce prostredie pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti, alebo nie je dôvod na hospitalizáciu, poskytuje domáca ošetrovateľská starostlivosť. Domáca ošetrovateľská starostlivosť prispieva k tomu, aby sa trend poskytovania zdravotnej starostlivosti na Slovensku uberal smerom k liečbe v domácom prostredí.

Ústavná zdravotná starostlivosť sa poskytuje v lôžkových zdravotníckych zariadeniach, ak to zdravotný stav pacienta vyžaduje. Podľa klasifikácie OECD sa posteľový fond rozdeľuje na posteľe pre pacientov s akútnym ochorením, posteľe pre pacientov s chronickým ochorením a na posteľe pre pacientov s psychiatrickým ochorením.

Lekárska starostlivosť sa poskytuje vo verejných lekárnach, ich pobočkách, nemocničných lekárnach a výdajniach zdravotníckych pomôcok. Vo väčších mestách často dochádza k prehusteniu siete lekární na preferovaných miestach, kým v odľahlejších miestach, resp. obciach je zhoršená dostupnosť k lekárskej starostlivosti.

V meste Šurany sú ambulantné zdravotnícke služby zabezpečované predovšetkým v Mestskej poliklinike na ul. SNP, ktorá poskytuje základnú zdravotnícku starostlivosť prostredníctvom obvodných lekárov a tiež lekárov špecialistov. Poliklinika má dve detašované pracoviská, ktoré sa nachádzajú v objekte bývalých zariadení detských jasí a materskej škôlky (UO Podzámočok). V MČ Šurany (UO Pri zastávke) na Hradnej ul. je lokalizované rehabilitačné oddelenie, na ul. Nábrežie č. 16 (UO Poloklinika) detské oddelenie a pracovisko psychologické a psychiatrické. Súčasťou polikliniky Šurany je i odborná detská liečebňa s celoslovenskou pôsobnosťou nachádzajúcou sa v Trávnici (okres Nové Zámky), ktorá má kapacitu 40 lôžok.

Okrem objektu polikliniky je zdravotnícka starostlivosť zabezpečovaná v neštátnych a súkromných zariadeniach v rozptyle na území mesta, ktoré vytvárajú diverzifikované spektrum zdravotníckych služieb (Námestie hrdinov, Družstevná ul. č. 5, Tyršova ul.). Služby veterinárneho lekára zabezpečuje veterinárna ambulancia na ul. Levická č. 60 (UO Pri zastávke).

Donedávna bola v meste zriadená domáca ošetrovateľská starostlivosť, ktorá sídlila na ul. SNP. V súčasnosti sú tieto opatrovateľské služby zabezpečované z okresného mesta Nové Zámky.

Lekárske služby v meste poskytujú štyri lekárne, ktoré sú lokalizované v objektoch polikliník a v mestskom centre, ako aj dve očné optiky.

Tab. 44 Územný priemet zariadení zdravotníctva

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Šurany	09 Poliklinika	Mestská poliklinika	Ul. SNP	obvodní, odborní lekári, laboratória, rehabilitačné oddelenie
Šurany	09 Poliklinika	Mestská poliklinika	Nábřežie č. 16	detské odd., psychiatrické pracovisko
Šurany	P04 ri gymnázium	Lekárň Laudanum	Ul. M.R. Štefánika č. 193/7	-
Šurany	09 Poliklinika	Lekárň U milosrdného srdca	SNP č. 2	-
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Lekárň Zdravie	Družstevná č. 5	-
Šurany	08 Šurany - sever	Lekárň Thilia Pharm s.r.o.	SNP č. 1	-
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Očná optika	Nám. Hrdinov č. 21	-
Šurany	07 Pri vodárni	Očná optika Angelo	SNP č. 23	-

Zdroj: MsÚ Šurany 2014, vlastné zisťovanie

Sociálna starostlivosť

Zariadenia sociálnej starostlivosti v meste Šurany zastupuje domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, útulok, opatrovateľská služba a kluby dôchodcov.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Jesienka – Domov Jesienka - vznikol rekonštrukciou bývalej materskej škôlky. Je celoročným zariadením s kapacitou 20 miest (desať dvojlôžkových izieb). Nakoľko zariadenie nemá vlastnú kuchyňu, je odkázané na dovoz stravy. V krátkodobom časovom horizonte je plánovaná prístavba zariadenia a dobudovanie kuchyne.

Mestský útulok situovaný v lokalite Kopec UO 20 poskytuje ubytovanie občanom v krízových situáciách a jeho kapacita je 18 miest. V tejto istej lokalite prevádzkuje charitatívny útulok aj charita, Spolok sv. Vincenta de Paul s kapacitou cca 30 miest.

Občianske združenie Nelegal prevádzkuje resocializačné zariadenie, ktoré má pracoviská v dvoch lokalitách: majer Okomáň a majer Nový svet. V zariadení sa pracuje s drogovými závislými občanmi a jeho kapacita je cca 30 miest.

Opatrovateľské služby občanom, ktorí pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebujú pomoc inej osoby pri osobnej hygiene, prácach v domácnosti, v kontakte so spoločenským prostredím (sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí) zabezpečuje mesto prostredníctvom DD-DSS. V súčasnosti je v opatrovaní 15 obyvateľov, 30-tim občanom sa zabezpečujú obedy.

Spoločenský kontakt obyvateľom staršej vekovej kategórie poskytujú tri kluby dôchodcov, ktoré sú lokalizované v Šuranoch na ul. SNP č. 117 – 119 a v mestských častiach Kostolný Sek (Klubová č. 3) a Nitriansky Hrádok (Hlavná č. 32). Klub dôchodcov v Šuranoch a v Kostolnom Seku má vlastnú budovu, v Nitrianskom Hrádku sú pre tento účel využívané priestory Mestského kultúrneho strediska. V klube dôchodcov v Kostolnom Seku je zriadené stredisko osobnej hygieny, ktoré pre osobnú hygienu využívajú dôchodcovia, ktorí nemajú vlastnú kúpeľňu. Kluby dôchodcov evidujú v súčasnosti cca 300 členov.

Tab. 45 Územný priemet zariadení sociálnych služieb

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Šurany	06 Kútiky	Domov Jesienka	Matunákova č. 2	20 obyvateľov, celoročná starostlivosť
Šurany	20 Kopec	Útulok	Kopec č. 18	18 miest – mestské zariadenie
Šurany	20 Kopec	Útulok	Kopec	30 miest – charitatívne zariadenie
Šurany	Nový svet	Resocializačné zariadenie	Nový svet, Okomáň	30 miest
Šurany	06 Kútiky	Klub dôchodcov	SNP č. 117 - 119	Kluby dôchodcov spolu cca 300 členov
Kostolný Sek	01 Kostolný Sek	Klub dôchodcov	Klubová č. 3	
Nitriansky Hrádok	Nitriansky Hrádok	Klub dôchodcov	Hlavná č. 32	

Zdroj. MsÚ Šurany 2014, vlastné zisťovanie

Kultúra

Vybavenostná sieť zariadení kultúry je zastúpená zariadeniami miestnej kultúry, ako aj vyššej kultúrnej vybavenosti s celomestskou i nadmestskou pôsobnosťou.

Kultúrno-spoločenskú infraštruktúru v meste zabezpečuje Mestské kultúrne stredisko (MSKS), ktorého úlohou je organizovať kultúrno-spoločenský život a prispievať k zvyšovaniu kultúrneho vzdelávania obyvateľov. Organizačnými zložkami MSKS sú: Mestská knižnica, kino Hviezda a prírodné kino, kultúrne zariadenia v MČ Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok, Spoločenský dom, Spoločenská hala a Mestské múzeum - Synagoga.

Spoločenský dom situovaný na Nám. hrdinov poskytuje obyvateľom mesta spoločensko-kultúrne vyžitie formou kultúrnych a spoločenských podujatí, koncertov, výstav. Svoje priestory poskytuje pre stužkové slávnosti, promócie, svadby, tanečné kurzy, školenia, firemné posedenia a pod., doplnkovou činnosťou je organizovanie predajných trhov. Kapacita javiskovej sály je 400 miest, k dispozícii sú celkovo tri sály. Priestory MSKS pre svoje aktivity využívajú ďalšie záujmové združenia a spolky, hlavne Matica slovenská a divadelný, tanečný a recitačný krúžok. V meste sú aktívne záujmové združenia a spolky ako Poľovnícky spolok, Poľovnícke združenia Družba, Rozvoj, Podzámeček a Letecký klub Šurany. Doplnkovými službami pri Spoločenskom dome je reštauračné zariadenie a ubytovanie s kapacitou cca 15 lôžok.

Spoločenská hala MSKS sa nachádza na Komenského ul. a jej kapacita je 300 miest.

Kultúrne zariadenia sa nachádzajú tiež v mestských častiach Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok, kde zabezpečujú tradičné kultúrno-spoločenské aktivity. V kultúrnom zariadení Nitriansky Hrádok je inštalovaná stála výstava fotografií Deža Németha z archeologického výskumu lokality Zámček.

Kino Hviezda, nachádzajúce sa na Nám. hrdinov č. 14 s kapacitou kinosály 200 miest sa pre filmovú produkciu využíva väčšinou iba 1x v týždni. Prírodné kino, lokalizované na ul. Hollého č. 2 s kapacitou 800 miest poskytuje v letných mesiacoch okrem premietania filmov tiež koncertné podujatia. Letné kino sa súčasnosti nachádza v nevyhovujúcom prevádzkovom stave.

Mestská knižnica Michala Matunáka sa nachádza na ul. SNP č. 16. V knižnici je zriadené oddelenie beletrie, oddelenie pre deti a mládež plus hudobný kútik, oddelenie náučnej literatúry, oddelenie spracovania knižničného fondu. Mestská knižnica disponuje knižničným fondom v rozsahu 51 840 knižničných jednotiek a registruje 1 537 čitateľov. Pobočka Mestskej knižnice sa nachádza tiež v mestskej časti Nitriansky Hrádok. Okrem výpožičiek knižnica zabezpečuje aj ďalšie aktivity – besedy so spisovateľmi, literárne pásma, prednášky, informatickú výchovu a hodiny hudobnej výchovy a tiež služby internetu a kopírovanie. Pri Mestskej knižnici Michala Matunáka pracuje Literárny klub a Literárny klub mladých.

Mestské múzeum – Synagóga je národnou kultúrnou pamiatkou. Ortodoxnú synagógu postavila šurianska židovská komunita v roku 1916 a patrí medzi skvosty synagogálnej architektúry na Slovensku. V priebehu 90. rokov 20. storočia sa realizovala rekonštrukcia interiéru synagógy a v máji 2005 bola sprístupnená verejnosti ako kultúrne zariadenie. V synagóge sa organizujú muzeálne a galerijné výstavy, koncerty, prednášky a prezentácie. V septembri 2007 bola na prvom poschodí sprístupnená stála expozícia Mestského múzea, ktorá približuje dejiny mesta a jeho mestských častí od praveku až po 20. storočie. Okrem iných zbierkových predmetov sú tu vystavené archeologické nálezy z Nitrianskeho Hrádku z lokality Zámeček – Slovenská Trója - so známou Hrádockou Venušou, nálezy z miesta Šurianskeho hradu a kópie mincí z pokladu gvartinov (štvrtidenárov) z Kostolného Seku z 15. storočia. Synagóga slúži aj pre usporiadanie komorných koncertov s kapacitou cca 100 miest a tiež ako galéria.

V meste Šurany sa nachádzajú významné sakrálne stavby, ktoré obyvateľom poskytujú duchovnú kultúru. K nim patria:

- Rímskokatolícky farský kostol sv. Štefana Prvomučeníka – Nám. Hrdinov 6A (vysvätený v roku 1942, z pôvodného kostola zo 17. stor. sa zachovali dve barokové veže),
- Kostol Božieho milosrdenstva – Kostolný Sek (postavený v rokoch 1998 – 2000),
- Kostol Ružencovej Panny Márie - Kostolný Sek (postavený v roku 1878 zo zvyškov veže Paulínskeho kláštora),
- Kostol sv. Martina – Nitriansky Hrádok (pôvodná stavba z 18. stor., v roku 2000 rozsiahla rekonštrukcia a prestavba),
- Kostol Božského srdca Ježišovho – Šurany, Nový Svet,
- Kaplnka Nepoškvrnenej Panny Márie - Kostolný Sek,
- Kaplnka Lurdskej Panny Márie - Nitriansky Hrádok,
- Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie – Šurany, Kopec.

Mesto Šurany organizuje svoje tradičné kultúrne akcie ako Šuriansky jarmok, Divadelné Šurany, Literárne Šurany.

Tab. 46 Územný priemet zariadení kultúry

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Šurany	04 Pri gymnáziu	Mestské kultúrne stredisko	SNP č. 16	administratíva
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Spoločenský dom	Nám. hrdinov	400 miest, kluby, reštaurácia, ubytovanie
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Spoločenská hala	Komenského č. 2	300 miest
Kostolný Sek	01 Kostolný Sek	Kultúrne zariadenie	Šurianska	100 miest
Nitriansky Hrádok	03 Nitriansky Hrádok	Kultúrne zariadenie	Hlavná ul. č. 32	80 miest, klubovne
Šurany	04 Pri gymnáziu	Mestská knižnica Michala Matunáka	SNP č. 16	51 840 knižničných jednotiek, 1 537 čitateľov
Šurany	04 Pri gymnáziu	Kino Hviezda	Nám. Hrdinov č. 14	200 miest
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Prírodné kino	Hollého ul. č. 2	800-1000 miest
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Mestské múzeum-Synagóga	Malá ul. č. 2	výstavné priestory, koncerty cca 100 miest
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Rímsko-kat. farský kostol sv. Štefana Prvomučeníka	Nám. hrdinov 6A	849 m ² celkovej úžitkovej plochy

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	Farský úrad	M. R. Štefánika 2	
Kostolný Sek	01 Kostolný Sek	Kostol Božieho milosrdenstva	Kostolná ul.36	
Kostolný Sek	01 Kostolný Sek	Rím.-kat. kostol Ružencovej Panny Márie	Na vršku 27 A	100 m ² celkovej úžitkovej plochy
Nitriansky Hrádok	03 Nitriansky Hrádok	Rím.-kat. kostol sv. Martina	Hlavá ul. 7	120 m ² celkovej úžitkovej plochy
Šurany	26 Nový svet	Kostol Božského srdca Ježišovho	Nový Svet	
Kostolný Sek	01 Kostolný Sek	Kaplnka Nepoškvrnenej Panny Márie		
Nitriansky Hrádok	Nitriansky Hrádok	Kaplnka Lurdskej Panny Márie		
Šurany	20 Kopec	Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie	Kopec	
Nitriansky Hrádok	03 Nitriansky Hrádok	Zemné hradište Zámeček		národná kultúrna pamiatka
Šurany	10 Pri železničnej stanici	Židovský cintorín		
Šurany	18 Balát	Cintorín		
Šurany	23 Kaparáš	Cintorín		

Zdroj. MsÚ Šurany 2014, vlastné zisťovanie

Telovýchova a šport

Materiálna základňa športovej činnosti v meste Šurany je bohatá a pestrá, v meste je aktívnych veľa športových a telovýchovných organizácií. Mnohé z nich vykonávajú svoju činnosť pod záštitou mesta, ktoré považuje rozvoj športu za významnú zložku v oblasti zabezpečovania voľnočasových aktivít obyvateľov. Športové a telovýchovné zariadenia sú tiež aj vo vlastníctve, resp. v správe škôl a školských zariadení, fyzických a právnických osôb.

Futbalový štadión Šurany sa nachádza na Cintorínskej ul. Jeho súčasťou je futbalové ihrisko, tréningové ihrisko, dráha pre ľahkú atletiku, minigolf, kynologická zložka a reštaurácia. Futbalovými štadiónmi disponujú aj mestské časti. MČ Kostolný Sek má futbalový štadión vybudovaný na Klubovej ul. a MČ Nitriansky Hrádok na Hlavnej ulici. Už spomínaná športová hala vybudovaná v rámci základnej školy Bernolákova ul. zastrešuje hlavne hádzanú a bedminton.

Mesto Šurany je známe aj jazdeckým športom. Jazdecký areál je vybudovaný na Hollého ulici, ktorého súčasťou je parkúrová dostihová dráha, stajne a ďalšie prevádzkové priestory.

Možnosti športového rybolovu poskytuje rybník Štrkáreň v Šuranoch a rybník Mederčina v MČ Nitriansky Hrádok.

T. č. je vo výstavbe golfové ihrisko. Športové letisko pre ultraľahké lietadlá (lokalita Kopec) čaká presun pristávacej dráhy, pre výstavbu el. vedenia ZVN 400 KV v blízkosti areálu letiska.

Ďalšie športové vyžitie poskytujú tenisové kurty (Partizánska ul.), ihriská pre squash (Hledíkova ul.).

V riešenom území sa nachádza rekreačný areál Tona s vodnou plochou 0,18 km², ktorý poskytuje predpoklady pre vodné športy, rybolov a relaxačný pobyt na slnku a pri vode. Areál s pieskovou a štrkovou plážou, detskými bazénmi, toboganom, volejbalovým ihriskom a obslužným zázemím (požičovňa vodných bicyklov a športových potrieb, občerstvenie, sociálne zariadenie, plocha pre

autokemping) prevádzkuje počas letnej sezóny Mestský podnik služieb Šurany (t. č. je areál z nevyhovujúcich hygienických dôvodov mimo prevádzky).

Sieť zariadení pre telovýchovu, šport a rekreáciu dopĺňajú malé zariadenia ako fitness, posilňovne a detské ihriská a ihriská pre mládež.

V oblasti športovej činnosti pôsobia v meste rôzne občianske združenia, spolky a kluby. V priebehu roka sa uskutočňuje veľa športových akcií a súťaží. V meste Šurany a v jeho mestských častiach pôsobia nasledovné športovo – telovýchovné kluby:

10. TJ SO Lokomotíva Šurany (M. R. Štefánika č. 26),
11. HKM Chirana Medical Šurany (Športová hala),
12. Športový klub Šurany, Cintorínska č. 51 (futbal), TJ Slovan Kostolný Sek,
13. TJ Slávia - Jazdecký oddiel Šurany,
14. TJ Calex – cyklistický oddiel Šurany ,
15. Karate klub GOYU-RYU Šurany (telocvičňa obchodnej akadémie),
16. Bedmintonový klub Šurany,
17. Letecký klub Šurany, Kopec,
18. Stolný tenis Šurany,
19. Klub turistov Šurany.

Tab. 47 Územný priemet zariadení športu a telovýchovy

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Šurany	08 Šurany - sever	TV a šport pri ZŠ	ul. SNP č. 5	telocvičňa, ihriská
Šurany	04 Pri gymnáziu	TV a šport pri ZŠ	Bernoláková č. 35	športová hala, ihriská
Šurany	05 Šurany – Námestie hrdinov	TV a šport pri cirkevnej ZŠ	Nám. hrdinov č. 6	telocvičňa, ihrisko
Šurany	04 Pri gymnáziu	TV a šport pri Gymnáziu	Bernoláková č. 37	telocvičňa, ihrisko
Šurany	04 Pri gymnáziu	TV a šport pri OA	Nám. Hrdinov č. 7	telocvičňa, ihrisko
Šurany	22 Albertov	TV a šport pri SOŠ	Nitrianska cesta č. 61	telocvičňa, ihrisko
Šurany	13 Cukrovar	TV a šport pri SOŠ	Hviezdoslavova 55	telocvičňa, ihrisko
Šurany	12 Pri štadióne	Futbalový štadión	Cintorínska ul.	futbalové ihrisko, tréningové ihrisko, LA dráha, minigolf, kynolog. oddiel, reštaurácia
Kostolný Sek	01 Kostolný Sek	Futbalový štadión	Klubová ul.	futbalové ihrisko
Nitriansky Hrádok	03 Nitriansky Hrádok	Futbalový štadión	Hlavná ul.	futbalové ihrisko
Šurany	16 Pri jazere	Jazdecký areál	Hollého ul.	dostihová dráha, parkúr, stajne
Šurany	20, 21 Kopec, Morgov	Golfové ihrisko	Kopec	
Šurany	21 Morgov	Športové letisko	Kopec	ultraľahké lietadlá
Šurany	13 Cukrovar	Tenisové kurty	Partizánska ul.	
Šurany	07 Pri vodárni	Squash	Hledíkova ul.	
Šurany	16 Pri jazere	Športový rybolov	Rybník Štrkáreň	
Nitriansky Hrádok	03 Nitriansky Hrádok	Športový rybolov	Rybník Mederčina	

MČ	UO	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Šurany	17 Červený piesok	Športovo-rekreačný areál TONA		0,18 km ² vodnej plochy, detské bazény, tobogan
Šurany	14 Podzámočok	Fitness centrum ALL STARS	Jesenského 9	

Zdroj: MsÚ Šurany 2014, vlastné zisťovanie

Komerčná vybavenosť

Komerčná vybavenosť predstavuje významnú časť občianskej vybavenosti nielen z pohľadu širokej škály v uspokojovaní potrieb obyvateľov a tvorby pracovných príležitostí, ale aj z hľadiska formovania významovej a funkčnej profilácie prostredia mesta. Táto oblasť občianskej vybavenosti sa vyznačovala dynamickým procesom zmien ako z aspektu vlastníckych vzťahov, ale boli sledované najmä zmeny štrukturalizácie vybavenostných druhov, rozvoj nových druhov zariadení a služieb, resp. rozširovanie existujúcich druhov vplyvom pôsobenia trhového mechanizmu.

Oblasť komerčnej vybavenosti tvoria predovšetkým zariadenia obchodno - obslužnej vybavenosti, ktoré sú ovplyvňované ponukou a dopytom na trhu. Sú to zariadenia maloobchodu, zariadenia verejného stravovania a ubytovania a široká škála služieb, ktoré predstavujú služby osobné, služby pre domácnosť, služby výrobné a opravárenské, služby poradenské, finančné, sprostredkovateľské, služby pre motoristov atď.

V komerčnej vybavenosti mesta Šurany prevláda orientácia ich lokalizovania do centrálnej časti mesta. Z obchodných reťazcov majú v Šuranoch zastúpenie COOP Jednota (Krížna ul.), TESCO (Hviezdoslavova ul.) a predajňa Lidl (pri autobusovej stanici).

V zariadeniach komerčnej vybavenosti podniká významný počet súkromných podnikateľov, ktorí sú zahrnutí do skupiny tzv. malých a stredných podnikateľov, podnikajúcich prevažne na základe živnostenského listu, resp. koncesionárskeho povolenia.

Obchodná vybavenosť

Obchodnú vybavenosť v meste Šurany vytvára sieť zariadení obchodných prevádzok. Obchodná vybavenosť je sústredená predovšetkým v mestskej časti Šurany, kým mestské časti Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok sú vybavené základnou obsluhou, ktorá sa odvíja od efektívnosti a rentability predaja. V Kostolnom Seku sú dve predajne (rozličný tovar a mäsiarstvo), v Nitrianskom Hrádku jedna predajňa s rozličným tovarom. Veľkoplošné obchodné priestory reprezentujú v meste predajne obchodných reťazcov supermarket COOP JEDNOTA (Krížna ul.), TESCO (Hviezdoslavova ul.), predajňa LIDL (pri autobusovej stanici) a tržnica VINAMARKET na ul. M. R. Štefánika.

Verejné stravovanie

V riešenom území sa nachádza široká škála služieb verejného stravovania, v druhej štruktúre od reštaurácie, hostinca, kaviarne, baru, pizzerie, až po rýchle občerstvenie s počtom 43 stravovacích zariadení.

Stravovanie s vlastnou kuchyňou v meste poskytujú nasledovné stravovacie zariadenia: pizzeria –FAST FOOD (ul. MDŽ 1B), pizzéria MITHÓ (ul. Komenského č. 3), kaviareň ZORA Nám. Hrdinov č. 3), Restaurant 18 (ul. Hasičská č. 18), bufet RYBA (Cintorínska č. 51) a lahôdky OC ZORA (ul. M. R. Štefánika č. 3). Rýchle občerstvenie poskytuje bufet GASTRO (ul. Ž. Bosniakovej), zapekačka -bagetéria MERI Ul. M.R. Štefánika č. 4), bufet TOŠA (Školská ul.) a bagetéria – Bageta (ul. M. R. Štefánika č. 11). Kapacitu stravovacích zariadení v letných mesiacoch rozširuje vonkajšie sedenie – terasy.

Stravovacie zariadenia sú lokalizované prevažne v mestskej časti Šurany. V ostatných mestských častiach sa nachádzajú stravovacie zariadenia nižších cenových skupín, ktoré sú zastúpené v MČ Kostolný Sek lahôdkami (ul. Na vršku 1), hostincom COLNICA (Kostolná č. 50) a v MČ Nitriansky Hrádok hostincom U DEDA (ul. Jablonoňová č. 17) a pohostinstvom (Hlavná ul. č. 37).

Tab. 48 Územný priemet stravovacích zariadení

MČ	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita
Šurany	pizzeria –FAST FOOD	ul. MDŽ 1B	
Šurany	pizzéria MITHÓ	ul. Komenského č. 3	
Šurany	kaviareň ZORA	Nám. Hrdinov č. 3	
Šurany	Restaurant 18	ul. Hasičská č. 18	
Šurany	bufet RYBA	Cintorínska č. 51	
Šurany	lahôdky OC ZORA	ul. M. R. Štefánika č. 3	
Šurany	bufet GASTRO	ul. Ž. Bosniakovej	
Šurany	bagetéria MERI	Ul. M.R. Štefánika č. 4	
Šurany	bufet TOŠA	Školská ul.	
Šurany	bagetéria – Bageta	ul. M. R. Štefánika č. 11	
Šurany	Reštaurácia OLIVA	Partizánska č. 23	
Šurany	TYCHÉ s.r.o.	SNP č. 71	
Šurany	Reštaurácia LIPA	SNP č. 1	
Šurany	Pizzeria-reštaurácia ÁČKO	MDŽ č. 1B	
Šurany	Pizzeria RIOBA	M.R.Štefánika č. 11	
Kostolný Sek	lahôdky	ul. Na vršku 1	
Kostolný Sek	hostincom COLNICA	Kostolná č. 50	
Nitriansky Hrádok	hostinec U DEDA	ul. Jablonoňová č. 17	
Nitriansky Hrádok	pohostinstvom	Hlavná ul. č. 37	

Zdroj. MsÚ Šurany 2014, vlastné zisťovanie

Verejné ubytovanie

Verejné ubytovanie priamo v riešenom území poskytujú dve ubytovacie zariadenia – penzión LUNÍK a penzión TYCHÉ s kapacitou spolu 46 lôžok, ktoré dopĺňa ubytovanie v rámci Spoločenského domu. V čase prevádzky rekreačného zariadenia TONA v letnej sezóne ubytovanie rekreantom poskytoval autokemping.

Tab. 49 Územný priemet verejných ubytovacích zariadení

MČ	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita
Šurany	Luník	Cintorínska ul. č. 2	25 lôžok
Šurany	Tyché	SNP č. 71	6 lôžok
Šurany	OLIVA Penzión	Partizánska č. 23	14 lôžok
Šurany	Penzión Zora	Námestie hrdinov 3	30 lôžok
Šurany	Spoločenský dom	Nám. hrdinov	15 lôžok

Zdroj. MsÚ Šurany 2014, vlastné zisťovanie

Služby

Mestský úrad Šurany (oddelenie podnikateľskej činnosti) eviduje v súčasnosti viacero prevádzok a kontaktných miest služieb rôznej druhovej štruktúry. Podobne ako maloobchod, verejné stravovanie a ubytovanie aj služby sú koncentrované prevažne do mestskej časti Šurany. V mestskej časti Kostolný Sek sa nachádza zámočníctvo, oprava chladiarenských zariadení a stolárstvo, v mestskej časti Nitriansky Hrádok maloobchodný sklad.

2.7.1.4 Návrh riešenia

Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti je ÚPN mesta je formulovaná nielen vo vzťahu k potrebám a požiadavkám obyvateľov mesta, ale aj vo vzťahu jeho širšieho zázemia, s cieľom optimálneho využitia územia vrátane udržateľnej intenzifikácie a prestavby v rámci centrálnych polôh mesta.

Návrh je formulovaný v polohe ponukových plôch, ktoré vyplynuli z komplexného zhodnotenia stavu a potrieb na území mesta. Ide o súbor odporúčaní, ktoré by mali slúžiť ako podklad pri rozhodovaní umiestnenia zariadení občianskej vybavenosti, z cieľom zvýšenia kvalitatívnej a druhovej skladby jednotlivých zariadení občianskej vybavenosti.

Pre návrh koncepcie rozvoja OV slúžili vstupné danosti územia, vychádzajúce zo širších súvislostí:

- postavenie mesta ako súčasti ťažiska osídlenia druhej úrovne - novozámocko – komárňanské ťažisko osídlenia,
- z postavenia mesta Šurany ako mesta ležiaceho na významnej rozvojovej osi - ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- mesto so statusom významného hospodárskeho a obslužného centra v rámci územia Nitrianskeho kraja,
- demografický vývoj mesta,
- ciele a priority stanovené v PHSR mesta PHSR mesta – Priorita č.3., Cieľ – „Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania“.

V rámci záväznej časti ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja je mesto Šurany špecifikované ako centrum, ktoré možno vnímať ako centrum regionálneho významu, pričom je potrebné v tomto type sídla podporovať predovšetkým rozvoj:

- verejnej správy,
- stredných škôl so štúdiom končiacim maturitou,
- špeciálnych škôl,
- inštitútov vzdelávania dospelých,
- zdravotníckych a sociálnych služieb,
- kultúrnych podujatí regionálneho významu,
- služieb podporujúcich rôzne podnikateľské aktivity,
- obchodných stredísk,
- voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene, uspokojujúcich potreby na regionálnej až nadregionálnej úrovne

Pre bývajúce obyvateľstvo poskytuje územie mesta diverzifikovanú štruktúru vybavenostných zariadení lokálneho významu ako aj regionálneho významu v oblasti školstva, základnej zdravotníckej vybavenosti, sociálnej starostlivosti, kultúry, prostredníctvom ktorých sa zabezpečujú potreby obyvateľstva mesta v oblasti základnej obsluhy územia.

Vybavenosť obchodno-obslužného charakteru je odstupňovaná podľa lokalizácie. V prvom rade ide o zariadenia, ktoré plnia funkciu priamej dennej obsluhy pre bývajúce obyvateľstvo priamo v danej lokalite. Druhu úroveň vybavenosti tvorí vybavenosť v centrálnej polohe mesta, v jeho ťažiskových a dopravných uzloch, ktoré sa vyznačujú vyššou intenzitou pohybu obyvateľstva jednak trvalo bývajúceho ako aj návštevníkov mesta. Táto vybavenosť vytvára prvky obslužného systému celomestského až nadmestského významu. Ide o zariadenia, ktoré sa predpokladá preferovať vo vzťahu na funkciu a význam mesta v rámci štruktúry osídlenia SR.

Pri návrhu rozvoja občianskej vybavenosti sa uplatnili nasledovné zásady:

- rozvoj polyfunkcie orientovať:
 - do plochy mestského centra (Námestie hrdinov, ulica M. R. Štefánika, Jesenského ulica, Hasičská) kde sa predpokladá koncentrovať predovšetkým vyššiu a špecifickú vybavenosť celomestského a nadmestského významu,
 - na hlavné kompozičné osi (ulica SNP, Cintorínska, Hviezdoslavova, Hasičská, koridor pozdĺž koryta Starej Nitry),
 - v rámci jednotlivých mestských častí, v ich prirodzených mestských centrách,
 - V lokalite Pri Starej Nitre – časť Kostolný Sek - Plochy bývania v bytových domoch malopodlažných uvažovať so sústredenou plochou OV
- Monofunkčné areály orientovať:
 - Zariadenia školstva – predškolské zariadenia, základné školy, stredné školy, špeciálne školy, súčasné areály považovať územne za stabilizované a rozvíjať v rámci súčasných založených lokalít, pričom umožniť možnosť vybavenia nových rozvojových lokalít minimálne predškolskými zariadeniami,
 - Zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti považovať za stabilizované
 - jestvujúce zariadenia kultúry považovať za stabilizované

Na základe zhodnotenia existujúceho stavu zariadení občianskej vybavenosti, koncept riešenia územného plánu mesta v oblasti jednotlivých zariadení občianskej vybavenosti rešpektuje:

- všetky existujúce zariadenia predškolskej výchovy, administratívy, existujúce kultúrne zariadenia, zariadenia cirkvi, zariadenia sociálnej starostlivosti, pričom sa považujú za stabilizované.

S rozvojom občianskeho vybavenia uvažuje návrh územného plánu v rámci jednotlivých funkčných území:

- v samostatných rozvojových plochách pre funkciu občianskej vybavenosti ako s hlavnou funkciou,
- v existujúcich obytných územiach ako s doplnkovou funkciou,
- navrhovaných obytných územiach ako s doplnkovou funkciou,

Návrh ÚPN mesta podporuje umiestňovanie komerčnej občianskej vybavenosti (služby, obchodné zariadenia, reprezentačné zariadenia) priamo v existujúcich a navrhovaných obytných územiach preferujúc najmä lokalizáciu v jadrovom území mesta v CMZ a náväzných plôch na CMZ, ktoré môžu zvýšiť úroveň urbánnych štruktúr a obytného prostredia. Zariadenia občianskej vybavenosti sa v koncepte riešenia navrhujú lokalizovať aj v rámci novonavrhovaných rozvojových plôch.

Tab. 50 Lokality pre rozvoj občianskej vybavenosti ¹⁰.

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet pracovníkov	poznámka
19	13 Cukrovar	Cukrovar	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	8,60	70	Návrh - Nové centrum
20	13 Cukrovar	Cukrovar - Partizánska	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	1,68	20	Návrh - Nové centrum
21	13 Cukrovar	Cukrovar	Zmiešané územie občianskej vybavenosti a bývania	3,15	40	
22	13 Cukrovar	Cukrovar	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	3,66	60	Návrh - Nové centrum

¹⁰ Lokalita č. 25 bola predmetom zmien a doplnkov ÚPN SÚ 1/2008,

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet pracovníkov	poznámka
25	12 Pri štadióne	Športová	Plochy komerčnej občianskej vybavenosti	1,90	40	
29	07 Pri vodárni	Centrum	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	1,72	30	
29	07 Pri vodárni	Centrum	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	0,86	15	
Spolu				21,57	275	

Návrh riešenia výroby

2.7.1.5 Priemyselná výroba

Charakteristika súčasného stavu

Mesto Šurany možno charakterizovať ako priemyselno-poľnohospodárske centrum. Reformy v spoločnosti po roku 1989 sa v meste najviac dotkli podnikovej sféry. Zanikli veľké podniky Elitex, Calex, ale aj Cukrovar a iné, ktoré zamestnávali obyvateľov samotného mesta ako aj celého regiónu. Uvedenými transformačnými zmenami došlo aj k reštrukturalizácii odvetvovej štruktúry priemyslu v meste. Kým pred rokom 1989 dominoval potravinársky, strojársky a textilný priemysel, v súčasnosti sú v meste Šurany najrozvinutejšie 3 odvetvia, medzi ktorými, z hľadiska zamestnanosti dominuje elektrotechnický priemysel s 52,7% pracovníkov, strojárenský priemysel s 21,3% pracovníkov, kovospracujúci priemysel s 7,1% pracovníkov, doplnený je textilným priemyslom s 5,7% pracovníkov a potravinárskym priemyslom s 3,7% pracovníkov.

Z hľadiska zastúpenia priemyselnej výroby mesto možno charakterizovať ako:

- menšie stredné centrum s počtom zamestnancov 1 000 – 2 000 v priemysle

Tab. 51 Prehľad najväčších zamestnávateľov v meste Šurany¹¹

P.č.	Podnikateľský subjekt	UO	Zameranie	Počet zamestnancov
1	Bang Joo Electronics Slovakia spol s.r.o.	15 Pri zastávke	Výroba plastov na audiovizuálnu techniku DVD, počítače, televízne obrazovky	250 - 499
2	Sehwa SK s.r.o. (premenovaná na INZI SK s. r. o.,)	25 Pri obilnom sile	Výroba plastov pre LCD monitory a televízne prijímače	250 - 499
3	Lindenmaier Slovakia s.r.o.	25 Pri obilnom sile	Strojárska výroba pre automobilový priemysel	50 - 99
4	Roffelsen Plastics Slovakia s.r.o.	24 Pri Argentíne	Výroba dosiek, fólií, hadíc a profilov z plastov, podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi	90
5	EST COMPANY s.r.o.	24 Pri Argentíne	Výroba ostatných odevov a doplnkov	50 - 99
6	Woodpan s.r.o.	12 Pri štadióne	Výroba lepenkových veľkoplošných panelov z topoľového dreva	45
7	CFF s.r.o.	25 Pri obilnom sile	Výroba komponentov do chladničiek	15
8	PACT Technologies Manufacturing s.r.o.	25 Pri obilnom sile	Výroba plastov, kovových konštrukcií a reklamných zariadení	80

¹¹ Informácie o počte zamestnancov sú aktualizované z http://www.vsetkyfimy.sk/obec/surany/strana_90.html

P.č.	Podnikateľský subjekt	UO	Zameranie	Počet zamestnancov
9	Mlyn Šurany s.r.o.	25 Pri obilnom sile	Skladovanie obilia a produkcia pšeničných a ražných múk	45
10	ADVERTA Slovakia s.r.o.	07 Pri vodárni	Realitné kancelárie	10 – 19
11	LOKO TRANS Slovakia s.r.o.	12 Pri štadióne	Oprava a údržba ostatných dopravných prostriedkov	50 - 99
12	ALBA TOOLING&Engineering s.r.o.	25 Pri obilnom sile	výroba, servis a údržba foriem, nástrojov, strojov a zariadení pre oblasť technológie penových materiálov PUR.	50-99
13	KDS, s.r.o.	11 Argentína	Strojárska výroba	50 - 99
14	Cedro I., s.r.o.	11 Argentína	Výroba a servis drevoobrábacích strojov	45
15	TS-tube systems, s.r.o.	05 Námestie hrdinov	Výroba rúrových rozvodových systémov a ich komponentov pre automobilový priemysel	50
16	KURUC COMPANY, s.r.o.	24 Pri Argentíne	Výroba stavebných materiálov a nasávanej kartonáže	22
17	Elektro – Straška, s.r.o.	05 Námestie hrdinov	Výroba elektromerových rozvádzačov	20
18	MIRAN, s.r.o.	11 Argentína	Spracovanie a predaj mäsa	24
19	Obchodné centrum ZORA, spol. s r. o.,	05 Námestie hrdinov	Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	20 - 24
20	SIDEO Slovakia, s. r. o.,	15 Pri zastávke	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá	50 – 99
21	IGITER s.r.o.	01 Kostolný Sek	Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce	10 19
22	LTS Logistok, s.r.o.	12 Pri štadióne	Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach	10 – 19
23	RC Nábytok, s.r.o.	01 Kostolný Sek	Výroba ostatného nábytku	10 – 19
24	STARZYK s.r.o.	05 Námestie hrdinov	Zubná lekárska prax	10 – 19
25	STAVITELSTVO ZAJÍČEK, s.r.o.	15 Pri zastávke	Výstavba obytných budov	10 - 19
26	MURENA, spol. s r.o.	13 Cukrovar	Výstavba obytných a neobytných budov i. n.	10 – 19
27	PolyStar, s.r.o.	05 Námestie hrdinov	Spracúvanie a likvidácia nebezpečného odpadu	10 – 19
28	STAVEG, spol. s r.o.	15 Pri zastávke	Veľkoobchod s drevom, stavebným materiálom a sanitárnymi zariadeniami	10 – 19
	TYCHÉ, s.r.o.	12 Pri štadióne	Výstavba obytných budov	10 – 19
	PRESPOR-NOVA, spol. s r.o.	10 Pri železničnej stanici	Výstavba obytných budov	10 – 19
	FORA - STAV, s.r.o.	07 Pri vodárni	Výstavba obytných a neobytných budov i. n.	10 - 19
Spolu				1 380 – 2 260

Zdroj: http://www.vsetkyfirmy.sk/obec/surany/strana_90.html (11.2014)

Medzi významných zamestnávateľov boli zaradené podniky (firmy), ktoré zamestnávajú 10 a viac zamestnancov. Ide prevažne o firmy zaoberajúce sa strojárskou výrobou, elektrotechnikou, stavebnou výrobou a pod.

Výrobné aktivity sú v meste Šurany sústredené do jednotlivých priemyselných zón, v ktorých je koncentrovaná väčšina firiem tvoriacich II. sektor (priemyselná a stavebná výroba, sklady). Tieto firmy majú rozhodujúci vplyv jednak na zamestnanosť, ako aj na objem priemyselnej výroby a stavebnej činnosti.

Z územného hľadiska na území mesta sú jasne čitateľné nasledovné priemyselné zóny:

1. **výrobná zóna v UO Pri Argentíne** so zastúpením rôznych druhov výroby ako drevospracujúceho, opravárenského podniku, spracovanie poľnohospodárskych a iných strojov, veľkoobchod a maloobchod – autosúčiastky, predaj náhradných dielov na autá a pod.. V tejto časti je situovaný areál Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti. V južnej časti UO sa nachádza areál regionálnej správy a údržby ciest. Ďalší rozvoj zóny sa predpokladá západným smerom, prakticky v rámci celého vymedzeného UO.
2. **výrobná zóna v UO Pri obilnom sile**, zaberá celý UO a predstavuje výlučne výrobné územie, v ktorom sú sústredené najvýznamnejšie firmy v meste Šurany ako napr.: Sehwa SK s.r.o. premenovaná na INZI SK s. r. o., (Výroba plastov pre LCD monitory a televízne prijímače), Lindenmaier Slovakia s.r.o. (Strojárska výroba pre automobilový priemysel), CFF s.r.o. (Výroba komponentov do chladničiek), PACT Technologies Manufacturing s.r.o. (Výroba plastov, kovových konštrukcií a reklamných zariadení), Mlyn Šurany s.r.o.(Skladovanie obilia a produkcia pšeničných a ražných múk). Z územného hľadiska má rozvoj priemyselnej výroby v UO obmedzené možnosti, pričom rozvoj je možný návazne v UO 23 Kaparáš.
3. **výrobná zóna UO 13 Cukrovar** rozlohou dominantné územie UO zaberá bývalý areál cukrovaru, ktorého činnosť bola zrušená v roku 1999. V priebehu nasledujúcich rokov došlo postupne k likvidácii zariadení, pričom v súčasnosti areál je len minimálne využívaný formou skladových priestorov, ktoré sú dopravne napojené na Hviezdoslavovu ulicu, vrátane existujúcej vlečky. Výrobná zóna v existujúcej podobe už z hľadiska funkčného využitia ako výrobné územie v celom rozsahu nie je perspektívna.
4. **výrobná zóna časť UO 12 Pri štadióne** - v južnej časti UO zastúpenú areálmi Woodpan – orientujúcu sa na výrobu drevených panelov z masívu, Lokotnas, ktorá sa zaoberá železničnou výrobou, opravou, rekonštrukciou a prepravou, s výhodným napojením vlečkovým systémom na železničnú trať. V najjužnejšej časti UO sa nachádza areál zberných surovín. Na území UO sa nachádzajú rozsiahle plochy v súčasnosti bez funkčného využitia. Ideo územie, ktoré v minulosti slúžilo ako odkalisko pre Cukrovar.
5. **výrobná zóna časť UO 15 Pri zastávke** – bývalý areál Elitexu, v ktorom sú lokalizované: Kórejská spoločnosť Bang Joo Electronics Slovakia, spol. s r.o., SIDEO Slovakia, s. r. o. Šurany a iné firmy so širokým záberom podnikateľských aktivít a oblastí.

Ostatné firmy priemyselnej výroby, skladového hospodárstva, alebo stavebnej výroby na území mesta sú priestorovo izolované a predstavujú firmy s počtom pracovníkov od 0 – 2.

Sú orietované prevažne na služby v oblasti maloobchodu, veľkoobchodu, opravárenské a servisné služby, nákladná doprava, služby v oblasti prenájmu a lízingu, sprostredkovateľské služby, reklamné, poradenské, účtovníctvo, právne služby a pod.. Počet zamestnancov v takto špecifikovaných prevažne službách (terciálny sektor) predstavuje cca 200 – 250 zamestnancov.

2.7.1.6 Lesné hospodárstvo

V podmienkach hustého osídlenia majú lesné plochy nezastupiteľné miesto v tvorbe krajiny. Okrem hospodárskej funkcie lesov ako zdroja drevnej hmoty vystupuje tu do popredia najmä ich funkcia tvorby životného prostredia, funkcia vodohospodárska, pôdoochranná, klimaticko-hygienická, kultúrna a zdravotno-rekreačná. Rozptýlená vysoká zeleň v poľnohospodárskej krajine, dôležitá pre

celkový obraz krajiny, predstavuje remízky, háje, vetrolamy, sprievodnú vegetáciu vodných tokov a komunikácií. Rozloha lesných pozemkov podľa údajov Národného lesníckeho centra (stav 2015) predstavuje 203,46 ha. Lesnatosť územia je veľmi nízka, iba 3,4 %, dokonca nižšia ako je v okrese Nové Zámky (7,3 %). Najvýznamnejší lesný porast sa v riešenom území nachádza v severovýchodnej časti k. ú. Šurany v lokalite Veľký les. Menšie fragmenty lesných porastov sa nachádzajú v juhovýchodnej časti k. ú. Šurany v lokalitách Annin majer, Tlmače a Malé Čiky. V k. ú. Nitriansky Hrádok sa malé plochy lesných porastov nachádzajú pri rieke Nitra. V katastrálnom území Kostolný Sek sa lesné porasty nenachádzajú.

V rámci katastrálnych územiach Šurany a Nitriansky Hrádok predstavujú hospodárske lesy 171,22 ha (84,15 %) a ochranné lesy 32,24 ha (15,85 %). Lesy osobitného určenia, ktoré sa v území vyskytovali boli prekategORIZOVANÉ do kategórie hospodárske lesy. V rámci ochranných lesov sú lesy zaradené do skupiny lesov na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, ako sú sutiny, strže, strmé svahy so súvislou vystupujúcou materskou horninou, nespevnené štrkové nánosy a rašeliniská, mokrade a inundačné územia vodných tokov. V katastrálnom území Kostolný Sek sa lesné porasty nenachádzajú.

Tab. 52 Prehľad kategórií lesov v katastrálnych územiach mesta Šurany (stav k 4/2015)

Kategória lesov/Katastrálne územie	Hospodárske lesy „H“		Ochranné lesy „O“		Lesy osobitného určenia „U“		Spolu:
	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	
Šurany	166,38	97,17	32,24	100,00	-	-	198,62
Nitriansky Hrádok	4,84	100,00	-	-	-	-	4,84
Kostolný Sek	-	-	-	-	-	-	-
Spolu:	171,22		32,24	-	-	-	203,46

Zdroj: Národné lesnícke centrum, 2015

Lesnícku prvovýrobu zabezpečujú Lesy SR, š. p. - Odštepný závod Levice. Pestovateľská, ťažbová, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva podľa lesných hospodárskych plánov (LHP), ktoré sú vypracované pre jednotlivé lesné hospodárske celky (LHC). Z hľadiska lesohospodárskych celkov patria lesy nachádzajúce sa v katastrálnych územiach Šurany a Nitriansky Hrádok pod LHC Podhájska. Celková porastová zásoba dreva predstavuje 22 673 m³ listnatých drevín.

V zmysle § 4 vyhlášky č. 344/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve v znení neskorších predpisov sa riešené územie nachádza v 2 oblastiach s chovom malej zvery: M VI Nitra a M VII Nové Zámky. Podľa Registra poľovníckych organizácií (NLC, 2015) pôsobia v riešenom území nasledovné poľovnícke organizácie: Poľovnícka spoločnosť PSS, revír Bažant, Šurany, Poľovnícka spoločnosť LIŠIAK, Poľovnícka spoločnosť SALIK a Poľovnícky spolok Kostolný Sek.

2.7.1.7 Poľnohospodárska výroba

Riešené územie sa nachádza v poľnohospodársky intenzívne obhospodarovanej oblasti Podunajskej nížiny, podoblasti Podunajskej pahorkatiny. Má veľmi dobré pôdne a klimatické podmienky pre pestovanie takmer všetkých poľnohospodárskych plodín a pre zabezpečenie poľnohospodárskej produkcie.

Poľnohospodárska pôda

Poľnohospodárska pôda tvorí 4 890 ha (82 %) z celkovej plochy riešeného územia. V k. ú. Šurany tvorí poľnohospodárska pôda 82 %, v k. ú. Nitriansky Hrádok 83 % a v k. ú. Kostolný Sek 73 %. V rámci poľnohospodárskej pôdy je prevládajúcim druhom pôdy orná pôda, tvorí 88 % (index zornenia) z celkovej rozlohy poľnohospodárskej pôdy. Trvalé trávnaté porasty tvoria 5 % poľnohospodárskej pôdy a nachádzajú sa prevažne v západnej časti k. ú. Šurany v lokalitách Čiky a Trstie. Vinice tvoria iba 1 % a nachádzajú sa v k. ú. Nitriansky Hrádok pri rieke Nitra. Väčšina viníc je obhospodarovaná. Ovocné

sady predstavujú 4 % rozlohy poľnohospodárskej pôdy a nachádzajú sa v severozápadnej časti k. ú. Šurany v lokalite Tlmač. Ovocné sady nie sú obhospodarované a sú spustnuté.

Porovnanie prírastku a úbytku poľnohospodárskej pôdy v rokoch 2009 a 2014 naznačuje pozvoľný úbytok poľnohospodárskej pôdy (36,22 ha).

Tab. 53 Druhy pozemkov v k. ú. Šurany, Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok (stav k 1.1.2014)

Druh pozemku	Šurany (m ²)	Kostolný Sek (m ²)	Nitriansky Hrádok (m ²)	Výmera celkom (m ²)
Orná pôda	38 298 155	705 870	3 970 546	42 974 571
Vinice	1 190	3 104	317 720	322 014
Záhrady	896 407	374 707	317 648	1 588 762
Ovocné sady	1 798 589	0	0	1 798 589
Trvalý trávny porast	2 071 731	25 529	122 580	2 219 840
Poľnoh. pôda	43 066 072	1 109 210	4 728 494	48 903 776
Nepoľnohosp. pôda	9 504 049	415 493	988 700	10 908 242
Výmera celkom	52 570 121	1 524 703	5 717 194	59 812 018

Zdroj: MÚ Šurany, 2015

Na poľnohospodárskej pôde sú realizované nasledovné hydromelioračné zariadenia o celkovej rozlohe 1 254 ha:

- ZP Šurany – Janossek (evid. Č. 5207 103) daná do užívania v r. 1967 s celkovou výmerou 220 ha,
- ZP Šurany I. (evid. Č. 5207 191) daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 320 ha,
- ZP Šurany II. (evid. Č. 5207 192) daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 384 ha – aj v k. ú. Kostolný Sek,
- ZP Tolmac - Šurany (evid. Č. 5207 205) daná do užívania v r. 1985 s celkovou výmerou 85 ha,
- ZP ŠkM Šurany (evid. Č. 5207 208) daná do užívania v r. 1986 s celkovou výmerou 105 ha,
- ZP Číky - Šurany (evid. Č. 5207 103) daná do užívania v r. 1991 s celkovou výmerou 140 ha.

Produkčný potenciál pôd

Typologicko - produkčné kategórie dávajú prehľad o priestorovej diferenciacii produkčného potenciálu pôdy a najmä o možnostiach ich racionálneho využívania. V rámci riešeného územia je väčšina poľnohospodárskej pôdy zaradená do kategórie O2 Vysoko produkčné orné pôdy a O1 Najproduktnejšie orné pôdy.

Tab. 54 Prehľad typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskej pôdy

Označ.	Charakteristika subtypu	Podiel (%)
O1	Najproduktnejšie orné pôdy	19,17
O2	Vysoko produkčné orné pôdy	59,71
O3	Veľmi produkčné orné pôdy	8,79
O4	Produkčné orné pôdy	8,82
O6	Menej produkčné orné pôdy	0,18
T1	Produkčné trvalé trávne porasty	3,34
Spolu:		100,00

Zdroj: VÚPOP, 2015

Rastlinná a živočíšna výroba

Po roku 1989 došlo k postupnej transformácii aj v oblasti poľnohospodárskej výroby, ktorá čiastočne vyplývala z reštrukturalizácie odvetvovej štruktúry priemyselnej výroby v meste. Kým do roku 1989 v meste prevládal potravinársky priemysel - hlavne dominantný podnik Cukrovar, ktorý bol naviazaný na pestovanie primárnych surovín – cukrová repa, po roku 1989 došlo k postupnému utlmovaniu výroby v Cukrovare až k následnému ukončeniu výroby, čo malo vplyv aj na zníženie produkcie cukrovej repy.

Poľnohospodársku pôdu na území mesta Šurany obhospodarujú nasledovné subjekty:

- POLNO-SME, s.r.o. Palárikovo,
- AGROVIKONT, s.r.o. Bánov,
- AMETYST-AGRO, s.r.o. Šurany, Kaparáš, počet zamestnancov 5 - 9
- Rybárová farma - František Rybár SHR Šurany, 29 – 49 zamestnancov
- AGRO HRÁDOK, s.r.o. Šurany, - pestovanie obilnín, strukovín a olejových semien, 3 – 4 zamestnanci
- MAJA-Ing. Ján Komora SHR Šurany,
- AGRO ŽITAVA, s.r.o. Šurany – pestovanie obilnín, strukovín a olejových semien, 25 – 49 zamestnancov

Uvedené subjekty sa špecializujú na rastlinnú výrobu, na pestovanie plodín ako sú kukurica, jačmeň, pšenica, repka olejná, cukrová repa, slnečnica a ďalšie. V roku 2014 bolo v meste Šurany evidovaných 21 samostatne hospodáriacich roľníkov, ktorí sa väčšinou zameriavajú na pestovanie ovocia a zeleniny. Živočíšnej výrobe sa vo veľkom venuje iba jeden subjekt - Rybárova farma s. r. o. Špecializuje sa na chov hovädzieho dobytku - chov dojníc (400 ks) a býkov (2 000 ks).

2.7.1.8 Návrh riešenia

Dlhodobý vývoj priemyselnej výroby a stavebníctva vytvoril značný potenciál týchto odvetví v meste, resp. v regióne. Ide hlavne o potravinársky priemysel (Mlyn Šurany s.r.o.), ktorý bol a je logicky naviazaný na typ poľnohospodárskej krajiny mesta a regiónu, strojársky priemysel, ktorý prešiel výraznými zmenami, elektrotechnický priemysel s nezanedbateľným zastúpením v odvetvovej štruktúre priemyselnej výroby mesta.

V rámci tvorby rozvojovej koncepcie mesta bola analyzovaná aj doterajšia územnoplánovacia dokumentácia mesta ÚPN SÚ Šurany, v zmysle následných zmien a doplnkov. V uvedenej dokumentácii boli špecifikované rozvojové plochy, ktoré boli doteraz čiastočne, alebo neboli vôbec realizované. Ide hlavne o rozvojové plochy špecifikované ako výrobné územia v rámci Zmien a doplnkov č. 1/2001 ÚPN SÚ pri vstupe do mesta, ktoré reagovali na uplatnenie zákona č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Tieto rozvojové plochy možno chápať ako potenciál resp. časť prípravy územia pre budúcich investorov, ich napĺňanie vzhľadom na zmenenú ekonomickú situáciu bude mať pozvolnejšie tempo.

Strategickou víziou rozvoja mesta špecifikovanou v PHSR mesta je „umožniť rozvoj podnikania a cestovného ruchu a hospodársky rast za podmienok trvaloudržateľného rozvoja“. Priority a ciele sú stanovené nasledovne:

Priorita č. 1 Podpora trvalo udržateľného rozvoja, cieľ – „Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v meste a jeho okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov. Úlohou územného plánu je vytvárať územnotechnické predpoklady pre napĺňanie strategických cieľov rozvoja.

V súlade so súčasným ekonomickým vývojom budú mať na vývoj priemyselnej a stavebnej výroby rozhodujúci vplyv nasledujúce tendencie:

- ďalšie pokračovanie v transformácii vlastníckych vzťahov, ktoré by malo napomôcť k maximálnemu využívaniu súčasných areálov výroby, k intenzifikácii ich a efektívneho využitia

územia. To sa môže prejavíť úbytkom čisto výrobných a stavebných aktivít a ich nahradením výrobnými službami, skladovými, obchodnými a aktivitami služieb.

- ekonomická stabilizácia súčasných nosných podnikov hlavných priemyselných odvetví v meste (nájdením nových výrobných programov a trhov ako aj oživením pôvodnej výroby)
- ďalší rozvoj výrobných a stavebných firiem s menším počtom pracovníkov, ktoré sú adaptabilnejšie v podmienkach trhového hospodárstva, s ich umiestnením sa v ÚPN mesta uvažuje do novonavrhovaných výrobných a výrobnno-obslužných zónach, prípadne v zostávajúcich nevyužitých priestoroch súčasných priemyselných areálov,
- rozvoj priemyselných odvetví nenáročných na energetické vstupy a suroviny. Zvyšovanie cien za základné vstupy do priemyselnej výroby môže vyvolať tlak na uplatňovanie menej energeticky náročných technológií a tým podmieniť ich rozvoj.
- ÚPN mesta predpokladá vo výhľadovom období (po r. 2025) záujem o vytváranie nových výrobných, výrobnno-obslužných a výrobnno-obchodných zón.
- zvyšovanie úrovne kvalifikovaných pracovných síl v meste Šurany ako aj v jeho spádovom území v tradičných priemyselných odvetviach (strojárstvo, kovovýroba, potravinárstvo),
- predpokladá sa uvažovať s dynamickejším nárastom ekonomickej aktivity, miernym presunom aktivít zo sekundárneho do terciérneho sektora a pretváraním čisto výrobných a stavebných areálov na výrobnno-obslužné, výrobnno-obchodné príp. výrobnno-administratívne zóny, rozvojom nevýrobných činností, napr. obchodných a aktivít služieb, komerčných aktivít v spojení s rozvojom skladového hospodárstva,
- do budúcnosti je predpokladom zvyšovania stabilizovaný demografický vývoj, ako aj priaznivá veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva a znižovanie nezamestnanosti v meste ale aj v zázemí

V návrhovom a výhľadovom období nepredpokladá ÚPN mesta výrazné zmeny v odvetvovej štruktúre priemyslu v meste, dominantnými odvetviami priemyselnej výroby naďalej ostanú strojársky, elektrotechnický, kovovýroba resp. výroba strojov a zariadení (najmä výroba komponentov pre väčšie výrobné podniky v okolí).

Predpokladaným lepším napojením na cestnú (realizácia cesty I/64 a proložka cesty II/580) a železničnú dopravnú sieť sa zvýši atraktivita pozemkov pri dopravných komunikáciách, čo môže viesť k zvýšenému záujmu o lokalizáciu výrobných aktivít v ich blízkosti. ÚPN mesta podporuje tento trend návrhom novej trasy cesty I/64 a II/580 so zohľadnením elektrifikácie a modernizácie železničnej trate Leopoldov - Nitra - Šurany.

Na základe špecifikovaných predpokladov v oblasti rozvoja priemyselnej výroby možno očakávať nasledovné tendencie rozvoja:

Tab. 55 Lokality pre rozvoj výroby¹²

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet pracovníkov	poznámka
12	15 Pri zastávke	Elitex	Plochy výroby a skladovania	1,12	30	
19	13 Cukrovar	Cukrovar - Hviezdoslavova	Zmiešané plochy výroby, skladovania a vybavenosti	9,70	150	Návrh Reštrukturalizácia cukrovaru -

¹² Lokality č. 15,30,32,33,34 boli predmetom zmien a doplnkov ÚPN SÚ 4/2001,

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet pracovníkov	poznámka
21	13 Cukrovar	Cukrovar	Zmiešané územie výroby a vybavenosti	3,15	70	Návrh Reštrukturalizácia cukrovaru -
26	13 Cukrovar	Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	6,97	90	Návrh - Výroba
27	13 Cukrovar	Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	10,27	150	Návrh - Výroba
30	24 Pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	25,86	200	
31	24 Pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	32,84	250	
32	23 Kaparáš	Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	16,38	140	
33	23 Kaparáš	Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	0,65	15	
34	23 Kaparáš	Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	9,66	120	
34	23 Kaparáš	Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	8,27	115	
35	23 Kaparáš	Skládka	Plochy výroby a skladovania	7,56	100	
42	03 Nitriansky Hrádok	Hlavná	Plochy komunálnej výroby	1,21	5	Návrh drobná výroba
Spolu				133,64	1 435	

Výrobné územia sa odporúča prevádzkovo členiť na niekoľko samostatných menších areálov, ktoré budú mať spoločné určité zariadenia: napr. strážný vstup do zóny, dopravné zariadenia, sociálna infraštruktúra, administratívne priestory, a pod. Súčasťou týchto zón môžu byť zariadenia obchodu, stravovacích a ubytovacích služieb pre verejnosť.

Ako súčasť týchto zón môžu byť menšie výrobné prevádzky, ktoré svojou aktivitou nezaťažujú okolité prostredie, skladovacie priestory a priestory veľkoobchodov. V týchto zónach by mali nájsť uplatnenie aj malí a strední podnikatelia, ktorí budú mať perspektívu ďalšieho rozvoja svojej firmy.

Návrh ÚPN mesta uvažuje so stabilizáciou existujúcich areálov poľnohospodárskej výroby.

Návrh riešenia rekreácie

2.7.1.9 Charakteristika súčasného stavu

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR (MH SR 2005 – Ústav turizmu, AUREX s.r.o.), patrí územia mesta Šurany do Nitrianskeho regiónu cestovného ruchu, ktorý je v strednobom horizonte začlenený do III. kategórie s nadregionálnym významom a v dlhodobom horizonte do II. kategórie s národným významom.

Takmer celé územie mimo zastavaného územia mesta, zaberá poľnohospodársky intenzívne využívaná krajina, umožňujúca vznik len bodových lokalít (bagrovíská, termálne kúpaliská), prerušovaná tokmi siete s vhodnými úsekmi pre rekreáciu.

Mesto, vzhľadom na prírodné danosti má predpoklady pre nasledovné druhy, formy a skupiny činností:

- pobyt pri vode (vodné športy, vodná turistika) výborné
- cykloturistika výborné

Nosné priestory pre zabezpečovanie požiadaviek každodennej rekreácie bývajúcich obyvateľov mesta, resp. aj návštevníkov sú sústredené vo východnej časti zastavaného územia mesta. Sú to lokality naviazané na vodné plochy – rekreačné stredisko TONA (UO č.17), staré štrkovisko (UO č. 16 Pri jazere), ktoré si udržiava prírodný charakter, pričom je určené pre rekreačný a športový rybolov bez potreby budovať ďalšie objekty a zariadenia. Ďalšia lokalita tiež v UO č. 16 je špecificky orientovaná, prezentuje ju Jazdecký klub s parkúrom a chovom koní s dostihovou dráhou a náväzných zariadení. Dostihy na dráhe v Šuranoch sa konajú od roku 1968.

Rekreačno – športovú funkciu dopĺňajú areály futbalových štadiónov v MČ Šurany, Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok, novootvorené golfové ihrisko naviazané na športové letisko v lokalite Kopec.

2.7.1.10 Návrh riešenia

Návrh koncepcie rozvoja rekreácie a cestovného ruchu v mesta Šurany vychádza z prírodných a civilizačných daností územia. Je naviazaný na priority a ciele stanovené pre oblasť cestovného ruchu v PHSR mesta Šurany, Priorita č. 1 Podpora trvalo udržateľného rozvoja, cieľ – „Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v meste a jeho okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov.

Podmienky pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu predurčujú v meste rozvíjať aktivity súvisiace s pobytom pri vode t.j. vodné športy. Mesto je naviazané na tok rieky Nitry, mestom preteká tok Malej Nitry, ktoré tvoria spolu s vodnými plochami, štrkoviskami - bagroviskami, mŕtvymi ramenami systém potenciálnych priestorov pre využitie na rekreačné účely.

Ďalším fenoménom mesta je potenciál, ktorý má mimoriadny význam z hľadiska poznávacieho turizmu – ide o archeologickú lokalitu Zámeček v MČ Nitriansky Hrádok tzv. Slovenská Trója. Územie je vzhľadom na historickú „citlivosť“ vhodné pokladať za akúsi formu archeoparku, ktorá si v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z pamiatkového zákona¹³ vyžaduje primeranú prezentáciu. Vo väzbe na navrhovaný archeopark, v dotyku s riekou Nitra sa nachádza územie vhodné na rozvoj rekreácie v prírodnom prostredí.

V koncepte riešenia sa počíta s nasledovným rozvojom:

- rešpektovať rekreačný areál TONA Šurany – sezónne prírodné kúpalisko, pričom sa kladie dôraz na posilnenie a jeho znovuoobnovenie, s dobudovaním aktivít zabezpečujúcich komplexné služby. V návrhu sa počíta s rozšírením areálu o nové plochy východným smerom,
- jazdecký areál T.J. Šurany zabezpečiť komplexnými službami, s nožným rozšírením areálu o nové plochy východným smerom,
- pre špecifickú formu rekreácie využiť priestor oproti jazdeckému areálu na rozvoj aktivít pre rybolov, s komplexným skvalitnením priestoru (lokalita č. 16 Rybníky),
- staré štrkovisko (UO č. 16 Pri jazere), s prírodným charakterom, určené pre rekreačný a športový rybolov, považovať za stabilizované, bez potreby budovať ďalšie objekty a zariadenia. Vo väzbe na rekreačnú funkciu lokality sa počíta s izolačnou zeleňou medzi areálom a navrhovanou plochou výroby (lokalita 12),
- športové letisko v lokalite Kopec UO 20, vrátane náväzného golfového ihriska, s potenciálom rozvoja na náväzných plochách,
- potenciálna rozvojová plocha v UO 17 Červený piesok, ktorá sa predpokladá realizovať po vyťažení ložiska nevýhradného nerastu – štrkov. V predmetnej lokalite sa uvažuje s využitím vodnej plochy pre vodné športy, rybolov, vrátane možnosti realizácie rekreačných objektov formou ekologicky stavaných objektov ako experiment, aj na vodnej ploche (houseboaty), s predpokladom vytvorenia priestoru na „samopestovanie“ na priľahlých pozemkoch (k. ú .Lipová),

¹³ Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

- menšia plocha štrkoviska s prírodným charakterom v MČ Nitriansky Hrádok – stabilizované územie,
- počítať s rešpektovaním lokalít záhradkárskeho osád, bez ich ďalšieho rozširovania,
- v UO 03 Nitriansky Hrádok sa v návrhu uvažuje s možnosťou rozvoja rekreácie v prírodnom prostredí. Ide o takú formu rekreácie, ktorá je bezprostredne naviazaná na rieku Nitra, s oddychovými lúkami, aj vo väzbe na uvažovaný „arheopark“, ako aj vo väzbe na navrhovanú cyklotrasu pozdĺž rieky Nitra, ktorá prepojí riešené územie na nadradený systém cyklistických trás Nitrianskeho kraja,
- v lokalite č. 43 a 44 Za Nitrou návrh ÚPN navrhuje znovuoobnoviť plochy bývalých viníc pre oživenie pestovania viniča vrátane jeho spracovávaní ako regionálnej špeciality.

Pre každodennú rekreáciu a rekreačný šport je v obytnom území potrebné zabezpečiť plochy v rámci vnútroblokov, využitie školských telovýchovných areálov (telocvičňa, ihriská) aj pre bývalé obyvateľstvo. Pre obyvateľov obytného súboru MDŽ zachovať priestor medzi obytnou funkciou a areálom TI (areál vodárni), otvorenú plochu pre rekreačno - športové využitie obyvateľov sídliska.

Vzhľadom na aktivitu rôzneho charakteru na území mesta, ÚPN kladie dôraz na prepojenie jednotlivých aktivít (vodná, cyklo, pešia, oddychovo – rekreačná, poznávací) v jeden funkčný systém, ktorý bude fungovať aj prostredníctvom cykloturizmu v rámci existujúcich a uvažovaných cyklotrás. Cyklotrasy sú vyznačené v grafickom výkrese (výkres č. 6).

Systém cyklotrás sa navrhuje založiť na nosnej kostre:

- na území zastavaného územia mesta, s prepojením na mestské časti:
 - ide o vytvorenie cyklochodníka na území mesta a posilnenie kompozičnej osi vedenej pozdĺž toku Starej Nitry
 - cyklochodník do MČ Nitriansku Hrádok a Kostolný Sek
- v rámci katastrálneho územia mesta, hlavne vo väzbe na tok rieky Nitra ako nosnej osi, ktorá bude zabezpečovať prepojenie na ťažiskové body v širších súvislostiach:
 - významné termálne kúpalisko Podhájska,
 - Palárikovo, smer na Váh

Tab. 56 Lokality pre rozvoj rekreácie a športu

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet návštevníkov/ubytovaných	poznámka
9	17 Červený piesok	Čierna voda	Zmiešané územie bývania a rekreácie	0,74	20	Návrh
10	17 Červený piesok	Čierna voda	Plochy rekreácie	5,61	50/30	Návrh Rekreácia
16	18 Balát	Rybničky	Plochy rekreácie v prírodnom prostredí	9,86	100	Návrh - Oddychová zóna
43	03 Nitriansky Hrádok	Za Nitrou	Plochy individuálnej rekreácie - vinice	25,60	50	Obnova pôvodných viníc
44	03 Nitriansky Hrádok	Za Nitrou	Plochy individuálnej rekreácie - vinice	6,68	12	Obnova pôvodných viníc
Spolu				48,49	232/30	

Zeleň

Koncepcia sídelnej zelene ÚPN mesta je navrhnutá vo vzťahu k potrebám a požiadavkám obyvateľov mesta, nakoľko v súčasnosti nie je v meste dostatok parkových plôch, ktoré by slúžili obyvateľom na oddych a rekreáciu. V rámci nových rozvojových plôch sa počíta s návrhom parkových plôch

a oddychových plôch. Pri navrhovaných plochách výroby a skladovania je navrhovaná izolačná zeleň, ktorá bude plniť izolačnú, hygienickú a estetickú funkciu.

Tab. 57 Lokality pre rozvoj plôch zelene¹⁴

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	poznámka
03	01 Kostolný Sek	Pri Starej Nitre	Plochy parkovej zelene	3,10	Návrh – Oddychová zóna
14	18 Balát	Návrh – Oddychová zóna	Plochy rekreácie v prírodnom prostredí	9,86	Návrh – Oddychová zóna
	10 Pri železnici	Cintorínska	Plochy parkovej zelene	1,10	Návrh – Park
22	13 Cukrovar	Cukrovar	Plochy parkovej zelene	1,07	Návrh – Nové centrum
31	24 Pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy parkovej zelene	15,14	
30	24 Pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	1,14	
30	24 Pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	1,12	
30	24 Pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	4,87	
32	23 Kaparáš	Kaparáš	Plochy zelene izolačnej	1,09	
32	23 Kaparáš	Kaparáš	Plochy zelene izolačnej	1,88	
34	25 Pri obilnom sile	Za mlynom	Plochy zelene izolačnej	1,38	
Spolu				41,75	

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Súčasná hranica zastavaného územia obce

Hranica zastavaného územia je spoločná pre MČ Šurany a MČ Kostolný Sek

- začiatkový bod začína v západnej časti UO 24 Pri Argentíne, pri oplotení areálu Regionálnej správy a údržbe ciest a telese železničnej trate. Pokračuje smerom západným a následne smerom severným, pokračuje smerom východným k existujúcej zástavbe rodinných domov v UO 11 Argentína a tejto línii pokračuje až k areálu Západoslovenských vodární a kanalizácií. Pokračuje smerom západným pozdĺž výrobných areálov, vrátane areálu Strednej odbornej školy, následne pokračuje smerom východným pozdĺž Nitrianskej ulice. Pokračuje kopírujúc hranicu UO 25 Pri obilnom sile, prechádza cez teleso železničnej trate pozdĺž miestnej komunikácie, čiastočne kopíruje hranicu UO 01 Kostolný Sek severným smerom, pokračuje východným smerom pozdĺž zadných traktov záhrad, pokračuje pozdĺž Severnej ulice východným smerom až po Východnú ulicu.
- kopíruje Východnú ulicu smerom južným, Južnú ulicu až po železničnú trať, pozdĺž ktorej pokračuje smerom východným až po hranicu UO 15 Pri zastávke, lemuje časť záhrad prislúchajúcich k rodinnej zástavbe pozdĺž Levickej ulice, prechádza na druhú stranu Levickej ulice a telesa železničnej trate a pokračuje smerom západným pozdĺž zadných traktov záhrad prislúchajúcich zástavbe rodinných domov na Levickej ulici. Pokračuje južným smerom k oploteniu bývalého areálu Elitexu, ktoré kopíruje až po územie prírodného štrkoviska, ktoré úplne lemuje až po Hradnú ulicu. Následne pokračuje lemovaním zadných traktov záhrad rodinných domov od ulice J. Kráľa až po tok Starej Nitry.

¹⁴ Lokality č. 30,32,34 boli riešené v zmenách a doplnkoch 04/2001 ÚPN SÚ Šurany

- Lemuje záhrady patriace k rodinnej zástavbe od Partizánskej ulice a následne Poľnej ulice, vracia sa smerom severným pozdĺž Hviezdoslavovej ulice až po aerál ČOV bývalého cukrovaru, pokračuje smerom západným až po oplotenie areálu Woodpan, pokračuje smerom južným pozdĺž areálu, lemuje areál Zberných surovín smerom západným až po železničnú trať, pokračuje pozdĺž železničnej trate smerom severným až po východný bod pri areáli Regionálnej správy a údržbe ciest.

Hranica zastavaného územia pre miestnu časť Nitriansky Hrádok:

- Začiatkový bod je v južnej časti pri rybníku Mederčina, pokračuje pozdĺž cesty III/064021 a toku Malej Nitry severozápadným až severným smerom až po futbalový štadión, ktorý lemuje pozdĺž oplotenia. Pokračuje východným smerom pozdĺž záhrad tvoriacich predel medzi zastavaným územím a poľnohospodársky využívanou krajinou z ulíc Pod hájom, Záhradná, Rovná, Za kostolom, Nad hliníkom a Dolná. Pokračuje pozdĺž komunikácie a hrádze toku Nitry, sleduje konce záhrad ulice Pri zámočku, južným smerom a juhozápadným smerom sa vracia k východnému bodu.

Navrhované hranice zastavaného územia obce

V koncepte územného plánu boli k súčasnej platnej hranici zastavaného územia pričlenené plochy s navrhovanou zástavbou rodinných domov, bytových domov, zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti, plochy výroby, rekreácie, technickej infraštruktúry. Vymedzenie tohto územia je v grafickej časti označené ako navrhovaná hranica zastavaného územia.

Navrhované územie na zástavbu mimo súčasnej hranice skutočne zastavaného územia sú vymedzené nasledovne:

Tab. 58 Rozšírenie hraníc zastavaného územia ¹⁵

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	poznámka
01	01 Kostolný Sek	Pri Starej Nitre	Plochy bývania v RD	10,31	
02	01 Kostolný Sek	Pri Starej Nitre	Plochy bývania v bytových domoch	4,53	Návrh - Bytové domy
04	01 Kostolný Sek	Pri ihrisku	Plochy bývania v RD	1,96	
05	01 Kostolný Sek	Južná ulica	Plochy bývania v RD	1,33	
06	01 Kostolný Sek	Východná ulica	Plochy bývania v RD	2,48	
07	01 Pri zastávke	Štrková	Plochy bývania v RD	4,40	
09	17 Červený piesok	Čierna voda	Zmiešané územie bývania a rekreácie	0,74	Návrh
10	17 Červený piesok	Čierna voda	Plochy rekreácie	6,51	Návrh Rekreácia
12	16 Pri jazere	Elitex	Plochy výroby a skladovania	1,12	
13	16 Pri jazere	Jánošovo	Plochy bývania v RD	1,72	
14	14 Podzámočok	Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	0,69	
14	14 Podzámočok	Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	0,40	
15	18 Balát	Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	2,95	Návrh - Bytové domy

¹⁵ Lokality č. 1,4,5,6,7,12, 30,32,33,34 boli riešené v zmenách a doplnkoch 04/2001 ÚPN SÚ Šurany, lokality č. 13,14 v zmenách a doplnkoch č. 1/2008

číslo	UO	názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	poznámka
16	18 Balát	Rybníky	Plochy rekreácie v prírodnom prostredí	9,86	Návrh - Oddychová zóna
27	12 pri štadióne	Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	10,27	Návrh - Výroba
30	24 pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	25,86	
30	24 pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	7,40	
30	24 pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	10,47	
31	24 pri Argentíne	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	7,66	
32	23 Kaparáš	Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	10,29	
33	23 Kaparáš	Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	0,65	
34	23 Kaparáš	Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	9,66	
34	23 Kaparáš	Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	8,27	
35	23 Kaparáš	Skládka	Plochy výroby a skladovania	7,56	
42	03 Nitriansky Hrádok	Hlavná	Plochy komunálnej výroby	1,21	Návrh drobná výroba
Spolu				148,3	

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochrana prírody

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v celom riešenom území prvý stupeň ochrany. V zmysle uvedeného zákona sa v riešenom území nachádzajú tieto chránené územia:

- Prírodná rezervácia Čierna voda a (vrátane jej ochranného pásma 100 m)
- Prírodná rezervácia Veľký les (vrátane jej ochranného pásma 100 m)
- Chránený areál Šurianske slaniská
- prvky regionálneho územného systému ekologickej stability: NRBk Nitra, RBk Malá Nitra, RBk Žitava, RBk Tvrdošovce - Komjatice a RBc Veľký les
- mokrade lokálneho významu,
- V zmysle sústavy chránených území NATURA 2000 sa v riešenom území nachádzajú:
- Chránené vtáčie územie SKCHVU005 Dolné Považie
- Územia európskeho významu SKUEV0094 Veľký les a SKUEV0096 Šurianske slaniská

V zmysle Vyhlášky KÚ ŽP v Nitre 2/1996 z 20. 11. 1996 sú v riešenom území vyhlásené chránené stromy:

- S 429 Orechy vo Veľkom lese (*Juglans nigra*) – 5 ks, S 288 Šurianska paulovnia (*Paulownia tomentosa*) – 1 ks, S 265 Maklúra pomarančová (*Maclura pomifera*) – 3 ks.

- ochranné pásmo chránených stromov (2. stupeň ochrany)

do 10 m

Ochranné pásma dopravných zariadení

Hranice cestných ochranných pásiem sú určené v platných právnych predpisoch o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov¹⁶

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty a miestne komunikácie, ako aj premávku na nich. Výnimky zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán. Ochranné pásmo pre železničnú trať číslo 130, 140, 150 je stanovené všeobecným šírkovým parametrom 60 m od krajnej osy koľaje. Ochranné pásmo pre železničné vlečky, ktoré sa nachádzajú na riešenom území, je stanovené všeobecným šírkovým parametrom 30 od osi koľaje. Ochranné pásmo zohľadňuje ochranu územia z hľadiska bezpečnosti a nepriaznivých účinkov hluku. Obmedzenia a zákazy využitia územia v ochrannom pásme tratí určuje traťový orgán.

V zmysle predpisu L14 S vyplýva pre katastrálne územie obce Šurany nasledovné obmedzenie:

- Q vodorovná prekážková rovina s výškovým obmedzením 165 m n.m.B.p.v.,
- Q kužeľová prekážková rovina (sklon 1 : 20) s výškovým obmedzením 165 – 220 m n.m.B.p.v.,
- Q vzletová prekážková rovina (sklon 1:30) s výškovým obmedzením 120 – 203,7 m n.m.B.p.v.,
- Q prechodová prekážková rovina (sklon 1:7) s výškovým obmedzením 119,38 – 165 m n.m.B.p.v.

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení sú určené podľa platných právnych predpisov o energetike v znení neskorších predpisov¹⁷

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení sú určené podľa platných právnych predpisov o energetike v znení neskorších predpisov¹⁸

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú určené podľa platných právnych predpisov o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov¹⁹

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení sú určené podľa platných právnych predpisov o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov²⁰

Ochranné pásma vodných zdrojov

Ochranné pásmo vodných zdrojov vydané rozhodnutím OÚŽP Nové Zámky č. ObÚŽP 1483/1994 – HL zo dňa 15.11.1994:

- PHO I. stupňa je totožné s hranicami parcely č. 3610 k.ú. Šurany, výmera 85 722 m²
- PHO II. stupňa (vnútorné) je ohraničené súčasným oplotením vodárenského areálu na parcelách č. 3610 a 3607 k.ú. Šurany – rozloha 87 969 m².

¹⁶ Zákon č. 135/1961 Zb o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov

¹⁷ Zákon č. 251/2012 Z. z o energetike v znení neskorších predpisov

¹⁸ Zákon č. 251/2012 Z. z o energetike v znení neskorších predpisov

¹⁹ zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov

²⁰ zákon č. 195/2000 Z. z o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov

Vodohospodársky významné vodné toky

Ochrana vodohospodársky významných tokov v riešenom území - Nitra, Malá Nitra a kanály Ondrochov – Šurany, Ondrochov – Úľany nad Žitavou, kanál na ČS, drobný vodný tok Dalinský – regulovaný (lokalita Číky), je definovaná v platných právnych predpisoch o vodách v znení neskorších predpisov^{21 22}

Zraniteľné a citlivé oblasti a ochranné pásma vodárenských zdrojov

Citlivé a zraniteľné oblasti sú určené podľa platných právnych predpisoch o vodách v znení neskorších predpisov²³²⁴

Na základe zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a Nariadenia vlády 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti sa riešené územia nachádza v oblastiach:

- citlivá oblasť – vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.
- zraniteľná oblasť - poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Ochrana hydromelioračných zariadení

Na poľnohospodárskej pôde sú realizované nasledovné hydromelioračné zariadenia o celkovej rozlohe 1254 ha:

- ZP Šurany – Janossek (evid. Č. 5207 103) daná do užívania v r. 1967 s celkovou výmerou 220 ha,
- ZP Šurany I. (evid. Č. 5207 191) daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 320 ha,
- ZP Šurany II. (evid. Č. 5207 192) daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 384 ha – aj v k. ú. Kostolný Sek,
- ZP Tolmac - Šurany (evid. Č. 5207 205) daná do užívania v r. 1985 s celkovou výmerou 85 ha,
- ZP ŠkM Šurany (evid. Č. 5207 208) daná do užívania v r. 1986 s celkovou výmerou 105 ha,
- ZP Číky - Šurany (evid. Č. 5207 103) daná do užívania v r. 1991 s celkovou výmerou 140 ha.

Ochranné pásmo lesa

Ochranné pásmo lesa je definované v platných právnych predpisoch o lesoch v znení neskorších právnych predpisov²⁵

Ochranné pásmo cintorínov

Ochranné pásmo cintorínov je definované v platných právnych predpisoch o pohrebníctve v znení neskorších predpisov²⁶

²¹ zákon č. 364/2004 Z. z., o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších právnych predpisov

²² Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov

²³ zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov,

²⁴ Nariadenia vlády 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti

²⁵ zákon č. 326/2005 o lesoch v znení neskorších právnych predpisov

²⁶ zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov

Ochranné pásmo čistiarnie odpadových vôd

Ochranné pásmo ČOV je stanovené na

Ochranné pásmo hospodárskeho dvora

Ochranné pásmo hospodárskeho dvora, situovaného v k. ú. obce Lipová, ktorý ale leží v tesnom dotyku k.ú. MČ Kostolný Sek bolo v rámci ÚPN stanovené na 500 m

Ochranné pásmo ČOV

Ochranné pásmo ČOV situovanej v k.ú Šurany bolo vymedzené na základe počtu EOv a je stanovené na 200m.

2.10 Návrh riešenia obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

Z hľadiska záujmov obrany štátu je potrebné:

- rešpektovať záujmy obrany štátu a zachovať všetky špecifické zariadenia na území mesta,

Z hľadiska záujmov požiarnej ochrany je potrebné rešpektovať platné právne predpisy o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov²⁷

- zásobovanie mesta požiarňou vodou zabezpečiť v súlade s celkovou koncepciou zásobovania obyvateľstva mesta. Pre potrebu zabezpečenia množstva požiarnej vody vychádzať z platnej STN 73 0873,
- v návrhu komunikačného systému ciest vytvárať možnosť dopravnej obsluhy a teda aj prístupu požiarnej techniky do všetkých častí mesta,

Ukrytie obyvateľstva, varovanie obyvateľstva a vyzoznenie osôb v katastri mesta zabezpečiť v súlade s platnými právnymi predpismi o civilnej ochrane v znení neskorších predpisov^{28 29 30}

a dokumentom „Výpis z analýzy územia okresu Nové Zámky z hľadiska možných mimoriadnych udalostí v meste Šurany“ spracovaný MsÚ Šurany Oddelenie obrany, bezpečnosti ochrany- civilnej ochrany obyvateľstva a požiarnej ochrany OBO-COO a PO/603/2014-3225/2014

Z hľadiska záujmov ochrany pred povodňami

- rešpektovať realizované opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami - úpravy pred vybrežovaním veľkých vôd a zabezpečenie stability koryta na tokoch,
- pri rozvoji územia mesta rešpektovať zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a príslušné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“,
- zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významných tokov (Nitra, Malá Nitra a Žitava) v šírke 10m od brehovej čiary,

²⁷ zákon NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov

²⁸ zákon č. 444/2006 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

²⁹ vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany

³⁰ vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany

- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami pri rozvoji územia mesta rešpektovať podmienky vyplývajúce z platných právnych predpisov o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov³¹ zákon o ochrane pred povodňami,
- pri rozvoji územia mesta vychádzať z Všeobecného záväzného nariadenia mesta Šurany č. 2/2014, ktorým sa ukladá povinnosť vypracovať a aktualizovať povodňový plán záchranných prác právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa³²,
- pri rozvoji územia mesta rešpektovať podmienky vyplývajúce z platných právnych predpisov o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov³³ pre územie medzi koncentračnou hrádzou Ondrochov – Šurany a pravostrannou hrádzou rieky Nitry ako suchá nádrž (polder) pre akumuláciu povodňových prietokov vodných tokov Nitra a Malá Nitra

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability

Územná ochrana

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v celom riešenom území (mimo chránených území) prvý stupeň ochrany. Z hľadiska pôsobnosti organizácie štátnej ochrany prírody spadá riešené územie pod štátnu ochranu prírody SR – Správa Dunajské luhy.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa v riešenom území nachádzajú chránené územia:

- **Prírodná rezervácia Čierna voda** - vyhlásená v roku 1986 za účelom ochrany mŕtveho ramena s bohatým výskytom leknice žltej (*Nuphar luteum*), dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska. Rozloha územia je 6,31 ha. V území platí 4. stupeň ochrany podľa § 15 zákona o ochrane prírody a krajiny. Ochranné pásmo v zmysle § 17 ods. 7 zákona o ochrane prírody a krajiny je vymedzené na území 100 m von od hranice prírodnej rezervácie a platí v ňom 3. stupeň ochrany podľa § 14 citovaného zákona.
- **Prírodná rezervácia Veľký les** - vyhlásená v roku 1993 za účelom ochrany fragmentov lesných porastov reprezentujúcich prirodzený typ lesa v Podunajskej nížine, ktorý sa v prirodzenej podobe zachoval v podmienkach intenzívne využívanéj poľnohospodárskej krajiny len fragmentárne. Rozloha územia je 21,09 ha. V území platí 4. stupeň ochrany podľa § 16 zákona o ochrane prírody a krajiny. Ochranné pásmo v zmysle § 17 ods. 7 zákona o ochrane prírody a krajiny je vymedzené na území 100 m von od hranice prírodnej rezervácie a platí v ňom 3. stupeň ochrany podľa § 14 citovaného zákona.
- **Chránený areál Šurianske slaniská** - vyhlásený v roku 2012 z dôvodu zabezpečenia ochrany biotopov európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu: pichliač úzkolistý (*Cirsium*

³¹ zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov

³² VZN schválené Mestským zastupiteľstvom Šurany č. 33/2014 – Z, bod XVII., dňa 22. mája 2014

³³ zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov

brachycephalum) a kunka červenobruchá (*Bombina bombina*). Rozloha územia je 169,40 ha. V území platí 4. stupeň ochrany podľa § 16 uvedeného zákona.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov medzinárodnej sústavy chránených území členských krajín Európskej únie. Hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie európskeho prírodného bohatstva – najvzácnejších a najohrozenejších biotopov a druhov na území štátov EÚ. Sústavu NATURA 2000 tvoria chránené vtáčie územia vyhlasované s cieľom ochrany vtáctva a územia európskeho významu s cieľom ochrany ostatných vzácných a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov.

V zmysle vyhlásených chránených vtáčích území sa v riešenom území nachádza:

- **Chránené vtáčie územie SKCHVU005 Dolné Považie** - vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 593/2006 Z. z. na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov ďatľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*), kane močiarnej (*Circus aeruginosus*), krakle belasej (*Coracias garrulus*), ľabtušky poľnej (*Anthus campestris*), penice jarabej (*Sylvia nisoria*), pipíšky chochlatej (*Galerida cristata*), prepelice poľnej (*Crex crex*), prhlaviara čiernohlavého (*Saxicola rubicola*), rybárika riečneho (*Alcedo atthis*), sokola červenonohého (*Falco tinnunculus*), strakoša kolesára (*Lanius minor*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Rozloha územia je 31 195,5 ha.

V zmysle výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14. 7. 2004 (národný zoznam území európskeho významu) sa v riešenom území nachádza územie európskeho významu:

- **Územie európskeho významu SKUEV0094 Veľký les** - rozloha 46,1 ha, vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov: 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek a 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy a druhov: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*) a roháč obyčajný (*Lucanus cervus*). Rozloha územia je 46,1 ha.
- **Územie európskeho významu SKUEV0096 Šurianske slaniská** - vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov: 1340* Vnútrozemské slaniská a slané lúky a 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky a druhov: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a pichliač úzekolistý (*Cirsium brachycephalum*). Rozloha územia je 169,38 ha.

Ochrana drevín

Stromy alebo skupiny stromov chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov predstavujú stromy s významnou kultúrnou, vedeckou a krajinotvornou funkciou. V riešenom území sa chránené stromy nenachádzajú. V zmysle Vyhlášky KÚ ŽP v Nitre 2/1996 z 20. 11. 1996 sú v riešenom území vyhlásené chránené stromy, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 59 Prehľad chránených stromov

Ev. číslo	Názov	Slovenský názov taxónu	Vedecký názov taxónu	Počet stromov
S 429	Orechy vo Veľkom lese	Orech čierny	<i>Juglans nigra</i> L.	5
S 288	Šurianska paulovnia	Paulovnia plstnatá	<i>Paulownia tomentosa</i> (Thunb.) Steud.	1
S 265	Maklúra pomarančová	Maklúra oranžová	<i>Maclura pomifera</i> (Raf.) C.K.Schneid.	3

Zdroj: ŠOP SR, 2015

Mokrade

Mokrade sú chránené podľa zákona č. 543/3002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ako významný krajinný prvok a určité typy mokraďových biotopov národného a európskeho významu majú osobitnú ochranu – vyhlasujú sa ako územia európskeho významu. Mokraď podľa § 2 ods. 2 písm. zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje územie s močiarimi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami. Viaceré významné mokrade sú chránené aj v národnej sieti chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. V najvýznamnejších územiach existuje prekryv národnej siete s územiami NATURA 2000.

Z medzinárodného hľadiska sú mokrade okrem Smernice EÚ o biotopoch a smernice o vtákoch chránené najmä Dohovorom o mokradiach (Ramsarský dohovor), ku ktorému Slovenská republika pristúpila 1. 1. 1993. V riešenom území sa nenachádza žiadna mokraď medzinárodného významu v zmysle Ramsarského dohovoru. V rámci mokraďí na území Slovenskej republiky je vedená databáza mokraďí lokálneho, regionálneho, národného a medzinárodného významu, ktorá bola spracovaná ako výsledok 10 ročného mapovania mokraďí do roku 2000. **V riešenom území je evidovaných 8 mokraďí lokálneho významu, ktoré sa viažu prevažne na plochy štrkovísk a starých ramien.**

Tabuľka 60 Prehľad mokraďí v katastrálnych územiach mesta Šurany

P. č.	Názov mokrade	Okres	Obec	Rozloha (ha)	Význam
1.	Štrkovisko Tona	NZ	Šurany	18	lokálny
2.	Zregulovaný úsek Nitry pri obci Nitr. Hrádok	NZ	Bánov, Šurany	12	lokálny
3.	Sedimentačné nádrže cukrovaru Šurany	NZ	Šurany	10	lokálny
4.	Bývalé štrkovisko Nitr. Hrádok	NZ	Šurany	8	lokálny
5.	Čierna voda	NZ	Šurany	6,3	lokálny
6.	Bágrovisko pri Kostolnom Seku	NZ	Šurany	5	lokálny
7.	Rameno r. Nitry "Hrubý kút"	NZ	Šurany	1,6	lokálny
8.	Mokraď "Halášťava"			1	lokálny

Zdroj: ŠOP SR, 2015

Priemet GNÚSES a Regionálneho územného systému ekologickej stability

Základný dokument reprezentujúci priestorovú ekologickú stabilitu územia Slovenskej republiky predstavuje Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability. Predstavuje priestorové usporiadanie ekologicky najvýznamnejších zachovaných prírodných území (najmä lesov, mokraďí, brál, sprievodných porastov vodných tokov a pod.) a vyjadruje vzťah a postavenie ekologicky stabilných území Slovenska v prepojení na európsky systém ekologicky stabilných území. Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky bol schválený uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 319 z 27. apríla 1992. Dokument GNÚSES bol aktualizovaný v roku 2001 v rámci Koncepcie územného rozvoja Slovenskej republiky.

Prvky Regionálneho územného systému ekologickej stability sú spracované v zmysle RÚSES okresu Nové Zámky, resp. ÚSES, ktorý bol vypracovaný v rámci ÚPN-R Nitrianskeho kraja. V zmysle týchto dokumentov sa v riešenom území nachádzajú nasledujúce prvky územného systému ekologickej stability:

Nadregionálny biokoridor Nitra

Dĺžka: 4,64 km

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

<i>Charakteristika</i>	Predstavuje regulovaný vodný tok s príľahlými brehovými porastami, ktorý preteká východnou časťou riešeného územia. Brehové porasty v okolí toku sú tvorené prevažne šľachtenými topoľmi (<i>Populus x euroamericana a Populus x euroamericana -Robusta</i>) a vrbam (<i>Salix sp.</i>)
<i>Stres. faktory:</i>	silné znečistenie vody, absencia nelesnej drevinnej a krovinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	zlepšenie kvality vody v toku, založenie brehových porastov na vhodných miestach, podsadiť na vhodné miesta pôvodné druhy drevín a neskôr ich porasty menežovať ako stredný les, v trávnatých porastoch vylúčiť chemizáciu

Regionálny biokoridor Malá Nitra

<i>Dĺžka:</i>	7,53 km
<i>P. prir. veget.</i>	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Predstavuje regulovaný vodný tok, ktorý preteká východnou polovicou riešeného územia cez mesto Šurany. Brehové porasty absentujú v celej dĺžke toku, s výnimkou intravilánu Šurian, v ktorom sa nachádza stromoradie topoľov (<i>Populus sp.</i>).
<i>Stres. faktory:</i>	silné znečistenie vody, absencia nelesnej drevinnej a krovinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	zlepšenie kvality vody v toku, založenie brehových porastov na vhodných miestach, na úsekoch s absentujúcimi brehovými porastami doplniť pôvodnými druhmi drevín, zachovať súčasný stav zelene v intraviláne Šurian

Regionálny biokoridor Žitava

<i>Dĺžka:</i>	0,095 km
<i>P. prir. veget.</i>	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Predstavuje významný regulovaný vodný tok bez brehových porastov, ktorý sa napája na Nadregionálny biokoridor Nitra.
<i>Stres. faktory:</i>	silné znečistenie vody, absencia brehových porastov, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	zlepšenie kvality vody v toku, výsadba brehových porastov, na trávnatých porastoch vylúčiť chemizáciu.

Regionálny biokoridor Tvrdošovce - Komjatice

<i>Dĺžka:</i>	8,42 km
<i>P. prir. veget.</i>	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>), Dubovo-hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>), Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Predstavuje biokoridor v západnej časti riešeného územia, ktorý sa nachádza na veľkoblokovej ornej pôde a napája sa na regionálny biokoridor Malá Nitra. V biokoridore absentujú akékoľvek ekologicky hodnotné krajinné segmenty preto je opodstatnenie otázne.
<i>Stres. faktory:</i>	absencia nelesnej drevinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo, ruderalizácia,
<i>Opatrenia</i>	výsadba líniového pásu stromovej a krovinnej vegetácie domácimi druhmi, založenie ekotonového pásma.

Regionálne biocentrum Veľký les

<i>Rozloha</i>	175,85 ha
<i>P. prir. veget.</i>	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Predstavuje jedno z ekologicky najcennejších území Slovenskej republiky z dôvodu zachovania lesného porastu s pralesovitými prvkami s exemplármi duba lestného značných rozmerov a veku okolo 200 rokov. V severnej časti územia sa nachádza porast topoľa bieleho s mohutnými exemplármi vysokého veku. V ostatných častiach biocentra sa nachádza hospodársky les so značným podielom nepôvodných druhov drevín ako sú topoľ euroamerický (<i>Populus x canadensis</i>) a orech čierny (<i>Juglans nigra</i>).
<i>Stres. faktory</i>	intenzívne poľnohospodárstvo, pestovanie monokultúr,
<i>Opatrenia</i>	osobitný režim hospodárenia, spojiť dve časti prírodnej rezervácie do jedného celku, ponechať na prirodzený sukcesný vývoj, eliminácia jaseňa amerického (<i>Fraxinus americana</i>) a javorovca jaseňolistého (<i>Acer negundo</i>), ekologizovať hospodárenie v lese.

Miestny územný systém ekologickej stability

Mesto Šurany má spracovaný návrh miestneho územného systému ekologickej stability, ktorý bol spracovaný v rámci Krajinnokoekologického plánu mesta Šurany v roku 2010. Návrh kostry MÚSES vychádza zo zásad stanovených v RÚSES okresu Nové Zámky resp. RÚSES ÚPN-R Nitrianskeho regiónu a nadväzuje na existujúce prvky RÚSES. Prvky miestnych biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov boli navrhnuté tak, aby vytvorili funkčný systém, ktorý zabezpečí ochranu prirodzeného genofondu v prirodzených stanovištiach, ktoré sa nachádzajú v človekom využívannej krajine. Prvky miestneho územného systému ekologického systému ekologickej stability boli mierne pozmenené oproti návrhu z roku 2010. Celkovo bolo navrhnutých 13 miestnych biocentier s rozlohou 267,36 ha a 10 miestnych biokoridorov s celkovou dĺžkou 31 km. Na sieť navrhnutých miestnych biocentier a biokoridorov je naviazaná sieť navrhnutých interakčných prvkov plošných a líniových.

MBc 1 Štrkovisko Tona

<i>Rozloha</i>	28,91 ha
<i>P. prir. veget.</i>	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Predstavuje vodnú plochy s brehovými porastami a lesným porastom s topoľom (<i>Populus x euroamericana</i>) východne od hranice intravilánu mesta Šurany.
<i>Stres. faktory</i>	intenzívna rekreácia, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	prekategorizovať hospodársky les na les osobitného určenia a postupne ho premeniť na lesopark podsadbou hygienicky a ekologicky vhodných druhov drevín, simulovať fázu rozpadu prirodzených lesných spoločenstiev, údržba a revitalizácia brehových porastov, doplniť brehové porasty podsadbou a udržiavať ich ako stredný les, do vodného prostredia introducovať pôvodné druhy stavovcov.

MBc 2 Pri strelnici

<i>Rozloha</i>	7,19 ha
<i>P. prir. veget.</i>	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biocentrum sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia v kontakte s NRBk Nitra pri strelnici. Biocentrum tvorí plocha ovocného sadu, trávnaté porasty, ktoré nadväzujú na zvyšok mŕtveho ramena s brehovými porastami, ktoré sú súčasťou NRBk Nitra.
<i>Stres. faktory</i>	intenzívne poľnohospodárstvo, ruderalizácia, výskyt invázných druhov drevín.

Opatrenia údržba a revitalizácia brehových porastov, kosenie trávo-bylinných porastov, odstraňovanie biomasy.

MBc 3 Rybník

Rozloha: 5,07 ha

P. prir. veget. Lužné lesy nízinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Predstavuje rybník s brehovými porastami a plocha s trávobylinnými porastami nachádzajúci sa juhovýchodne od zastavaného územia mesta Šurany.

Stres. faktory kontakt so zastavaným územím, intenzívne poľnohospodárstvo,

Opatrenia: údržba a revitalizácia brehových porastov, kosenie trávo-bylinných porastov, odstraňovanie odumretej biomasy, odstraňovanie invázných druhov drevín.

MBc 4 Balát

Rozloha: 11,48 ha

P. prir. veget. Lužné lesy nízinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum tvorí komplex bývalých usadzovacích nádrží cukrovaru. V súčasnosti sa tu nachádzajú dve menšie vodné plochy, trávobylinné porasty a náletová vegetácia. Areál usadzovacích nádrží je možné po revitalizácii využiť ako lesopark.

Stres. faktory devastované územie, kontakt so zastavaným územím, intenzívne poľnohospodárstvo, výskyt invázných druhov drevín,

Opatrenia: rekonštrukcia a revitalizácia usadzovacích nádrží cukrovaru, výsadba a údržba hygienickej zelene zamedzujúcej šíreniu zápachu z ČOV, kosenie trávo-bylinných porastov, odstraňovanie biomasy, obojstranné doplnenie stromoradia na Hollého ulici.

MBc 5 Rybník Mederečina

Rozloha: 8,74 ha

P. prir. veget. Lužné lesy nízinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum sa nachádza v južnej časti Nitrianskeho Hrádku na pravom brehu rieky Malá Nitra v kontakte s regionálnym biokoridorom Malá Nitra. Biocentrum je tvorené rybníkom a plochou s trávnatými porastami.

Stres. faktory absencia brehových porastov a nelesnej stromovej a krovinej vegetácie, kontakt so zastavaným územím, intenzívne poľnohospodárstvo, ruderalizácia, výskyt invázných druhov,

Opatrenia: výsadba brehových porastov z pôvodných druhov drevín, kosenie trávo-bylinných porastov, odstraňovanie biomasy, introdukcia pôvodných druhov stavovcov do vodného prostredia.

MBc 6 Hrubé lúky

Rozloha: 6,13 ha

P. prir. veget. Lužné lesy nízinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum sa nachádza na v juhovýchodnom výbežku katastrálneho územia Nitriansky Hrádok a je tvorené umelou vodnou plochou, vzrastlou vegetáciou a trávo-bylinnými porastami.

Stres. faktory absencia brehových porastov, intenzívne poľnohospodárstvo,

Opatrenia: obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, pravidelné kosenie trávo-bylinných porastov, odstraňovanie biomasy, vylúčenie chemizácie.

MBc 7 Pod sútokom Nitry a Malej Nitry

Rozloha: 2,77 ha

P. prir. veget. Lužné lesy nízinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum sa nachádza v južnej časti riešeného územia pod sútokom Malej Nitry a Nitry. Biocentrum tvorí odstavné rameno Nitry s porastami vzrastlej vegetácie a malobloková orná pôda. Na biocentrum sa napája MBk 6 Rameno Nitry.

Stres. faktory intenzívne poľnohospodárstvo,

Opatrenia: údržba a revitalizácia brehových porastov, revitalizovať brehové porasty z pôvodných druhov drevín, zatravnenie maloblokovej ornej pôdy, vylúčenie chemizácie, dodržiavať manipulačný poriadok s dôrazom na využitie vysokých stavov vody na napustenie odstavného úseku Nitry vodou, nemeniť hydrologický režim územia.

MBc 8 Kaparáš

Rozloha: 8,03 ha

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum sa nachádza v južnej časti riešeného územia pri ceste I/64 pri záhradkárskej oblasti. Je tvorené trávo-bylinnými porastami a skupinovou nelesnou stromovou a krovinnou vegetáciou. V južnej časti biocentra sa nachádza malá vodná plocha, ktorá pozitívne dotvára biocentrum.

Stres. faktory intenzívne poľnohospodárstvo, výskyt invázných druhov, ruderalizácia,

Opatrenia: postupná obnova pôvodného druhového zloženia porastov a eliminácia nepôvodných druhov drevín, zamedzenie ruderealizácie, likvidácia invázných druhov drevín, likvidácia lokálnych skládok odpadu.

MBc 9 Šurianske slaniská

Rozloha: 101,81 ha

P. prir. veget. Dubové xerotermofilné lesy ponticko-panónske (*Aceri - Quercion*), Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*),

Charakteristika Biocentrum sa nachádza v západnej časti katastrálneho územia Šurany ako enkláva trávo-bylinných porastov, malých plôch lesných porastov (*Populus x euroamericana*, *Quercus sp.*, *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus angustifolia* a *Robinia pseudoacacia*) a vodných tokov v krajine s veľkoblokovou ornou pôdou.

Stres. faktory nevhodná drevinná skladba, výskyt agátu bieleho (*Robinia pseudoacacia*), pestovanie monokultúr, intenzívne poľnohospodárstvo, výskyt invázných druhov,

Opatrenia: postupná obnova druhového zloženia lesných porastov ako aj nelesnej drevinnej vegetácie, ekologizovať hospodárenie v lesoch, údržba a revitalizácia brehových porastov Dalinského potoka, kosenie trávo-bylinných porastov, odstraňovanie odumretej biomasy, likvidácia invázných druhov.

MBc 10 Agátový lesík

Rozloha: 5,67 ha

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum sa nachádza v severozápadnom výbežku katastrálneho územia Šurany a tvorí ho plocha šľachtených topoľov (*Populus x euroamericana*) na zamokrenej pôde.

Stres. faktory nevhodná drevinná skladba, pestovanie monokultúr, intenzívne poľnohospodárstvo, výskyt nepôvodných druhov,

Opatrenia: postupná obnova pôvodného druhového zloženia drevín, ekologizovať hospodárenie v lesoch.

MBc 11 Kopec

<i>Rozloha:</i>	9,74 ha
<i>P. prir. veget.</i>	Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri-Quercion</i>),
<i>Charakteristika</i>	Biocentrum sa nachádza v západnej časti katastrálneho územia Šurany a predstavuje ho miestna časť Kopec. V biocentre sa nachádza areál vyhradenej zelene s vysokým podielom vzrastlých stromov.
<i>Stres. faktory</i>	zastavané územie, neudržiavaná zeleň v areáli,
<i>Opatrenia:</i>	výsadba izolačnej zelene pri záhradách, pravidelná a odborná údržba verejnej a vyhradenej zelene, výsadba zelene pri kanáli a napojenie na líniový interakčný prvok, zamedzenie ruderalizácie, likvidácia invázných druhov.

MBc 12 Akomáň

<i>Rozloha:</i>	15,49 ha
<i>P. prir. veget.</i>	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biocentrum sa nachádza v severozápadnom výbežku katastrálneho územia Šurany a tvorí ho plocha šľachtených topoľov (<i>Populus x euroamericana</i>) na zamokrenej pôde.
<i>Stres. faktory</i>	nevhodná drevinná skladba, pestovanie monokultúr, intenzívne poľnohospodárstvo, výskyt nepôvodných druhov,
<i>Opatrenia:</i>	postupná obnova pôvodného druhového zloženia drevín, ekologizovať hospodárenie v lesoch.

MBc 13 Tlmač

<i>Rozloha:</i>	56,33 ha
<i>P. prir. veget.</i>	Dubovo-hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>), Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biocentrum sa nachádza v severozápadnej časti katastrálneho územia Šurany a je tvorené ovocnými sady a ornou pôdou. Ovocné sady nie sú v súčasnosti obhospodarované. Sady predstavujú významný ekostabilizačný prvok v poľnohospodársky využívannej krajine.
<i>Stres. faktory</i>	absencia nelesnej drevinnej a krovinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo, hydromelióracie,
<i>Opatrenia:</i>	výsadba líniových pásov nelesnej drevinnej vegetácie a založenie trávobylinných plôch.

Biokoridory

Biokoridor predstavuje priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločnstiev. V riešenom území bolo vymedzených 10 hydricko-terestrických biokoridorov, ktoré sú viazané na prirodzené ale aj umelé líniové prvky v krajine a prepájajú plošné prvky územného systému ekologickej stability.

MBk 1 Cesta I/64

<i>Dĺžka:</i>	6,48 km
<i>P. prir. veget.</i>	Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biokoridor predstavuje línia cesty I/64, ktorá vedie stredom katastrálneho územia v smere sever-juh a tvorí hlavnú os územia. Pozdĺž oboch strán cesty sa nachádza stromoradie, ktoré je miestami nespojité a niektoré jedince sú prestárle a poškodené.
<i>Stres. faktory:</i>	absencia nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie, cestná doprava, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	doplnenie stromoradia v chýbajúcich úsekoch vhodnými druhmi drevín.

MBk 2 Tlmač

<i>Dĺžka:</i>	2,43 km
<i>P. prir. veget.</i>	Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biokoridor sa nachádza v severnej časti riešeného územia na veľkoblokovej ornej pôde v trase regionálneho biokoridoru. Biokoridor spája MBc 13 Tlmač a RBk Tvrdošovce - Komjatice.
<i>Stres. faktory:</i>	absencia nelesnej drevinnej a krovinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	výsadba izolačného a hygienického pásu stromov a krov obojstranne popri poľnej ceste z pôvodných druhov drevín.
MBk 3 Cesta II/580	
<i>Dĺžka:</i>	4,74
<i>P. prir. veget.</i>	Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>), Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biokoridor vedie v trase cesty II/580 smer Palárikovo. Na oboch stranách cesty sa nachádza trávnatý pás, miestami so vzrastlými jedincami.
<i>Stres. faktory:</i>	absencia nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie, cestná doprava, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	výsadba izolačného a hygienického pásu stromov a krov obojstranne popri poľnej ceste z pôvodných druhov drevín.
MBk 4 Dalinský potok	
<i>Dĺžka:</i>	3,04 km
<i>P. prir. veget.</i>	Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>), Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biokoridor tvorí Dalinský potok s brehovými porastami, ktorý spája MBc 9 Šurianske slaniská a MBc 12 Akomán a pokračuje ďalej v katastrálnom území Tvrdošovce.
<i>Stres. faktory:</i>	absencia nelesnej drevinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	údržba brehových porastov, v častiach kde absentuje vegetácia doplnenie brehových porastov z pôvodných druhov drevín.
MBk 5 Prítok Dalinského potoka	
<i>Dĺžka:</i>	1,56 km
<i>P. prir. veget.</i>	Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>), Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biokoridor tvorí prítok Dalinského potoka s brehovými porastami, ktorý spája MBk 4 Dalinský potok s MBc 10 Agátový lesík a MBc 11 Kopec.
<i>Stres. faktory:</i>	intenzívne poľnohospodárstvo,
<i>Opatrenia</i>	údržba brehových porastov.
MBk 6 Nový dvor	
<i>Dĺžka:</i>	7,14 km
<i>P. prir. veget.</i>	Dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske (<i>Aceri - Quercion</i>)
<i>Charakteristika</i>	Biokoridor tvorí poľná cesta s obojstranne vyvinutými porastami nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie. Biokoridor spája RBk Malá Nitra s MBc 11 Kopec, MBk 5 Prítok Dalinského potoka a MBk 3 Cesta II/580. Miestami absentuje vegetácia a je potrebné jej doplnenie.
<i>Stres. faktory:</i>	intenzívne poľnohospodárstvo, absencia vegetácie v častiach biokoridoru, výskyt agátu bieleho (<i>Robinia pseudoacacia</i>), ruderalizácia,

Opatrenia doplnenie vegetácie podľa pôvodných druhov drevín, agáty vo východnej časti postupne nahradiť pôvodnými druhmi drevín, zamedzenie ruderealizácie.

MBk 7 Rameno Nitry

Dĺžka: 0,76 km

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biokoridor tvorí staré rameno rieky Nitra s dobre vyvinutými porastami, ktoré pokračuje v katastrálnom území obce Bánov. Biokoridor prepája prvky územného systému ekologickej stability k. ú. Bánov s MBc 7 Pod sútokom Nitry a Malej Nitry a RBk Malá Nitra.

Stres. faktory: intenzívne poľnohospodárstvo,

Opatrenia údržba a revitalizácia brehových porastov, vytvorenie ekotonového pásma, nemeňte hydrologický režim územia.

MBk 8 Lúky

Dĺžka: 1,92 km

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biokoridor sa nachádza v juhovýchodnej časti katastrálneho územia Nitrianskeho Hrádku a spája NRBk Nitra a MBc 6 Hrubé lúky. Biokoridor predstavuje nespojitá vegetácia pri poľnej ceste, ktorá pokračuje do katastrálneho územia Dolný Oháj.

Stres. faktory: absencia líniovej sprievodnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo, ruderalizácia,

Opatrenia výsadba líniovej vegetácie popri poľnej ceste z pôvodných druhov drevín.

MBk 9 Prítok Nitry

Dĺžka: 1,97 km

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biokoridor sa nachádza v severnom výbežku katastrálneho územia Šurany a je tvorený zregulovaným prítokom rieky Nitra a spája NRBk Nitra a RBc Veľký les. Na pravej strane toku sú dobre vyvinuté brehovité porasty.

Stres. faktory: intenzívne poľnohospodárstvo,

Opatrenia údržba a revitalizácia brehových porastov.

MBk 10 Nový kanál

Dĺžka: 1,56 km

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biokoridor sa nachádza v severnom výbežku katastrálneho územia Šurany a predstavuje ho lúka Nového kanála a jeho brehovité porasty. Biokoridor pokračuje do katastrálneho územia Lipová, kde sa napája na Regionálny biokoridor Malá Nitra.

Stres. faktory: absencia brehových porastov, intenzívne poľnohospodárstvo,

Opatrenia podsadiť brehovité porasty na chýbajúcich miestach ekologicky vhodnými druhmi drevín a obhospodarovať ako stredný les, stavidlo na napúšťanie kanálového systému Veľkého lesa udržiavať vo funkčnom stave.

Prírodné zdroje

Ochrana vodných zdrojov

Citlivé oblasti

V zmysle § 33 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú stanovené citlivé oblasti, ktoré predstavujú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti, **je celé územie Slovenskej republiky je zaradené medzi citlivé oblasti.**

Zraniteľné oblasti

Podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú vyhlásené zraniteľné oblasti, ktoré tvoria poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sú vyhlásené prevažne v nižších polohách s poľnohospodárskou pôdou, kde je riziko ohrozenia vôd vyššou koncentráciou živín, predovšetkým dusičnanmi. V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti, **je riešené územie zaradené medzi zraniteľné oblasti.**

Chránená vodohospodárska oblasť

V zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sa vyhlasuje chránená vodohospodárska oblasť, ktorá predstavuje územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu povrchových a podzemných vôd. **Do riešeného územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť.**

Územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu

Vodárenský vodný tok predstavuje vodný tok alebo úsek vodného toku, ktorý sa využíva ako vodárenský zdroj alebo ako vodárenský zdroj na odber pitnej vody. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov **nie je v riešenom území evidovaný žiadny vodárenský vodný tok.**

Vodohospodársky významný vodný tok predstavujú vodné toky a ich ucelené úseky, ktoré sú využívané alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, alebo plnia inú funkciu (plavba, odber vody pre priemysel a poľnohospodárstvo, rekreácia, hraničný tok a iné). V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov sa v riešenom území nachádzajú **3 vodohospodársky významné toky Nitra, Malá Nitra a Žitava** o celkovej dĺžke 11,81 km.

Pásma hygienickej ochrany

Ochranné pásmo vodných zdrojov vydané rozhodnutím OÚŽP Nové Zámky č. ObÚŽP 1483/1994 – HL zo dňa 15.11.1994:

- PHO I. stupňa je totožné s hranicami parcely č. 3610 k.ú. Šurany, výmera 85 722 m²
- PHO II. stupňa (vnútorné) je ohraničené súčasným oplotením vodárenského areálu na parcelách č. 3610 a 3607 k.ú. Šurany – rozloha 87 969 m².

Minerálne pramene

V riešenom území nie je evidovaný žiadny minerálny prameň.

Ochrana pôdných zdrojov

Bonita pôdy

Od 1. apríla 2013 platí novela č. 57/2013 Z. z. zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Podľa § 12 ods. 1 uvedeného zákona „*Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy zabezpečí ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedenú v osobitnom predpise*“. Osobitným predpisom je nariadenie Vlády SR č. 58/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje základná sadzba odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, výška odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu.

Podľa nariadenia Vlády SR č. 58/2013 Z. z. je v katastrálnych územiach Šurany, Nitriansky Hrádok a Kostolný Sek vyčlenených 8 pôdných jednotiek, ktoré sú zaradené medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad pôdných jednotiek zaradených medzi najkvalitnejšie pôdy podľa katastrálnych území.

Tab. 61 Prehľad najkvalitnejšej pôdy v k. ú. Šurany, Nitriansky Hrádok a Kostolný Sek

Katastrálne územie	BPEJ
Šurany	0017002, 0017005, 0019002, 0019005, 0020003, 0022002, 0036002, 0037002
Nitriansky Hrádok	0017002, 0019002, 0020003
Kostolný Sek	0017002

Zdroj: VÚPOP, 2015

Ochrana lesných zdrojov

V rámci katastrálnych území Šurany a Nitriansky Hrádok predstavujú hospodárske lesy 171,22 ha (84,15 %) a ochranné lesy 32,24 ha (15,85 %). Lesy osobitného určenia, ktoré sa v území vyskytovali boli prekategORIZOVANÉ do kategórie hospodárske lesy. V rámci ochranných lesov sú lesy zaradené do skupiny lesov na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, ako sú sutiny, strže, strmé svahy so súvislou vystupujúcou materskou horninou, nespevnené štrkové nánosy a rašeliniská, mokrade a inundačné územia vodných tokov. V katastrálnom území Kostolný Sek sa lesné porasty nenachádzajú.

Tabuľka 62 Prehľad kategórií lesov v katastrálnych územiach mesta Šurany (stav k 04/2015)

Kategória lesov/Katastrálne územie	Hospodárske lesy „H“		Ochranné lesy „O“		Lesy osobitného určenia „U“		Spolu:
	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	
Šurany	166,38	97,17	32,24	100,00	-	-	198,62
Nitriansky Hrádok	4,84	100,00	-	-	-	-	4,84
Kostolný Sek	-	-	-	-	-	-	-
Spolu:	171,22		32,24	-	-	-	203,46

Zdroj: Národné lesnícke centrum, 2015

Ochrana nerastných zdrojov

V riešenom území sú evidované nasledovné ložiská nevyhradených nerastov:

- 4648 Šurany - štrkopiesky a piesky - Greendwell s.r.o.,
- 4098 Kostolný Sek - Šurany - štrkopiesky a piesky - ŠGÚDŠ Bratislava,
- 4099 Nitriansky Hrádok - štrkopiesky a piesky - ŠGÚDŠ Bratislava,
- 4392 Ondrochov - Šurany - štrkopiesky a piesky - Ríči Jozef FORSGAS.

Sídelná zeleň

Zeleň patrí k základným zložkám, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre život obyvateľstva v sídle a napomáha členiť sídelnú štruktúru. Zeleň je spojovacím a jednotiacim elementom všetkých funkčných plôch, zariadení a vybavenosti obce. Najvýznamnejšími verejnými plochami zelene v samotnom sídle sú: parkovo upravené plochy na Námestí hrdinov, park pri poliklinike a mnohé ďalšie menšie plochy v celom zastavanom území obce. Tieto plochy čiastočne spájajú stromoradia predovšetkým na ulici Milana Rastislava Štefánika, Jesenského ulici a Komenského ulici. Významné plochy hodnotnej upravenej zelene sú súčasťou areálov. Ide o plochy, ktoré sú obmedzene prístupné, ale ich zeleň predstavuje významný prvok sídla a preto ich nemožno nespomenúť. Významný prírodný prvok v urbanizovanom území predstavujú vodné plochy s príľahlými brehovými porastami a zatravnenými plochami (štrkovisko Tona, štrkovisko v UO 16 Pri jazere, rybník Mederčina v Nitrianskom Hrádku). Pri hodnotení sídelnej zelene sme vychádzali z dostupných materiálov ako aj nami vykonaných terénnych prieskumov. Pri popise jednotlivých kategórií sídelnej zelene sme sa pridržali členenia podľa jej prístupnosti, prípadne funkčného využitia.

2.11.1.1 Verejné priestranstvá -parky a menšie parkové plochy

Parková plocha pri pamätníku padlým v 2. svetovej vojne a príľahlé plochy zelene

Charakteristika: Centrálna plocha zelene s funkciou tranzitného pohybu medzi obytnými blokmi a obchodnými centrami. Parková plocha pri pamätníku padlým v II. Svetovej vojne má pravidelnú dispozíciu, v priestore dominuje pamätník so štvorcovou nástupnou plochou a lavičkami. Zeleň v okolí pamätníka tvorí rozsiahla trávnatá plocha s rozptýlenou výsadbou listnatých a ihličnatých stromov. Samotný pamätník je lemovaný strihaným živým plotom z vtáčieho zobu.

Druhovú zloženie: javor mliečny (*Acer platanoides*), javor poľný (*Acer campestre*) a ihličnaté stromy a kry tuja východná (*Thuja occidentalis*), borievka rozprestretá (*Juniperus horizontalis*), vtáči zob vajcovitolistý (*Ligustrum ovalifolium*)

Návrh: Návrh spočíva v napojení na sídliskové plochy zelene, možnosť vytvorenia centrálného parku t. z. dominantnej plochy zelene v území s optickou a izolačnou funkciou v kontexte na frekventovanú Nitriansku ulicu. Nová výsadba stromoradií pri pešej komunikácii vedúcej k pamätníku a pri pešej komunikácii smerujúcej k obytným blokom na Mlynskej ulici, návrh vytvorenia lúčovitých líniových prvkov zelene s prepojením na sídliskovú zeleň. Podporiť funkciu plochy ako jadra systému zelene s cieľom trvalej udržateľnosti zelene v zastavanom území. Vertikálna zeleň ako optická clona zakrývajúca autobusové prístrešky zo strany pamätníka.

Parková plocha pri poliklinike

Charakteristika: Malá parková plocha s pôdorysom nepravidelného obdĺžnika so stredovým pohľadovým prvkom- fontánou a lavičkami. Sadová úprava má prírodne krajinársky charakter, opticky a izolačne je od frekventovanej komunikácie Slovenského národného povstania oddelená nízkym strihaným živým plotom.

Druhovú zloženie: platan javorolistý (*Platanus x acerifolia*), javor mliečny (*Acer platanoides*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), smrek pichľavý (*Picea pungens*)

Návrh: Oživenie parku kvetinovými záhonmi a dosadbou vyššej krovitej kvitnúcej zelene s funkciou optickou a izolačnou v kontexte na frekventovanú ulicu Slovenského národného povstania.

Park na Námestí hrdinov

Charakteristika: Parková plocha tvorí jadro systému zelene v území, na ktoré nadväzuje líniová uličná zeleň. Zeleň tvoria vzrastlé ihličnaté a listnaté stromy. Plochu dopĺňajú letničkové a ružové záhony. V priestore chýbajú kvitnúce listnaté stromy a kry vytvárajúce farebný kontrast k ihličnatým drevinám.

Druhovú zloženie: tuja západná (*Thuja occidentalis*), tis obyčajný (*Taxus baccata*)

Návrh: Doplniť parkovú plochu o kvitnúce listnaté kry (magnólie, sakury) a ponechať tradíciu letničkových a ružových záhonov. Opticky zakryť nevzhľadnú tehlovú stavbu nachádzajúcu sa v strede

parkovej plochy. Plochu revitalizovať na fungujúci verejný priestor s možnosťou krátkodobej rekreácie pre široké spektrum užívateľov (dobudovanie altánku).

Parková plocha pri Hrádckej Venuši

Charakteristika: Rozsiahla trávnatá plocha s malou parkovou úpravou v ideovom prevedení archeologických vykopávok (kamenné prvky so sochou Venuše). Brezy vysadené za sochou tvoria pohľadovú kulisu.

Druhovité zloženie: breza previsnutá (*Betula pendula*)

Návrh: Voľnú trávnatú plochu v okolí Hrádckej Venuše navrhujeme riešiť jednoduchou výsadbou stromoradia po obvodu parku a veľkou kvetinovou lúkou v strede plochy. Priestor dotvoriť drobnou architektúrou (lavičkami, informačnými tabuľami o Venuši).

Centrálna parková plocha v Nitrianskom Hrádku

Charakteristika: Rozsiahla plocha zelene v centre územia s výsadbou listnatých stromov po obvodu. Zo strany Topoľovej ulice sa nachádza zatravnená vyvýšenina so sochou pastiera.

Druhovité zloženie: breza previsnutá (*Betula pendula*), orech kráľovský (*Juglans regia*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*)

Návrh: Návrh centrálného parku, ktorý esteticky dotvorí priestor v strede Nitrianskeho hrádka. Podpora funkcie plochy ako jadra systému zelene s prepojením na NKP Zámeček. Parkovú úpravu by bolo možné doplniť informačnými tabuľami o histórii územia.

Parková plocha pri vodnom zdroji (návrh)

Charakteristika: V súčasnosti územie tvorí poľnohospodárska pôda.

Návrh: Návrh parkovej plochy slúžiacej obyvateľom aj návštevníkom mesta. Plocha zelene vytvorí prirodzenú ochrannú zónu medzi obytnou zónou a vodným zdrojom.

Parková plocha na ulici Žofie Bosniakovej (návrh)

Charakteristika: V súčasnosti nevyužívaná trávnatá plocha s listnatými stromami vysadenými pri plote. Plocha je oplotená.

Návrh: Návrh oddychovo rekreačného parku v nadväznosti na plochu športu.

Oddychovo rekreačná zóna pri rybníkoch v UO 18 Balát (návrh)

Charakteristika: V súčasnosti územie tvorí rozsiahla plocha prírodného charakteru (lúčne porasty a nelesná drevinná vegetácia) a 2 rybníky.

Návrh: Návrh rekreácie v prírodnom prostredí s náväznosťou na obytnú zónu navrhovanú v severnej časti územia a ako aj jazdecký areál s ním súvisiace rozvojové plochy.

2.11.1.2 Zeleň obytných súborov

Sídľisková zeleň

Charakteristika: Zeleň tvoria rozsiahle trávnaté plochy umiestnené v priestore medzi panelovými blokmi, s rozptýlenou výsadbou listnatých a ihličnatých stromov doplnené o krovité skupiny. Nedostatočne zastúpené voľno časové aktivity a detské ihriská.

Druhovité zloženie: rôzne druhy listnatých a ihličnatých stromov a krov

Návrh: Revitalizácia sídliskových plôch zelene s cieľom podporiť nové modernejšie rekreačné využitie pre obyvateľov. Podpora humanizácie sídliskových priestorov, priestor vnímať ako spoločenské priestory pre tvorbu a udržiavanie medziľudských kontaktov. Existujúce plochy sídliskovej zelene doplniť v medziblokových priestoroch o nové dlhoveké kostrové stromy s cieľom zvýšiť stabilitu plôch zelene v území.

Zeleň IBV a predzáhradky

Charakteristika: Tieto plochy tvorí zeleň záhrad a zeleň v predzáhradkách. Nachádzajú sa tu výsadby rôznych domácich a cudzokrajných druhov rôznych tvarov i foriem.

Druhovú zloženie: rôzne druhy listnatých a ihličnatých stromov a krov

Návrh: Pravidelná údržba zelene.

2.11.1.3 Zeleň občianskej vybavenosti

Cirkevná základná škola Žofie Bosniakovej Nám. Hrdinov 6

Charakteristika: Vegetačné plochy pred hlavným vchodom do školskej budovy majú prírodné krajinársky charakter. Výsadbou tvorí skupina vzrastlých líp, dva ihličnaté stromy a nízke kry. Plochu dotvára socha barónky Žofie Bosniakovej.

Druhovú zloženie: lipa malolistá (*Tilia cordata*), smrek pichľavý (*Picea pungens*)

Návrh: Dosadiť zeleň po obvode areálu školy vo forme stredne vysokej krovitej zelene s cieľom vytvorenia oddychového priestoru izolovaného od blízkej komunikácie na Komenského ulici.

Obchodná akadémia, Nám. Hrdinov 7

Charakteristika: Vstupný vegetačný parter pred budovou má pravidelnú dispozíciu s centrálnym pohľadovým prvkom- sochou M.R. Štefánika. Plocha má pravidelné geometrické usporiadania. Vychádza z historických súvislostí, keď plochy zelene patrili k otvorenému námestiu pred farským kostolom. Jedna z líp bola v roku 1938 vysadená ako pamätný strom na pamiatku 20. výročia ČSR.

Druhovú zloženie: lipa malolistá (*Tilia cordata*), breza previsnutá (*Betula pendula*), smrek pichľavý (*Picea pungens*), smrek obyčajný (*Picea abies*), záhony ruží (*Rosa sp.*)

Návrh: Po obvode areálu vysadiť vyššiu krovitú zeleň s funkciou izolačnou a optickou.

Zeleň obchodných a nákupných centier

Zeleň pre obchodnými domami Lidl a Tesco (Nitrianska voľba)

Charakteristika: Plochy zelene tvoria menšie zatravnené ostrovčeky s výsadbami kríkov. Absencia vzrastlej zelene.

Návrh: Zeleň riešiť formou mobilnej zelene alebo výsadbou stromoradií.

2.11.1.4 Špeciálna zeleň - cintoríny, urnové háje, zeleň cirkevných areálov, kostolov, božie muky, kaplnky, kláštory a pietne miesta

Cintorín Balát

Charakteristika: V areáli sa nachádzajú výsadby vzrastlých listnatých a ihličnatých stromov voľné rozptýlené po areáli. Najhodnotnejšie stromy sú vysadené po stranách hlavnej pešej promenády vedenej stredom cintorína. Výsadba vo forme stĺpovitých tují nezabezpečuje optickú a izolačnú bariéru po obvode cintorína.

Druhovú zloženie: breza previsnutá (*Betula pnedula*), javor mliečny (*Acer platanoides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*)

Návrh: Doplniť zeleň po obvode cintorína vo forme listnatých stromov.

Cintorín Nitriansky Hrádok a kostol sv. Martina

Charakteristika: Priestoru dominujú vzrastlé ihličnaté stromy a stálozelené kry.

Druhovú zloženie: tis obyčajný (*Taxus baccata*), smrek obyčajný (*Picea abies*), krušpán vŕdz zelený (*Buxus sempervirens*)

Návrh: Doplniť zeleň po obvode cintorína vo forme listnatých stromov.

Nový cintorín Kostolný Sek

Charakteristika: Výsadba je riešená formou ihličnatých tují s výsadbou briez v okolí domu smútku

Druhovú zloženie: tuja (*Thuja sp.*), breza previsnutá (*Betula pendula*)

Návrh: Výsadba listnatých drevín po obvode cintorína s izolačnou a optickou funkciou.

Starý cintorín Kostolný Sek

Charakteristika: V priestore cintorína prevládajú výsadby ihličnatých stromov - tují a smrekov. *tuja orientalis* – *Thuja východná*, smrek obyčajný – *Picea abies*

Druhovú zloženie: tuja (*Thuja sp.*), smrek obyčajný (*Picea abies*)

Návrh: Výsadba listnatých drevín po obvode cintorína s izolačnou a optickou funkciou.

Starý židovský cintorín (Cintorínska ulica)

Charakteristika: V areáli starého cintorína sa nachádza prirodzená a synantropná vegetácia v štádiu sukcesie.

Návrh: Sadové úpravy riešiť ako pietne miesto. Nové výsadby zelene by mali mať prírode blízky charakter - kvetinové lúky v kombinácii s domácimi druhmi stromov a krov.

Starý cintorín Šurany Cintorínska ulica (návrh)

Charakteristika: Plochu zelene bývalého cintorína predstavuje neudržiavaná plocha s prirodzenou a synantropnou vegetáciou v štádiu sukcesie. Po obvode sa nachádzajú vzrastlé stromy s funkciou líniového prvku zelene. V strede plochy sa nachádzajú zvyšky náhrobných kameňov.

Druhovú zloženie: agát biely (*Robinia pseudoacacia*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*)

Návrh: Funkčným a estetickým dotvorením plochy vytvoriť kompaktnú parkovú plochu zelene s odkazom na bývalé pietne miesto. Prepojiť plochu líniovými vegetačnými prvkami s ostatnými plochami zelene, tak aby sa vytvoril funkčný systém zelene v meste.

Malá parková plocha pred farským kostolom sv. Štefana prvomučeníka

Charakteristika: Malá parkovo upravená plocha zelene s prevládajúcou výsadbou krovitých ihličnatých drevín doplnená o sochu Márie Kokošovej.

Návrh: Podporiť reprezentačnú funkciu zelene pri kostole, formou výmeny súčasnej druhovej skladby ihličnatých drevín za ruže a trvalky.

Mariánsky morový stĺp so sochou Immaculaty

Charakteristika: Malá trávnatá plocha s kruhovým pôdorysom, v ktorej dominuje mariánsky stĺp s výsadbou ihličnanov - tují (*Thuja sp.*).

Návrh: Dotvorenie okolia výsadbou ruží (*Rosa sp.*)

Plocha zelene pri kostole Božieho Milosrdenstva (Kostolný Sek)

Charakteristika: Parkovo upravená plocha pred kostolom s krížovou cestou imitovanou sklenenými vitrážami na stojanoch.

Návrh: Dotvorenie vstupnej časti pred kostolom kvetinovými lúkami a trvalkovými záhonmi.

Kaplnka nepoškvrnenej Panny Márie

Charakteristika: Kaplnka umiestnená vo voľnej krajine JZ od štrkoviska Tona.

Návrh: Návrh stromoradia vedúceho ku kaplnke.

Kaplnka Lurdskej Panny Márie

Charakteristika: Kaplnka umiestnená pri hlavnej komunikácii v blízkosti sochy Hrádockej Venuše.

Návrh: Dotvorenie okolia kaplnky výsadbou ruží.

2.11.1.5 Zeleň výrobných a priemyselných areálov, izolačná zeleň

V rámci novo navrhovaných areálov výroby a skladovania sú navrhnuté plochy izolačnej zelene, ktorá bude plniť funkciu izolačnú, hygienickú aj estetickú.

2.11.1.6 Uličná zeleň a stromoradia

Stromoradie na ulici M. R. Štefánika

Charakteristika: Výsadby alejových stromov v chodníkoch ako súčasť pešej zóny. V stredovom deliacom páse sa nachádza nespojitý strihaný živý plot tavelníka.

Druhovú zloženie: čerešňa pílkatá (*Prunus serrulata* 'Kanzan'), lipa malolistá (*Tilia cordata*), tavelník van Houteho (*Spiraea Van Houtteii*)

Návrh: Dosadiť *Prunus serrulata* 'Kanzan' - podporiť tak tradíciu výsadby týchto stromov v území

Stromoradie na Jesenského ulici

Charakteristika: Najhodnotnejšie stromoradie v riešenom území. Stromy sú vysadené v postranných zelených deliacich pásoch pri rodinných domoch. Ako podrast sú pod stromami vysadené krovité skupiny tavelníka. Stromoradie prepája významné plochy zelene (Nám. hrdinov) s regionálnym biokoridorom Malá Nitra.

Druhovú zloženie: lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre* 'Globosa'), tavelník van Houteho (*Spiraea Van Houtteii*)

Návrh: Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru, ošetrovanie stávajúcich drevín

Stromoradie na Námestí hrdinov

Charakteristika: Predstavuje hlavné kompozičné líniové prvky v centre mesta prepojené na parkové plochy pred farským kostolom sv. Štefana prvomučeníka a mestským úradom.

Druhovú zloženie: lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor mliečny (*Acer platanoides*), čerešňa pílkatá (*Prunus serrulata* 'Kanzan')

Návrh: Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru, ošetrovanie stávajúcich drevín

Stromoradie na Komenského ulici

Charakteristika: Obojstranné zelené zatravnené pásy so vzrastlými stromami po oboch stranách komunikácie. Stromoradie prepája významné plochy zelene (Nám. hrdinov) s Nitrianskou ulicou (absencia zelene).

Druhovú zloženie: javor mliečny (*Acer platanoides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), čerešňa pílkatá (*Prunus serrulata* 'Kanzan'), breza previsnutá (*Betula pendula*), tuja západná (*Thuja occidentalis* 'Smaragd'), tuja východná (*Thuja orientalis*)

Návrh: V uličnom priestore podporiť výsadbu dlhovekých listnatých stromov podporujúcich krajinný ráz a vyhnúť sa výsadbe tvarovaných ihličnatých drevín. Ošetrovanie stávajúcich drevín.

Stromoradie na Duklianskej ulici (návrh)

Charakteristika: Jednostranný trávnatý pás zelene charakteru uličnej predzáhradky s výsadbou ihličnatých a listnatých krov s pozostatkami starších solitérnych stromov. Navrhované stromoradie by malo prepojiť významné plochy zelene (centrum) s prírodnou prvkami (rybníky, jazdecký areál, rieka Malá Nitra).

Druhovú zloženie: tuja západná (*Thuja occidentalis* 'Smaragd'), breza previsnutá (*Betula pendula*), orech kráľovský (*Juglans regia*)

Návrh: Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru podporujúcich krajinný ráz a charakter vidieckeho prostredia. Ošetrovanie stávajúcich drevín.

Stromoradie na Hollého ulici (návrh)

Charakteristika: Široké trávnaté plochy zelene charakteru uličnej predzáhradky.

Druhovú zloženie: tuja západná (*Thuja occidentalis* 'Smaragd'), orech kráľovský (*Juglans regia*)

Návrh: Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru. Pokračovanie stromoradia smerom k jazdeckému areálu a napojenie na líniovú zeleň cesty do Nitrianskeho Hrádku.

Stromoradie na Hradnej ulici (návrh??)

Charakteristika: Trávnaté plochy zelene s rozptýlenou výsadbou ihličnatých stromov.

Druhové zloženie: borovica čierna (*Pinus nigra*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*)

Návrh: Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru. Stromoradie by malo plniť hygienickú, izolačnú a estetickú funkciu pri výrobnom areáli.

Stromoradie na ulici Slovenského národného povstania

Charakteristika: Líniový vegetačný prvok v území spájajúci centrálnu časť mesta s poliklinikou a nákupnými centrami.

Druhové zloženie: javor mliečny (*Acer platanoides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), kráľovský (*Juglans regia*), vtáčí zob vajcovitolistý (*Ligustrum ovalifolium*) v strihanej forme

Návrh: Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru. Ošetrovanie stávajúcich drevín

Stromoradie na Bernolákovej ulici

Charakteristika: Stromoradie je vysadené v blízkosti toku Malá Nitra a tvorí dominantný kompozičný prvok zelene v území, na ktorý sa napájajú ďalšie stromoradia (existujúce či navrhované). Obojstranné stromoradie za mostom tvoria katalpy.

Druhové zloženie: topoľ čierny (*Populus nigra* 'Pyramidalis'), katalpa bignóniovitá (*Catalpa bignonioides*)

Návrh: Sadovými úpravami v prírodne krajinárskom štýle vytvoriť oddychový rekreačný priestor vo forme nábrežnej promenády s prepojením na navrhovanú cyklotrasu pozdĺž Malej Nitry.

Súčasná stromoradia na Nitrianskej ulici

Charakteristika: Obojstranný úzky trávnatý pás zelene charakteru uličnej predzáhradky s výsadbou ihličnatých a listnatých krov s pozostatkami starších solitérnych stromov

Druhové zloženie: javor mliečny (*Acer platanoides*), breza previsnutá (*Betula pendula*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), vtáčí zob vajcovitolistý (*Ligustrum ovalifolium*) v strihanej forme

Návrh: V uličnom priestore podporiť výsadbu dlhovekých listnatých stromov podporujúcich krajinný ráz a vyhnúť sa výsadbe tvarovaných ihličnatých drevín. Ošetrovanie stávajúcich drevín.

Stromoradie na Nitrianskej ulici za nadjazdom (návrh)

Charakteristika: Trávnatá plocha zelene pred pamätníkom padlých v 2. svetovej vojne v náväznosti na uličnú zeleň Nitrianskej ulice.

Návrh: Návrh nových stromoradií s výsadbou stromov s malou korunou, rešpektovať svetlotechnické požiadavky okolitých domov. Prepojenie uličnej líniovej zelene s navrhovanou parkovou plochou pri Pamätníku padlých v 2. svetovej vojne. Nové stromoradia napojené na parkové a sídliskové plochy lemujúce pešiu trasu k pamätníku a chodník z Mlynskej ulice smerujúcej k obytným blokom.

Stromoradie na Novozámockej ulici (návrh)

Charakteristika: Obojstranný úzky trávnatý pás zelene charakteru uličnej predzáhradky s výsadbou ihličnatých a listnatých stromov a krov-

Návrh: Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru podporujúcich krajinný ráz a charakter vidieckeho prostredia. Prepojenie na stromoradie na ceste II/580. Ošetrovanie a pravidelná údržba existujúcich drevín.

Stromoradie na Cintorínskej ulici

Charakteristika: Obojstranné úzky trávnatý pás zelene charakteru uličnej predzáhradky s výsadbou ihličnatých a listnatých stromov a krov.

Druhové zloženie: tuja (*Thuja sp.*) v rôznych formách od vysokých stromov po zakrslé variety. Strihané živé ploty.

Návrh: Výsadba nových stromov s malou korunou, rešpektovať svetlotechnické požiadavky domov. Podporiť krajinný ráz a charakter vidieckeho prostredia. Pri navrhovanej parkovej ploche starého cintorína prepojiť líniovú zeleň s vegetačnými úpravami.

Stromoradie na Hviezdoslavovej ulici

Charakteristika: Obojstranné úzky trávnatý pás zelene charakteru uličnej predzáhradky s výsadbou ihličnatých a listnatých stromov a krov.

Druhové zloženie: tuja (*Thuja sp.*) v rôznych formách od vysokých stromov po zakrslé variety. Strihané živé ploty.

Návrh: Výsadba nových stromov s malou korunou v uličnom priestore Hviezdoslavovej ulice, rešpektovať svetlotechnické požiadavky domov. Nová výsadba stromoradií s izolačnou a optickou funkciou pri areáli cukrovaru.

Uličné stromoradia Kostolný sek

Charakteristika: Úzke uličné zelené pásy s prevládajúcou výsadbou ihličnanov.

Druhové zloženie: borovica (*Pinus sp.*), tuja (*Thuja sp.*) a ibišteľ sýrsky (*Hibiscus syriacus*)

Návrh: Podporiť krajinný ráz a charakter vidieckeho prostredia výsadbou kvitnúcich listnatých stromov s malou korunou. Návrh stromoradií predovšetkým na uliciach Na Vršku, Kostolná a Šurianska, tak aby vytvorili funkčný systém zelene s prepojením na okolitú krajinu.

Uličné stromoradia Nitriansky hrádok

Charakteristika: Úzke uličné zelené pásy s výsadbou listnatých, ihličnatých krov s minimálnym zastúpením listnatých stromov.

Návrh: Podporiť krajinný ráz a charakter vidieckeho prostredia výsadbou kvitnúcich listnatých stromov s malou korunou. Prepojenie nových uličných stromoradií na navrhované parkové plochy. Návrh stromoradií predovšetkým na uliciach Topoľová a Hlavná, tak aby vytvorili funkčný systém zelene s prepojením na okolitú krajinu.

Stromoradie Nový cintorín Kostolný Sek (návrh)

Charakteristika: Trávnatá plocha pri príjazdovej komunikácii vedúcej k cintorínu bez vegetácie.

Návrh: Návrh nového stromoradia lemujúceho príjazdovú cestu k cintorínu.

- Navrhovanou koncepciou zelene prepojiť urbanizované prostredie mesta Šurany s prírodným prostredím tokov Malá Nitra a Nitra, tak aby sa vytvoril funkčný prepojený systém zelene.

Zásady riešenia zelene v prírodnom a urbanizovanom prostredí riešeného územia:

- Revitalizovať existujúce plochy a línie sídelnej vegetácie, na navrhovaných plochách verejných priestranstiev a verejných komunikačných priestorov uplatniť rozmanité druhy verejnej zelene.
- Rešpektovať navrhované plochy parkovej zelene (UO 1 Kosotlný Sek, UO 10 Pri žel stanici, UO 13 Cukrovar a UO 18 Balát), podporiť plochy verejnej zelene tak aby pre obyvateľov aj návštevníkov vznikol polyfunkčný priestor pre krátkodobý pobyt a rekreáciu.
- Podpora humanizácie sídliskových priestorov (UO 7 Pri vodárni, UO 8 Šurany - sever, UO 9 Poliklinika a UO 11 Argentína), oživenie priestoru pre nové modernejšie využitie obyvateľov, podporení rekreačnej funkcie parkových plôch.
- Existujúce plochy zelene v medziblokových priestoroch doplniť o vysokú zeleň, vzrastlé stromy ošetriť, postupne realizovať zmenu štruktúry a druhového zloženia v prospech kostrových dlhodobo perspektívnych drevín vhodných do mestského prostredia.

- Rešpektovať najhodnotnejšie stromoradia na uliciach: Bernolákova (pozdĺž Malej Nitry), na Námestí hrdinov, M. R. Štefánika a Jesenského ulici.
- Výsadba nových alejových stromov dlhovekého charakteru v stromoradiach, kde čiastočne absentujú alebo ich stav je nevyhovujúci: Námestí hrdinov, M. R. Štefánika, Jesenského, Komenského, SNP, Nitrianska,
- V návrhu uplatniť aleje a stromoradia, výrazný kompozičný prvok v obraze krajiny a dôležitý prvok rekreačných trás (estetická funkcia a orientačná funkcia, poskytujú tieň), návrhom stromoradií a alejí (Hradná, Nitrianska, Novozámocká, Cintorínska, Hviezdoslavova) prepojiť urbanizované prostredie s prírodným prostredím pri tokoch Malá Nitra, Nitra a lesnom poraste Veľký les.
- Sprievodnú zeleň komunikácií riešiť vo forme líniových prvkov (stromoradií), v podobe jednostranných alebo obojstranných výsadiieb listnatých stromov s nízkym trávnikom v súlade s technickými obmedzeniami inžinierskych sietí, uprednostniť druhy odolné voči exhalátom a zasoľovaniu,
- Plochy zelene statickej dopravy (parkoviská) doplniť o vysokú zeleň, preferovať druhy ktoré svojimi kvetmi a plodmi nebudú znečisťovať cesty a parkovacie státa.
- Podporiť reprezentačnú funkciu zelene zelene pred objektami (pamätníky, stĺpy, kaplnky a pod.).
- V inundačnom území tokov Nitra a Malá Nitra rešpektovať a revitalizovať zachovalé plochy krajiny zelene, vrátane lúčnych porastov.
- Revitalizovať vodnú plochu vodných plôch (štrkovisko Tona, rybník Mederčina, rybník v UO 16 Pri jazere) vrátane brehových porastov a okolitej vegetácie ako významný krajinotvorný prvok s vodohospodárskou, rekreačnou a estetickou funkciou.
- Izolačnú zeleň riešiť po obvode areálov športu a rekreácie a v miestach, kde je potrebné odizolovať rušivé vplyvy cestnej a železničnej dopravy. Izolačnú zeleň navrhnuť ako vegetačný pás s hygienickou, pohľadovou, bezpečnostnou a estetickou funkciou (prachový filter, rozptyl hluku, zachytávanie snehu, priaznivé vplyvy na teplotu a vlhkosť vzduchu, vetrolam).
- Zabezpečiť v území pravidelnú a trvalú starostlivosť a údržbu zelene a ostatných prírodných prvkov s cieľom zabezpečiť čistotou, ochranu prírodných a kultúrnych hodnôt v území.
- Podporovať výsadbu izolačnej zelene popri areáloch výroby a poľnohospodárskej výroby, ktorá bude plniť aj hygienickú a estetickú funkciu.
- Asanovať zdevastované plochy zelene, nevyužívané plochy s rozptýleným odpadom, následne rekultivovať pre nové navrhnuté funkčné využitie.
- Likvidácia náletových a invázných druhov drevín,
- Dodržiavať a uplatňovať metodicky odporúčané štandardy plôch zelene podľa metodického príručky MŽP SR z r. 2002 – Štandardy minimálnej vybavenosti obcí, resp. aktualizácie (MDVRR SR rok 2010).

2.12 Ochrana kultúrneho dedičstva

Historický vývoj mesta a jeho častí

Prvá písomná zmienka o Šuranoch je dochovaná v listine uhorského kráľa Bélu II. z roku 1138, v ktorej sa uvádza ako Villa Suran. Tvorila súčasť panstva Šurianskeho hradu, ktorému patrili dobové obce Andód, oppidum Suran s mlynmi, Bánov, Nitriansky Hrádok, Veľký Sek, Kostolný Sek, Svätoplukovo, Tolmác, Sv. Jur pri Palárikove, Kerestúr, Slovenský Meder – Palárikovo a Čiky – pustatina pri Palárikove. Od konca 14. storočia vlastnili Šurany Stiborovci, ktorí získali svoje donácie od kráľa Žigmunda. Vznik

Šurianskeho hradu možno predpokladať v závere 14. storočia. Stiborovci tvorili súčasť poľskej šľachty. Rod vymrel po meči v roku 1434 a z rozhodnutia súdnej rady Šuriansky hrad a jeho majetky pripadli panovníkovi. V roku 1444 sa stal majiteľom Šurianskeho hradu Michal Országh, neskorší palatín Uhorska. V období po bitke pri Moháči vzrástol fortifikačný protiturecký význam Šurianskeho hradu, ktorý až do vzniku Nových Zámkov v roku 1545 sústreďoval predsunuté moravské a poľské vojsko vyslané do boja proti Turkom a bola mu zverená obrana južných hraníc v období, keď sídlo tureckého sandžaku tvoril Ostrihom. Šuriansky hrad plnil svoje obranné protiturecké poslanie aj po vzniku Nových Zámkov, keď ho vlastnil František Nyári ako kapitán hradu. V roku 1544 významne sa zapísal do dejín víťazstvom nad ostrihomskými Turkami za riekou Ipel' pri obci Salka. Od roku 1560 hrad vlastnil Krištof Országh, ktorému panovník Ferdinand I. daroval hrady Čachtice, Šurany, Smolenice, Topoľčany, atď. V rokoch 1556 a 1559 veľkú pozornosť venoval opevňovacím prácam aj na Šurianskom hrade Uhorský snem. Po obvode hradu vystavali palánkové opevnenia z hlíny, prútia a kolov. Hrad spolu so svojimi opevneniami mal tvar kosodlžníka so štyrmi nárožnými baštami. Šuriansky hrad a mestský ostrov obtekala rieka Nitra. V roku 1594 hrad odkúpil Štefan Ilešházi a v roku 1599 pustošili na okolí Šurian vojská veľkovezíra Ibrahim pašu. V roku 1613 vdova po palatínovi Štefanovi Ilešházim darovala Šuriansky hrad Tomášovi Bosniakovi. Bosniak pôsobil ako hajtmán vojsk Bocskayovho povstania - od roku 1605 velil Novým Zámkom a od roku 1607 až do roku 1629 Fiľakovskému hradu a opevňovacím prácam. Bosniak naďalej pôsobí ako šuriansky kapitán a v roku 1617 sa stal tekovským županom. V období bethlenovského povstania bol v Bethlenovom zajatí. V roku 1623 Bosniakov bratranec Mikuláš Esterházi zvíťazil pri Šuranoch v boji proti lúpežnej výprave pašu Ibrahima. V roku 1606 sa v Šuranoch narodila dcéra Tomáša Bosniaka Žofia. Na Šurianskom hrade sa venovala vdovám a sirotám. V roku 1629 sa vydala za Štefana Vešelényho a žila na hrade Strečno, resp. v Tepličke nad Váhom. Založila tzv. xenodochium ako útulok pre chudobných. Zomrela na hrade Strečno v období Rákocziho povstania v roku 1644. V roku 1997 začal proces jej blahorečenia.

Šuriansky hrad v rokoch 1663-84 okupovali Turci. Počas povstania Juraja Rákocziho II. v roku 1704 obsadili Šuriansky hrad kuruci grófa Mikuláša Bercsényiho. V roku 1709 sa hradu zmocnili cisárske vojská kapitána Wallisa, no vzápätí boli zo Šurian vytlačení. Z tohto obdobia sa dochoval pojem na Sihoti, keď na malej ploche šurianskeho ostrova sa tiesnili početné vojská kurucov. O rok neskôr, v roku 1710 dobyl Šuriansky hrad so zdecimovanou posádkou generál Siegbert Heister. Šuriansky hrad bol v roku 1725 v značnom rozsahu zbúraný. Zostal v torze až do roku 1867, v ktorom zničili pozostatok veže a bašty. Lomový a tehlový materiál bol rozobraný a použitý na vybudovanie obydľí. Do súčasného obdobia sa nedochovala žiadna časť Šurianskeho hradu, ktorého základy boli dokumentované výskumom v intraviláne obce v roku 1936.

Problematika historicity, stavebného vývinu a súčasného stavu je podrobne analyzovaná a dokumentovaná v publikácii autora Mgr. Miroslava Eliáša "Pamätný spis k dejinám Šurianskeho hradu /Šurany, Mestské kultúrne stredisko 2006/.

Prvý písomný záznam o obci Kostolný Sek sa dochoval v listine panovníka Ondreja II. z roku 1221, v ktorej sa uvádza obec „Zeg“. V katastri obce, na miestnom cintoríne bol objavený hlinený džbán s obsahom viac ako tri tisíc mincí štvrtednárov zo začiatku 15. storočia, z obdobia panovania kráľa Žigmunda I. Z významnejších zemepanských rodov majetky v obci vlastnili rody Poznanovcov a Turčaniovcov. V období ranného stredoveku, zásluhou ostrihomského arcibiskupa Lodoméria začal v 13. storočí v obci pôsobiť rád Pauliniánov.

Prvá písomná zmienka o obci Nitriansky Hrádok pochádza z roku 1431 a je súčasťou listiny majiteľa Šurianskeho hradu Stibora mladšieho, v ktorej sa uvádza ako Warad. Na území katastra tejto obce sa v lokalite Zámeček nachádza rozsiahle archeologické nálezisko o rozlohe 10-15 ha. Prvé vykopávky tu uskutočnil v roku 1925 akademik Jan Eisner, v ktorých pokračovali archeológovia Jaroslav Böhms, Vratislav Janák a Anton Točík. Ide o nálezisko lengyelovskej kultúry z obdobia mladšej doby kamennej /eneolit/ s keramickou industriou a votívnou soškou keramickej venuše – magna mater.

Samotné mesto Šurany v roku 1832 povýšil cisár František I. na kráľovské mesto s trhovým a jarmočným právom. V roku 1835 postavili v Šuranoch prvý valcový mlyn, v roku 1853 započala svoju činnosť manufaktúra na súkno a od roku 1854 pôsobil v Šuranoch cukrovar ako najstarší v Európe.

Dodávateľmi poľnohospodárskych plodín boli majitelia veľkopanských majerov v širokom okolí. Pre dovoz plodín si cukrovar vybudoval vlastnú sieť železníc tzv. cukrovarské železnice. Prvý vybudovaný úsek železnice viedol zo Šurian (vtedy Veľké Šurany) do dvora Kesov a bol otvorený v roku 1911. Hlavná trať s rozchodom 760 mm spájajúca šurianský cukrovar s okolím Trnovca nad Váhom spolu s niektorými odbočkami bola sprevádzkovaná v rokoch 1912-1917. Odbočka Rastislavice - Dolný Jatov v rokoch 1924-1925, do Branču bola úzka koľaj dovedená roku 1943. Posledné doplnenie siete prebehlo na začiatku 50. rokov v okolí obce Selice. Prevádzka postupne skracovanej dráhy bola zastavená po kampani v roku 1968. Trať cukrovar Šurany – stanica Trnovec nad Váhom merala asi 32 km. V súčasnosti je činnosť cukrovaru ukončená a súčasný urbanistický celok mesta je charakterizovaný záťažou rozsiahleho torza tohto výrobného komplexu.

Kultúrne pamiatky

Podklady Krajského pamiatkového úradu v Nitre, ktorý v zmysle ustanovenia § 11, ods. 2 písmeno c platného pamiatkového zákona poskytol mestu Šurany výpis z Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR, z hľadiska pamiatkárskych záujmov a priorít informujú, že ***v katastrálnom území mesta Šurany sa nachádza objekt, ktorý je pamiatkovo chránený v zmysle ustanovení pamiatkového zákona, a ktorý je ako národná kultúrna pamiatka v evidovaní Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR:***

- synagóga, popisné číslo 87, evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 10 801, z konca 19. storočia. Pôvodne funkčný objekt ortodoxnej židovskej synagógy z konca 19. a zo začiatku 20. storočia postavený v romantickom eklektickom štýle. V súčasnosti slúži ako sídlo Mestského kultúrneho strediska v Šuranoch, resp. na muzeálne, výstavné a koncertné účely. Pomerne dobre dochovaná významnejšia sakrálna architektúra židovskej komunity na Slovensku, ktorá tvorí jednu z dominant v centre mesta. V roku 2005 dokončili rekonštrukciu interiéru objektu. Typická sieňová kompozícia interiéru sakrálneho celku s balkónovou ochodzou poschodia. Priechelie výrazne členené plastickými lizénami a rímsami, s osovou a horizontálnou kompozíciou okien. Hlavné priečelie završuje tympanon s plastickou rímsou s oblúkom v zakončení, s kruhovým okenným výrezom v strede, resp. osadenom v plastickom ráme nad súborom plastických prípor – lizén. Predpokladá sa druhá etapa rekonštrukcie objektu, a to exteriéru stavby,
- archeologická lokalita Hradisko Zámeček evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 347/0 - Nitriansky Hrádok je náleziskom Nitrianskej venuše, prvá neolitická soška na Slovensku. Zámeček ležal na ostrove, ktorý ohraničovalo koryto rieky Nitra a priekopa. Minulosť Nitrianskeho Hrádku siaha do čias pred tisíckami rokov. Telly sú typické pre Blízky východ, ale vyskytujú sa aj v Grécku, Srbsku, Bulharsku, Maďarsku. Severná hranica tellov je na Slovensku. Slovenské telly sa od blízkovýchodných líšia menšou hrúbkou vrstiev. Najvýznamnejším z nich je Zámeček v Nitrianskom Hrádku. Pri výskume sa preskúmala šachta, ktorá obsiahla obdobie päťtisíc rokov- od neolitu až po novovek. Tell začal rásť v neolite okolo roku 3 000 p. n. l.. Roľníci tu s prestávkami žili asi 1 200 rokov. Vrcholnú éru svojho rozvoja zažil v staršej dobe bronzovej, približne v rokoch 1 650 -1 450 p.n.l.. O 1 300 rokov na ňom vyrástlo keltsko-dácke hradisko. Z tých čias pochádza jedinečný objav, kus ľavej ruky odlomený z bronzovej sochy nadživotnej veľkosti. Bývali tu ľudia v čase rímskej provincie, po nich Slovania a v 17. storočí protiturecká pevnosť. Opakované osídlenie ničilo predchádzajúce, čím sa ničili možnosti rekonštrukcie neolitickej pevnosti.

2.12.1.1 Ďalšie kultúrne pamiatky - pamätihodnosti miestneho významu - prehľad, opatrenia

Na území mesta, resp. mestských častí, sa však nachádzajú aj viaceré ďalšie pamiatkové objekty, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR a ktoré sa nesporne vyznačujú významnejšími historickými a kultúrnymi hodnotami. Prehľad najvýznamnejších pamiatkových

objektov uvádza relevantný umenovedný zdroj³⁴, ktorý uvádza tieto ďalšie pamiatky v meste Šurany, aktualizované na základe vlastnej analýzy:

- Rímsko-katolícky farský kostol sv. Štefana prvomučeníka, barokový, ktorý dal postaviť biskup Štefan Bosniak, z 2. polovice 17. storočia, prebudovaný v 20. storočí. Dvojvežová stavba s trojlodňovou dispozíciou interiéru, priečnou loďou /transept/, bočnými kaplnkami a polygonálnym uzáverom presbytéria. Z pôvodnej barokovej stavby zostalo iba dvojvežie a priečelia vstupnej časti stavby. V roku 1936 asanovali z bezpečnostných dôvodov chrámovú loď. Prestavaný objekt vysvätili v roku 1942. Maľby v interiéri kostola vytvoril akad. maliar Edmund Massányi. Nad hlavným oltárom freska s námetom umučenia sv. Štefana Na južnej strane hlavnej lode pri sakristii oltár z 19. storočia s plastikami anjelov z 2. polovice 18. storočia.
- Kúria, klasicistická, z roku 1820, jednopodlažná bloková stavba, dvojtrakt s arkádami na hlavnom priečelí,
- Mariánsky stĺp, barokový, zo začiatku 18. storočia, obnovený v roku 1924.
- Prícestné sochy – sv. Ján Nepomucký a sv. Florián, neskorobarokové ľudové práce zo začiatku 19. storočia,
- Kaštieľ, secesný, zo začiatku 20. storočia, situovaný na mieste niekdajšej klasicistickej dvojpodlažnej budovy,
- Rímsko-katolícky kostol Ružencovej panny Márie, nachádza sa v časti Kostolný Sek. Postavený v roku 1878 zo zvyškov veže nedochovaného niekdajšieho kláštora paulínianov,
- Rímsko-katolícky kostol sv. Martina, v časti Nitriansky Hrádok, pôvodná stavba z 18. storočia. V roku 1967 vystavaná nová veža kostola, v roku 2000 vykoná rozsiahla prestavba a rekonštrukčné práce,
- Rímsko-katolícky kostol Božského srdca Ježišovho, v časti Nový Svet, obnovený v rokoch 1987-89,
- Rímsko-katolícky kostol Božieho milosrdenstva, v časti Kostolný Sek, novopostavený v rokoch 1998-2000. Architektonicky netradične koncipovaný sakrálny objekt.
- Kaplnka Nepoškvrnenej panny Márie, v extraviláne Kostolného Seku, neďaleko rekreačného areálu Tona, postavená v 20-tych rokoch minulého storočia.
- Kaplnka Lurdskej panny Márie, v časti Nitriansky Hrádok, vystavaná v roku 1921 z vďačnosti za uzdravenie Károly Wittekom a manželkou Máriou, rodenou Czikovou.
- Kaplnka Sedembolestnej panny Márie, v časti Kopec, zriadená v roku 2004.
- Pomník Milana Rastislava Štefánika, pôvode dielo sochára Miroslava Moťošku, ktoré sa nedochovalo; pôvodný architektonický podstavec – dielo architekta Juraja Sládka s dedikačným a datačným nápisom z obdobia vzniku pomníka z roku 1934. Rekonštruovaná sochárska časť je dielom akad. sochára a reštaurátora Jozefa Pospíšila a odhalili ho v roku 1989. Pomník je situovaný v centre mesta, v areáli Obchodnej akadémie na Námestí hrdinov.
- Pamätník padlým v 2. svetovej vojne, odhalený v roku 1976, dielo kolektívu autorov – akad. sochár Š. Belohradský, Ing. arch. A. Chladecký a Ing. Sabó. Významná sochársko-architektonická realizácia pomníkového diela k téme 2. svetovej vojny a protifašistického odboja – kompozícia sochárskeho reliéfneho námetu a masívneho blokového architektonického objektu.
- Súbor sochárskych diel a pamätných tabúl určených do architektonického prostredia, k téme oslobodenia, obdobiu združstevňovania, resp. s motívami materstva, atď.; súčasť niekdajšej plánovanej komplexnej bytovej výstavby – diela významných slovenských výtvarných umelcov: J. Mazana, Radvana, J. Šipkovského, resp. českej sochárky V. Merhautovej, atď.
- Socha s názvom Hrádocká Venuša, monumentálne sochárske dielo akad. sochára J. Gubrica, odhalená v roku 1998 a umiestnená v parku v centre mestskej časti Nitriansky Hrádok. Rozmerné

³⁴ Súpis pamiatok na Slovensku vydaný vydavateľstvom Obzor v Bratislave v roku 1967, zv. III. str. 265

sochársko-architektonické dielo pripomínajúce význam archeologickej lokality a objavov v lokalite Zámeček v katastri niekdajšej obce Nitriansky Hrádok.

- Pamätná tabuľa Jozefovi Hudecovi, riaditeľovi niekdajšieho slovenského gymnázia, na budove Obchodnej akadémie v Šuranoch – reliéfne portrétno sochárske dielo akad. sochára a keramikára I. Vaneka z roku 1996, atď.

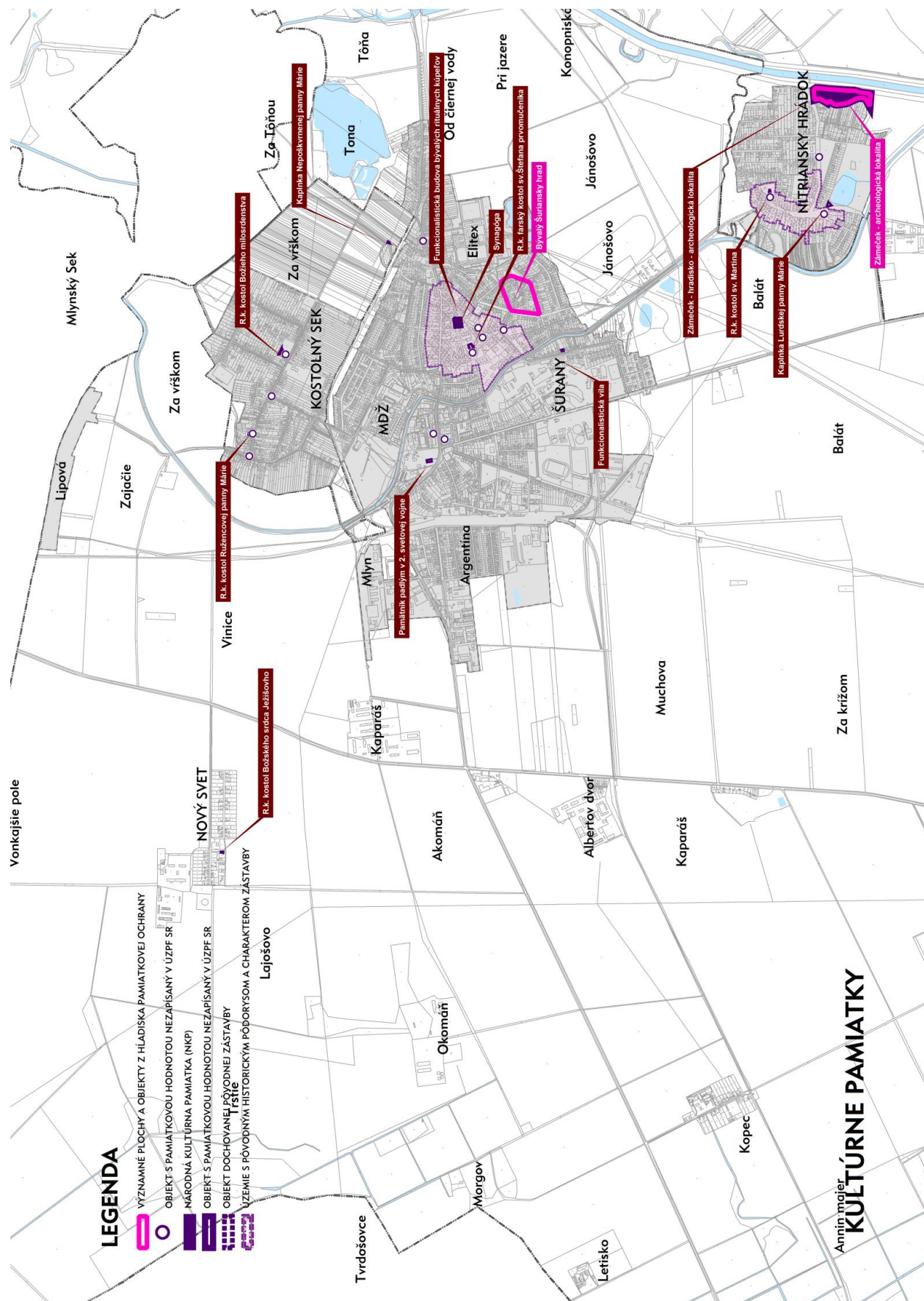
Do zoznamu pozoruhodností mesta nesporne patrí urbanistický celok s rozlohou 31 ha tvorený areálom cukrovaru, ktorý z hľadiska kultúrohistorických hodnôt si vyžaduje osobitný prieskum aj vo vzťahu na mesto a širšie zázemie.

Súbor pamätihodností, vo viacerých prípadoch nesporne absentuje v aktuálnom zozname pamiatkového fondu SR. ***Tieto pamiatky a pamätihodnosti je nesporne nutné rešpektovať a doceniť najmä z pamiatkárskoho hľadiska. Predovšetkým na úrovni mesta je však potrebné, aby došlo k vypracovaniu a schváleniu zoznamu pamätihodností miestneho významu, v zmysle pamiatkového zákona, ktorý odporúča uskutočniť evidenciu pamiatok miestneho významu na úrovni miest a obcí.***

Historický odkaz z obdobia Uhorska je pomerne odborne spracovaný z hľadiska genealógie významných šľachtických rodov, ale aj z hľadiska odkazu a podnetov stredovekých a protitureckých historických udalostí regiónu. Pozoruhodne je v miestnej muzeálnej praxi, ako aj v hnutiarskych aktivitách Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, spracovaný úsek a obdobie boja proti fašizmu, a to vrátane memoárových spomienkových aktivít. Rozvinutým je tiež historický výskum podporovaný odkazom a výsledkami práce M. Matunáka v 19. storočí, resp. v súčasnosti v historickej publicistike a odbornej spisbe L. Zrubca. Je vhodné pripomenúť osobnosti ako Alexander Markuš, resp. význam výtvarnej tvorby rodákov ako Štefan Bobota, atď.

Kultúrno-historický potenciál mesta Šurany kompletizujú symboly mesta – erb /znak/, vlajka a zástava, ako aj pečať mesta Šurany, ktoré obec používa v zmysle platného Štatútu mesta Šurany schváleného mestským zastupiteľstvom dňa 25. januára 2007. Návrhy symbolov mesta prerokovala Heraldická komisia Ministerstva vnútra SR v roku 1991, ktorá odporúčala zapísať erb mesta do Heraldického registra SR. Erb tvorí dvojité kríž s kratšími spodnými ramenami, ktorý je umiestnený na zelenom štíte zaoblenom v spodnej časti. K symbolu kríža je v spodnej časti štítu priradená strieborná šesťcípá hviezda a na ľavej strane je umiestnený mesiac privrátený k základni kríža. Erb je motivicky odvodený od niekdajšieho štátneho znaku Uhorského kráľovstva z obdobia 13. storočia. Erb je historicky spätý s dejinami Šurian.

Vlajku Šurian tvorí obdĺžnik s pomerom strán 2 : 3, ktorý je na konci klinovito vykrojený. Farebné obdĺžniky sú umiestnené striedavo v zelenej a bielej farbe. Zástava mesta záväzne stavia na kompozícii a výtvarných motívoch vlajky, pomer strán zástavy však nie je záväzne stanovený. Na rozdiel od vlajky, ktorá sa vztyčuje na stožiar, zástava je pevne spojená so žrdou alebo stožiarom alebo kratším priečnym rahnom /koruhva/. Pečať mesta Šurany je okrúhla, uprostred s mestským symbolom a kruhopisom „MESTO ŠURANY“. Osobitné postavenie medzi symbolmi mesta má štandarda primátora mesta. Je koncipovaná podobne ako zástava mesta, je však doplnená lemom vo farbách mesta.

2.13 Návrh verejného dopravného vybavenia

Charakteristika dopravnej polohy a širšie dopravné vzťahy

Riešené územie leží na území Nitrianskeho kraja v okrese Nové Zámky. Cez riešené územie prechádzajú z nadregionálneho a z regionálneho hľadiska významné komunikácie, ktorými sú :

- cesta prvej triedy I/64 (Komárno-Nové Zámky-Šurany-Nitra-Topoľčany-Partizánske-Prievidza-Rajecké Teplice-Žilina), ktorá tvorí severojužnú komunikačnú kostru Nitrianskeho kraja,
- cesta prvej triedy I/75 (Sládkovičovo – Galanta – Šaľa – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec), prechádza južným okrajom riešeného územia,
- cesta druhej triedy II/580 (križovatka s cestou I/75-križovatka s cestou I/64-Šurany-Podhájska-Kalná nad Hronom -križovatka s cestou I/76), ktorá prechádza cez riešené územie vo východozápadnom smere a spája okresy Nové Zámky a Levice.

Mesto Šurany leží medzi krajským mestom Nitra (dostupnosť po cestných komunikáciách 30 km, 43 minút) a okresným mestom Nové Zámky (dostupnosť po cestných komunikáciách 14 km, 17 minút). V roku 2008 bol spracovaný územný generel dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja[1], ktorý v súvislosti s riešením územím konštatuje nasledujúce :

- V súvislosti s hodnotením východiskového stavu zaťaženia cestnej siete konca roku 2007, bez rozšírenia, ale s postupným nárastom intenzity dopravy podľa prognóz SSC (zohľadnenie rastových koeficientov) - „Ďalší úsek s výrazne prekročenou kapacitou bude južný úsek cesty I. triedy I/64 zo Šurian po Komárno. Využitie cesty v tomto úseku sa bude pohybovať v rozmedzí od 100 do 107%, samotný prieťah cesty Novými Zámkami bude vyťaženy až na 141%. Možno teda konštatovať, že celá trasa cesty I/64 od hranice Trenčianskeho samosprávneho kraja, cez Topoľčany, Nitru, Šurany, Nové Zámky, Hurbanovo až po Komárno si vyžiada zlepšenie kvality a zvýšenie kapacity.“
- Odporúčania pre rozvoj cestnej siete – „I/64 – v celej dĺžke Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno ako štvorpruhová vedená v novom telese, resp. ako rýchlostná cesta v úseku Nitra – Nové Zámky – Komárno. „

Spomínaný generel v súlade s rozvojovou koncepciou Národnej diaľničnej spoločnosti počíta aj s vybudovaním rýchlostnej cesty R7 vo výhlade, ktorý je variantne riešený. Variant vedený na sever od Nových Zámkov prechádza čiastočne aj južným okrajom riešeného územia. Tento variant bol zapracovaný aj do územného generelu dopravy NSK. Prognózovaný nárast dopravy na ceste I/64 zatiaľ nebol potvrdený výsledkami Celoštátneho sčítania dopravy v roku 2010. Na riešenom území umiestnené sčítacie úseky 80470 a 80480 vykazovali pokles dopravného zaťaženia (viď tabuľka Vybrané úseky celoštátneho sčítania dopravy). V novembri 2012 na objednávku SSC, IVSC Bratislava bol spracovaný ZÁMER podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie na stavbu „Cesta I/64 Komárno – hranica – Nitra – Hlohovec – D1“. V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie bola vybratá zelená trasa nového vedenia cesty v profile C 11,5/80, ktorá na riešenom území bude vedená v novej trase oddelene od existujúceho koridoru cesty I/64. Križovatky s existujúcimi komunikáciami na území budú podľa dostupných informácií mimoúrovňové.

Riešené územie má dobré danosti aj z pohľadu obsluhy so železničnou dopravou. Územím prechádzajú železničné trate podobne ako cestné komunikácie v smere sever-juh a východ-západ. Konkrétne sa jedná o jednokoľajové trate číslo 130, 140 a 150 v smere Nitra (Prievidza), Nové Zámky (Komárno), Levice (Zvolen, Zlaté Moravce číslo trate 151) a Palárikovo (Bratislava). Železničná doprava je využívaná na prepravu osôb ako aj nákladov. Železničná trať číslo 130 (ČR-Kúty-Bratislava-Galanta-Nové Zámky-Štúrovo-MR, Palárikovo-Šurany) tvorí súčasť medzinárodnej železničnej siete - IV. pan-europského

dopravného koridoru. Trať číslo 150 má nadregionálny až celoštátny význam je súčasťou južného spojenia Bratislavy a Košíc. Železničné trate číslo 130 a 150 sú elektrifikované. V koncepte riešenia počítame s modernizáciou a elektrifikáciou trate č. 140.

Cez riešené územie nepreteká významnejší vodný tok, ktorý by umožňoval vodnú dopravu. Najbližší prístav k mestu Šurany sa nachádza v okresnom meste Šaľa na rieke Váh (lokálny význam) a najbližšie medzinárodné prístavy sa nachádzajú na rieke Dunaj v Komárne a v Bratislave.

Na riešenom území funguje športové letisko, ktoré je v správe Leteckého klubu Šurany Kopec. Toto letisko je lokálneho významu. Ďalšie športové letiská blízko riešeného územia sa nachádzajú v Nitre (Janíkovce) a v Nových Zámkoch. V Nitre sa uvažuje aj so zavedením medzinárodnej civilnej leteckej prevádzky čo predpokladá hlavne aerotaxi službu. Najbližšie medzinárodné letiská sa nachádzajú na území SR v Bratislave (dostupnosť po cestnej sieti 107 km, 1:37) a v Piešťanoch (dostupnosť po cestnej sieti 107 km, 1:21) a v zahraničí v Budapešti (dostupnosť po cestnej sieti 174 km, 2:20) a vo Viedni (dostupnosť po cestnej sieti 170 km, 2:01).

Hromadná doprava

Na území mesta Šurany sú prevádzkované dve spoje mestskej hromadnej dopravy, ktorých prevádzkovateľom je SAD Nové Zámky. Linka číslo 1 začína aj končí v mestskej časti Nitrianský Hrádok. Jedná sa o okružnú trasu spájajúcu mestské časti Nitriansky Hrádok, zariadenia občianskej a dopravnej vybavenosti v Šuranoch a Kostolný Sek. Druhá linka premáva medzi cintorínom a autobusovým stanovišťom. Vybrané spoje prechádzajú aj cez mestské časti Kopec a Nový Svet. Hustota a trasy liniek je stabilizovaná a podľa vyjadrenia pracovníkov SAD Nové Zámky v budúcnosti nie sú plánované významnejšie zmeny. Prímestská autobusová doprava na riešenom území je zabezpečená SAD Nové Zámky a cez Šurany prechádzajú a majú zastávku spoje, ktoré spájajú Nové Zámky s okolitými obcami a s Nitrou.

Významným prostriedkom hromadnej prepravy osôb na riešenom území je železničná doprava. Preprava osôb je zabezpečená na tratiach 130 (Bratislava - Štúrovo -Szob; Palárikovo - Šurany), 140 (Nové Zámky – Prievidza), 150 (Nové Zámky - Zvolen os.st.), 151 (Nové Zámky - Zlaté Moravce) a hustota spojov je vyše jeden spoj za hodinu.

Cestná doprava

Sčítanie dopravy

Komunikácie prvej, druhej a tretej triedy, ktoré prechádzajú cez správne územie obce spadajú do sčítacích úsekov, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke (zdroj Sčítanie dopravy 2005, 2010 www.ssc.sk).

Tabuľka 63 Vybrané výsledky celoštátneho sčítania dopravy v roku 2005 a 2010

Sčítací úsek	Číslo cesty	Ročné priemerné denné intenzity profilové (sk.voz./24 h)			
		Nákladné automobily a prívesy	Osobné a dodávkové automobily	Motocykle	Súčet všetkých vozidiel a prívesov
80470 (2005)	I/64	2102	7127	23	9252
80470 (2010)	I/64	1304	6445	15	7764
80480 (2005)	I/64	1152	4786	14	5952
80480 (2010)	I/64	972	4223	21	5216
81650 (2005)	II/580	345	1297	6	1648
81650 (2010)	II/580	538	1920	18	2476
81660 (2005)	II/580	707	4329	13	5049
81660 (2010)	II/580	980	5106	19	6105

Sčítací úsek	Číslo cesty	Ročné priemerné denné intenzity profilové (sk.voz./24 h)			
		Nákladné automobily a prívesy	Osobné a dodávkové automobily	Motocykle	Súčet všetkých vozidiel a prívesov
81661 (2005)	II/580	666	5502	32	6200
81661 (2010)	II/580	1215	5881	59	7155
81662 (2005)	II/580	1484	4794	53	6331
81662 (2010)	II/580	1072	5351	37	6460
81666 (2005)	II/580	534	2176	26	2736
81666 (2010)	II/580	1275	6043	41	7359
83171 (2005)	III/064020	468	4159	15	4642
83171 (2010)	III/064020	561	3075	26	3662
83170 (2005)	III/064020	430	3093	15	3538
83170 (2010)	III/064020	332	3213	21	3566

ZDROJ : www.ssc.sk, LEGENDA: NÁRAST INTENZITY DOPRAVY MEDZI 2005 A 2010, **POKLES INTENZITY DOPRAVY MEDZI 2005 A 2010**

Sčítacie úseky 80470 a 80480 sa nachádzajú na ceste I/64. Sčítací úsek 81660 sa nachádza na ceste II/580 v úseku medzi mestom a cestou prvej triedy I/64. Ďalší úsek 81666 sa nachádza na východ od mesta smerom na Levice. Tretí sčítací úsek v dotyku so zastavaným územím mesta sa nachádza na juh smerom na Nové Zámky. Číslo sčítacieho úseku je 83170. Na území mesta sú umiestnené sčítacie úseky 81661 a 81662 (II/580) a 83171 (III/064020). Čítací úsek 81650 je umiestnený na ceste II/580 v úseku medzi križovatkami s cestami prvej triedy I/75 a I/64. Z výsledkov sčítaní dopravy vyplýva, že Šurany sú významným zdrojom a cieľom automobilovej dopravy. Ak porovnáme výsledky sčítania dopravy v rokoch 2005 a 2010 môžeme konštatovať že na ceste prvej triedy I/64 došlo k poklesu intenzity dopravy. Na ceste druhej triedy II/580 došlo k plošnému nárastu dopravného zaťaženia. Na ceste tretej triedy III/064020 dopravné zaťaženie kleslo na území mesta okrem zaťaženia ťažkou dopravou, ktorá narástla. Dopravné zaťaženie mimo mesta stagnuje.

Z hľadiska cestnej dopravy je významná blízkosť regionálneho a nadregionálneho centra Nových Zámkov a Nitry. Plánované modernizovanie cesty I/64 by zrýchlilo dostupnosť aj Nových Zámkov aj Nitry (rýchlostnej cesty R1), a tak by sa spomínaná cesta stala atraktívnejšou pre vodičov, čo by mohlo viesť k čiastočnému prerozdeleniu dopravného zaťaženia medzi cestou III/064020 a I/64 a tak zvýšiť zaťaženie cesty II/580.

V návrhu ÚPN mesta je rezervovaný koridor pre vybudovanie preložky cesty II/580 mimo zastavaného územia.

Miestne komunikácie

Kostru miestnej komunikačnej siete tvoria prietahy ciest druhej a tretej triedy, ktorými sú :

- Cesta druhej triedy II/580,
- Cesta tretej triedy III/06420 v trase Nové Zámky - križovatka s cestou II/580,
- Cesta tretej triedy III/06421 v trase križovatka s cestou 06420 – Šurany,
- Cesta tretej triedy III/58001 v trase križovatka s II/580 - Lipová .

Tieto úseky sú zaradené do kategórie zberných komunikácií. Prietah cesty druhej triedy ako zberná komunikácia funkčnej triedy B2 a cesty tretej triedy ako zberné komunikácie funkčnej triedy B3. Križovatky na prietahu cesty II/580 cez mesto sú budované ako úrovňové svetelne neriadené križovatky s vybudovanými samostatnými ľavými odbočovacími pruhmi, čo zlepšuje plynulosť dopravy a zvyšuje výkonnosť zbernej komunikácie. Všetky zberné komunikácie situované v zastavanom území mesta sú

budované zo šírkového hľadiska veľkoryso, čo umožňuje v budúcnosti v prípade potreby budovanie cyklistických ciest alebo pozdĺžnych parkovacích státí využitím časti dopravného koridoru a tiež budovanie samostatných ľavých odbočovacích pruhov. Obslužné komunikácie, ktoré sa nachádzajú na území mesta sú zaradené do funkčných tried C1, C2 a C3 podľa zásad STN 736110. Do funkčnej triedy C1 sme zaradili ulicu M.R. Štefánika vzhľadom na jej charakter. Zaradenie ostatných ulíc je zrejme z grafickej časti.

Koncept riešenia miestnych komunikácií reaguje na urbanistické riešenie. Sieť miestnych komunikácií je rozšírený o nové obslužné komunikácie funkčnej triedy a kategórie C2 MO 8,0/40 a C3 MO 7,5/30. Ďalej je rozšírená o vetvy, ktoré zlepšujú prepojenie navrhovanej preložky cesty II/580 so zastavaným územím mesta. Koncept riešenia navrhuje vybudovanie novej extravilánovej komunikácie C7,5/70 na obsluhu rekreačného územia Čierna voda. Poloha vedenia navrhovaných trás miestnych komunikácií a ich navrhované šírkové parametre a funkčné triedy sú zrejme z grafickej časti.

Statická doprava

Požiadavky na odstavné a parkovacie plochy na riešenom území narastajú úmerne so stupňom automobilizácie. Podľa nášho odhadu v súčasnosti stupeň automobilizácie na riešenom území je na úrovni 1:3,5 až 1:3. To znamená, že na 1000 obyvateľov pripadá o niečo menej ako 300 automobilov. V návrhovom období odporúčame uvažovať pri budovaní nových zariadení občianskej vybavenosti a bytoviek uvažovať so stupňom automobilizácie 1:2,5 a na takýto stav dimenzovať počet parkovacích miest. Na základe prieskumov v teréne môžeme konštatovať, že v súčasnosti najväčšie problémy s riešením statickej dopravy sú na sídliskách HBV. V minulosti boli prijaté opatrenia na rozšírenie počtu parkovacích miest : budovanie nových státí na úkor zelene a zjednosmernenie vybraných obslužných komunikácií, čo umožnilo vybudovať pozdĺžne státi. Takýto stav umožňuje pokrytie súčasných nárokov. Nároky statickej dopravy v centre mesta sú riešené pozdĺžnym a šikmým parkovaním popri miestnych komunikáciách. Takýto stav je vyhovujúci, avšak pri budovaní nových zariadení občianskej vybavenosti treba zabezpečiť adekvátne rozšírenie počtu parkovacích miest. Parkovanie pred železničnou stanicou, by bolo vhodné riešiť podrobnejšou štúdiou, ktorá by spresnila funkčné usporiadanie predstaničného priestoru.

V lokalitách, kde prevažuje monofunkčná málopodlažná obytná zástavba (rodinné domy) problémy s odstavovaním vozidiel nie sú, pretože parkovanie je riešené na vlastných pozemkoch.

Nároky na riešenie statickej dopravy, ktoré vyplývajú z urbanistického riešenia sú zrejme z nasledovnej tabuľky členené podľa jednotlivých rozvojových území. Pri stanovení potrebného počtu parkovacích stojísk sme uvažovali so stupňom automobilizácie 1:2,5; súčiniteľom vplyvu veľkosti obce do 20000 obyvateľov; súčiniteľom vplyvu polohy riešeného regiónu/územia obytná zóna/miestny význam; súčiniteľom dĺžky prepravnej práce 35:65.

Tabuľka 64 Požiadavky na riešenie statickej dopravy podľa STN 7361110

Označenie bloku	Počet bytov	Počet obyvateľov	Počet návštevníkov / ubytovaných	Počet pracovníkov	Počet parkovacích stojísk	
					krátkodobých	dlhodobých
1	52	155			2	62
2	81	228			2	92
3						
4	10	29			1	12
5	10	31			1	13
5	37	112			1	45
5	7	20			1	8
5	5	15			1	7
6	22	66			1	27

Označenie bloku	Počet bytov	Počet obyvateľov	Počet návštevníkov / ubytovaných	Počet pracovníkov	Počet parkovacích stojísk	
					krátkodobých	dlhodobých
6	12	37			1	15
7	22	66			1	27
9	5	14	20	3		2
10			50/30	3	2	3
12				30		2
13	9	26			1	11
14	16	44			1	18
14	9	25			1	11
15	66	186			2	75
16			100	3	4	1
17	17	50			1	21
18	4	12			1	5
19			600	150	12	5
20	13	35	100	20	3	15
21			400	70	8	3
22	69	192	300	60	8	79
22				2	0	1
22						
23	6	19			1	8
24	4	12			1	5
25			500	40	10	2
26				40		2
26				80		3
27				150		6
29	13	36	500	30	11	16
29	6	18	200	15	5	8
30				200		8
30						
30				100		4
30				150		6
30						
30						
31				100		4
32				140		6
32						
32						
33				15		1
34				120		5
34						
34				115		5
35				100		4

Označenie bloku	Počet bytov	Počet obyvateľov	Počet návštevníkov / ubytovaných	Počet pracovníkov	Počet parkovacích stojísk	
					krátkodobých	dlhodobých
36				10	0	1
37	5	15			1	7
38	9	26			1	11
39	18	53			1	22
40				4	0	1
42				5		1
43			50		20	
44			12		7	
CELKOM					114	696

Železničná doprava

Katastrálne územie mesta Šurany je nadpriemerne pokryté zariadeniami železničnej dopravy. Mesto je križovatkou železničných tratí. Železnica sa v súčasnosti využíva na zabezpečenie nákladnej ako aj osobnej prepravy. Potenciál kapacity nákladnej prepravy je však v súčasnosti málo využitý hlavne kvôli spoločenským zmenám na začiatku 90.-tych rokov, ktoré zapríčinili úpadok priemyselnej výroby v meste. Tiež v poslednom období na celom území SR sa zmenil objem využitia prepravných kapacít prospech cestnej (kamiónovej) dopravy. Priemyselné areály pozdĺž ulíc Hviezdoslavova a Cintorínska boli napojené na železničnú stanicu vlečkami, ktoré sú z časti funkčné aj v súčasnosti. Preto si myslíme, že by bolo vhodné využiť ich na budovanie priemyselného prípadne logistického parku využitím potenciálu železničnej nákladnej dopravy, ktorá je daná hustotou siete na riešenom území ako aj blízkosťou medzinárodných koridorov. Na území mesta Šurany sa nachádzajú dve železničné zastávky: železničná stanica a zastávka Šurany.

Riešeným územím prechádzajú železničné trate :

- Šurany – Úľany nad Žitavou, jednokoľajová elektrifikovaná,
- Nové Zámky – Šurany, jednokoľajová elektrifikovaná,
- Palárikovo – Šurany, jednokoľajová elektrifikovaná,
- Šurany – Veľké Bielice , jednokoľajová neelektrifikovaná.

Výhľadovo sa uvažuje o elektrifikácii trate Šurany – Veľké Bielice. V súčasnosti podľa vyjadrení Generálneho riaditeľstva ŽSR na riešenom území z hľadiska rozvojových záujmov ŽSR nie je plánovaná žiadna činnosť.

Vodná doprava

Na území obce sa nenachádzajú zariadenia vodnej dopravy.

Letecká doprava

Na riešenom území sa nachádza jedno neverejné letisko, ktoré je vo vlastníctve Leteckého klubu Šurany Kopeč. Je vybavené hangármi na parkovanie lietadlovej techniky a drobnú údržbu. Letisko je organizované ako neverejné letisko pre všeobecné letectvo, letecký šport a pilotný výcvik. Vzletová a pristávacia dráha má rozmery 640 m krát 30 m a trávnatú povrchovú úpravu. Únosnosť povrchu je 5700 kg / 0,70 MPa. Na letisku môžu pristávať po predbežnej dohode so správcou letúny, motorizované vetrone, vetrone, ultraľahké lietadlá a balóny.

V zmysle predpisu L14 Leteckého úradu vyplýva pre katastrálne územie mesta Šurany nasledovné obmedzenie:

- Q vodorovná prekážková rovina s výškovým obmedzením 165 m n.m.B.p.v.,
- Q kužeľová prekážková rovina (sklon 1 : 20) s výškovým obmedzením 165 – 220 m n.m.B.p.v.,

- Q vzletová prekážková rovina (sklon 1:30) s výškovým obmedzením 120 – 203,7 m n.m.B.p.v,
- Q prechodová prekážková rovina (sklon 1:7) s výškovým obmedzením 119,38 – 165 m n.m.B.p.v.

Cyklistická a pešia doprava

Riešené územie má rovinatý charakter a preto má dobré danosti na cyklistiku. V meste funguje aj cykloklub. V súčasnosti sa na riešenom území využíva bicykel za priaznivého počasia ako dopravný prostriedok. Cyklisti sú vedení v jednom koridore s ostatnou motoristickou dopravou. Takýto stav je na väčšine územia mesta vyhovujúci. Problém predstavujú koridory zberných komunikácií, na ktorých je intenzita dopravy vyššia, avšak tieto koridory majú šírku v priemere okolo 10 metrov. V koncepte riešenia navrhujeme preložku cesty II/580 mimo zastavaného územia obce. Takýto stav umožňuje po zúžení jazdných pruhov uvoľnené plochy využiť na budovanie cyklistických ciest, alebo pozdĺžnych parkovaní. Na riešenom území v súčasnosti nie sú vybudované ani rekreačné cyklistické trasy. Na riešenom území sa nachádza množstvo vodných plôch, ale aj archeologicky významná lokalita a vinohradnícke oblasti v okolitých obciach pozdĺž rieky Nitra, ktorých spojenie vybudovaním cyklistickej cesty by mohol byť atraktívne aj z pohľadu rozvoja cestovného ruchu. Takáto trasa by mohla tvoriť aj kostru miestnej siete cyklistických ciest. Plánovaná cyklistická cesta by mohla spojiť Šurany aj s neďalekým termálnym kúpaliskom Podhájska. Ako prvú etapu navrhujeme realizovať prepojenie miestnej časti Nitriansky hrádok s centrom mesta ďalej po existujúcom prieťahu cesty II/580 realizovať prepojenie sídliska MDŽ s centrom a s prírodným kúpaliskom Tona a s rekreačným areálom Čierna voda. Spomínaná základná sieť by mohla byť výhľadovo rozšírená smerom na Podhájsku.

Pešie koridory vedené na riešenom území považujeme za stabilizované. Na zastavanom území z väčšej časti sú vybudované chodníky pozdĺž miestnych komunikácií. Tam kde chodníky vybudované nie sú, väčšinou intenzita motoristickej dopravy je nízka lebo sa jedná o obytné územie. Problém predstavuje pešie spojenie mesta Šurany s prírodným kúpaliskom (jazero TONA) pri Kostolnom seku úrovňovým prechodom cez železničnú trať (pokračovanie Lesnej ulice). Tu by sme navrhovali existujúci prechod legalizovať a zabezpečiť signalizačným zariadením.

2.14 Návrh verejného technického vybavenia

Vodné hospodárstvo

2.14.1.1 Odtokové pomery

Územie mesta Šurany patrí do čiastkového povodia rieky Váh, povodie Nitra.

Tab. 65 Charakteristické hydrologické údaje – Sumárne hydrologické údaje – Váh

Tok-profil	Plocha povodia	Dĺžka povodia	Súčiniteľ L/F^2	Priemerné prietoky $[m^3.s^{-1}]$			
	F $[km^2]$	L $[km]$		Q_a	Q_{355d}	Q_{364d}	Q_{100}
Žitava-ústie do Nitry	907,00	69,0	0,19	4,30	0,40	0,24	145,00
Nitra – Nové Zámky	4 063,02	154,0	0,17	22,49	4,28	2,93	-

Tab. 66 Charakteristika vývoja vodnosti

Tok-profil	Plocha povodia	Q_{100}	Špecifický odtok q_a	Dlhodobý priem. prietok Q_a	Q_{355d}	Koeficient
	F $[km^2]$	$[m^3.s^{-1}]$	$[m^3.s^{-1}.km^{-2}]$	$[m^3.s^{-1}]$	$[m^3.s^{-1}]$	$K=Q_{355d}/Q_a$
Žitava-ústie do Nitry	907,00	145,00	-	4,30	0,40	0,09

Tok-profil	Plocha povodia	Q100	Špecifický odtok q_a	Dlhodobý priem. prietok Q_a	Q355d	Koeficient
	F [km ²]	[m ³ .s ⁻¹]	[m ³ .s ⁻¹ .km ⁻²]	[m ³ .s ⁻¹]	[m ³ .s ⁻¹]	K=Q355d/Q _a
Nitra – Nové Zámky	4 063,02	-	5,54	22,49	4,28	0,19

2.14.1.2 Ochrana pred povodňami

Úpravy tokov a objekty na tokoch - Súčasný stav

Malá Nitra – zátvorný objekt v ústí Malej Nitry (predtým Starej Nitry) bol po zrušení starého objektu vybudovaný v r. km 0,06. Tvoria ho dva betónové potrubia DN 122 cm, uzatvárateľné stavidlami. Po uzavretí stavidiel sa prietoky Malej Nitry medzi ústím a Ondrochovom akumulujú v starom ramene Nitry pri Bánove. Ďalej sú na toku vybudované hate alebo stavidlá v Šuranoch H-km 3,435, sv. 4x1,9m, Ondrochove S-km 10,04, H-km 10,065, Milanovciach (malom Kýri) H-km 17,21, sv. 2,9, Branči H-km 21,25, Ivánke H-km 26,65. Stavidlová hať v Ondrochove so sv. 2x4,4m uzatvára nad ňou ležiacu časť Malej Nitry za vysokých vodných stavov na Nitre. Všetky prietoky toku nad ňou sa potom odvádzajú kanálom k ČS Šurany pri rieke Nitra.

Prevody vody

Súčasný stav

V súčasnosti je vybudovaný prevod vody z VD Kráľová na Váhu do povodia Nitry – Dlhého kanála – I. etapa. Prevod je podzemný, tlakovými potrubiami 2 x 5,0 m³.s⁻¹. Na privádzači sú tri ČS v r. km 0,000 – 5,560 – 8,750. Prevodom sa zabezpečujú závlahy na ploche 11 870 ha.

Návrhový stav

Skôr popísaný prevod sa v II. etape navrhuje predĺžiť až k osade Svätoplukovo, čím sa majú zabezpečiť závlahy na ploche 15 200 ha v oblasti Mojžírovce – Šurany, v povodí Nitry z tokoch 8500 ha. Ďalší navrhovaný prevod vody je z Váhu pri Hlohovci do povodia Nitry. Prevod Váh – Andač sa navrhuje v množstve $Q = 5,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ za účelom vylepšenia nepriaznivých prietokových pomerov (pasívna bilancia) v rieke Nitra, zlepšenie kvality vody a zabezpečenie požadovaných odberov najmä na závlahy.

Návrhový stav úprav tokov

Nitra – Na rieke Nitra je navrhnuté vybudovanie pohyblivých hatí v Nových Zámkoch – Beregu (r. km 9,5), H = 5,7 m a Letomostí (r. km 16,35), sv. 26 m, H = 4,3 m a ďalšie so svetlosťou približne 30 m: v **Nitrianskom Hrádku (r. km 25,14), H = 3,5 m**, Mojzesove (r. km 32,05) H = 3,5 m, Nitranoch (r. km 46,1), H = 4,0 m. Hate sú navrhnuté hlavne z hľadiska odberov vody na závlahy. Zároveň by boli využité aj ako stupne pre uvažované splavenie rieky.

Tab. 67 Súčasný stav úprav tokov – povodie Nitra

Čiastkové povodie	Úsek toku	Staničenie od-do (km)	Vybudovaná úprava			Vybudované hrádze		Druh úpravy	Účel úpravy	Stabilizačné objekty		Regulačné objekty	
			Strana	Dĺžka (km)	Kapacita [m ³ .s ⁻¹]	ĽOH (km)	POH (km)			Staničenie (km)	Druh a počet	Staničenie (km)	Druh a počet
Nitra	Nové Zámky - Šurany	15,1-25,5	obs	10,4	470,0	10,4	10,4	SÚ H	O,ST,U	-	16,42 16,445	H-bočná H-čelná	-
	Šurany-Černík	25,5-35,2	obs	9,7	435,0	9,7	9,7	SÚ H	O, ST	-			-
Malá Nitra	Šurany - Milanovce	0,00-20,50	obs	20,50	8-11	3,227	3,227	SÚ	ST	0,863 4,4	st st	3,435 10,065 17,21 21,25 26,69	5H

2.14.1.3 Hydrologické pomery

Katastrálne územie mesta Šurany patrí do povodia rieky Nitra, resp. do povodia rieky Malá Nitra. Vodné toky vyskytujúce sa na území mesta patria do správy Povodia Váhu. Mesto leží na pravom brehu rieky Nitry. Odvodňované územie leží medzi riekou Nitrou, jej rozvodnicou so Starou Nitrou a koncentračnou hrádzou Ondrochov – Šurany. Rozloha zberného územia je 6,5 km². Hlavným zberačom sústavy je kanál Šurany - Ondrochov s dĺžkou 5,6 km Do rieky Nitry ústi cez ČS v r.km 25,955. Rieka Malá Nitra je pôvodné prietokové rameno rieky Nitry, ktoré sa s ňou rozpája pri Dolných Krškanoch a spája na juhu mesta Šurany, m. č. Nitriansky Hrádok. Dĺžka Starej Nitry je 31,1 km, dĺžka siete kanálov je 37,3 km a plocha povodia, do ktorej patrí mesto Šurany aj s miestnymi časťami je 76,6 km². V katastrálnom území mesta Šurany sa nachádzajú aj vodné plochy Tona a Štrkáreň. Tona sa nachádza na okraji mesta Šurany smerom na Úľany nad Žitavou a využíva sa na športové a kultúrne podujatia, kúpanie je zakázané vzhľadom na výskyt fenolov.

2.14.1.4 Zásobovanie pitnou vodou

V meste Šurany je vybudovaný verejný vodovod v celom rozsahu mesta a bol uvedený do trvalej prevádzky postupne v rokoch 1973, 1983, 1991, 1993, 1994, 1997, 2002. Hlavným zdrojom vody pre zásobovanie mesta je vodný zdroj Gabčíkovo, diaľkovod Nové Zámky – Černík DN 800. Na diaľkovod je napojené prírodné potrubie DN 300, ktoré dopravuje pitnú vodu do vodojemu v Šuranoch 700 m³, ktorý je súčasťou úpravne vody. Vodojem sa nachádza v suteréne ÚV pod filtračnými jednotkami a slúži na akumuláciu jednak upravenej vody z vodných zdrojov a jednak vody privedenej z diaľkovodu Nové Zámky - Levice. Skladá sa z dvoch častí – 560 m³ a 140 m³. Do tohto vodojemu sa dopravuje aj voda z vodných zdrojov HŠ1, HŠ2 po úprave vody v úpravni, kde sa odstraňuje železo a mangán. Kapacita studne HŠ1 je Q=50,0l/s a HŠ2 je Q=50,01l/s. Kapacita ÚV je 75,0l/s. Vedľa vodojemu je vybudovaná automatická tlaková stanica, cez ktorú je dopravovaná voda z vodojemu pre mesto Šurany vrátane častí Nitriansky Hrádok, Kostolný Sek a Lipová a ATS pre vodojem Podhájska. Na túto ATS sú priamo napojené obce Úľany nad Žitavou, Dolný Oháj a Radava.

Kapacita ATS Šurany $Q_{\epsilon} = 5 \times 35,0 \text{ l/s}$, $Q_{\max} = 175,0 \text{ l/s}$.

Automatická tlaková stanica pracuje v automatickom aj ručnom režime. ATS je vystrojená piatimi čerpadlami, ktorých poradie zapínania sa strieda.

Ochranné pásma vodných zdrojov:

- PHO I. stupňa je totožné s hranicami parcely č. 3610 k.ú. Šurany, výmera 85 722 m²
- PHO II. stupňa (vnútorné) je ohraničené súčasným oplotením vodárenského areálu na parcelách č. 3610 a 3607 k.ú. Šurany – rozloha 87 969 m².

Ochranné pásma vodovodných potrubí

Slúžia na ochranu verejného vodovodu pred poškodením a vymedzujú sa podľa § 19 zákona č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

- Ochranné pásmo pre diaľkovod Nové Zámky – Černík, DN 800 - § 19, ods. 2b) zákona 442/2002 Z.z. - 2,5 m – pri vodovodnom potrubí nad priemer 500 mm
- Ochranné pásmo pre prírodné potrubie DN 300 a zásobovacie potrubia DN 300, 250, 200, 150, 100, 80 - § 19, ods. 2a) zákona 442/2002 Z.z. - 1,5 m – pri vodovodnom potrubí do priemeru 500 mm

Pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia diaľkovodu, prírodného potrubia a zásobovacích potrubí na obidve strany.

V pásme ochrany je zakázané:

- a) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu, alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav
- b) vysádzať trvalé porasty

- c) umiestňovať skládky
- d) vykonávať terénne úpravy

Hygienické zabezpečenie vody sa uskutočňuje v ČS Nové Zámky a v ATS Šurany sa dochlórováva na základe výsledkov merania zbytkového chlóru.

Zásobenie m. č. Nitriansky Hrádok je z dvoch smerov a to:

- prepojením vodovodného potrubia AZC DN 250 s prírodným potrubím PVC DN 150 pri štátnej ceste Šurany – Nové Zámky
- prepojením liatinového potrubia DN 100 pri areáli jazdeckého oddielu na prepojovacie potrubie PVC DN 150 po ľavej strane cesty Šurany – Nitriansky Hrádok

Tab. 68 Rozvodná sieť Šurany - mesto

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
Prírodné potrubie P5	300	PVC	4245,0
A	300	OC	1012,0
	300	LT	271,5
	200	PVC	626,0
	150	LT	687,5
	100	PVC	340,0
A spolu			3047,0
IA	100	LT	239,0
IIA	100	LT	555,5
IIIA	100	LT	550,5
IVA	100	LT	389,0
VA	100	LT	255,0
VIA	100	LT	272,5
VIIA	100	LT	559,0
VIIIA	100	LT	172,0
IXA	150	AZC	351,0
XA	100	PVC	287,0
XIA	150	AZC	481,5
	100	AZC	99,5
XIA spolu		AZC	581,0
XIIA	100	PVC	235,0
XIIIA	100	LT	226,0
XIVA	150	PVC	293,0
XVA	100	LT	191,0
XVIA	150	PVC	229,0
XVIIA	100	PVC	213,0
XVIII A	100	AZC	553,5
XVIIIaA	100	PVC	46,5
XIXA	100	LT	220,0
XXA	100	LT	461,5
XXIA	100	AZC	207,0
XXIIA	100	PVC	606,5

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
XXIIIA	100	PVC	396,5
XXIVA	100	PVC	73,5
XXVA	100	AZC	444,0
XXVIA	100	AZC	349,5
XXVIIA	150	PVC	197,0
	100	PVC	46,0
XXVIIA spolu		PVC	243,0
XXIXA	150	PVC	503,0
XXIXAa	100	PVC	242,0
XXXA	100	PVC	341,0
XXXIA	100	PVC	98,5
XXXIAa	100	PVC	47,5
Aa	100	PVC	106,0
B	200	OC	169,0
	200	LT	1246,0
	100	LT	840,0
B spolu			2255,0
IB	200	LT	317,0
II,IIIB	100	LT	326,5
IVB	100	LT	203,0
V,VIB	100	LT	285,5
VII B	100	PVC	192,5
VIIIB	100	AZC	587,5
IXB	100	PVC	199,5
XB	100	LT	235,0
XIB	100	LT	329,5
C	200	LT	1 603,0
IIC	150	LT	248,5
IIIC	100	LT	80,0
IVC	100	LT	253,0
IVCa	100	PVC	33,0
VC	100	LT	219,0
VCa	100	PVC	92,0
VIC	100	LT	294,0
VIIC	100	LT	620,0
VIIIC	100	LT	133,0
VIIIC1	80	PVC	118,0
VIIIC2	80	PVC	116,5
IXC	100	LT	299,0
XIIC	100	LT	219,0
XIIIC	100	AZC	103,5
XIVC	100	LT	137,5

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
XVC	100	LT	292,5
XVIC	100	AZC	262,0
XVIIC	100	LT	135,5
XVIIIC	100	LT	210,5
XIXC	100	PVC	259,5
D	200	OC	747,5
	150	LT	438,5
	100	PVC	951,5
D spolu			2 137,5
ID	100	LT	254,5
IID	100	PVC	281,0
IIDa	100	PVC	256,5
IIID,IVD	100	LT	325,0
VD	100	LT	295,5
VID	100	LT	241,0
E	150	LT	853,5
IE	100	LT	307,5
IIE	100	LT	321,0
F	200	LT	606,0
	150	LT	940,0
F spolu			1 546,0
IF	100	AZC	233,5
IIF	100	LT	246,0
Spolu	300	OC	1 012,0
	300	LT	271,5
	200	OC	916,5
	200	LT	4 398,0
	150	LT	3 168,0
	150	AZC	832,0
	150	PVC	1 222,0
	100	LT	10 913,5
	100	AZC	2 840,0
	80	PVC	234,5
Rozvodná sieť spolu			31 544,5
Rozvodná sieť + prívodné potrubie spolu			35 789,5
Majetok ZsVS a.s. aj prívodné potrubie			33 911,0
Majetok mesta Šurany			1 878,5

Tab. 69 Rozvodná sieť časti Kostolný Sek

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
A	150	AZC	681,0
B	100	AZC	669,0

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
C	100	AZC	402,0
D	100	AZC	760,0
D1	100	PVC	283,0
E	100	AZC	364,0
F	100	AZC	350,0
G	150	AZC	160,0
H	150	AZC	304,0
I	100	AZC	288,0
J	150	AZC	207,0
K	100	AZC	168,0
L	100	PVC	360,0
Za školou	100	PVC	134,0
Pri cintoríne	100	PVC	350,0
Južná	100	PVC	304,0
Mednianska	100	PVC	145,0
Spolu	150	AZC	1 352,0
	100	AZC	3 001,0
	100	PVC	1 576,0
Rozvodná sieť Kostolný Sek			5 929,0
Majetok ZsVS a.s.			4 703,0
Majetok mesta Šurany			1 226,0

Tab. 70 Rozvodná sieť časti Nitriansky Hrádok

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
Prívodné potrubie P3	150	PVC	1028,50
Prepojovacie potrubie	150	PVC	1211,50
V1	150	PVC	169,00
	100	PVC	916,50
V1-1	100	PVC	519,50
V1-1-1	100	PVC	205,00
V1-2	100	PVC	905,00
V1-2-1	100	PVC	263,00
V1-3	100	PVC	281,0
V1-4	100	PVC	301,0
V2	100	PVC	387,0
V3	150	PVC	252,0
V3-1	100	PVC	238,0
V4	100	PVC	530,0
V5	150	PVC	198,5
Na ČOV	100	PVC	20,0
Spolu	150	PVC	2859,5
	100	PVC	4 566,0

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
Rozvodná sieť Kostolný Sek			7 425,5
Majetok ZsVS a.s.			2 834,5
Majetok mesta Šurany			4 591,0

Rozvodná vodovodná sieť je zaokruhovaná, okrajové časti sú vetvové. Rozvodná vodovodná sieť tvorí jedno tlakové pásmo. Podľa prevádzkovateľa je technický stav verejného vodovodu dobrý.

Celkový počet obyvateľov: 10 177 (sčítanie, rok 2011) aj s časťami Kostolný Sek – 1327 obyv., Nitriansky Hrádok – 868 obyv.

Zásobovanie obyvateľstva mesta Šurany aj s miestnymi časťami pitnou vodou je 100 %

Počet vodovodných prípojk: mesto Šurany 1663 ks
miestna časť Kostolný Sek 418 ks
miestna časť Nitriansky Hrádok 249 ks
spolu 2330 ks

Meranie spotreby vody pre mesto Šurany sa vykonáva:

- vo vodomerovej šachte na privode vody P5 z Nových Zámkov
- na privode zo studní v areáli vodných zdrojov a vodojemu
- na výtlačnom potrubí z ATS do Šurian
- vo vodomerovej šachte na privodnom potrubí do Nitrianskeho Hrádku – meranie pre m.č. Nitriansky Hrádok
- pre jednotlivé nehnuteľnosti rodinných domov fakturačnými vodomermi vo vodomerochých šachtách situovaných na pozemkoch majiteľov nehnuteľností.

Vlastníkom verejného vodovodu v meste Šurany je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. a mesto Šurany. Prevádzkovateľom verejného vodovodu mesta Šurany je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Nitra, Odštepny závod Nové Zámky, stredisko Šurany.

Výpočet potreby vody pre súčasnosť

Potreba pitnej vody pre mesto Šurany a jeho miestne časti pre súčasnosť je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Počet obyvateľov: (rok 2011 sčítanie)

Miestna časť Šurany 7 982

a.) Špecifická potreba vody na obyvateľa podľa vybavenosti bytov:

- 145 l/obyv./deň - 15 % = 1 200 obyvateľov
- 135 l/obyv./deň - 76,5 % = 6 108 obyvateľov
- 100 l/obyv./deň - 8,5 % = 674 obyvateľov

b.) Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť: 40 l/obyv./deň (podľa kategórie veľkosti obce - od 5001 - do 20 000 obyv.)

Špecifická potreba vody pre jednotlivých podnikateľov, ostatných zamestnancov, školstvo, kultúrne zariadenia, služby, telovýchovu a šport, zdravotníctvo a sociálne služby je určená podľa prílohy č. 2 a 3 horeuvedenej vyhlášky.

Obyvateľstvo

Q_p -priemerná denná potreba

$Q_p = 1200 \times 145 \text{ l/obyv./deň} + 6\,108 \times 135 \text{ l/obyv./deň} + 674 \times 100 \text{ l/obyv./deň} = 1\,065,98 \text{ m}^3/\text{deň} = 12,34 \text{ l/s}$

Q_m -maximálna denná potreba

$$Q_m = 1\,065,98 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,4 = 1\,492,37 \text{ m}^3/\text{deň} = 17,27 \text{ l/s}$$

Q_h -maximálna hodinová potreba

$$Q_h = 1\,492,37 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,8 = 111,93 \text{ m}^3/\text{hod} = 31,09 \text{ l/s}$$

Miestna časť Kostolný Sek - počet obyv.: 1 327

a) Špecifická potreba vody na obyvateľa podľa vybavenosti bytov:

- 135 l/obyv./deň - 77,4 % = 1 027 obyvateľov
- 100 l/obyv./deň - 22,6 % = 300 obyvateľov

c.) Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť: 40 l/obyv./deň

Obyvateľstvo

Q_p -priemerná denná potreba

$$Q_p = 1\,027 \times 135 \text{ l/obyv./deň} + 300 \times 100 \text{ l/obyv./deň} = 168,65 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,95 \text{ l/s}$$

Q_m -maximálna denná potreba

$$Q_m = 168,65 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,4 = 236,11 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,73 \text{ l/s}$$

Q_h -maximálna hodinová potreba

$$Q_h = 236,11 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,8 = 17,71 \text{ m}^3/\text{hod} = 4,91 \text{ l/s}$$

Miestna časť Nitriansky Hrádok – počet obyv.: 868

a.) Špecifická potreba vody na obyvateľa podľa vybavenosti bytov:

- 135 l/obyv./deň - 80,5 % = 700 obyvateľov
- 100 l/obyv./deň - 19,5 % = 168 obyvateľov

b.) Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť: 40 l/obyv./deň

Obyvateľstvo

Q_p -priemerná denná potreba

$$Q_p = 700 \times 135 \text{ l/obyv./deň} + 168 \times 100 \text{ l/obyv./deň} = 111,30 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,29 \text{ l/s}$$

Q_m -maximálna denná potreba

$$Q_m = 111,30 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,4 = 155,82 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,80 \text{ l/s}$$

Q_h -maximálna hodinová potreba

$$Q_h = 155,82 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,8 = 11,69 \text{ m}^3/\text{hod} = 3,25 \text{ l/s}$$

$$k_d - 1,4; k_h - 1,8$$

Občianska vybavenosť

$$Q_p = 10\,177 \times 40 \text{ l/obyv./deň} = 407,08 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,71 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 407,08 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,4 = 569,91 \text{ m}^3/\text{deň} = 6,60 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 569,91 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,8 = 42,74 \text{ m}^3/\text{hod} = 11,87 \text{ l/s}$$

Tab. 71 Potreba vody

Šurany časti	Počet zásob obyv.	Údaje ZsVS a.s.o spotrebe vody				Vypočítané hodnoty podľa platnej vyhlášky		
		Voda fakturovaná celkom	Obyvatelia	Ostatní	Voda vyrobená celkom	Ročná spotreba celkom		
						obyvatelia	ostatní	spolu
		m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
Šurany	7 982	402 866	216 791	186 075				
Kost.Sek	1 327	32 150	30 508	1 642				
N.Hrádok	868	18 066	16 989	1 077				
Spolu	10 177	453 082	264 288	188 794	578 400	639 838	245 210	885 048

Poznámka: údaje a informácie boli čerpané z prevádzkového poriadku verejného vodovodu Šurany a Nitriansky Hrádok, ktorý vypracovala Projekčná kancelária vodohospodárskych stavieb Ľanová ul. Nové Zámky v roku 2007.

Porovnanie získaných údajov zo ZsVS a hodnôt vypočítaných podľa horeuvedenej vyhlášky ukazuje, že vypočítané hodnoty vysoko prekračujú skutočnosť a v meste Šurany aj v jeho mestských častiach je veľmi nízka špecifická spotreba na obyvateľa, čo predstavuje pre obyvateľstvo $q = 69, 02 \text{ l/os.deň}$.

V roku 2007 bola vypracovaná projektová dokumentácia Región Šurany – odvedenie a čistenie odpadovej vody a zásobovanie pitnou vodou –Sústava č. 1. Projektovú dokumentáciu vypracovala projekčná kancelária Hydro – Ing. Hromada. V rámci tejto dokumentácie bolo navrhnuté rozšírenie akumulácie vodojemu, ktorá by mala byť situovaná v areáli Úpravne vody a vodných zdrojov vedľa jestvujúceho vodojemu resp. ÚV. Kapacita vodojemu bola určená na základe hydrotechnických výpočtov 1000 m^3 . Vodojem by mal byť postavený v ochrannom pásme vodných zdrojov, čo je majetok ZsVS, teda bez nároku na plochu navyše.

Návrh riešenia

Podkladom pre vodohospodársku časť je urbanistický návrh rozvoja mesta, ktorý uvažuje s rozvojom prevažne funkcie bývania, občianskej vybavenosti, výroby a podnikateľských aktivít logistického charakteru, rekreácie a športu (dve bez nároku na dodávku vody z mestského verejného vodovodu, v jednej lokalite sa predpokladá zásobovanie individuálne zo studní).

Prehľad potrieb vody pre jednotlivé lokality je uvedený v nasledujúcich výpočtoch a tabuľkách.

Výpočet potreby vody je urobený podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Rozvoj mesta v rozsahu návrhu urbanistického riešenia si vyžiada rozšírenie vodovodnej siete oproti jestvujúcej. Presný rozsah rozšírenia bude určený po podrobnom zameraní rozvojových lokalít v ďalšom stupni PD, v štúdiách jednotlivých lokalít. Nové vodovodné potrubia navrhujeme realizovať s minimálnym profilom DN 80 a DN 100, z materiálov buď polyetylén alebo tvárna liatina.

Nové nehnuteľnosti v rozvojových lokalitách budú na verejný vodovod napojené vodovodnými prípojkami, každá nehnuteľnosť jednotlivo, návrh veľkosti prípojky, dimenzia, dĺžka, meranie bude predmetom riešenia jednotlivých lokalít v ďalšom stupni PD.

V nových lokalitách navrhujeme viesť vodovodné potrubia v spoločných koridoroch pre inžinierske siete najlepšie v zelených pásoch mimo telesa komunikácie. Pre lepšiu prevádzku vodovodu je treba zaokružovať vodovodné potrubia v čo najväčšej možnej miere.

Na území lokality 7 je situované výtlačné vodovodné potrubie DN 300, PE, Šurany – Podhájska. Vzhľadom na túto skutočnosť a podľa informácií prevádzkovateľa potrubie si vyžaduje časté opravy, preto bude nutná preložka potrubia, ktorá by mala byť ako vynútená investícia pripravovaná a realizovaná v spolupráci mesta Šurany, Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a investora pre predmetnú lokalitu 7.

Rozsah preložky bude cca 375 – 400 m, potrubie navrhujeme situovať vedľa komunikácie.

Výpočet potreby vody pre navrhovaný stav

Tab. 72 Potreby vody pre jednotlivé rozvojové lokality – funkcia bývanie³⁵

Č. L.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet bytov	Počet obyv.	Potreba vody					
					Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
					m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
1	Pri Starej Nitre	bývanie RD	52	155	20,93	0,24	29,30	0,34	2,20	0,61
2	Pri Starej Nitre	bývanie BD	85	238	29,04	0,34	40,65	0,47	3,05	0,85
4	Pri ihrisku	bývanie RD	10	29	3,91	0,04	5,47	0,06	0,41	0,11
5	Za školou	bývanie RD	10	31	4,18	0,05	5,85	0,07	0,44	0,12
5	Južná	bývanie RD	37	112	15,12	0,18	21,17	0,25	1,59	0,44
5	Južná	bývanie RD	7	20	3,04	0,04	4,26	0,06	0,32	0,09
5	Za školou	bývanie RD	5	15	2,02	0,02	2,83	0,03	0,21	0,06
6	Východná	bývanie RD	22	66	8,91	0,10	12,47	0,14	0,94	0,26
6	Východná	bývanie RD	12	37	4,99	0,06	6,99	0,08	0,52	0,15
7	Štrková	bývanie RD	22	66	8,91	0,10	12,47	0,14	0,94	0,26
Spolu M.Č. Kostolný Sek			263	769	103,07	1,19	144,29	1,67	10,83	3,01
13	Jánošovo	bývanie RD	10	31	3,51	0,04	4,91	0,06	0,37	0,10
14	Partizánska	bývanie BD	13	36	6,38	0,07	8,93	0,10	0,67	0,18
14	Partizánska	bývanie BD	7	21	3,62	0,04	5,07	0,06	0,38	0,10
15	Balát Partizánska	bývanie BD	66	186	27,26	0,32	38,16	0,44	2,86	0,80
18	Cukrovar – kpt. Nálepku	bývanie RD	4	12	1,62	0,02	2,27	0,03	0,17	0,05
20	Cukrovar Partizánska	Zmieš.úz. OV+BD	20	56	5,07	0,06	7,10	0,08	0,53	0,15
21	Cukrovar – kpt. Nálepku	Zmieš.úz. OV+BD	40	112	15,12	0,18	21,17	0,25	1,59	0,44
22	Cukrovar	Zmieš.úz. OV+BD	69	192	27,69	0,32	38,77	0,45	2,91	0,80
23	Cukrovar Žofie Bosniakovej	bývanie RD	6	19	2,56	0,03	3,59	0,04	0,27	0,07
24	Športová	bývanie RD	4	12	1,62	0,02	2,27	0,03	0,17	0,05
29	Centrum	Zmieš.úz. OV+BD	13	36	5,22	0,06	7,30	0,08	0,55	0,15
29	Centrum	Zmieš.úz. OV+BD	6	18	2,61	0,03	3,65	0,04	0,27	0,08
Spolu M.Č. Šurany			261	731	102,28	1,19	135,89	1,66	10,74	2,97
37	Jabloňová	bývanie RD	5	15	2,02	0,02	2,83	0,03	0,21	0,06
38	Riečna	bývanie RD	9	26	3,51	0,04	4,91	0,06	0,37	0,10
39	Prídavky	bývanie RD	18	53	7,15	0,08	10,02	0,12	0,75	0,21

³⁵ Lokality č. 1,4,5,6,7,12, 30,32,33,34 boli riešené v zmenách a doplnkoch 04/2001 ÚPN SÚ Šurany, lokality č. 13,14 v zmenách a doplnkoch č. 1/2008

Č. L.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet bytov	Počet obyv.	Potreba vody					
					Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
					m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
41	Záhrady	bývanie RD	13	39	5,26	0,06	7,37	0,08	0,55	0,15
45	Vnútroblok Cintorínskej	bývanie RD	3	9	1,62	0,02	2,27	0,03	0,17	0,05
46	Sládkovičova	bývanie RD	5	15	2,02	0,02	2,83	0,03	0,21	0,06
Spolu M.Č. Nitriansky Hrádok			53	157	21,58	0,24	30,23	0,35	2,26	0,63
Spolu - z vodovodnej siete obce			575	1 660	226,93	2,62	310,41	3,68	23,83	6,61

Tab. 73 Potreby vody pre jednotlivé rozvojové lokality – funkcia vybavenosť

Č. L.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet prac.	Potreba vody					
				Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
				m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
20	Cukrovar Nové centrum	Zmieš.územie OV+bývanie	20	1,20	0,014	1,68	0,019	0,13	0,03
22	Cukrovar Nové centrum	Zmieš.územie OV+bývanie	60	3,60	0,042	5,04	0,058	0,38	0,13
25	Športová	Komerčná OV	40	2,40	0,028	3,36	0,039	0,25	0,07
29	Centrum	Zmieš.územie OV+bývanie	30	1,80	0,021	2,52	0,029	0,19	0,05
29	Centrum	Zmieš.územie OV+bývanie	15	0,90	0,010	1,26	0,015	0,09	0,03
Spolu M.Č. Šurany			165	9,90	0,115	13,86	0,161	1,04	0,31
Spolu			165	9,90	0,115	13,86	0,161	1,04	0,31

Tab. 74 Potreby vody pre jednotlivé rozvojové lokality – funkcia výroba

Č.L	Lokalita	Funkčné využitie	Počet prac.	Potreba vody					
				Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
				m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
12	Elitex	Výroba a skladovanie	30	1,80	0,02	2,52	0,03	0,19	0,05
19	Cukrovar Hviezdoslavova	Výroba a skladovanie +OV	150	11,00	0,13	15,4	0,18	1,15	0,32
21	Cukrovar ČOV	Výroba +OV	70	4,20	0,05	5,88	0,07	0,44	0,12
26	Cukrovar ČOV	Výroba a skladovanie	80	4,80	0,06	6,72	0,12	0,50	0,14
27	Cukrovar ČOV	Výroba a skladovanie	150	11,00	0,13	15,4	0,18	1,15	0,32
30	Pri Argentíne	Výroba a skladovanie	200	16,00	0,19	22,4	0,26	1,68	0,46
30	Pri Argentíne	Výroba a skladovanie	100	8,00	0,09	11,2	0,13	0,84	0,23

Č.L	Lokalita	Funkčné využitie	Počet prac.	Potreba vody					
				Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
				m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
30	Pri Argentíne	Výroba a skladovanie	150	11,00	0,13	15,4	0,18	1,15	0,32
31	Pri Argentíne	Výroba a skladovanie	100	8,00	0,09	11,2	0,13	0,84	0,23
32	Kaparáš	Výroba a skladovanie	140	9,20	0,11	12,88	0,15	0,97	0,27
33	Kaparáš	Výroba a skladovanie	15	0,90	0,01	1,26	0,01	0,09	0,03
34	Za mlynom	Výroba a skladovanie	120	9,20	0,11	12,88	0,15	0,97	0,27
34	Za mlynom	Výroba a skladovanie	115	8,20	0,09	11,48	0,13	0,86	0,24
35	Skládka	Výroba a skladovanie	100	8,00	0,09	11,2	0,13	0,84	0,23
Spolu M.Č. Šurany			1 405	111,3	1,29	155,82	1,85	11,67	3,23
42	Hlavná	Komerčná vybavenosť	5	0,30	0,003	0,42	0,01	0,03	0,01
Spolu M.Č. Nitriansky Hrádok			5	0,30	0,003	0,42	0,01	0,03	0,01
SPOLU			1 410	111,6	1,29	156,24	1,86	11,70	3,24

Poznámka: Potreby vody pre zamestnancov boli určené podľa charakteru výroby, podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. – Príloha č. 3

Tab. 75 Potreby vody pre jednotlivé rozvojové lokality – funkcia rekreácia a šport

Č	Lokalita	Funkčné využitie	Počet návšt./ ubytov.	Potreba vody					
				Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
				m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
9	Čierna voda	Rekreácia	20	4,40	0,05	6,16	0,07	0,46	0,13
Spolu M.Č. Kostolný Sek			20	4,40	0,05	6,16	0,07	0,46	0,13
10	Čierna voda	rekreácia	50/30	6,85	0,08	9,59	0,11	0,72	0,20
16	Balát Rybníky	Rekreácia v prír.prostredí	100	0,50	0,006	0,70	0,008	0,05	0,014
22	Cukrovar	Šport	Bez nároku na dodávku vody z mestského vodovodu						
Spolu M.Č. Šurany			150/30	7,35	0,09	10,29	0,12	0,77	0,21
Spolu M.Č. Nitriansky Hrádok			Bez nároku na dodávku vody z mestského vodovodu						
SPOLU			170/30	11,75	0,14	16,45	0,19	1,23	0,34

Tab. 76 Prehľad potrieb pitnej vody pre Šurany - rozvoj

Počet obyvateľov	Počet zamestnancov	Počet návšt./ubytov.	Potreba vody – spolu obyvateľstvo, vybavenosť, výroba, rekreácia						
			Priemerná Q _p	denná	Maximálna denná Q _m		Maxim. hodinová Q _h		Priemerná ročná Q _r
			m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s	m ³ /r
1 660	1 410	170/30	360,18	4,17	496,96	6,90	37,8	10,5	131 466

Pre prehľad potrieb vody sú použité hodnoty potrieb vody pre súčasnosť a hodnoty potrieb vody pre obyvateľstvo, základnú občiansku a technickú vybavenosť, výrobné zóny a rekreáciu pre rozvojové lokality.

Tab. 77 Prehľad potrieb pitnej vody pre Šurany – súčasnosť + rozvoj

Časový horizont	Počet obyvateľov	Počet zamestnancov	Počet návšt./ubytov.	Potreba vody						
				Priemerná Q _p	denná	Maximálna denná Q _m		Maxim. hodinová Q _h		Priemerná ročná Q _r
				m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s	m ³ /r
Súčasnosť	10 177	1 866		2 424,8	28,1	3 394,7	39,29	368,1	102,2	885 048
návrh	1 660	1 410	170/30	360,18	4,17	496,96	6,90	37,8	10,5	131 466
spolu	11 840	3 276		2 784,98	32,27	3 891,66	46,19	405,9	112,7	1 016 520

Posúdenie kapacity akumulácie, vodných zdrojov, úpravne vody, prírodného potrubia a ATS

Tab. 78 Posúdenie potrebného objemu akumulácie

Jestvujúca akumulácia V = 700 m³ sa využíva na pokrytie maximálnej hodinovej potreby Q_h

	Akumulácia	
Na pokrytie max. hodinovej potreby	413 m ³	
jestvujúca akumulácia	700 m ³	

Tab. 79 Posúdenie zdrojov vody

Záložnými vodnými zdrojmi pitnej vody pre mesto Šurany sú VZ HŠ1 a HŠ2

využiteľná kapacita	50,0+50,0 = 100 l/s	Využiteľná výdatnosť VZ spolu
potreba vody Q _m	46,19 l/s	
Prebytok	53,81 l/s	

Tab. 80 Posúdenie kapacity úpravne vody

Kapacita ÚV sa posudzuje na maximálnu dennú potrebu vody Q_m

využiteľná kapacita	75 l/s	konečná kapacita	120 l/s
potreba vody Q _m	46,19 l/s		46,19 l/s
Prebytok	28,81 l/s		73,81 l/s

Tab. 81 Posúdenie kapacity ATS

Kapacita ATS sa posudzuje na maximálnu dennú potrebu vody Q_m

využiteľná kapacita	175 l/s
potreba vody Q_m	46,29 l/s
Prebytok	128,71 l/s

Tab. 82 Posúdenie kapacity prírodného potrubia

Kapacita prírodného potrubia sa posudzuje na maximálnu hodinovú potrebu vody Q_h

využiteľná kapacita potrubia DN 300 – PVC pri $v_{kap} = 2,0$ l/s	124 l/s
potreba vody Q_h	112,70 l/s
Rezerva	11,3 l/s

Záver

Pre rozvojové lokality bude nutné dobudovať vodovodné potrubia a vodovodné prípojky, ich rozsah bude určený pri podrobnom riešení jednotlivých rozvojových lokalít.

- systém zásobovania pitnou vodou vyhovuje a nebude sa meniť
- Realizácia lokality 7 si vyžiada vynútenú investíciu preložku potrubia DN 300, PE, Šurany – Podhájska, ktorá by mala byť pripravovaná a realizovaná v spolupráci mesta Šurany, Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a investora pre predmetnú lokalitu 7. Rozsah preložky by mal byť cca 375 – 400 m a potrubie by malo byť situované vedľa komunikácie

2.14.1.5 Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Mesto Šurany má vybudovanú verejnú kanalizáciu, okrem miestnych častí Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok. V miestnych častiach Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok nie je vybudovaná kanalizácia, odpadové vody sú zvádzané do domových žump.

Kanalizačný systém mesta Šurany je riešený ako jednotná kanalizácia na odvádzanie dažďových a splaškových vôd z nehnuteľností a z objektov menších prevádzok. Splaškové a dažďové vody sú odvádzané štyrmi hlavnými kanalizačnými zberačmi A, B, C, D gravitačne do čistiare odpadových vôd, ktorá je vybudovaná medzi Šuranmi a miestnou časťou Nitriansky Hrádok na ľavej strane rieky Stará Nitra. Do ČOV sú privádzané splaškové a dažďové vody z intravilánu mesta Šurany kmeňovým zberačom A do odľahčovacej komory OK, kde sú oddelené odpadové splaškové vody od dažďových. Dažďové vody sú samostatne prečerpávané cez komoru dažďových vôd prečerpávané tromi šnekovými čerpadlami priamo do recipientu Stará Nitra. Vyústenie vyčistených vôd je v riečnom km 2,3 rieky Stará Nitra. Plocha odvodňovaného povodia je 6,5 km²

Čistiareň je mechanicko-biologická, s aktiváciou hlboko prevzdušňovanou so strednobublinovým systémom prevzdušňovania. Po biologickom stupni je voda vypúšťaná do recipientu. V súčasnosti je kal likvidovaný odsadením v uskladňovacej nádrži a po zahustení umiestňovaný na kalové polia a odtiaľ vyvážený.

Počet napojených obyvateľov v meste Šurany je 6 343, počet kanalizačných prípojok je 1 121. Percento napojenia na kanalizáciu je v meste Šurany 76 % a vrátane miestnych častí 60,5 %. Čistiareň odpadových vôd je dimenzovaná na vyčistenie maximálneho prítoku, ktorý je za dažďa 171,0 l/s. Toto množstvo je možné vyčistiť iba na mechanickom stupni čistiare. Na biologickom stupni čistiare je možné vyčistiť iba 89,8 l/s, čo prezentuje maximálny bezdažďový prítok.

Vlastníkom kanalizačnej siete mesta Šurany je:

ZsVS 17 786,0 m
Mesto Šurany 9 455,0 m
CIÚ 1 050,0 m
Bez dokumentácie 826,0 m

Prevádzkovateľom verejnej kanalizačnej siete v Šuranoch je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nové Zámky.

Tab. 83 Kanalizačné potrubia

Zberač, stoka	DN/D(mm)	Materiál	Dĺžka (m)
A	2640/2200	ŽB	261,0
	2400/1520	ŽB	657,0
	1200	BETÓN	611,0
A spolu			1 529,0
AA	500	BETÓN	71,0
	300	PVC	784,0
AA spolu			855,0
AA-1	300	PVC	453,0
AA-2	300	PVC	66,0
AB	600	BETÓN	257,0
	300	PVC	166,0
AB spolu			423,0
AB-1	300	PVC	116,0
AC	400	KAMENINA	392,0
AC-1	400	KAMENINA	9,0
AC-2	400	KAMENINA	7,0
AC-3	400	KAMENINA	119,0
AD	300	PVC	50,0
AE	300	PVC	170,0
AF	300	PVC	91,0
AG	300	PVC	259,0
AH	300	PVC	317,0
AI	300	PVC	262,0
AJ	400	PVC	215,0
	300	PVC	349,0
AJ spolu			564,0
AJ-1	300	PVC	266,0
AJ-2	300	PVC	200,0
AJ-3	300	PVC	115,0
AK	300	PVC	831,0
AK-1	300	PVC	79,0
AK-2	300	PVC	318,0
	400	PVC	436,0
AK-2 spolu			754,0
AK-2-1	300	PVC	177,0

Zberač, stoka	DN/D(mm)	Materiál	Dĺžka (m)
AM	600	BETÓN	308,0
B	1600	BETÓN	301,0
	1400	BETÓN	277,0
	1200	BETÓN	192,0
	1000	BETÓN	313,0
	800	BETÓN	367,0
	600	BETÓN	67,0
B spolu			1 517,0
BA	300	PVC	148,0
BA-1	300	PVC	14,0
BB	800	BETÓN	168,0
	600	BETÓN	257,0
	300	PVC	215,0
BB spolu			640,0
BB-1	300	PVC	33,0
BB-2	300	PVC	122,0
BC	400	PVC	525,0
BC-1	400	KAMENINA	231,0
BD	400	PVC	240,0
BE	400	PVC	118,0
BF	800	BETÓN	252,0
	600	BETÓN	63,0
	500	BETÓN	166,0
	400	PVC	153,0
	300	PVC	24,0
BF spolu			658,0
BF-1	300	PVC	60,0
BF-2	300	PVC	147,0
BF-2-1	300	PVC	31,0
BF-3	400	PVC	19,0
	300	PVC	127,0
BF-3 spolu			146,0
BF-4	300	PVC	45,0
BF-5	300	PVC	70,0
BG	500	BETÓN	268,0
BH	300	PVC	273,0
BI	300	PVC	548,0
BI-1	300	PVC	340,0
BI-1-1	300	PVC	99,0
BI-2	300	PVC	319,0
BI-3	300	PVC	291,0
BI-4	300	PVC	59,0

Zberač, stoka	DN/D(mm)	Materiál	Dĺžka (m)
BJ	400	PVC	105,0
BK	300	PVC	187,0
BK-1	300	PVC	125,0
BL	300	PVC	129,0
BL-1	300	PVC	61,0
BM	300	PVC	161,0
BN	300	PVC	46,0
C	2400/200	ŽB	1170,0
	2600/1650	ŽB	331,0
	2400/1520	ŽB	266,0
	2600	BETÓN	85,0
	1600	BETÓN	517,0
	1400	BETÓN	307,0
	800	BETÓN	414,0
	600	BETÓN	115,0
C spolu			3205,0
CA	400	PVC	354,0
	300	PVC	139,0
CA spolu			493,0
CB	300	PVC	165,0
CC	300	PVC	222,0
CC-1	300	PVC	108,0
CD	600	BETÓN	312,0
	300	PVC	245,0
CD spolu			557,0
CE	300	PVC	183,0
CF	800	BETÓN	357,0
	400	PVC	312,0
	300	PVC	155,0
CF spolu			824,0
CG	300	PVC	298,0
CH	300	PVC	311,0
CI	300	PVC	315,0
CJ	800	BETÓN	117,0
	400	PVC	446,0
CJ spolu			563,0
CK	300	PVC	271,0
CL	400	PVC	131,0
	300	PVC	118,0
CL spolu			249,0
CM	400	PVC	151,0
D	1200	BETÓN	249,0

Zberač, stoka	DN/D(mm)	Materiál	Dĺžka (m)
	1000	BETÓN	400,0
	600	BETÓN	360,0
	400	PVC	14,0
D spolu			1023,0
DA	600	BETÓN	217,0
	300	PVC	184,0
DA spolu			401,0
DA-1	400	PVC	111,0
DA-2	300	PVC	84,0
DB	600	BETÓN	297,0
	500	BETÓN	198,0
DB spolu			495,0
DB-1	400	PVC	68,0
	300	PVC	149,0
DB-1 spolu			217,0
DB-2	300	PVC	224,0
DB-2-1	300	PVC	50,0
DB-3	300	PVC	111,0
DB-4	300	PVC	102,0
DC	300	PVC	256,0
DC-1	300	PVC	48,0
DC-2	300	PVC	83,0
DD	800	BETÓN	58,0
	500	BETÓN	212,0
	300	PVC	75,0
DD spolu			345,0
DD-1	500	BETÓN	81,0
	400	PVC	108,0
	300	PVC	33,0
DD-1 spolu			222,0
DD-2	400	PVC	138,0
DD-2-1	300	PVC	92,0
DE	300	PVC	541,0
DE-1	300	PVC	145,0
DF	300	PVC	262,0
DG	300	PVC	163,0
Spolu potrubia			29 117,0
PREHĽAD PODĽA PROFILOV POTRUBIA A PODĽA MATERIÁLU			
	2640/2200	ŽB	261,0
	2600/1650	ŽB	331,0
	2400/2000	ŽB	1 170,0
	2400/1520	ŽB	923,0

Zberač, stoka	DN/D(mm)	Materiál	Dĺžka (m)
	2600	BETÓN	85,0
	1600	BETÓN	818,0
	1400	BETÓN	584,0
	1200	BETÓN	1 052,0
	1000	BETÓN	713,0
	800	BETÓN	1 733,0
	600	BETÓN	2 253,0
	500	BETÓN	1 258,0
	400	PVC	3 513,0
	300	PVC	13 239,0
	400	KAMENINA	889,0
	300	KAMENINA	374,0
Prečerpávacie stanice spolu		PČSK	1

V katastrálnom území mesta Šurany sú situované výtlačné kanalizačné potrubia splaškových vôd z obcí Lipová a Bánov DN 150, PVC, ktoré dopravujú odpadové vody z týchto obcí do ČOV Šurany.

Množstvo odpadových vôd - údaje z PP – Šurany – kanalizácia a ČOV

Denné množstvo odpadových vôd: 2952,0 m³/d = 34,2 l/s

Denné množstvo BSK₅: 707,5 kg /deň

Počet EO: 13 100

Množstvo odpadových vôd

Priemerné denné množstvo: Q₂₄

Q₂₄ = 2952,0 m³/deň = 34,2 l/s

Maximálne hodinové množstvo Q_{hmax}:

Q_{hmax} = 323,0 m³/hod = 89,8 l/s

Minimálne hodinové množstvo Q_{hmin}:

Q_{hmin} = 80,0 m³/hod = 22,2 l/s

Maximálne dažďové množstvo Q_{max.dažd'}:

Q_{max.dažd'} = 615,0 m³/hod = 171,0 l/s

Množstvo vypúšťaných splaškových vôd od napojených obyvateľov:

Q_{splašk.} = 620,0 m³/deň

V roku 2007 bola vypracovaná projektová dokumentácia Región Šurany – odvedenie a čistenie odpadovej vody a zásobovanie pitnou vodou – Aglomerácia č. 1. Šurany. Projektovú dokumentáciu vypracovala projekčná kancelária Hydro – Ing. Hromada. V rámci tejto dokumentácie bola zhodnotená úroveň ČOV Šurany, ktorej momentálny technický stav nevyhovuje prísnyim požiadavkám na čistenie odpadových vôd, kde sa prikladá dôraz na odstraňovanie dusíka a fosforu, vzhľadom na kvalitu povrchových vôd. Zhodnotenie ukázalo, že ČOV nutne potrebuje komplexnú rekonštrukciu. Návrh horeuvedenej dokumentácie uvažuje s riešením prečerpávania všetkých splaškových vôd z jednotlivých obcí a následným čistením v ČOV Šurany, ktorá bude dobudovaná do novonavrhovaného stavu. Na túto ČOV budú dopravované a následne čistené odpadové vody okrem mesta Šurany aj z obcí: Lipová, Bánov, Dolný Oháj, Hul, Úľany nad Žitavou, Maňa, Vlkaš, Kmeťovo, Šurany m.č. Kostolný Sek a m.č. Nitriansky Hrádok. Navrhovaná ČOV bude čistiť hlavne komunálne vody vyprodukované obyvateľstvom, pretože pre dané odkanalizované územie nie je predpokladaný vysoký nárast priemyslu. Proces čistenia bude spočívať v redukcii organických látok zmesnou kultúrou

mikroorganizmov s odstránením dusíka nitrifikáciou a denitrifikáciou a chemickým odstránením fosforu. Prebytočný kal bude spracovaný biologickou cestou za tvorby využiteľného bioplynu. Kalové a plynové hospodárstvo bude rekonštruované v rozsahu súčasných stavebných objektov.

Podľa informácie pracovníka ZsVS a.s. rekonštrukcia ČOV bude realizovaná až na 20 000 EO.

V rámci riešenia PD Región Šurany – odvedenie a čistenie odpadovej vody a zásobovanie pitnou vodou – Aglomerácia č. 1. Šurany bolo navrhnuté vybudovanie splaškovej kanalizácie v miestnych častiach Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok v plnom rozsahu.

Ochranné pásma kanalizačných potrubí:

Slúžia na ochranu verejnej kanalizácie pred poškodením a vymedzuje sa podľa § 19 zákona č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

- Ochranné pásmo pre verejnú kanalizáciu - § 19, ods. 2b) zákona 442/2002 Z.z.

2,5 m – pri kanalizačnom potrubí nad priemer 500 mm

- Ochranné pásmo pre kanalizačné potrubia DN 300 - 500 a výtlačné potrubia DN 300, 150,-§ 19, ods. 2a) zákona 442/2002 Z.z.

1,5 m – pri kanalizačnom potrubí do priemeru 500 mm

- pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja kanalizačného potrubia na obidve strany.

V pásme ochrany je zakázané:

- d) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav
- e) vysádzať trvalé porasty
- f) umiestňovať skládky
- d) vykonávať terénne úpravy

Pásmo hygienickej ochrany ČOV

Je vymedzené podľa STN 75 6401 Čistiarne odpadových vôd pre viac ako 500 EO

- článok 5.8 Medzi čistiarnou a súvislou bytovou výstavbou sa vymedzuje pásmo hygienickej ochrany podľa:

- a) zloženia odpadových vôd
- b) technológie čistenia odpadových vôd, kalového hospodárstva, prípadne plynového hospodárstva
- c) úrovne zabezpečenia objektov čistiarne dezodorizačnými technológiami
- d) spôsobu vzniku a šírenia (úniku) aerosolov
- e) prevládajúceho smeru vetrov
- f) hluku vznikajúceho prevádzkou čistiarne
- g) vlastnosťou ovplyvňovaného prostredia (napríklad konfigurácie terénu, druh a rozmiestnenie zelene, účel využitia okolitého prostredia

Pásmo hygienickej ochrany pre ČOV Šurany je určené podľa článku 5.9 a tabuľky 2 horeuvedenej normy, kde je podľa spôsobu čistenia odpadových vôd – bod d) určená orientačná hodnota najmenších vzdialeností od vonkajšieho okraja objektu čistiarne k okraju súvislej bytovej zástavby. Pre ČOV Šurany je to 200 m a rozloha ČOV s pásmom hygienickej ochrany predstavuje cca 2,4 ha.

Návrh odkanalizovania

Splaškové vody z nových urbanizovaných lokalít budú dopravované buď do jestvujúcej mestskej kanalizácie, kde to bude možné, alebo budú v rámci lokality vybudované nové uličné stoky.

Rozvoj mesta v rozsahu urbanistického návrhu si vyžiada rozšírenie kanalizačnej splaškovej siete oproti rozsahu jestvujúcej kanalizácie. Vzhľadom na konfiguráciu terénu mesta a rozvojových lokalít je možné, že bude nutné navrhnuť prečerpávacie stanice.

Presný rozsah rozšírenia kanalizačnej siete, počet prečerpávacích staníc pre bývanie, občiansku vybavenosť, výrobu a rekreáciu bude určený po podrobnom zameraní rozvojových lokalít a po upresnení charakteru výroby a OV v ďalšom stupni PD a v štúdiách jednotlivých lokalít.

Potrubia splaškovej kanalizácie navrhujeme situovať v strede nových komunikácií alebo v koridoroch zelených pásov určených pre inžinierske siete.

Nové kanalizačné potrubia v rozvojových lokalitách navrhujeme realizovať z potrubia DN 300, kanalizačné PVC a kanalizáciu riešiť ako splaškovú s využitím zaústenia do jestvujúcich kanalizačných potrubí, pokiaľ kapacita jestvujúcich potrubí vyhovuje.

Množstvo odpadových vôd určených výpočtom

Počet obyvateľov: 11 837

Priemerné denné množstvo odpadových vôd: Q₂₄

Q₂₄ = 2 784,98 m³/deň = 32,27 l/s

Maximálne denné množstvo odpadových vôd Q_m:

Q_m = 3 891,66 m³/deň = 46,19 l/s

Maximálne hodinové množstvo odpadových vôd Q_{hmax}:

Q_{hmax} = 3 891,66 m³/deň x 1,98 = 321,06 m³/hod = 89,18 l/s k_{hmax} = 1,98

Minimálne hodinové množstvo odpadových vôd Q_{hmin}:

Q_{hmin} = 3 891,66 m³/deň x 0,6 = 97,2 m³/hod = 27,00 l/s k_{hmin} = 0,6

Tab. 84 Prehľad množstva odpadových vôd pre Šurany – súčasnosť + rozvoj

Časový horizont	Počet obyvateľov	Počet zamestnancov	Počet návšt./ubytov.	Množstvo odpadových vôd							
				Priemerné denné množstvo OV Q ₂₄		Maximálne denné množstvo OV Q _m		Maximálne hodinové množstvo OV Q _{hmax}		Minimálne hodinové množstvo Q _{hmin}	
				m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s	m ³ /h	l/s
Súčasnosť + návrh	11 837	3 276		2 784,98	32,27	3 891,66	46,19	321,1	89,18	97,2	27,00

Záver

- Pre rozvojové lokality vybudovať splaškovú kanalizáciu.
- Pri podrobnom riešení rozvojových lokalít z hľadiska odkanalizovania je potrebné navrhnuť trasy kanalizačného potrubia pre jednotlivé lokality v návaznosti na už jestvujúce zberače a uličné stoky
- V častiach Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok vybudovať obecnú kanalizačnú sieť v zmysle PD - Región Šurany – odvedenie a čistenie odpadovej vody a zásobovanie pitnou vodou – Aglomerácia č. 1. Šurany. Projektovú dokumentáciu vypracovala projekčná kancelária Hydro – Ing. Hromada v roku 2007
- V zmysle PD Región Šurany – odvedenie a čistenie odpadovej vody a zásobovanie pitnou vodou – Aglomerácia č. 1. Šurany realizovať komplexnú rekonštrukciu a intenzifikáciu ČOV

Šurany s výhľadom napojenia aj častí Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok po vybudovaní splaškovej kanalizácie v týchto častiach v plnom rozsahu.

- Nárast počtu obyvateľov v nových lokalitách a rozvoj výroby miestneho charakteru predpokladá zvýšenie počtu EO na 11 350 EO, podľa informácií ZsVS, ČOV Šurany by mala byť rekonštruovaná na 20 000 EO po stavebnej aj technologickej stránke
- V nových lokalitách treba dodržať ochranné pásmo jestvujúcich aj novonavrhnutých kanalizačných potrubí v zmysle zákona 442/2002 Z.z., § 19

2.14.1.6 Odvádzanie dažďových vôd

Územie mesta Šurany a jeho miestnych častí patrí do povodia rieky Nitra, resp. Stará Nitra, ktorá preteka cez mesto Šurany.

Dažďové vody zo zastavaných oblastí a z komunikácií sa zvädzajú jednotnou kanalizáciou hlavnými zberačmi do ČOV do sacieho bazénu dažďových vôd a odtiaľ sa prečerpávajú do recipientu Stará Nitra. Výtlačné potrubie dažďových vôd je zaustené do recipientu v r. km 2,3. Čerpacia stanica je dimenzovaná na prečerpávanie 3450 l/s dažďových vôd. Prietok recipientu Stará Nitra je 10 m³/s, prietoky nad toto množstvo (20-100 ročná voda) sú odvádzané od stavidla v Ondrochove do poldra rieky Nitry pri Úľanoch nad Žitavou.

Charakteristické prietoky Starej Nitry sú:

$$\begin{array}{ll} Q_{100r} = 15,0 \text{ m}^3/\text{s} & Q_{10r} = 9,0 \text{ m}^3/\text{s} \\ Q_{50r} = 13,0 \text{ m}^3/\text{s} & Q_{1r} = 3,0 \text{ m}^3/\text{s} \\ Q_{20r} = 11,0 \text{ m}^3/\text{s} & \end{array}$$

Kapacity hlavných zberačov:

$$\begin{array}{ll} \text{A} & Q_{\text{kap}} = 5\,587,0 \text{ l/s} \\ \text{B} & Q_{\text{kap}} = 2\,921,4 \text{ l/s} \\ \text{C} & Q_{\text{kap}} = 4\,046,6 \text{ l/s} \\ \text{D} & Q_{\text{kap}} = 1\,697,3 \text{ l/s} \end{array}$$

Návrh odvádzania dažďových vôd

Dažďové vody z ciest budú zvedené systémom otvorených rigolov vedľa komunikácií a priepustami pod nimi do toku Starej Nitry cez výustné objekty. Pred výustným objektom navrhujeme vybudovať zariadenie na zachytávanie nečistôt, ktoré budú počas dažďov privádzané z príslušného riešeného územia.

Na všetkých nových urbanizovaných plochách navrhujeme v rámci nových komunikácií vybudovať dažďovú kanalizáciu, vo forme rigolov – riešenie bude vychádzať z podrobného riešenia konkrétnej lokality a jej využitia.

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch na jednotlivých nehnuteľnostiach rodinných domov navrhujeme zadržiavať na pozemkoch v rámci zástavby vybudovaním dažďových nádrží, z ktorých voda sa následne môže používať na zavlažovanie zelene a záhrad.

Pre určenie odtokového množstva dažďových vôd z jednotlivých navrhovaných rozvojových plôch uvažujeme s 15 minútovým dažďom, čo predstavuje v danej oblasti intenzitu $q=131,0 \text{ l/s.ha}$.

Odtokové množstvo $Q(\text{l/s}) = \text{Plocha } S(\text{ha}) \times \text{vrcholový odtokový koeficient } \psi \times \text{intenzita } 15 \text{ mn. dažďa } q_{15}(\text{l/s.ha})$.

Všetky hodnoty sú na základe výpočtov uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 85 Výpočet množstva dažďových vôd.

Číslo lokality	Lokalita	Funkčné využitie	Rozloha ha	Koeficient zastavanosti	Vrcholový odtokový koeficient ψ	Odtokové množstvo Q l/s
Lokality pre rozvoj bývania						
1	Pri Starej Nitre	bývanie v RD	10,31	0,25	0,4	540,24
2	Pri Starej Nitre	bývanie v BD	4,53	0,25	0,4	237,37
4	Pri ihrisku	bývanie v RD	1,96	0,25	0,4	102,70
5	Za Školou	bývanie v RD	2,05	0,25	0,4	107,42
5	Južná ulica	bývanie v RD	7,43	0,25	0,4	389,33
5	Južná ulica	bývanie v RD	1,33	0,25	0,4	69,69
5	Za Školou	bývanie v RD	1,00	0,25	0,4	52,40
6	Východná ulica	bývanie v RD	4,43	0,25	0,4	232,13
6	Východná ulica	bývanie v RD	2,48	0,25	0,4	129,95
7	Štrková	bývanie v RD	4,40	0,25	0,4	230,56
9	Čierna voda	rekreacia	0,74	0,25	0,4	38,77
13	Jánošovo	bývanie v RD	1,72	0,25	0,4	90,13
14	Partizánska	bývanie v BD	0,69	0,25	0,4	36,15
14	Partizánska	bývanie v BD	0,40	0,25	0,4	20,96
15	Partizánska	bývanie v bD	2,95	0,25	0,4	154,58
18	Cukrovar - Kapitána Nálepku	bývanie v RD	0,79	0,25	0,4	41,40
20	Cukrovar - Partizánska	bývanie v BD+OV	1,68	0,25	0,4	88,03
22	Cukrovar	bývanie v BD+OV	3,66	0,25	0,4	191,78
23	Žofie Bosniakovej	bývanie v RD	1,28	0,25	0,4	67,07
24	Športová	bývanie v RD	0,79	0,25	0,4	41,40
29	Centrum	bývanie v BD+OV	1,72	0,25	0,4	90,13
29	Centrum	bývanie v BD+OV	0,86	0,25	0,4	45,06
37	Jabloňová	bývanie v RD	1,02	0,25	0,4	53,45
38	Riečna	bývanie v RD	1,73	0,25	0,4	90,65
39	Prídavky	bývanie v RD	3,50	0,25	0,4	183,4
41	Záhrady	bývanie v RD	2,57	0,25	0,4	134,67
Spolu bývanie						3 418,02
Lokality pre rozvoj OV						
25	Športová	komerčná OV	1,90	0,25	0,4	99,56
Spolu OV						99,56
Lokality pre rozvoj výroby						
12	Elitex	výroba a skladov.	1,12	0,25	0,4	58,69
19	Cukrovar - Hviezdoslavova	výroba a skladov.	9,70	0,25	0,4	366,80
21	Cukrovar	výroba a skladov.	2,32	0,25	0,4	121,59
26	Cukrovar - ČOV	výroba a skladov.	5,07	0,25	0,4	298,68
27	Cukrovar - ČOV	výroba a skladov.	10,27	0,25	0,4	538,15

Číslo lokality	Lokalita	Funkčné využitie	Rozloha ha	Koeficient zastavanosti	Vrcholový odtokový koeficient ψ	Odtokové množstvo Q l/s
30	Pri Argentíne	výroba a skladov.	25,86	0,25	0,4	1 355,06
30	Pri Argentíne	výroba a skladov.	7,40	0,25	0,4	387,76
30	Pri Argentíne	výroba a skladov.	10,47	0,25	0,4	548,63
31	Pri Argentíne	výroba a skladov.	7,66	0,25	0,4	401,38
32	Kaparáš	výroba a skladov.	10,29	0,25	0,4	539,19
33	Kaparáš	výroba a skladov.	0,65	0,25	0,4	34,06
34	Za mlynom	výroba a skladov.	9,66	0,25	0,4	506,18
34	Za mlynom	výroba a skladov.	8,27	0,25	0,4	433,35
35	Skládka	výroba a skladov.	7,56	0,25	0,4	396,14
42	Hlavná	Komunálna výroba.	1,21	0,25	0,4	63,40
Spolu výroba						6 049,06
Šport a rekreácia						
10	Čierna voda	plochy rekreácie	6,51	0,25	0,4	341,12
16	Rybníky	plochy rekreácie v prír. prostredí	9,86	0,15	0,3	387,50
22	Cukrovar	plochy športu	0,30	0,25	0,4	15,72
Spolu rekreácia						728,62
Spolu						10 295,26

Dažďové množstvá sú určené orientačne. V ďalších stupňoch projektovej prípravy budú upresňované na základe odtokových koeficientov, ktoré budú vychádzať zo spôsobu zástavby jednotlivých lokalít. V lokalitách so zástavbou rodinných domov, príp. výrobných hál navrhujeme alternatívne likvidáciu dažďových vôd na území jednotlivých nehnuteľností použitím dažďových vôd na zavlažovanie zelene a záhrad.

Celkové odtokové množstvo dažďových vôd z navrhovaných lokalít: 10 295,26

Zásobovanie elektrickou energiou

2.14.1.7 Širšie vzťahy

Dodávka elektrickej energie pre riešené územie je realizovaná zo 110/22 kV rozvodne v Nových Zámkoch cez 22 kV vedenia. Katastrálnym územím je vedená trasa 110 kV č. 8745 Nové Zámky – Levice.

Známe zámery

V zmysle ÚPN VÚC Nitrianskeho kraj sa po roku 2005 sa uvažuje vybudovať 400 kV vedenie v trase:

- Gabčíkovo - Nové Zámky - Veľký Ďur.

Nová trasa bude vedená súbežne so súčasnou trasou 110 kV č. 8745 Nové Zámky - Levice tak aby sa vytvoril jeden koridor.

Základné údaje

Napäťová sústava: VN: 3 fáz. str.50 Hz, 22 000 V, IT
 NN: 3+PEN, str. 50 Hz. 230/400V/ TN-C

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom pri normálnej prevádzke:

VN : krytmí, zábranou, umiest. mimo dosah
 NN : izoláciou živých častí, krytmí, umiest. mimo dosah

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom pri poruche:

VN : zemnením

NN : samočinným odpojením napájania

Prostredie: 4.1.1. - aktívne, zložitá, vonkajšie

Uzemnenie: STN 33 2000-5-54

Ochranné pásma elektrických vedení

V zmysle zákona č. 251/2012 §43 je ochranné pásmo elektrických vedení definované:

- 22 kV a 1kV káblové vedenie: 1 m na obe strany od krajného kábla
- 22 kV vzdušné vedenie holé: 10 m na obe strany od krajného vodiča
- 22 kV vzdušné vedenie závesný kábel: 1 m na obe strany od kábla
- Transformačná stanica VN/NN: vymedzené vonkajšou stenou transformačnej stanice

Súčasný stav

Územie je zásobované z existujúceho 22kV kmeňového vedenia:

- č. 173 Nové Zámky – cukrovar Šurany
- č. 244 Nové Zámky – Komjatice – Nitra
- č. 245 Nové Zámky – Rastislavice – Nitra
- č. 340 Nové Zámky – cukrovar Šurany - Elitex

Tab. 86 Prehľad trafostaníc

Číslo TS	Názov TS	Výkon v kVA	Typ TS	Vlastník	Vedenie
0003-017	Nový Dvor	160	stožiarová	ZSE	245
0003-018	Tehelňa	100	stožiarová	NIE ZSE	245
0054-001	Sever 1	630	murovaná	ZSE	340
0054-002	Šurany Sever 2	630	murovaná	ZSE	340
0054-003	Šurany Sever 3	160	murovaná	ZSE	340
0054-004	Šurany Sever 4	630	murovaná	ZSE	340
0054-006	Šurany IBV Dvor	250	2 a pol stĺpová	ZSE	340
0054-007	Šurany Bottovi	250	kiosková	ZSE	340
0054-008	Šurany CA	250	4 stĺpová	ZSE	340
0054-009	Šurany J.Kráľa	400	2 a pol stĺpová	ZSE	301
0054-010	Šurany Zaj.lúka	400	2 a pol stĺpová	ZSE	244
0054-012	Jednota	630	murovaná	ZSE	173
0054-013	Polikliniky	630	murovaná	ZSE	340
0054-014	Pošta	630	murovaná	ZSE	340
0054-015	Šurany Argentína	250	stožiarová	ZSE	340
0054-016	Šurany TSM	160	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	340
0054-017	Cesty	100	stožiarová	ZSE	340
0054-018	Dom smútku	100	stožiarová	ZSE	173
0054-019	SPTS Albertov dvor	100	4 stĺpová	NIE ZSE	245
0054-020	Šurany Nový svet	160	stožiarová	ZSE	245
0054-021	Kopec	250	stožiarová	NIE ZSE	245
0054-022	Šurany	250	vežová	NIE ZSE	340
0054-023	Šurany SPTS	100	stožiarová	NIE ZSE	245

Číslo TS	Názov TS	Výkon v kVA	Typ TS	Vlastník	Vedenie
0054-024	Nový Hrádok JRD	100	4 stĺpová	ZSE	244
0054-025	Nový Hrádok Lúka	250	stožiarová	ZSE	244
0054-026	Nový Hrádok Prídavky	250	stožiarová	ZSE	244
0054-027	STS	630	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	340
0054-028	ZVAK	50	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	340
0054-029	CSD	100	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	340
0054-030	PNZP	1 000	murovaná	NIE ZSE	340
0054-031	SAD	160	stožiarová	NIE ZSE	340
0054-032	Kotolňa	400	2 a pol stĺpová	ZSE	340
0054-033	ZVAK	250	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	340
0054-034	ZVAK KRIŽNA	250	2 a pol stĺpová	ZSE	340
0054-036	Štrkovisko	100	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	244
0054-037	PD Kostolý sek	100	stožiarová	NIE ZSE	244
0054-038	AUQUA	630	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	244
0054-039	Čerpačka 1	250	4 stĺpová	NIE ZSE	244
0054-040	Čerpačka 2	630	1 stĺpová	NIE ZSE	244
0054-044	Kostolný sek	250	stožiarová	ZSE	340
0054-045	Kostolný sek 2	250	2 a pol stĺpová	ZSE	244
0054-047	OKOMAN	100	2 a pol stĺpová	ZSE	340
0054-049	ELITEX	1 000	murovaná	NIE ZSE	173
0054-051	Čistička	630	murovaná	NIE ZSE	244
0054-053	Šurany OSM	630	kiosková	NIE ZSE	173
0054-054	Kovošroty	1 000	murovaná	NIE ZSE	173
0054-055	Cukrovar	1 600	murovaná	NIE ZSE	171
0054-060	Kaparas	630	2 a pol stĺpová	NIE ZSE	340
0054-062	Elitex	2x400	murovaná	ZSE	
0054-063	Šurany SOU	250	kiosková	ZSE	340
0054-065	ZEILER	250	murovaná	NIE ZSE	340
0054-066	Nitriansky Hrádok	250	vežová	ZSE	244
0054-067	WOO ONE	1 000	murovaná	NIE ZSE	
0054-068	ČSPH Slovnaft	100	kiosková	NIE ZSE	340
0054-069	Kostolný sek	160	Vežová	ZSE	244
0054-070	Puškinova	100	1 stĺpová	ZSE	340
0054-071	Šurany Nový svet	100	1 stĺpová	ZSE	340
0054-072	CFF s.r.o.	1 000	murovaná	NIE ZSE	340
0054-073	Roffelsen	1 000	murovaná	NIE ZSE	340
0054-074	Tesco	250	kiosková	NIE ZSE	340
0054-075	Lindemaier	1 000	kiosková	NIE ZSE	340
0054-076	GREENDWELL	160	kiosková	NIE ZSE	244

2.14.1.8 Návrh riešenia

Tab. 87 Energetická bilancia

číslo	Názov lokality	Funkčné využitie	plocha (ha)	počet byt.jednot.	Pi /kW/	ΣPi /kW/	Pp /kW/	ΣPp /kW/	β	ΣPs /kW/
1	Pri Starej Nitre	Plochy bývania v RD	10,31	52	15	773	6,5		0,26	86
2	Pri Starej Nitre	Plochy bývania v bytových domoch	4,53	81	15	1 222	6,5		0,24	130
3	Pri Starej Nitre	Plochy parkovej zelene	3,10			0			0,00	0
4	Pri ihrisku	Plochy bývania v RD	1,96	10	15	147	6,5		0,33	21
5	Za Školou	Plochy bývania v RD	2,05	10	15	154	6,5		0,32	22
5	Južná ulica	Plochy bývania v RD	7,43	37	15	558	6,5		0,27	64
5	Južná ulica	Plochy bývania v RD	1,33	7	15	100	6,5		0,36	15
5	Za Školou	Plochy bývania v RD	1,00	5	15	75	6,5		0,38	12
6	Východná ulica	Plochy bývania v RD	4,43	22	15	332	6,5		0,28	41
6	Východná ulica	Plochy bývania v RD	2,48	12	15	186	6,5		0,31	25
7	Štrková	Plochy bývania v RD	4,40	22	15	330	6,5		0,29	41
9	Čierna voda	Zmiešané územie bývania a rekreácie	0,74	5	15	70	6,5		0,39	6
10	Čierna voda	Plochy rekreácie	6,51		40	0			0,40	16
12	Elitex	Plochy výroby a skladovania	1,12		0	600			0,60	0
13	Jánošovo	Plochy bývania v bytových domoch	1,72	9	15	129	6,5		0,32	18
14	Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	0,69	16	15	234	6,5		0,33	34
14	Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	0,40	9	15	135	7,5		0,34	23
16	Rybníky	Plochy rekreácie v prírodnom prostredí	9,86			40			0,40	16
18	Cukrovar Kapitána Nálepku	Plochy bývania v RD	0,79	4	15	59	6,5		0,40	10
19	Cukrovar - Hviezdoslavova	Zmiešané plochy výroby, skladovania a vybavenosti	9,70		0	2 000			0,80	1600

číslo	Názov lokality	Funkčné využitie	plocha (ha)	počet byt.jednot.	Pi /kW/	ΣPi /kW/	Pp /kW/	ΣPp /kW/	β	ΣPs /kW/
20	Cukrovar - Partizánska	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	1,68	13	15	189	6,5		0,32	26
21	Cukrovar	Zmiešané územie výroby a vybavenosti	2,32			500			0,80	400
22	Cukrovar	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	3,66	69	15	1 031	6,5		0,25	111
22	Cukrovar	Plochy športu	0,30		0	0				0
22	Cukrovar	Plochy parkovej zelene	1,07		0					0
23	Žofie Bosniakovej	Plochy bývania v rodinných domoch	1,28	6	15	96	6,5		0,36	15
24	Športová	Plochy bývania RD	0,79	4	15	59	6,5		0,40	10
25	Športová	Plochy komerčnej občianskej vybavenosti	1,90			500			0,40	200
26	Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	1,90			800			0,60	480
26	Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	5,07			1 000			0,60	600
27	Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	10,27			2 000			0,60	1200
29	Centrum	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	1,72	13	15	193	6,5		0,31	26
29	Centrum	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	0,86	6	15	97	6,5		0,36	15
30	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	25,86			3 000			0,60	1800
30	Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	1,14			0				0
30	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	7,40			100			0,60	60
30	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	10,47			3 000			0,60	1800
30	Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	1,12			0				0
30	Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	4,87			0				0
31	Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	7,66			1 000			0,60	600
32	Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	10,29			3 000			0,60	1800

číslo	Názov lokality	Funkčné využitie	plocha (ha)	počet byt.jednot.	Pi /kW/	ΣPi /kW/	Pp /kW/	ΣPp /kW/	β	ΣPs /kW/
32	Kaparáš	Plochy zelene izolačnej	1,09			0			0,60	0
32	Kaparáš	Plochy zelene izolačnej	1,88			0			0,60	0
33	Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	0,65			500			0,60	300
34	Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	9,66			2 500			0,60	1500
34	Za mlynom	Plochy zelene izolačnej	1,38			0			0,60	0
34	Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	8,27			1 000			0,60	600
35	Skládka	Plochy výroby a skladovania	7,56			1 000			0,60	600
37	Jabloňová	Plochy bývania v RD	1,02	5	15	76	6,5		0,38	12
38	Riečna	Plochy bývania v RD	1,73	9	15	130	6,5		0,34	19
39	Prídavky	Plochy bývania v RD	3,50	18	15	263	6,5		0,30	34
41	Záhrady	Plochy bývania v RD	2,57	13	15	193	6,5		0,31	26
42	Hlavná	Plochy komunálnej výroby	1,21			50			0,4	20
	SPOLU					29 421				14 434

Popis technického riešenia

Lokalita č. 1,2,3

Pre potreby napojenia lokality bude vybudovaná nová distribučná transformačná stanica TS1 s transformátorom 400kVA. Trafostanica bude napojená z existujúceho vzdušného vedenia, odbočením z prípojky pre TS 0054-044. Z trafostanice budú vyvedené nové káblové vývody, situované v navrhovaných uličných pásoch. Zároveň za účelom zokruhovania budú vyvedené nové NN vývody na existujúcu NN distribučnú sieť

Lokalita č. 4

Napojenia odberov budú riešené rozšírením existujúcej distribučne NN siete, vybudovaním nového káblového rozvodu, vedeného v navrhovanom uličnom páse.

Lokalita č. 5,6

Pre potreby napojenia lokality bude zrealizovaná technologická úprava existujúcej TS č. 0054-045 spočívajúca v jej preložení a výmene za kioskovú transformačnú stanicu. Zároveň, za účelom pokrytia požadovanej výkonovej bilancie bude zrealizovaná výmena transformátora na výkon 630kVA. Z upravenej TS budú následne do lokality vyvedené nové NN vývody. Nové vývody budú zokruhované na existujúcu NN distribučnú sieť.

Lokalitou prechádza existujúca VN vzdušná prípojka pre TS 0054-069. Uvedená prípojka je v kolízii s navrhovanou výstavbou a bude preložená do káblového vedenia.

Lokalita č. 7

Napojenie odberov bude riešené z existujúcej distribučnej NN siete, vyvedením vývodu z exist. TS č. 0054-036.

Lokalita č. 9, 10

Napojenie odberov bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej NN siete, vyvedením vývodu z exist. TS č. 0054-076.

Lokalita č. 13

Pre potreby napojenia lokality bude zrealizovaná technologická úprava existujúcej TS č. 0054-009 spočívajúca vo výmene transformátora na výkon 630kVA. Z upravenej TS budú následne do lokality vyvedené nové NN vývody. Nové vývody budú zokruhované na existujúcu NN distribučnú sieť. Okrajom lokality prechádza: 1x vzdušné VN vedenie č. 301, dvojité vzdušné vedenie č. 244 a káblové vedenie č. 173. Ochranné pásma vedení bude rešpektované. V prípade nemožnosti rešpektovať ochranné pásma budú vedenia preložené.

Lokalita č. 12

Bude vybudovaná nová odberateľská transformačná stanica TS2 s výkonom 400kVA. Okrajom lokality prechádza: 1x vzdušné VN vedenie č. 301, dvojité vzdušné vedenie č. 244. Ochranné pásma vedení bude rešpektované. V prípade nemožnosti rešpektovať ochranné pásma budú vedenia kabelizované.

Lokalita č. 14

Napojenie odberov bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej NN siete.

Lokalita č. 15 a 18

Pre potreby napojenia lokality bude zrealizovaná technologická úprava existujúcej TS č. 0054-070 spočívajúca vo výmene transformátora na výkon na 400 kVA a výmene stožiarovej TS za kioskovú. Z upravenej TS budú následne do lokality vyvedené nové NN vývody. Nové vývody budú zokruhované na existujúcu NN distribučnú sieť.

Okrajom lokality prechádza vzdušné VN vedenie č. 301, ktoré je v kolízii s plánovanou výstavbou a preto bude zakabelizované.

Lokalita č. 16

Napojenie odberov bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej NN siete.

Lokalita č. 19, 20, 21, 22

Bude vybudovaná nová odberateľská transformačná stanica TS2, TS 3, TS 4. Napojené budú z exist. VN vedenia č. 173 resp. 301, ktoré sa nachádzajú v blízkosti riešeného územia.

Lokalita č. 23, 24

Napojenie odberov bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej NN siete.

Lokalita č. 25

Bude vybudovaná nová odberateľská transformačná stanica TS5, napojená z existujúceho VN káblového vedenia.

Lokalita č. 26, 27

Budú vybudované nové odberateľské transformačné stanice TS6 a TS 7. TS budú napojené z exist. VN káblového vedenia č. 173. resp. 301, ktoré sa nachádzajú v blízkosti riešeného územia.

Lokalita č. 29

Napojenia odberov budú riešené rozšírením existujúcej distribučnej NN siete vybudovaním posilovacieho NN káblového rozvodu z existujúcej TS 0054-002 alebo 0054-004.

Lokalita č. 30, 31, 32, 33, 34, 35

Budú vybudované nové odberateľské transformačné stanice TS9 až TS 16.

Lokalitou prechádza existujúca VN vzdušné vedenie, ktoré je v kolízii s navrhovanou zástavbou a preto bude preložené do káblového vedenia

Lokalita č. 36

V lokalite sa nenachádza žiadna NN distribučná sieť. Napojenie bude riešené napojením z existujúcej TS 0054-046.

Lokalita č. 37, 38

Napojenia odberov budú riešené z existujúcej NN distribučne siete.

Lokalita č. 39

Napojenia odberov budú riešené rozšírením existujúcej distribučne NN siete vybudovaním posilovacieho NN káblového rozvodu z existujúcej TS 0054-026.

Lokalita č. 41

Napojenia odberov budú riešené rozšírením existujúcej distribučne NN siete vybudovaním posilovacieho NN káblového rozvodu z existujúcej TS 0054-024 a zokruhováním na existujúcu NN sieť.

.

Lokalita č. 42

Napojenia odberov budú riešené z existujúcej NN distribučne siete.

Zásobovanie plynom

2.14.1.9 Širšie vzťahy

Katastrálnym územím mesta Šurany prechádza VTL plynovod DN 300 PN 63 vedený z Mojmiroviec smer Bánov, ďalej na Komárno.

Podľa ÚPN R Nitrianskeho kraja sa vo výhľadovom období uvažuje s prepravou plynu do južnej Európy. Jedným z variantov, ktorého realizácia závisí od rozhodnutia ruskej strany, je výstavba tranzitného plynovodu DN1200 navrhovaná z kompresorovej stanice Ivanka pri Nitre južným smerom k Novým Zámkom a po prekonaní rieky Váh smerom k obci Zlatná na Ostrove, kde má križovať rieku Dunaj.

Zásobovanie mesta

V roku 1981 bol vypracovaný Generel plynifikácie Šurany Západoslovenským plynárenským závodom Bratislava. Následne bol vypracovaný generel plynu, spracovateľ Naftprojekt Poprad, ktorý riešil plynifikáciu miestnych častí:

- Šurany
- Kostolný Sek
- Nitriansky Hrádok

Mesto Šurany je plynifikované (okrem časti Kopec), pričom rozhodujúcim palivom s takmer 100% dostupnosťou je zemný plyn. Podľa Konceptie rozvoja mesta Šurany v oblasti tepelnej energetiky (2007 Slovgeoterm), z celkového počtu 3 746 bytov v meste (zahŕňa byty napojené na SCTZ aj individuálnu bytovú výstavbu), je na plyn napojených 3 368 bytov, čo predstavuje 89,9 %. Z celkového počtu 2 342 RD je na plyn napojených 2 136, čo predstavuje 91,2 %. Ostatné rodinné domy majú prevažne zdroje tepla na tuhé palivo (drevo).

Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obce mesta je existujúci VTL plynovod vedený od Nových Zámkov. Mesto Šurany sa zásobuje z jednej regulačnej stanice RS 3000 VTL/STL/3000 m³ /hod. Regulačná stanica je osadená vedľa poľnonákupu Agropros a.s. Miestny plynovod je stredotlak, tlaková hladina v miestnej sieti je 300 kPa. STL plynovodná sieť je oceľových izolovaných rúr. Hlavný zásobovací rad od RS po stred mesta je DN 300, kde sa redukuje na plyn DN 200 a pokračuje popri hlavnej ceste až do Elitexu. Na hlavný rad plynovody DN 150 až do koncových odberov. V okrajových častiach a v miestach s nižšou spotrebou plynu sú plynovody DN 80. Plynovody sú riešené tak, aby bolo

zabezpečené zaokruhovanie sústavy, plošné pokrytie celého zastavaného územia. Plynovody sú uložené v zelených pásoch, chodníkoch resp. verejných priestranstvách.

2.14.1.10 Návrh riešenia

Kritériá pre stanovenie maximálnej hodinovej, dennej a ročnej hodnoty odberu zemného plynu

Stanovenie maximálnej hodinovej a ročnej hodnoty odberu zemného plynu navrhovaných lokalít je navrhnuté v súlade s Technickými podmienkami spoločnosti SPP - distribúcia, a.s. ako prevádzkovateľa Distribučnej siete, ktorými určuje technické podmienky prístupu, pripojenia do Distribučnej siete a prevádzkovania Distribučnej siete, ktoré nadobudli účinnosť dňa 01.01.2014

Tab. 88 Základné údaje pre stanovenie hodnôt odberu plynu - Technické podmienky spoločnosti SPP - distribúcia, a.s., z 2014.01.01.

	Základné údaje pre stanovenie hodnôt odberu plynu		
	Teplotné pásmo obce – 1 (STN EN 12 831)	-10	
	Kategórie		
KD IBV	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť (KD) – IBV ak sa plyn využíva pre účely varenia ako aj na účely vykurovania a prípravu TÚV		
	maximálny hodinový odber:	QIBV (-10°;-12°C)	1,4 m3/hod
	maximálny denný odber:	QIBV (-10°;-12°C)	33,6 m3/deň
	ročný odber	RQIBV	2 425 m3/rok
KD KBVv	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť (KD) – KBV ak sa plyn využíva len pre účely varenia		
	maximálny hodinový odber:	QKBVv	0,12 m3/hod
	maximálny denný odber:	QKBVv	0,6 m3/deň
	ročný odber	RQKBVv	69 m3/rok
KD KBVš	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť (KD) – KBV ak sa plyn využíva pre účely varenia ako aj na účely vykurovania a prípravu TÚV		
	maximálny hodinový odber:	QKBV (-10°;-12°C)	0,8 m3/hod
	maximálny denný odber:	QKBV (-10°;-12°C)	19,2 m3/deň
	ročný odber	RQKBVš	1 087 m3/rok
KMD V, R	Kategória mimo domácnosť (KMD) pre vyhodnocovanie technickej kapacity v distribučnej sieti sa použijú hodnoty maximálnej hodinovej, ročnej hodnoty odberu plynu		

Plynofikácia nových lokalít sa navrhuje realizovať predĺžením jestvujúcich plynovodov, prípadne vysadením nových odbočiek, v časovej väzbe na postupnosť výstavby. Nové STL plynovody navrhujeme realizovať z materiálu PE 100.

Technické podmienky, ako aj podmienky pripojenia na jestvujúce plynárenské zariadenia budú predmetom spracovania jednotlivých stupňov projektovej dokumentácie. Pred samotným spracovaním projektov plynofikácie jednotlivých lokalít je potrebné návrh a podmienky riešenia konzultovať s prevádzkovateľom plynovodnej siete SPP a.s.

Tab. 89 Prehľad potrieb plynu v rozvojových lokalitách³⁶

číslo		názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet bytov	počet obyvateľov	počet návštev./ubytov.	počet pracov.	m3/hod	m3/deň	m3/rok	poznámka
1		Pri Starej Nitre	Plochy bývania v rodinných domoch	10,31	52	155			72,15	1731,67	124978,96	
2		Pri Starej Nitre	Plochy bývania v bytových domoch	4,53	81	228			65,17	1564,01	88545,78	Návrh - Bytové domy
3		Pri Starej Nitre	Plochy parkovej zelene	3,10								Návrh - Oddychová zóna
4		Pri ihrisku	Plochy bývania v rodinných domoch	1,96	10	29			13,70	328,88	23736,07	
5		Za Školou	Plochy bývania v rodinných domoch	2,05	10	31			14,37	344,77	24882,95	
5		Južná ulica	Plochy bývania v rodinných domoch	7,43	37	112			52,04	1248,90	90136,12	
5		Južná ulica	Plochy bývania v rodinných domoch	1,33	7	20			9,32	223,70	16145,35	
5		Za Školou	Plochy bývania v rodinných domoch	1,00	5	15			7,00	168,04	12127,77	Návrh - Bývanie v RD
6		Východná ulica	Plochy bývania v rodinných domoch	4,43	22	66			31,03	744,79	53753,72	
6		Východná ulica	Plochy bývania v rodinných domoch	2,48	12	37			17,38	417,14	30106,00	
7		Štrková	Plochy bývania v rodinných domoch	4,40	22	66			30,81	739,44	53367,37	
9		Čierna voda	Zmiešané územie bývania a rekreácie	0,74	5	14	20	3	6,52	156,37	11285,51	Návrh
10		Čierna voda	Plochy rekreácie	6,51			50/30	3				Návrh Rekreácia
12		Elitex	Plochy výroby a skladovania	1,12				30	21,00	167,98	12094,76	

³⁶ Lokality č. 1,4,5,5,6,7,12, 30,32,33,34 boli riešené v zmenách a doplnkoch 04/2001 ÚPN SÚ Šurany, lokality č. 13,14,24,25 v zmenách a doplnkoch č. 1/2008

číslo		názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet bytov	počet obyvateľov	počet návštev./ubytov.	počet pracov.	m3/hod	m3/deň	m3/rok	poznámka
13		Jánošovo	Plochy bývania v rodinných domoch	1,72	9	26			6,90	165,57	9373,91	
14		Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	0,69	16	44			12,48	299,50	16956,32	
14		Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	0,40	9	25			7,18	172,23	9751,00	
15		Partizánska	Plochy bývania v bytových domoch	2,95	66	186			53,04	1273,00	72070,52	Návrh - Bytové domy
16		Rybníky	Plochy rekreácie v prírodnom prostredí	9,86			100	3				Návrh - Oddychová zóna
18		Cukrovar Kapitána Nálepku	Plochy bývania v rodinných domoch	0,79	4	12			5,54	132,86	9588,67	Návrh - Reštrukturalizácia cukrovaru
19		Cukrovar Hviezdoslavova	Zmiešané plochy výroby, skladovania a vybavenosti	9,70			600	150	45,25	362,02	26065,34	Návrh - Reštrukturalizácia cukrovaru
20		Cukrovar Partizánska	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	1,68	13	35	100	20	22,93	550,24	39712,47	Návrh - Nové centrum
21		Cukrovar	Zmiešané územie výroby a vybavenosti	2,32			400	70	108,10	926,61	8339,50	Návrh - Reštrukturalizácia cukrovaru
22		Cukrovar	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	3,66	69	192	300	60	125,06	3001,38	216617,65	Návrh - Nové centrum
22		Cukrovar	Plochy športu	0,30				2				
22		Cukrovar	Plochy parkovej zelene	1,07								Návrh - Nové centrum
23		Žofie Bosniakovej	Plochy bývania v rodinných domoch	1,28	6	19			8,94	214,57	15485,72	Návrh - Bytové domy

číslo		názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet bytov	počet obyvateľov	počet návštev./ubytov.	počet pracov.	m3/hod	m3/deň	m3/rok	poznámka
24		Športová	Plochy bývania v rodinných domoch	0,79	4	12			5,53	132,81	9585,15	
25		Športová	Plochy komerčnej občianskej vybavenosti	1,90			500	40	53,14	850,26	61218,65	
26		Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	1,90				40	35,49	283,90	20440,48	Návrh - Výroba
26		Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	5,07				80	94,67	757,33	54528,11	Návrh - Výroba
27		Cukrovar - ČOV	Plochy výroby a skladovania	10,27				150	191,71	1533,72	110427,55	Návrh - Výroba
29		Centrum	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	1,72	13	36	500	30	23,45	562,88	40624,72	
29		Centrum	Zmiešané územie bývania a vybavenosti	0,86	6	18	200	15	11,75	282,10	20359,96	
30		Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	25,86				200	482,73	3861,81	278050,19	
30		Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	1,14								
30		Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	7,40				100	138,20	1105,59	79602,44	
30		Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	10,47				150	195,50	1563,97	112605,81	
30		Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	1,12								
30		Pri Argentíne	Plochy zelene izolačnej	4,87								
31		Pri Argentíne	Plochy výroby a skladovania	7,66				100	142,92	1143,34	82320,18	

číslo		názov lokality	Funkčné využitie	plocha ha	počet bytov	počet obyvateľov	počet návštev./ ubytov.	počet pracov.	m3/hod	m3/deň	m3/rok	poznámka
32		Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	10,29				140	192,00	1536,04	110594,71	
32		Kaparáš	Plochy zelene izolačnej	1,09								
32		Kaparáš	Plochy zelene izolačnej	1,88								
33		Kaparáš	Plochy výroby a skladovania	0,65				15	12,06	96,48	6946,91	
34		Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	9,66				120	180,33	1442,67	103871,93	
34		Za mlynom	Plochy zelene izolačnej	1,38								
34		Za mlynom	Plochy výroby a skladovania	8,27				115	154,31	1234,52	88885,18	
35		Skládka	Plochy výroby a skladovania	7,56				100	141,10	1128,78	81271,91	
37		Jabloňová	Plochy bývania v rodinných domoch	1,02	5	15			7,13	171,13	12351,26	Návrh - Rodinné domy
38		Riečna	Plochy bývania v rodinných domoch	1,73	9	26			12,13	291,09	21008,76	Zmeny a doplnky ÚPN 04/2001
39		Prídavky	Plochy bývania v rodinných domoch	3,50	18	53			24,52	588,54	42476,68	Návrh Bývanie v RD
41		Záhrady	Plochy bývania v rodinných domoch	2,57	13	39			18,01	432,30	31199,95	Zmeny a doplnky ÚPN 04/2001
42		Hlavná	Plochy komunálnej výroby	1,21				5	22,65	181,20	13046,73	Návrh drobná výroba
Spolu						1660		1705	2875,24	34647,12	2221559,8	

2.15 Odpadové hospodárstvo

Od roku 1993 sú v Slovenskej republike (SR) v súlade so štátnou environmentálnou politikou pre potreby definovania úloh strategického a koncepcného rozvoja odpadového hospodárstva z úrovne štátu vypracúvané **Programy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR)**. POH SR spracovaný na roky 2011 – 2015, schválený uznesením vlády SR č. 69 z 22. februára 2012. Jeho obsah zodpovedá požiadavkám stanoveným v legislatívnych predpisoch SR a EÚ, predovšetkým v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a smernice 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc. **Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 - 2015** bol schválený všeobecne záväznou vyhláškou Obvodného úradu životného prostredia Nitra č. 2/2013 zo 17. 6. 2013, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť **Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015**. **Mesto Šurany má vypracovaný Program odpadového hospodárstva mesta Šurany do roku 2015**, ktorý bol schválený rozhodnutím Okresného úradu Nové Zámky č. OU-NZ-OSZP-Z/2014/00584-02-Š zo dňa 11. 3. 2014.

Súčasný stav nakladania s odpadmi

Nakladanie s odpadmi na území mesta Šurany sa riadi zákonom č. 223/2011 o odpadoch v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzným nariadením mesta Šurany č. 4/2004 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi a všeobecne záväzným nariadením mesta Šurany 6/2007, ktorým sa mení a dopĺňa VZN mesta Šurany č. 4/2004 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Systém zberu zmesového komunálneho odpadu je zabezpečený lokálnym systémom a zber vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu je zabezpečený lokálnym a donáškovým systémom. Odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje firma Branter Nové Zámky s. r. o., ktorá ho odváža na skládku odpadov KO Kolta. Zmesový komunálny odpad v individuálnej bytovej zástavbe je zhromažďovaný v 110 l zberných nádobách, kde frekvencia vývozu vyprázdňovania predstavuje 2 x za mesiac. V hromadnej bytovej zástavbe je zhromažďovaný v 1 100 l nádobách a frekvencia vyprázdňovania je 2 x za mesiac resp. podľa potreby.

Odpad vybraných komodít ako je sklo, papier, VKM, plast a kovové obaly je separovaný do 1 100 l zberných nádob a do farebne oddelených plastových vriec. Vyseparované zložky sa privážajú na zberný dvor, kde sa dotriedia a mechanicky upravujú. Zhodnocovanie odpadov je zabezpečované dodávateľsky firmou Branter Nové Zámky s.r.o. a ďalšími menšími subjektami. Za účelom triedeného zberu KO sú v prevádzke zberné miesta. Zberné miesto na nám. Hrdinov 1 (parcela je vo vlastníctve mesta Šurany) slúži ako miesto dočasného uloženia vyseparovaných zložiek. V zbernom dvore na Železničnej ul. 44 (parcela je vo vlastníctve mesta Šurany) sú umiestnené zberné nádoby a kontajnery na zber pre dočasné uloženie, dotriedenie a mechanické úpravy. Drobné stavebné odpady sú prostredníctvom organizácie mesta Šurany odvážané na ďalšie zhodnotenie zmluvnej oprávnenej osobe – STAVITEĽSTVO Zajíček, Šurany.

V meste nie je vybudovaná kompostáreň a ani sa neplánuje v najbližšej dobe jej výstavba.

Z prehľadu ročného vyprodukovaného množstva komunálneho odpadu v roku 2006 a 2010 až 2013 vyplýva, že podiel množstva komunálneho odpadu (vrátane drobného stavebného odpadu) sa v roku 2014 v porovnaní s rokom 2006 zvýšil o 40 % a v porovnaní s rokom 2012 znížil o 11 %, čo predstavuje priaznivý trend. Množstvá vyseparovaných zložiek (papier, plasty a sklo) sa v porovnaní s rokom 2006 zvýšili v priemere o 92 %. Množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa predstavuje 321 kg, čo sa rovná približne celoslovenskému priemeru.

Tab. 90 Vývoj vzniku množstva (kg) odpadu v roku 2006 a 2010 – 2014

Rok / Kategória	2006	2010	2011	2012	2013	2014	Zmluvný partner
Komunálny odpad a drobné stavebné odpady	2 204 850	4 111 200	5 055 530	4 499 590	3 470 740	3 097 890	Branter Nové Zámky s.r.o.

Rok / Kategória	2006	2010	2011	2012	2013	2014	Zmluvný partner
Papier a lepenka	178 060	246 024	396 059	398 007	397 700	356 800	Novimpex, Zberné suroviny
Plasty	57 323	91 637	86 434	93 220	94 700	89 000	General Plastic, a.s.
Sklo	55 612	110 240	140 000	130 045	132 260	115 000	NOVIMPEX, BRANTNER
Kovy	-	7 505	9 730	10 520	11 070	10 300	TAVÁL, s.r.o.
Elektronický šrot	-	31 680	27 000	28 860	33 480	21 400	Metal servis Recycling, Elektro Recycling
Autobatérie	4 050	1 315	670	630	4 630	4 900	Aku Trans
Pneumatiky	-	3 000	3 200	-	-	25 900	-
Textílie	3 580	-	-	-	2 800	2 600	Peter Kucharčík
Biologicky rozložiteľný odpad	560 170	-	-	-	-	-	František Rybár

Zdroj: MÚ Šurany, 2015

Pozn.: údaje o množstve biologicky rozložiteľného odpadu a textílií nie sú k dispozícii

Skládky odpadov

Odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje firma Branter Nové Zámky s. r. o. na skládku odpadov KO Kolta. Skládku je prevádzkovaná ako regionálna skládka, na ktorej sa ukladá komunálny a vyhovujúci priemyselný odpad z regiónu Nové Zámky a okolie. V riešenom území sa nachádza 13 skládok odpadu, z toho 9 v k. ú. Šurany, 2 v k. ú. Nitriansky Hrádok a 2 v k. ú. Kostolný Sek. 12 skládok predstavujú lokálne nelegálne skládky, ktoré boli upravené (prekrytie, terénne úpravy a pod.). Pri ceste I/64 sa nachádza skládka Šurany, ktorá bola k 31. 12. 2011 uzatvorená. Skládka je evidovaná ako pravdepodobná environmentálna záťaž. V súčasnosti nie je spracovaná dokumentácia na rekultiváciu ani vydané povolenie na jej rekultiváciu. Skládka je monitorovaná. Prehľad skládok v riešenom území sa nachádza v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 91 Prehľad evidovaných skládok odpadu v k. ú. Šurany, Nitriansky Hrádok a Kostolný Sek

P. č.	Reg. č.	Názov skládky	Stav	Poznámka
1.	5104	Šurany	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Monitorovaná.
2.	5099	Šurany	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	
3.	5098	Šurany	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Návrh na rekultiváciu.
4.	5097	Šurany	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	
5.	5093	Nitriansky Hrádok	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Návrh na likvidáciu.
6.	5092	Nitriansky Hrádok	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	
7.	5094	Nitriansky Hrádok	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	
8.	5100	Šurany	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Návrh na likvidáciu a rekultiváciu.
9.	5095	Šurany	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Návrh na likvidáciu.
10.	5101	Kostolný Sek	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	
11.	5102	Kostolný Sek	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Návrh na likvidáciu.
12.	5112	Mlynský Sek	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Návrh na rekultiváciu.
13.	5103	Nový Svet	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)	Návrh na likvidáciu.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2015

2.16 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Znečistenie ovzdušia

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. V rámci okresu je ovplyvnený existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov.

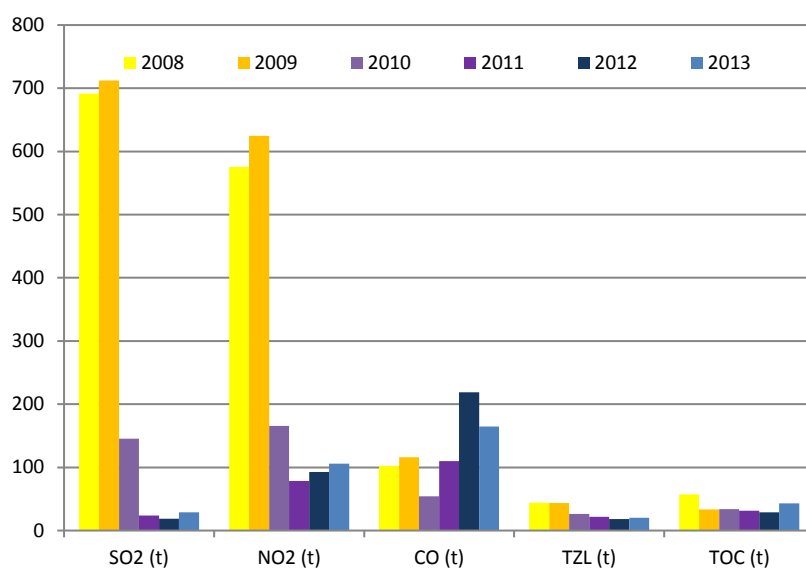
V rámci environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP, 2010) sa riešené územie nachádza v Dolnopovažskej zaťaženej oblasti. Väčšia časť územia katastrálneho územia sa nachádza v prostredí narušenom a východná časť územia sa nachádza v kvalitatívne najhoršom prostredí - silne narušenom. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad vývoja množstva základných znečisťujúcich látok v okrese Nové Zámky v rokoch 2003 až 2013. Z uvedeného prehľadu možno skonštatovať, že vývoj množstva znečisťujúcich látok v okrese Nové Zámky má priaznivý charakter, nakoľko množstvo SO₂, NO₂ a TZL majú mierne klesajúcu tendenciu, množstvo TOC stagnuje, iba množstvo CO mierne stúpajúcu tendenciu.

Tab. 92 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Nové Zámky 2003 až 2013 (t/rok)

Rok	SO ₂ (t)	NO ₂ (t)	CO (t)	TZL (t)	TOC (t)
2003	1 686,61	1 212,60	257,35	123,21	66,08
2004	936,31	900,37	205,92	73,87	44,87
2005	665,73	725,26	177,42	59,05	41,80
2006	935,05	672,48	118,34	54,60	38,74
2007	725,98	626,83	109,50	46,08	52,35
2008	691,47	575,38	102,04	43,93	57,00
2009	712,03	624,61	115,77	43,68	33,13
2010	145,51	165,43	53,94	26,52	33,75
2011	23,56	78,61	110,07	21,55	31,57
2012	18,60	92,76	218,57	18,17	28,85
2013	28,71	105,96	164,63	20,10	43,25

Zdroj: NEIS, 2014

Graf 5: Vývoj emisií ZZL zo stacionárnych zdrojov v okrese Nové Zámky 2008 - 2013

Podľa Správy o stave znečisťovania ovzdušia v Nitrianskom kraji v roku 2012 (OÚ Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie) bolo v okrese Nové Zámky evidovaných 13 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia a 180 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia.

V roku 2013 bolo v meste Šurany evidovaných 11 prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorí prevádzkovali 18 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Medzi najväčších prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia patrí Mestský bytový podnik Šurany, Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nové Zámky a Bang Joo Electronics Slovakia. Prehľad stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia sa nachádza v nasledovnej tabuľke.

Tab. 93 Prehľad stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia a množstvo emisií v roku 2013

Názov prevádzkovateľa	Názov zdroja	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	O ₂ (t)	TZL (t)
Bang Joo Electronics Slovakia s.r.o	Vykurovanie výrobných hál	0,004	0,6493	0,2622	0,0312	0,0333
ENERGO - SK, a. s.	Plynová kotolňa - Gymnázium Šurany	0,001	0,1034	0,0418	0,0070	0,0053
	Plynová kotolňa - SOŠ strojárska	0,0000	0,0544	0,0220	0,0037	0,0028
	Plynová kotolňa OA	0,0000	0,0505	0,0204	0,0034	0,0026
	Plynová kotolňa SZŠ	0,0000	0,0546	0,0220	0,0037	0,0028
GAS product & services	CS PHM a LPG Šurany	0,0000	0,0000	0,0000	0,1450	0,0000
	Čerpacia stanica PHM Šurany	0,0000	0,0000	0,0000	0,4038	0,0000
INTERAGROS	Sušiareň zrnín	0,0000	0,0419	0,0169	0,0028	0,0021
Lindenmaier Slovakia	Plynová kotolňa	0,0000	0,0619	0,0250	0,0042	0,0032
Mestský bytový podnik Šurany, s. r. o.	Centrálňa kotolňa	0,0110	1,8113	0,6072	0,0772	0,0823
Mlyn Šurany	Mlyn	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0617
	Výroba kŕmnych zmesí	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,9389
SEHWA SK s.r.o.	Plynová kotolňa	0,0020	0,2450	0,0990	0,0165	0,0126
	Vykurovanie, ohrev	0,0030	0,5184	0,1738	0,0309	0,0236
SLOVNAFT a.s.	ČS Šurany	0,0000	0,0000	0,0000	0,6710	0,0000
Stredná odborná škola	Kotolňa SPŠ Šurany	0,0000	0,0364	0,0147	0,0025	0,0019

Názov prevádzkovateľa	Názov zdroja	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	O ₂ (t)	TZL (t)
Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nové Zámky	ČOV Šurany	0,0000	0,0000	0,0000	1,1282	0,0000
	Kotolňa úpravovňa vody Šurany	0,0000	0,0215	0,0087	0,0015	0,0011
Spolu:		0,021	3,65	1,31	2,53	1,17

Zdroj: NEIS, 2015

Z hľadiska kvality ovzdušia v meste Šurany možno považovať za rozhodujúce lokálne zdroje prašného znečistenia, ktorých zdrojom sú výfukové plyny z automobilov, resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (znečistené automobily, posypový materiál), suspenzia tuhých častíc z dopravy (oder pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest), minerálny prach zo stavebnej činnosti, veterná erózia z nespevnených povrchov, lokálne vykurovacie systémy spaľujúce tuhé palivo a neraz i rôzny odpad a malé zdroje bez náležitej odľučovanej techniky.

Na tieto zdroje sa orientujú lokálne opatrenia na znižovanie úrovne PM₁₀: zmeny v organizácii dopravy, pešie zóny, rozširovanie zelene, spevňovanie povrchov, znižovanie spotreby tuhých palív v lokálnom vykurovaní, kontrola technického stavu a znečistenia pneumatík vozidiel, čistenie mesta, protierozné opatrenia na staveniskách, skládkach sypkých materiálov, skládkach odpadov, prísna kontrola lokálnych priemyselných zdrojov.

Znečistenie vôd

Kvalita povrchových vôd

Z hľadiska hydrologického členenia zaradujeme riešené územie do povodia Dunaja, v rámci čiastkových povodí do povodia Váhu:

- 4-21-12 Nitra od ústia Bebravy po ústie Žitavy a Malej Nitry (vrátane)
- 4-21-14 Nitra od ústia Žitavy a Malej Nitry po jej sútok s Váhom a Váh od ústia Nitry po ústie Čiernej vody.

Kvalita vody rieky Nitra a jej prítokov je negatívne ovplyvňovaná najmä významnou banskou a priemyselnou činnosťou v regióne Prievidze (Handlová, Prievidza, Nováky), výrazný vplyv majú aj veľké mestské aglomerácie – Topoľčany, Nitra a Nové Zámky. Vzhľadom na nižší prítok v Nitre je pri porovnateľnom osídlení a priemysle relatívne zaťaženie toku vyššie ako v prípade Váhu, čo sa prejavuje aj horšou kvalitou povrchových vôd v celom povodí Nitry v porovnaní s povodím Váhu. V riešenom území sa nenachádza monitorovacie miesto, avšak možno predpokladať, že znečistenie toku je podobné ako pri toku Malá Nitra.

Monitorovacie miesto sa nachádza na toku Malá Nitra - Pod Šuranmi (N598520D). Malá Nitra je málo vodnatým tokom. Do toku sú vypúšťané odpadové vody z obecnej ČOV Nesvady a vody z plošných zdrojov. V monitorovanom mieste Pod Šuranmi (0,8 rkm)) má voda trvalo, hlavne v letných mesiacoch, nízky obsah rozpusteného kyslíka a býva pravidelne silne eutrofizovaná. Požiadavky na kvalitu povrchovej vody pre všeobecné ukazovatele (časť A) neboli v roku 2013 splnené pre rozpustný kyslík, dusitanový dusík a celkový dusík ako sprievodný znak eutrofizácie.

Tab. 94 Malá Nitra – prehľad nesplnenia požiadaviek na kvalitu vody v rokoch 2011 - 2013

Rok	NEC	Tok	Monitorované miesto	Riečny km	Ukazovatele nevyhovujúce požiadavkám na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č. 1			
					Časť A	Časť B	Časť C	Časť E
2011	N598520D	Malá Nitra	Malá Nitra - Pod Šuranmi	0,8	O ₂ , N-NO ₂ , N-NH ₄ , EK, P _{celk.}	-	-	Si -bios
2012	N598520D	Malá Nitra	Malá Nitra - Pod Šuranmi	0,8	O ₂ , N-NO ₂ , N-NH ₄ , Ca, P _{celk.}	-	-	Si -bios, CHL _a

Rok	NEC	Tok	Monitorované miesto	Riečny km	Ukazovatele nevyhovujúce požiadavkám na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č. 1			
					Časť A	Časť B	Časť C	Časť E
2013	N598520D	Malá Nitra	Malá Nitra - Pod Šuranmi	0,8	O ₂ , N-NH ₄ , P _{celk.}	-	-	

Zdroj: Hodnotenie kvality povrchovej vody Slovenska za roky 2011, 2012 a 2013 MŽP SR

Kvalita podzemných vôd

Doteraz používané rozdelenie monitorovacích objektov do 26 vodohospodársky významných oblastí sa v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách nahradilo 75 vodnými útvarmi, pričom 16 je kvartérnych a 59 predkvartérnych. Hodnotenie kvality podzemných vôd je v zmysle vyhlášky č. 354/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov j. časti oblasti povodia Váhu (kvartérny útvar)

Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov južnej časti oblasti povodia Váh sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou vo všetkých častiach útvaru. Požiadavkám nariadenia vlády pre vodu určenú na ľudskú spotrebu nevyhovovalo až 71% vzoriek kvôli vysokým koncentráciám Mn (36-krát) a 57% vzoriek kvôli vysokým koncentráciám Fe_{celk} (29-krát). Táto oblasť patrí už dlhé obdobie medzi najznečistenejšie časti Slovenska, kde sa vplyv antropogénneho znečistenia na podzemné vody kvartérnych náplavov prejavuje v celom útvaru. V skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov sú dlhodobo prekročené limity mangánu, železa, amónne ióny, voľný sulfát a chloridy. V skupine špecifických organických látok boli nadlimitné hodnoty zaznamenané v roku 2012 pri ukazovateli fenantrén.

Tab. 95 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v rokoch 2012 a 2007

Č. objektu	Názov objektu	Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2012		Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2007	
		Prahová hodnota	Limitná hodnota	Prahová hodnota	Limitná hodnota
602291	Šurany	Cl ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , H ₂ S, Mn, NH ₄ ⁺	Fe, Fe ²⁺ , H ₂ S, Mn, NH ₄ ⁺	Cl ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , H ₂ S, Mn, NH ₄ ⁺ , Pb	Cl ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , H ₂ S, Mn, NH ₄ ⁺
602292	Šurany	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn	Fe, Fe ²⁺ , Mn	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn
602293	Šurany	Cl ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Fenantrén, H ₂ S, Mn, NH ₄ ⁺	Fe, Fe ²⁺ , Fenantrén, H ₂ S, Mn, NH ₄ ⁺	As, Cl ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Mn, NH ₄ ⁺	Cl ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Mn, NH ₄ ⁺

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2012, SHMÚ 2014, Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2007, SHMÚ 2009

SK2001000P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh (predkvartérny útvar)

V útvaru medzizrnových podzemných vôd Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh nebola dosiahnutá nariadením odporúčaná hodnota ukazovateľa nasýtenia vody kyslíkom v ani jednom zo 7 meraní. Vo vrtoch základného aj prevádzkového monitorovania boli prekročené limitné hodnoty ukazovateľov Fe_{celk} a Mn. Medzi špecifické látky u ktorých sa zistilo prekročenie nad povolený limit patrí b(a,h), antracén, fenantrén a pyrén.

Tab. 96 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v rokoch 2012 a 2007

Č. objektu	Názov objektu	Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2012		Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2007	
		Prahová hodnota	Limitná hodnota	Prahová hodnota	Limitná hodnota
30990	Rastislavice	B(a,h)antracén, Cl ⁻ , FLU, Fe, Fe ²⁺	B(a,h)antracén, FLU, Fe, Fe ²⁺ , Fenantrén, Mn, Pyrén	BZP, Cl ⁻ , fluorantén, Mn, NO ₃ ⁻ , Na, pyrén, RL, SO ₄ ²⁻ , vodiv_25	BZP, Cl ⁻ , Mn, NO ₃ ⁻ , Na, RL, vodiv_25

Č. objektu	Názov objektu	Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2012		Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2007	
		Prahová hodnota	Limitná hodnota	Prahová hodnota	Limitná hodnota
		Fenatrén, Mn, Na, Pyrén			

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2012, SHMÚ 2014, Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2007, SHMÚ 2009

Fyzikálna degradácia pôd

Erózia pôdy

Z hľadiska ohrozenia pôd vodnou eróziou nie sú pôdy v riešenom území ohrozené. Z hľadiska ohrozenia pôd veternou eróziou sú pôdy ohrozené len minimálne.

Kompakcia pôdy

Zhutnenie pôdy je významný proces degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy). Z hľadiska náchylnosti pôdy na zhutnenie je prevažná časť poľnohospodárskej pôdy 76,76 % náchylná na sekundárne zhutnenie, ktoré je spôsobené antropogénnou činnosťou, 12,16 % pôdy je náchylné na primárne zhutnenie, ktoré je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy a 6,18 % pôdy je náchylné na primárne aj sekundárne zhutnenie.

Svahové deformácie

V zmysle registra svahových deformácií, ktorý vychádza z Atlasu máp stability svahov SR M 1 : 50 000 (Šimeková J. a kol.) sa v riešenom území nenachádzajú žiadne svahové deformácie.

Chemická degradácia pôd

V rámci hodnotenia kontaminácie pôd sa v severnej časti územia nachádzajú relatívne čisté pôdy a v južnej časti sa nachádzajú nekontaminované resp. mierne kontaminované pôdy.

Z hľadiska náchylnosti pôdy na acidifikáciu sa v severnej časti nachádzajú pôdy na minerálne bohatších substrátoch náchylné na acidifikáciu. V centrálnej časti územia sa nachádzajú pôdy nižšou pufracnou schopnosťou stredne náchylné na acidifikáciu a v západnej časti sa nachádzajú karbonátové pôdy nenáchylné na acidifikáciu.

V rámci odolnosti pôdy proti intoxikácii sa v severnej a juhovýchodnej časti riešeného územia prejavuje silná odolnosť pôdy proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových faktorov a slabou odolnosťou pôdy proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových faktorov. V centrálnej a západnej časti územia sa prejavuje stredná odolnosť pôdy proti intoxikácii alkalickou aj kyslou skupinou rizikových faktorov.

Kontaminácia horninového prostredia

Hlavné zdroje kontaminácie horninového prostredia predstavujú imisné zdroje (znečistené ovzdušie) ako aj používanie agrochemikálií, poľnohospodárska činnosť, priemyselná činnosť, odpadové hospodárstvo a doprava. Environmentálna záťaž je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Ide o široké spektrum území kontaminovaných priemyselnou, vojenskou, banskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom. Register environmentálnych záťaží SR predstavuje databázu pravdepodobných environmentálnych záťaží, environmentálnych záťaží a sanovaných/rekultivovaných lokalít. Podľa Registra environmentálnych záťaží sa v riešenom území nachádza 8 environmentálnych záťaží, z toho 6 pravdepodobných a 2

sanované/rekultivované. Prehľad a charakteristika environmentálnych záťaží sa nachádza v nižšie uvedenej tabuľke.

Tab. 97 Prehľad evidovaných environmentálnych záťaží v k. ú. Šurany

P. č.	Názov EZ	Identifikátor	Druh činnosti	Priorita	Register
1.	NZ (030) / Šurany - areál bývalého Elitexu, Družstevná 5	SK/EZ/NZ/602	Strojárska výroba	K (36 - 65)	A
2.	NZ (031) / Šurany - areál Kovošrotu	SK/EZ/NZ/603	Šrotovisko	K (36 - 65)	A
3.	NZ (032) / Šurany - bývalý areál CALEX	SK/EZ/NZ/604	Elektrotechnická výroba	K (36 - 65)	A
4.	NZ (033) / Šurany - bývalý areál Elitexu a STS	SK/EZ/NZ/605	Strojárska výroba	(K> 65)	A
5.	NZ (034) / Šurany - bývalý cukrovar	SK/EZ/NZ/606	Skladovanie vykurovacích olejov	K (36 - 65)	A
6.	NZ (035) / Šurany - mestská skládka TKO	SK/EZ/NZ/607	Skládka komunálneho odpadu	K (36 - 65)	A
7.	NZ (024) / Šurany - ČS PHM Slovnaft	SK/EZ/NZ/1398	čerpacia stanica PHM	-	C
8.	NZ (007) / Lipová - skládka TKO	SK/EZ/NZ/1385	Skládka komunálneho odpadu	-	C

Zdroj: Register environmentálnych záťaží SR, MŽP SR, 2014

Pozn.: A - pravdepodobná environmentálna záťaž, C - sanovaná/rekultivovaná záťaž

K (36 - 65) - EZ so strednou prioritou

K> 65 - EZ s vysokou prioritou

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia prítomnosť environmentálnej záťaže NZ (033) / Šurany - bývalý areál Elitexu a STS s vysokou prioritou riešenia (hodnota K> 65 podľa klasifikácie environmentálnej záťaže v Informačnom systéme environmentálnych záťaží). Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom environmentálnych záťaží s vysokou prioritou riešenia je potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia.

Zaťaženie prostredia hlukom

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplývajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.

Najväčším zdrojom hluku v záujmovom území je intenzívna doprava a to ako cestná (I/75, I/64 a II/580) tak aj železničná (trate č. 130, 140, 150), ktoré vedú zastavaným územím v blízkosti obytných území. Intenzívnu dopravu môžeme považovať za prevažne líniový stresový faktor, ktorý negatívne vplýva na okolitú krajinu pozdĺž dopravných koridorov. Okrem hluku z dopravy je potrebné spomenúť aj stacionárne zdroje hluku, ktorými sú predovšetkým areály a prevádzky priemyselnej a poľnohospodárskej výroby. V riešenom území nie sú vykonávané merania hluku.

V k. ú. Šurany v lokalite Kopec sa nachádza športové letisko Šurany pre ultraľahké lietadlá. Letisko sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia. Z hľadiska ochrany pred nadmerným hlukom je potrebné zabezpečovať dodržiavanie minimálnych výšok nad letiskovým okruhu.

Zmierniť negatívne dopady hluku je možné riešiť protihlukovými stenami, budovaním pásov zmiešanej zelene pozdĺž dopravne exponovaných komunikácií a technickými opatreniami na obytných objektoch.

Zaťaženie prostredia zápachom

Okrem zaťaženia prostredia hlukom a vibráciami kvalitu životného prostredia človeka negatívne ovplyvňuje aj zaťaženie prostredia pachom. Tento faktor je ťažko merateľný, vyskytuje sa zväčša len lokálne v okolí bodových zdrojov, ako sú farmy živočíšnej výroby, skládky odpadu, poľné hnojiská a pod. Tieto lokality tiež často predstavujú aj zdroje bakteriologických nákaz. Potenciálnym zdrojom zápachu môže byť živočíšna výroba.

Poškodenie vegetácie

Z hľadiska zdravotného stavu lesov (Atlas krajiny SR, 2002) sa v katastrálnom území vyskytujú veľmi slabo poškodené porasty (defoliácia 11-20 %) a slabo poškodené lesné porasty (defoliácia 21-30 %). Lesy stredne a silne poškodené sa v území prakticky nevyskytujú.

Výskyt invázných druhov rastlín

Súčasný problém vegetácie v riešenom území predstavuje výskyt a šírenie invázných rastlín, ktoré svojou vitalitou a výraznými konkurenčnými vlastnosťami ohrozujú a podstatne menia prirodzené zloženie rastlinných spoločenstiev. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 24/2003 v znení neskorších predpisov je vlastník (resp. užívateľ) pozemku povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy a zabrániť ich ďalšiemu šíreniu. Pri odstraňovaní invázných druhov rastlín je potrebné postupovať podľa prílohy č. 2 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2.17 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu napr. záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou

V zmysle § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. sú v riešenom území vymedzené ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu tieto plochy:

- v zmysle máp povodového ohrozenia³⁷ sa v riešenom území nachádzajú územia, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu. Ide o územia pozdĺž vodného toku Nitry (MČ Nitriansky Hrádok) a pozdĺž toku Malej (Starej) Nitry (MČ Nitriansky Hrádok, MČ Šurany a MČ Kostolný Sek)

2.18 Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V riešenom území sú evidované nasledovné prieskumné územia a ložiská nevyhradených nerastov:

- 4648 Šurany - štrkopiesky a piesky - Greendwell s.r.o.,
- 4098 Kostolný Sek - Šurany - štrkopiesky a piesky - ŠGÚDŠ Bratislava,
- 4099 Nitriansky Hrádok - štrkopiesky a piesky - ŠGÚDŠ Bratislava,
- 4392 Ondrochov - Šurany - štrkopiesky a piesky - Ríči Jozef FORSGAS.

Staré banské diela

V riešenom území nie sú evidované staré banské diela.

³⁷

<http://mpomprsr.svp.sk/Default.aspx?zoom=0&lat=6205674.1805943&lon=2196495.9083904&layers=Ortofotomapa> (11.2014 MŽP SR)

2.19 Návrh ekostabilizačný opatrení v zmysle Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Stále intenzívnejšie negatívne prejavy a dôsledky zmeny klímy vyvolali aj na Slovensku potrebu identifikovať a navrhnuť preventívne adaptačné opatrenia, ktorými by sa v budúcnosti mali minimalizovať nepriaznivé dôsledky klímy v jednotlivých oblastiach prírodného a sociálneho prostredia. V tejto súvislosti Ministerstvo životného prostredia SR ako hlavný koordinátor, v širšej spolupráci so zainteresovanými organmi a inštitúciami, vypracovalo Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (ďalej len „stratégia“). Hlavným cieľom stratégie bolo stanoviť adaptačné opatrenia pre oblasti socio-ekonomického a prírodného prostredia, ktoré majú zmierniť nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide o nasledovné oblasti: prírodné prostredie, biodiverzita, sídelné prostredie, zdravie obyvateľstva, poľnohospodárstvo, lesníctvo, vodné hospodárstvo a doprava.

V tejto súvislosti Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov vydalo metodické usmernenie.

V územnom pláne mesta je potrebné vytvoriť základné územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie.

V zmysle Metodického usmernenia MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy sú pre územie mesta Šurany relevantné tieto opatrenia:

Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav

- Koncipovať urbanistickú štruktúru mesta tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
- Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
- Zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam
- Vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v mestách,
- Zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
- Zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkami,
- Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric

- Zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extravilánoch miest a obcí,
- Zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
- Zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť stromovej vegetácie v blízkosti elektrického vedenia,
- Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných zábran.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody
- Zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach
- Podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov

Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok

- Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľadom k životnému prostrediu,
- Zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky, s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v intraviláne mesta,
- Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
- Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- V prípade že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
- Usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení.

2.20 Predbežná etapizácia Návrhu

Etapizácia rozvoja mesta, ktorá je navrhnutá v Návrhu ÚPN mesta Šurany, nevyjadruje skutočnú časovú etapizáciu. Cieľom predbežnej etapizácie rozvoja mesta je vyjadrenie časovej postupnosti pri rozvoji resp. realizácii jednotlivých rozvojových plôch z hľadiska logickej nadväznosti výstavby. Predbežná etapizácia reaguje na rozhodnutie Okresného úradu Nitra, Odbor opravných prostriedkov (OU-NR-OOP4-20 15/022696 zo dňa 10.09.2015, resp. doplnené OU-NR -OOP4-20 15/040539, OU-NR-OOP4-20 16/003975 zo dňa 25 .01.2016), v ktorom je požiadavka preukázania časovej postupnosti realizácie jednotlivých lokalít.

Ide o nasledovnú postupnosť realizácie jednotlivých lokalít:

Tab. 98 Predbežná realizácia

Lokalita - číslovanie podľa		Funkcia	Časová postupnosť Označenie podľa rozhodnutie OU-NR-OOP4/podľa komplexného výkresu
Komplexného výkresu	Záberov PP (rozhodnutie OU-NR-OOP4)		
Lokalita č. 2 – Pri Starej Nitre	Lokalita č. 8	bývanie	Lokalitu použiť až po realizovaní vnútorných rozvojových lokalít č.17-01,18-01,21-01 (komplex. Výkres lokality č. 05, 06, 08) a vonkajších rozvojových lokalít č.15-01,16-01,19-01,20-01 (kompl. Výkres lokality č. 01, 04, 05, 06).
Lokalita č. 3 – Pri Starej Nitre	Lokalita Č.09	parková zeleň	je možná realizácia až v prípade realizácie lokality č. 08 (podľa komplex. č. 2 – Pri Starej Nitre)
Lokalita č. 34 Za mlynom	Lokality č. 01-01, 02-01, 03-01, 04-01	výroba	je možné použiť až po zaplnení lokalít č. 05-01, 06-01 (podľa komplex. výkr. Lokalita č. 32)
Lokality č. 30	Lokality č. 11-01, 12-01	výroba	je možné použiť až po zaplnení lokalít č. 08-01, 09-01, 10-01 (podľa komplex. výkresu Lokalita č. 30)
Lokalita č. 31	Lokalitu č. 18	výroba	je možné použiť až po zaplnení lokalít č. 08-01, 09-01, 10-01, 11-01, 12-01 (podľa komplex. výkresu Lokalita č. 30)
Lokalita č. 31 (časť vyhradená pre izolačnú zeleň)	Lokalitu č. 17	sprievodná líniová a izolačná zeleň	je možné použiť až po zaplnení lokalít č. 08-01,09-01,10-01,11-01,12-01 a č.18. (komplexný výkres lokality č. 30, 31)

2.21 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v meste Šurany (k. ú. Šurany, k. ú. Nitriansky Hrádok, k. ú. Kostolný Sek) je spracované v zmysle zákona

č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri spracovaní perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely boli použité nasledovné podklady:

- hranica zastavaného územia k 1. 1. 1990,
- bonitované pôdno - ekologické jednotky (7 - miestny kód), VÚPOP, 2015,
- katastrálna mapa mesta Šurany,
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadenia Vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy

Bonita pôdy

Od 1. apríla 2013 platí novela č. 57/2013 Z. z. zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Podľa § 12 ods. 1 uvedeného zákona „*Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy zabezpečí ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedenú v osobitnom predpise*“. Osobitým predpisom je nariadenie Vlády SR č. 58/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje základná sadzba odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, výška odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu.

Podľa nariadenia Vlády SR č. 58/2013 Z. z. je v katastrálnych územiach Šurany, Nitriansky Hrádok a Kostolný Sek vyčlenených 8 pôdných jednotiek, ktoré sú zaradené medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad pôdných jednotiek zaradených medzi najkvalitnejšie pôdy podľa katastrálnych území.

Tab. 99 Prehľad najkvalitnejšej pôdy v k. ú. Šurany, Nitriansky Hrádok a Kostolný Sek

Katastrálne územie	BPEJ
Šurany	0017002, 0017005, 0019002, 0019005, 0020003, 0022002, 0036002, 0037002
Nitriansky Hrádok	0017002, 0019002, 0020003
Kostolný Sek	0017002

Zdroj: VÚPOP, 2015

Vyhodnotenie a zdôvodnenie perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v rámci návrhu územného plánu mesta Šurany sa riešilo v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú spracované v tabuľke č. 101 podľa jednotlivých lokalít s priradeným poradovým číslom, príslušným katastrálnym územím, rozlohou, navrhovaným funkčným využitím, druhom pozemku, BPEJ, užívateľom poľnohospodárskej pôdy a vykonanými hydromelioračnými zariadeniami.

Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v rámci návrhu ÚPN mesta Šurany predstavuje **záber pôdy s celkovou rozlohou 81,56 ha, z toho 80,56 ha poľnohospodárskej pôdy**. Záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely predstavuje 18 lokalít navrhovaných na nasledovné funkcie: funkciu bývanie (4 lokality), funkciu rekreácia, šport a ekoturistika (3 lokality), funkciu výroby (2), izolačnej a parkovej zelene (3) a dopravnej infraštruktúry (6).

Súčasťou návrhu ÚPN sú aj lokality na ktoré už bol udelený súhlas s využitím pp na nepoľnohospodárske účely v predošlých ÚPD - predstavuje **záber pôdy s celkovou rozlohou 139,63 ha, z toho 136,94 ha poľnohospodárskej pôdy**. Záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely predstavoval 30 lokalít určených na nasledovné funkcie: funkciu bývanie (14 lokalít), funkciu občianska vybavenosť (1 lokalita), funkciu rekreácia, šport a ekoturistika (2 lokalít), funkciu výroby (8), izolačnej a parkovej zelene (5).

Tab. 100 Prehľad lokalít podľa funkčného využitia – novonavrhované lokality

Funkčné využitie	Počet lokalít	Rozloha (ha)
Plochy bývania v BD a RD	4	10,33
Rekreácia, šport a ekoturistika	3	43,62
Sprievodná izolačná a parková zeleň	3	19,24
Plochy výroby a skladovania	2	5,17
Dopravná infraštruktúra	6	3,20
Spolu	18	81,56

Tab. 101 Prehľad lokalít podľa funkčného využitia – lokality na ktoré už bol udelený súhlas s využitím pp na nepoľnohospodárske účely v predošlých ÚPD

Funkčné využitie	Počet lokalít	Rozloha (ha)
Plochy bývania v RD	12	41,2
Plochy bývania v BD	2	1,09
Občianska vybavenosť	1	1,90
Plochy rekreácie a cestovného ruchu	2	7,27
Sprievodná izolačná zeleň	5	23,56
Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	8	64,61
Spolu	30	139,63

Zhrnutie

Návrh rozvoja mesta Šurany sa orientuje na rozvoj všetkých funkčných zložiek tvoriacich územie mesta a to hlavne plôch pre bývanie, navrhuje doplnenie urbanistickej štruktúry mesta o nové plochy občianskej vybavenosti, výroby, športu, rekreácie, zelene a dopravnej infraštruktúry, s cieľom zabezpečenia plošne rovnomerného a funkčne vyváženého rozvoja mesta. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad navrhovaných rozvojových plôch s celovými výmerami

Návrh má jednoznačne rozvojový charakter. Predpokladá s rozvojom bývania vidieckeho typu najmä v rámci zastavaného územia mesta s využitím „nadmerných“ záhrad a existujúcich prielok. Rozvoj je realizovaný prirodzeným napojením na jestvujúcu urbanistickú štruktúru pomocou nových komunikácií, ktoré spolu s existujúcou dopravnou kostrou tvoria jeden organický, funkčný celok.

Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske Návrhu ÚPN mesta Šurany predstavuje **záber pôdy s celkovou rozlohou 81,56 ha, z toho 80,56 ha poľnohospodárskej pôdy**. V rámci intravilánu je navrhnutý záber pôdy 8,00 ha a v rámci extravilánu 73,56 ha - plochy nadväzujú na zastavané územie a dopravnú a technickú infraštruktúru.

Súčasťou návrhu ÚPN sú aj lokality na ktoré už bol udelený súhlas s využitím pp na nepoľnohospodárske účely v predošlých ÚPD - predstavuje **záber pôdy s celkovou rozlohou 139,63 ha, z toho 136,94 ha poľnohospodárskej pôdy**. V rámci intravilánu je navrhnutý záber pôdy 21,99 ha a v rámci extravilánu 117,64 ha - plochy nadväzujú na zastavané územie a dopravnú a technickú infraštruktúru.

Tab. 102 Prehľad záberu poľnohospodárskej pôdy v meste Šurany - Návrh

Ukazovateľ	(ha)
Odňatie pôdy celkom	81,56
Z toho PP	80,56
Z toho v intraviláne	8,00
v extraviláne	73,56
Vybudované hydrom. zariadenia	
Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	
Právnické osoby	-
Obec	-
Fyzické osoby	-

Tab. 103 a) Prehľad záberu poľnohospodárskej pôdy v meste Šurany - lokality na ktoré už bol udelený súhlas s využitím pp na nepoľnohospodárske účely v predošlých ÚPD

Ukazovateľ	(ha)
Odňatie pôdy celkom	139,63
Z toho PP	136,94
Z toho v intraviláne	21,99
v extraviláne	117,64
Vybudované hydrom. zariadenia	
Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	
Právnické osoby	-
Obec	-
Fyzické osoby	-

Na poľnohospodárskej pôde v riešenom území sú realizované hydromelioračné zariadenia.

Napriek záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, možno skonštatovať, že lokality sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie a existujúcu infraštruktúru, teda nebude narušená ucelenosť honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy.

V rámci predošlých zmien a doplnkov boli udelené súhlasy na záber poľnohospodárskej pôdy, odkaz na ich súhlas nachádza v poznámke tabuľky č. 101.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Žiadateľ (obstarávateľ): Mesto Šurany

Spracovateľ: AŽ PROJEKT s.r.o., Bratislava

Kraj: Nitriansky

Obvod: Nitra

Dátum: Marec 2016

Tab. 104 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)			Výmera nepoľnoh. pôd. (ha)	Vykona né investície do pôdy hydro meliorácie	Využitie (%)	Katastr. územie	Poznámka (Udelený súhlas)
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	ha					
06	Plochy bývania v rodinných domoch	1,28	1,28		záhrady	1,28	intravilán	1,28		nie	návrh	Šurany	-
08	Plochy bývania v bytových domoch malopodlažných	4,53		4,53	orná pôda	4,53	0024004	4,53		áno	návrh	Kostolný Sek	Možné použiť až po zaplnení lokalít 17/01, 18/01, 21/01 a 15/01, 16/01, 19/01, 20/01
09	Parková zeleň	3,1		3,1	orná pôda	3,10	0024004	3,10		áno	návrh	Kostolný Sek	Možné použiť až v prípade realizácie lokality 08
11	Parková zeleň	1	1		záhrady	1,00	intravilán	1,00		nie	návrh	Šurany	-
12	Plochy bývania v rodinných domoch	1,02	1,02		záhrady	1,02	intravilán	1,02		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	-
13	Plochy bývania v rodinných domoch	3,5	3,5		ttp	3,50	intravilán	3,50		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	-
14	Plochy komunálnej výroby	1,21		1,21	orná pôda	0,71	0003003	0,71		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	-
					orná pôda	0,5	0037002	0,5			návrh		-

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)			Výmera nepoľnohosp. pôd. (ha)	Vykonné investície do pôdy hydro meliorácie	Využitie (%)	Katastr. územie	Poznámka
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	ha					(Udelený súhlas)
17	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	15,14		15,14	orná pôda	3,79	0037002	3,79		nie	návrh	Šurany	Možné použiť až po zaplnení lokalít 08/01, 09/01, 10/01, 11/01, 12/01 a 18
					orná pôda	11,35	0039002	11,35			návrh		-
18	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	3,96		3,96	orná pôda	3,96	0037002	3,96		nie	návrh	Šurany	Možné použiť až po zaplnení lokalít 08/01, 09/01, 10/01, 11/01, 12/01
					orná pôda	4,7	0019002	4,7		nie	návrh		-
20	Plochy rekreácie v prírodnom prostredí	11,35		11,35	orná pôda	11,35	0003003	11,35		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	
21	Návrh Rekreácia – vinice, vinné domčeky	25,59		25,59	vinice	25,59	0019002	4,35		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	
					vinice		0041002	7,42		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	
					vinice		0037002	13,82		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	
22	Návrh Rekreácia – vinice, vinné domčeky	6,68		6,68	vinice	6,68	0037002	6,68		nie	návrh	Nitriansky Hrádok	
													-
51	DI - okružná križovatka	1		1	orná pôda	0,15	0037002	0,15		nie	návrh		-
					ostatné plochy				0,85	nie	návrh		-
52	DI - okružná križovatka	1		1	orná pôda	0,1	0037002	0,10		nie	návrh		-
					ostatné plochy				0,9	nie	návrh		-
55	DI - obslužná komunikácia	0,46	0,46		orná pôda	0,46	intravilán	0,46		nie	návrh		-
56	DI - obslužná komunikácia	0,05	0,05		záhrady	0,05	intravilán	0,05		nie	návrh		-
57	DI - obslužná komunikácia	0,34	0,34		záhrady	0,34	intravilán	0,34		nie	návrh		-
58	DI - obslužná komunikácia	0,35	0,35		záhrady	0,35	intravilán	0,35		nie	návrh		-

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)			Výmera nepoľnoh. pôd. (ha)	Vykona né investície do pôdy hydro meliorácie	Využitie (%)	Katastr. územie	Poznámka
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	ha					(Udelený súhlas)
					orná pôda (44,70) ostatné plochy (1,75) Záhrady (4,04) Vinice (32,27) TTP (3,5)								
	Spolu	81,56	8,00	73,56		80,56	0037002 0041002 0024004 0003003 0039002 0019002 intravilan	29,00 7,42 7,63 12,06 11,35 9,05 8,00	1,75				
01/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	2,58		2,58	orná pôda	2,58	0039002	2,58		áno	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001 (Možné použiť až po zaplnení lokalít 05/01, 06/01)
02/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	5,53		5,53	orná pôda	5,53	0039002 0037002	4,98 0,55		áno	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001 (Možné použiť až po zaplnení lokalít 05/01, 06/01)
03/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	1,38		1,38	orná pôda	1,38	0037002	1,38		áno	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001 (Možné použiť až po zaplnení lokalít 05/01, 06/01)
04/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	9,66		9,66	orná pôda	9,66	0037002	9,66		áno	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001 (Možné použiť až po zaplnení lokalít 05/01, 06/01)
05/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	8,11		8,11	orná pôda	8,11	0039002	8,11		z časti	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
06/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	8,27		8,27	orná pôda	8,27	0039002	8,27		z časti	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
07/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	0,65		0,65	orná pôda	0,65	0017002 0037002	0,16 0,49		nie	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)			Výmera nepoľnoh. pôd. (ha)	Vykonné investície do pôdy hydro meliorácie	Využitie (%)	Katastr. územie	Poznámka
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	ha					(Udelený súhlas)
08/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	10,37		10,37	orná pôda	10,37	0039002	10,37		nie	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
09/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	1,12		1,12	orná pôda	1,12	0039002	1,12		nie	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
10/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	25,86		25,86	orná pôda	25,86	0039002 0037002	12,93 12,93		nie	10	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
11/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	5,84		5,84	orná pôda	5,84	0037002	5,84		nie	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001 (Možné použiť až po zaplnení lokalít 08/01, 09/01, 10/01)
12/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	7,68		7,68	orná pôda	7,68	0037002	7,68		nie	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001 (Možné použiť až po zaplnení lokalít 08/01, 09/01, 10/01)
13/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,72		1,72	lúky a pasienky	1,72	0017002	1,72		nie	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
14/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	1,12		1,12	lúky a pasienky	1,12	0019002	1,12		nie	0	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
15/01	Plochy bývania v rodinných domoch	10,31		10,31	záhrady orná pôda	10,31	002404 0023003	6,87 3,44		zčasti	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
16/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,96		1,96	orná pôda	1,96	0023003	1,96		nie	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
17/01	Plochy bývania v rodinných domoch	2,05	2,05		záhrady	2,05	intravilán	2,05		nie	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
18/01	Plochy bývania v rodinných domoch	7,43	7,43		záhrady	7,43	intravilán	7,43		nie	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
19/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,33		1,33	orná pôda	1,33	0036002	1,33		áno	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
20/01	Plochy bývania v rodinných domoch	2,48		2,48	orná pôda	2,48	0036002	2,48		áno	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
21/01	Plochy bývania v rodinných domoch	4,43	4,43		záhrady	4,43	intravilán	4,43		nie	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
22/01	Plochy bývania v rodinných domoch	4,4		4,4	záhrady	4,4	0036002	4,4		zčasti	0	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)			Výmera nepoľnoh. pôd. (ha)	Vykona né investície do pôdy hydro meliorácie	Využitie (%)	Katastr. územie	Poznámka
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	ha					(Udelený súhlas)
23/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,73	1,73		záhrady	1,73	intravilán	1,73		nie	0	Nitriansky Hrádok	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
24/01	Plochy bývania v rodinných domoch	2,57	2,57		záhrady	2,57	intravilán	2,57		nie	0	Nitriansky Hrádok	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
01/08	Plochy bývania v rodinných domoch	0,79		0,79	ostatné plochy		intravilán		0,79	nie	0	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
02/08	Občianska vybavenosť	1,9		1,9	ostatné plochy		intravilán		1,9	nie	20	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
03/08	Plochy bývania v bytových domoch malopodlažných	0,69		0,69	lúky a pasienky	0,69	intravilán	0,69		nie	0	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
03/08	Plochy bývania v bytových domoch malopodlažných	0,4		0,4	lúky a pasienky	0,4	intravilán	0,4		nie	0	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
04/08	Plochy rekreácie a cestovného ruchu	0,74		0,74	orná pôda	0,74	0027003 0019002	0,68 0,06		áno	0	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
04/08	Plochy rekreácie a cestovného ruchu	6,53		6,53	orná pôda	6,53	0027003	6,53		áno	0	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
Spolu		139,63	18,21	121,42	Orná pôda (110,4) Lúky a pasienky (3,93) Záhrady (22,61) Ostatné plochy (2,69)	136,94	0039002 0037002 0017002 0019002 0024004 0023003 0036002 0027003 intravilán	48,36 38,53 1,88 1,18 6,87 5,40 8,21 7,21 19,30	2,69				

Tab. 105 Vyhodnotenie schválených lokalít v rámci doteraz platnej UPN a Zmien a doplnkov UPN

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Percentuálny rozsah zastavania – využitia lokality (%)	Dôvod nezastavania	Katastr. územie	Poznámka
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia				(Udelený súhlas)
01/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	2,58			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
02/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	5,53			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
03/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	1,38			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
04/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	9,66			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
05/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	8,11			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
06/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	8,27			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
07/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	0,65			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
08/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	10,37			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
09/01	Sprievodná líniová a izolačná zeleň	1,12			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
10/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	25,86			10	Realizované len čiastočne z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
11/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	5,84			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Percentuálny rozsah zastavania – využitia lokality (%)	Dôvod nezastavania	Katastr. územie	Poznámka (Udelený súhlas)
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia				
12/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	7,68			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
13/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,72			0	Nerealizované z dôvodu komplikovaných vlastníckych vzťahov	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
14/01	Plochy priemyselnej výroby distrib a skladovania	1,12			0	Nerealizované z dôvodu stagnácie výroby a poklesu záujmu o výrobné kapacity s príchodom krízy v roku 2008	Šurany	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
15/01	Plochy bývania v rodinných domoch	10,31			0	Nerealizované z dôvodu komplikovaných vlastníckych vzťahov	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
16/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,96			0	Nerealizované	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
17/01	Plochy bývania v rodinných domoch	2,05			0	Aktuálne príprava k realizácii	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
18/01	Plochy bývania v rodinných domoch	7,43			0	Nerealizované z dôvodu komplikovaných vlastníckych vzťahov	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
19/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,33			0	Potreba preloženia sietí EE	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
20/01	Plochy bývania v rodinných domoch	2,48			0	Potreba preloženia sietí EE	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
21/01	Plochy bývania v rodinných domoch	4,43			0	Nerealizované	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
22/01	Plochy bývania v rodinných domoch	4,4			0	Nerealizované	Kostolný Sek	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
23/01	Plochy bývania v rodinných domoch	1,73			0	Nerealizované z dôvodu komplikovaných vlastníckych vzťahov	Nitriansky Hrádok	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
24/01	Plochy bývania v rodinných domoch	2,57			0	Nerealizované	Nitriansky Hrádok	2001/03984 zo dňa 19.4 2001
01/08	Plochy bývania v rodinných domoch	0,79			0	Nerealizované	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
02/08	Občianska vybavenosť	1,9			20	Čiastočne realizované	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
03/08	Plochy bývania v bytových domoch malopodlažných	0,69			0	Nerealizované z dôvodu výskytu limitov – sietí inžinierskych sietí	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
03/08	Plochy bývania v bytových domoch malopodlažných	0,4			0	Nerealizované z dôvodu výskytu limitov – sietí inžinierskych sietí	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Percentuálny rozsah zastavania – využitia lokality (%)	Dôvod nezastavania	Katastr. územie	Poznámka
		celkom	v zastav. území	mimo zastav. územia				(Udelený súhlas)
04/08	Plochy rekreácie a cestovného ruchu	0,74			0	Realizovaný ťažobný priestor štrkopieskov	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
04/08	Plochy rekreácie a cestovného ruchu	6,53			0	Realizovaný ťažobný priestor štrkopieskov	Šurany	2008/00579 zo dňa 10.12 2008
Spolu		138,98						

2.22 Vyhodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych dôsledkov

Ochrana životného prostredia mesta Šurany vychádza z princípov, ktoré boli prijaté na celoštátnej, krajskej, okresnej ako aj na obecnej úrovni a v ktorých sú zahrnuté opatrenia na znižovanie zaťaženia životného prostredia, zachovávanie diverzity fauny a flóry ako aj ochrany prírodných zdrojov.

Ide o dokumenty strategického charakteru, ktorými sa sleduje udržateľnosť rozvoja územia, ktorá vyplýva z potreby harmonizovať existenčné záujmy ľudskej spoločnosti s podmienkami a možnosťami životného prostredia v snahe o dosiahnutie optimálneho a vyváženého rozvoja. Primárnym cieľom je teda z pohľadu udržateľnosti rozvoja ľudskej spoločnosti rovnováha všetkých zložiek a procesov v životnom prostredí v čase a priestore. Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné postupné znižovanie záťaže a náročnosti ľudských systémov na životné prostredie adekvátnou reguláciou ľudských systémov, ekologizáciou ľudských aktivít a zároveň kultiváciou životného priestoru³⁸.

Územný plán mesta Šurany v kapitole "Konceptia starostlivosti o životné prostredie" hodnotí kvalitu životného prostredia obce, pričom vychádza z hodnotenia kvality životného prostredia širších vzťahov. Hodnotí súčasný stav kvality prostredia a na základe hodnotenia existujúcich stretov a problémov navrhuje príslušné opatrenia na elimináciu negatívnych dopadov.

Územný plán chráni a rešpektuje chránené územia prírody (PR Čierna voda, PR Veľký les a CHA Šurianske slaniská), územia NATURA 2000 - chránené vtáčie územie SKCHVU005 Dolné Považie, územia európskeho významu SKUEV0094 Veľký les a SKUEV0096 Šurianske slaniská. Ďalej premietá prvky vyplývajúce z Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Nové Zámky resp. ÚPN-R Nitrianskeho kraja NRBk Nitra, RBk Malá Nitra, RBk Žitava, RBk Tvrdošovce - Komjatice a RBc Veľký les a ďalej odporúča realizovať prvky systému ekologickej stability na miestnej úrovni, ako podporného systému v rámci trvalo udržateľného rozvoja územia. V rámci Krajinnoekologického plánu obce boli navrhnuté konkrétne prvky územného systému ekologickej stability, tvoriace funkčný systém, ktorý zabezpečí ochranu prirodzeného genofondu v prirodzených stanovištiach jednotlivých druhov.

Ďalej navrhuje technické opatrenia na elimináciu negatívnych dôsledkov na prírodné prostredie vyplývajúce zo súčasného stavu ako aj z navrhovaného rozvoja. Opatrenia sú diferencované podľa základných zložiek súčasnej krajiny štruktúry: lesná pôda, orná pôda, TTP a nelesná drevinná vegetácia. Súčasťou návrhu miestneho územného systému ekologickej stability je aj navrhovaná sieť existujúcej líniovej zelene ako aj navrhovanej zelene pozdĺž komunikácií, tak aby plnila funkciu migračnú, izolačnú, estetickú, protieróznú a zasakovaciu.

Územný plán mesta vyhodnocuje dopad vyplývajúci z urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce na poľnohospodársku pôdu, pričom sú vyšpecifikované lokality s predpokladaným odňatím poľnohospodárskej pôdy. Urbanistická koncepcia rozvoja sa orientuje prioritne na využitie voľných plôch v rámci zastavaného územia obce kde ide o využitie v súčasnosti nezastavaných prielok, resp. v tesnom dotyku na zastavané územie so založenou technickou infraštruktúrou.

Do záväznej časti územného plánu sú premietnuté všetky chránené územia prírody vrátane ochranných pásiem, navrhované prvky miestneho územného systému ekologickej stability. V záväznej časti územného plánu sú rovnako premietnuté opatrenia z hľadiska zabezpečenia ochrany prírody, ochrany a racionálneho využívania prírodných zdrojov, zelene a životného prostredia (ochrana vôd, ovzdušia, odpadové hospodárstvo).

³⁸ Vytvorenie podmienok pre stanovenie zásad a pravidiel územného plánovania MDVRR SR 2013

Hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä ekonomických, sociálnych a územno - technických dôsledkov

Demografický vývoj mesta a jeho častí, vrátane vývoja z hľadiska širších súvislostí (celoštatných, krajských, okresných) sú v návrhu územného plánu mesta chápané ako vstupný predpoklad pre rozvoj mesta, pričom najmä po stránke ekonomickej a sociálnej ho spätne ovplyvňujú.

V koncepcii územného plánu sa vychádza z retrospektívneho vývoja a globálnych (celoštatných, regionálnych) tendov, ktoré sa prejavujú celkovým starnutím populácie. Úvaha o demografickom vývoji vychádza zo sčítania ľudu domov a bytov z 2011, z retrospektívneho vývoja a vývoja po roku 2001 ako aj z dlhodobých trendov demografického vývoja obyvateľov v SR spracovaných v „Prognóze vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku. 2025, ktorú vypracovalo Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u v novembri 2008. Prognóza nadväzuje na aktualizovanú prognózu vývoja obyvateľstva SR na celoštatnej úrovni, ktorá bola vypracovaná v roku 2007. Východiskovým obdobím prognózy bol koniec roku 2007. Ďalším z podkladových materiálov bola Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035 - Prognostický ústav SAV INFOSTAT).

Z hľadiska hodnotenia prínosu v ekonomickej, sociálnej a územnotechnickej sfére a tým aj dopadov na formovanie urbanistickej štruktúry a obrazu mesta, krajiny a dopravnej siete sa ÚPN mesta prejaví rozvojom:

- bytovej výstavby,
- občianskej vybavenosti a komerčnej vybavenosti
- výroby a skladového hospodárstva
- dopravnej infraštruktúry,
- výstavby zariadení sociálnej infraštruktúry,
- výstavby zariadení technickej infraštruktúry,
- zvýšením nárokov na udržanie úrovne hygieny prostredia - likvidácia komunálnych odpadov,
- zvýšením nárokov na udržanie ekologickej stability územia,
- zvýšením bezpečnosti zastavaného územia obce pred povodňovými rizikami.

V návrhu ÚPN mesta sú premietnuté relevantné regulatívy zo záväznej časti ÚPN R Nitrianskeho kraja. Zo záväznej časti ÚPN R vyplýva potreba:

- podporovať rozvoj mesta Šurany, (zaradené v rámci sídelnej štruktúry SR špecifikovanej v ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja) ako sídlo regionálneho významu s prednostnou podprorou rozvoja nasledovných zariadení:
 - verejnej správy,
 - stredných škôl so štúdiom končiacim maturitou,
 - špeciálnych škôl,
 - inštitútov vzdelávania dospelých,
 - zdravotníckych a sociálnych služieb,
 - kultúrnych podujatí regionálneho významu,
 - služieb podporujúcich rôzne podnikateľské aktivity,
 - obchodných stredísk,
 - voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene, uspokojujúcich potreby na regionálnej až nadregionálnej úrovne.
- mesto Šurany vnímať ako súčasť ťažiska osídlenia druhej úrovne - novozámocko – komárňanské ťažisko osídlenia ležiace na ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno.

Mesto Šurany leží v oblasti, ktorá je z hľadiska osídlenia mimoriadne významná. Svedčí o tom archeologická lokalita Hradisko Zámeček evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 347/0 - Nitriansky Hrádok je náleziskom Nitrianskej venuše, prvá neolitická soška na Slovensku. Minulosť Nitrianskeho Hrádku siaha do čias pred tisíckami rokov.

Ďalšia NKP zapísaná v ÚZPF SR pod č. 10 801, z konca 19. Storočia je synagóga. Pôvodne funkčný objekt ortodoxnej židovskej synagógy z konca 19. a zo začiatku 20. storočia postavený v romantickom eklektickom štýle. V súčasnosti slúži ako sídlo Mestského kultúrneho strediska v Šuranoch, resp. na muzeálne, výstavné a koncertné účely.

Okrem toho sa na území mesta nachádzajú pamiatky, ktoré nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky zapísané v ÚZPF SR, ale majú významný kultúrno-historický potenciál, ktorý je nevyhnutné rešpektovať a chrániť v hmotovo - priestorovej štruktúre ako súčasť identity mesta a jeho častí.

Koncepcia rozvoja obce je navrhovaná tak, aby umožnila podporovať rozvoj všetkých dominujúcich pozitívnych faktorov mesta. Systém rozvojových plôch v jednotlivých mestských častiach dáva predpoklady pre rozvoj kvalitného životného prostredia.

Územný plán mesta sa v prvom rade orientuje na vytvorenie podmienok pre rozvoj funkcie bývania formou rodinnej zástavby a bytovej zástavby max. do 4 NP, s príslušnou občianskou vybavenosťou, vrátane občianskej vybavenosti, ktorá vyplýva z postavenia mesta Šurany v hierarchii sídelnej štruktúry SR. Rozvoj funkcie bývania je a jeho formy sú adekvátne aplikované k existujúcej urbanistickej štruktúre mesta, vrátane MČ Šurany s mestotvornými prvkami a v MČ Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok s naviazaním na „vidiecky“ charakter týchto častí.

Mesto patrí medzi významné hospodársko sídelné centrá Nitrianskeho kraja. Adekvátne k významu mesta sú navrhované plochy pre rozvoj výrobných území, ktoré sú lokalizované v západnej časti mesta vo vzťahu na výhodné dopravné napojenie. Navrhovaným rozvojom funkcie výroby sa vytvárajú predpoklady pre zabezpečenie zvýšenia pracovných príležitostí a budúcich verejných príjmov mesta.

Nevyhnutnou podmienkou koncepcie rozvoja v mestských častiach je realizácia verejného technického vybavenia a to hlavne dobudovania kanalizácie v MČ Kostolný Sek a Nitriansky Hrádok.

Do návrhu ÚPN obce sú premietnuté relevantné regulatívy ÚPN R Nitrianskeho kraja, vrátane špecifikovaných verejnoprospešných stavieb:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.5. Cesta I/64 ako nová cesta v úseku prieťah mestom Nitra – rýchlostná cesta R1 – Nové Zámky - Komárno
- 1.16. Cesta II/580: obchvat mesta Šurany
- 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.
- 1.20. Prebudovanie úrovňových priechodov (ako bodových nedostatkov) ciest I. a II. triedy so železničnými traťami na mimoúrovňové

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd
 - 5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, dolného Ipľa, **Starej Nitry**, Starej Žitavy, **rameno Malej Nitry** a tok Dlhý kanál,
- 5.3. Verejné kanalizácie
 - 5.3.2. intenzifikácie a rozšírenie ČOV Štúrovo, Topoľčany, Zlaté Moravce, Levice, Kolárovo, **Šurany**,
 - 5.3.3. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO:
 - a) aglomerácia Štúrovo,
 - b) aglomerácia Levice,
 - c) aglomerácia Kolárovo,

- d) aglomerácia Zlaté Moravce,
- e) aglomerácia Topolčany,
- f) aglomerácia Šurany,**
- g) aglomerácia Nové Zámky,
- h) aglomerácia Nitra

6. V oblasti energetiky

- 6.1 Linka ZVN 2x400 kV v trase (Gabčíkovo) – Veľký Ďur v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie